

รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จังหวัดระยอง

A MODEL FOR EXCELLENCE IN SCHOOL ADMINISTRATIONS IN SCHOOLS
UNDER THE EDUCATION SANDBOX IN RAYONG PROVINCE

ดุขฎิณิพนธ์

ของ

ช่อชะบา ชื่นบาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มกราคม 2568

รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จังหวัดระยอง

A MODEL FOR EXCELLENCE IN SCHOOL ADMINISTRATIONS IN SCHOOLS

UNDER THE EDUCATION SANDBOX IN RAYONG PROVINCE

ดุษฎีนิพนธ์

ของ

ช่อชะบา ชื่นบาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มกราคม 2568

ใบรับรองคุณวุฒิพนธ์

เรื่อง

รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง
A MODEL OF SCHOOL ADMINISTRATIONS FOR EXCELLENCE IN SCHOOLS UNDER
THE EDUCATION SANDBOX RAYONG PROVINCE

ชื่อชะบา ชื่นบาน

คณะกรรมการสอบคุณวุฒิพนธ์

.....ประธานสอบคุณวุฒิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา)

.....ประธานที่ปรึกษาคุณวุฒิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรจักร วรบำรุงกุล)

.....กรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนากร)

.....กรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิพนธ์

(ดร.เรจวิชัย นิลโคตร)

.....กรรมการสอบคุณวุฒิพนธ์

(ดร.อรุณเกียรติ จันทร์ส่งแสง)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

วันที่ 10 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

ช่อชะบา ชื่นบาน. (2568). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษาจังหวัดระยอง. คุณุณิพนธ์ ประ.ค. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณุณิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล	ประธานกรรมการ
ประ.ค. (พัฒนศึกษา)	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร	กรรมการ
กศ.ค. (วิจัยและประเมินทางการศึกษา)	
อาจารย์ ดร.เริงวิชญ์ นิลโคตร	กรรมการ
ประ.ค. (พัฒนศึกษา)	

บทคัดย่อ

คุณุณิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง 2) ประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น
เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง และ 3) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย
ในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง เป็นการ
วิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ
ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ขั้นตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบการ
บริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองและขั้นตอนที่ 3
การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษาจังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์องค์ประกอบ
เชิงยืนยัน การประชุมเชิงนโยบาย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สมการโครงสร้างและการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอ
ด้วยรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด
ระยอง มีองค์ประกอบ 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม มี 15 ประเด็น
2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม มี 8 ประเด็น 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็น

นวัตร มี 18 ประเด็น 4) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตร มี 14 ประเด็น 5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะมี 5 ประเด็น 6) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตร มี 8 ประเด็น 7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ มี 8 ประเด็น 8) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตรมี 7 ประเด็น และ 9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตรการศึกษามี 8 ประเด็น

2. องค์ประกอบเชิงยืนยันมีดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด องค์ประกอบในภาพรวมทั้ง 9 ด้านสามารถวัดจากตัวแปรสังเกตได้จริงและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่ารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตรการศึกษาลำปางมีองค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน จำนวน 91 ตัวแปร มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

3. ข้อเสนอเชิงนโยบาย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย สรุปว่า ควรกำหนดเป็นกลยุทธ์เพื่อวางแผนการนำองค์กรไปสู่ภาพลักษณ์ใหม่ และกำหนดวิสัยทัศน์ที่มองเป้าหมายในอนาคตให้ชัดเจน มีกลไกการขับเคลื่อนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ผู้บริหารกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงการศึกษาเชิงพื้นที่และคิดก้าวหน้าตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก พัฒนาบุคลากรให้ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะและกรอบหลักสูตรจังหวัดระยอง และ 2) กลุ่มผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติ สรุปว่า ผู้บริหารควรจะต้องกล้าตัดสินใจที่จะปรับเปลี่ยนให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนตามบริบทของพื้นที่นวัตรการศึกษาลำปาง ขับเคลื่อนด้วยนวัตรและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ คิดค้นนวัตร เป็นผู้นำทางวิชาการ

คำสำคัญ : รูปแบบ, การบริหารสู่ความเป็นเลิศ, สถานศึกษา, พื้นที่นวัตรการศึกษาลำปาง

Chochaba Chuenban. (2025). **A Model for Excellence in School Administrations in Schools under the Education Sandbox in Rayong Province**. Dissertation, Ph.D. (Educational Administration). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Dissertation Advisors

Assistant Professor Dr. Theerangkoon Warabamrungskul Ph.D. (Development Education)	Chairman
Assistant Professor Dr. Sawatchai Sripanomtanakorn Ph.D. (Educational Research and Evaluation)	Member
Dr. Reongwit Nilkote Ph.D. (Development Education)	Member

Abstract

This research aimed to: 1) formulate a model for excellence in school administrations in schools under the Education Sandbox in Rayong Province, 2) evaluate the effectiveness of this model, and 3) propose policy recommendations for fostering excellence in these schools. The study adopted a research and development methodology, which was structured into 3 distinct phases. Phase 1, formulated a model for excellence in school administrations in schools under the Education Sandbox in Rayong Province. Phase 2, evaluated this model for excellence in school administrations. Finally, phrase 3, proposed policy recommendations for achieving excellence in these schools. This was conducted through rigorous document analysis, in-depth interviews, confirmatory factor analysis, and a policy meeting. The data were analyzed using: frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), structural equation analysis and content analysis which were presented in a descriptive style.

The research results were as follows: 1) the model for excellence in school administrations in schools under the Education Sandbox in Rayong Province encompassed 9 key components: (1) 15 elements of innovative transformational leadership, (2) 8 elements of innovative strategic planning, (3) 18 elements of student quality development for innovators, (4) 14 elements of innovative organizational management, (5) 5 elements of competency-based curriculum management, (6) 8

elements of innovative instructional process management, (7) 8 elements of systematic human resource development, (8) 7 elements of innovative participatory educational management, and (9) 8 elements of mechanisms for driving educational quality assurance within these schools; 2) the confirmatory factor analysis confirmed the construct validity of the 9 overarching components, as all items loaded significantly onto their respective factors. Expert panel validation supported the model's alignment with the model for excellence in school administrations in schools under the Education Sandbox in Rayong Province, yielding 91 measurable variables across the 9 components. The model was rigorously validated as accurate, appropriate, feasible, and optimally applicable, with an alignment rate of 100%; 3) the policy recommendations were categorized into two distinct groups: (1) policy makers and drivers, who should establish a comprehensive strategy to reshape the organization's public image, articulate a visionary and forward-looking mission, and develop mechanisms to foster lifelong learning. This group was urged to empower educational leaders with the courage to implement progressive, area-based reforms aligned with global educational advancements, thus fostering innovation at the local level. Additionally, they should prioritize the professional growth of personnel through competency-based curricula and the application of Rayong's provincial curriculum framework, and (2) policy practitioners, who should demonstrate bold, decisive leadership to cultivate sustainable organizational development tailored to the unique context of the Education Sandbox in Rayong Province. This group should drive systemic integration of technological and innovative practices, encourage the development of educational innovations and cultivate academic leadership.

Keyword: Model for Excellence, School Administration, Education Sandbox in Rayong Province

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดีได้ด้วยความช่วยเหลือและการให้คำแนะนำเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล ประธานที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร กรรมการที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์และอาจารย์ ดร.เริงวิษญู นิลโคตร กรรมการที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในทุกขั้นตอนการทำคุษฎีนิพนธ์ ตั้งแต่การศึกษาการสร้างรูปแบบ การนำเสนอผลงาน ตลอดจนถึงวิธีการเขียนเล่มคุษฎีนิพนธ์ให้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา ประธานสอบคุษฎีนิพนธ์ ที่ให้เกียรติเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์และอาจารย์ ดร.อรุณเกียรติ จันทรสังแสง ที่กรุณามาเป็นกรรมการในการสอบคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้

ขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ตลอดจนให้ข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามขั้นตอนของการวิจัย รวมทั้งคณะผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยเฉพาะนางพนัสนิศา กนกพงษ์เสถียร นางสาวปิยภัทร ทองพรม นางสาวอลิสา อินทร์ประเสริฐ นายสุรศิษฐ์ เกียรติชนะกุล นางวิภาดา เวชยานนท์ นางสาวศิริกาญจน์ ชุตติमारค นางสมาภรณ์ อุบลบาน นายนาวี เวทวงศ์ และทั้งที่ไม่เอ่ยนามในที่นี้ที่คอยสนับสนุนให้ข้อมูลและช่วยเหลือให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ทำให้งานคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ช่อชะบา ชื่นบาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	21
ความหมายของรูปแบบ.....	21
องค์ประกอบของรูปแบบ.....	25
การสร้างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	30
ความหมายของการบริหาร.....	30
ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร.....	31
ทฤษฎีทางการบริหารและวิวัฒนาการการบริหารการศึกษา.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ.....	38
ความหมายของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ.....	38
ความสำคัญของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ.....	42
องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ.....	44
นโยบายด้านการจัดการศึกษา.....	118
นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ.....	118
นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	125

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	131
พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562.....	131
รูปแบบการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	133
ประโยชน์ของการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	134
สภาพการบริหารของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	137
ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดระยอง.....	137
ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา.....	138
นโยบายการจัดการศึกษาของจังหวัดระยอง.....	143
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	159
งานวิจัยต่างประเทศ.....	159
งานวิจัยในประเทศ.....	162
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	178
สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	178
ประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	182
จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยใช้การประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting).....	194
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	198
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	198

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสู่ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	245
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสู่ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยใช้การประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting).....	316
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	322
สรุปผล.....	323
อภิปรายผล.....	325
ข้อเสนอแนะ.....	342
บรรณานุกรม.....	344
ภาคผนวก.....	362
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	363
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	365
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	371
ภาคผนวก ง แบบตรวจสอบเครื่องมือ.....	413
ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรมการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3.....	430
ประวัติของผู้วิจัย.....	433

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	90
2 การสังเคราะห์ห้องค์ประกอบแนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	95
3 การสังเคราะห์ห้องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	96
4 แสดงขนาดพื้นที่ จำนวนตำบล หมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกราย อำเภอ.....	138
5 แสดงจำนวนโรงเรียน จำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ ปีการศึกษา 2566.....	139
6 แสดงจำนวนผู้เรียนในระบบการศึกษาทุกสังกัดและจำนวนประชากรในวัยเรียน แยกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2566.....	140
7 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ O - NET วิชาหลัก 4 วิชาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566.....	141
8 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ O - NET วิชาหลัก 4 วิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3.....	141
9 แสดงจำนวนสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง แยกประเภทตามสังกัด.....	183
10 แสดงรายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง แยกประเภทตามสังกัด.....	184
11 แสดงค่าดัชนีที่นิยมใช้ในการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูล เชิงประจักษ์.....	190
12 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการ ศึกษา ผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จำแนกตามสถานภาพทั่วไป.....	200
13 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม.....	226

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์ เชิงนวัตกรรม.....	228
15 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม.....	230
16 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการ องค์การเชิงนวัตกรรม.....	233
17 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตร ที่เน้นสมรรถนะ.....	236
18 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม.....	237
19 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาทรัพยากร บุคคลเชิงระบบ.....	239

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม.....	241
21 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อน การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษา.....	243
22 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ($n = 172$).....	246
23 ค่าสถิติในการประเมินความสอดคล้องของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	247
24 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับความคิดเห็น องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในพื้นที่ วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม.....	256
25 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้าน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม.....	257
26 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการ วางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม.....	259
27 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม.....	260
28 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการ บริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม.....	262
29 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการ บริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ.....	264
30 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการ บริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม.....	266

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
31 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ.....	268
32 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม.....	270
33 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม.....	272
34 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม.....	274
35 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม.....	275
36 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม.....	276
37 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม.....	277
38 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ.....	278
39 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม.....	279
40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ.....	280
41 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม.....	281
42 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.....	282
43 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ในภาพรวม.....	283

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
44 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตรกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม.....	284
45 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตรกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผน กลยุทธ์เชิงนวัตกรรม.....	287
46 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตรกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม.....	289
47 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตรกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหาร หลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ.....	292
48 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตรกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหาร จัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม.....	295
49 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตรกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ.....	297
50 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตรกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ.....	299
51 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตรกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม.....	301

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
52	ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	303
53	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง.....	306
54	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	313
55	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับความคิดเห็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวมโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	314
56	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม.....	394
57	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม.....	396
58	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร.....	399
59	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม.....	401
60	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ.....	404

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
61 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม.....	405
62 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาทรัพยากร บุคคลเชิงระบบ.....	407
63 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบมี ส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม.....	409
64 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อน การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม.....	411

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
2 การศึกษาปรากฏการณ์ โดยวิธีการสร้างรูปแบบ.....	27
3 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง.....	98
4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	197
5 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม.....	286
6 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์ เชิงนวัตกรรม.....	288
7 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม.....	291
8 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการ องค์กรเชิงนวัตกรรม.....	294
9 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหาร หลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ.....	296
10 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม.....	298
11 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ.....	300

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
12 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม.....	302
13 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	305
14 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	312
15 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง.....	320

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 หมวด 4 มาตรา 50 ได้บัญญัติหน้าที่ด้านการศึกษาของปวงชนชาวไทยไว้ว่า บุคคลมีหน้าที่ “เข้ารับการศึกษอาบรมในการศึกษาภาคบังคับ” หมวด 5 มาตรา 54 “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560, 2560 : 13-14) และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 28/2559 เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐบาลจัดสรรงบประมาณผ่านสถานศึกษาหรือผู้จัดการศึกษา (คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ. 2559 : 11-12)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้บัญญัติไว้ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและในมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2562 : 3-6) กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สร้างความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมทางการศึกษา ประกอบกับมาตรา 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใด ระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น มาตรา 42 ให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีหน้าที่ในการประสานส่งเสริมให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2562 : 45)

คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 19/2560 ให้มีการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งจัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวน 18 ภาค เพื่อปฏิบัติการกิจในระดับพื้นที่ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 ขึ้นเป็นครั้งแรก จำนวน 6 พื้นที่ ครอบคลุม 6 ภูมิภาค จำนวน 8 จังหวัด ซึ่งมีความแตกต่างใน

เรื่องเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ จังหวัดระยอง จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัด เชียงใหม่ จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส ในวันที่ 16 ธันวาคม 2565 ประกาศเพิ่มเติมอีกจำนวน 11 จังหวัด ซึ่งเป็นพื้นที่อาสาพัฒนาเด็กไทยด้วยพลังคนพื้นที่ ออกแบบ กลไกจัดการศึกษาร่วมกันทุกภาคส่วน แก้ปัญหาใหญ่ของชาติโดยโจทย์พื้นที่ ถอดบทเรียน ขยายผล ไปใช้ในสถานศึกษาอื่นและพื้นที่อื่น ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดสงขลา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดสุโขทัย จังหวัดสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี จังหวัด ตราด และกรุงเทพมหานคร รวมพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 19 จังหวัด โดยมีเป้าหมายหลัก 4 ประการ คือ (1) เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญและความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต (2) ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มอ่อนและ ขาดจน (3) พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้ง เชิงนโยบายการจัดการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่ นโยบายการศึกษาในระดับชาติและ พื้นที่อื่น ๆ อาทิ หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสอดคล้องของการบริหารงานด้านต่าง ๆ (4) ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เอกชนและประชาสังคมในการจัดการศึกษา การพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา อีกทั้งยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 มีเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ พัฒนาค้นในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกร นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง (ประกาศราชกิจจานุเบกษา, 2561 : 30-37)

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาวันที่ 11-12 กันยายน พุทธศักราช 2566 นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล จะดำเนินนโยบายปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียน ตามความถนัด กระจายอำนาจในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์ การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัยและใช้ระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาสมัยใหม่ จัดทำ หลักสูตรและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนา ทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) และที่สำคัญที่สุดรัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็น รากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย กระทรวงศึกษาธิการ โดย พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบนโยบายการศึกษาและ

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “องค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความสุข” และมีแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายและจุดเน้นด้านนวัตกรรมการศึกษา เพื่อยกระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้ (1) ปลุกฝังความรัก ในสถาบันหลักของชาติและน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ (2) จัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์หน้าที่พลเมืองศีลธรรม และประชาธิปไตย (3) ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยและหลากหลาย (4) ส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นวิธีในการค้นหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ที่สูงขึ้น (5) ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (6) จัดการศึกษาแบบเรียนรวม (7) จัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (8) เสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษา (9) เพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา (10) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติ (คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. 2566 : 9-11)

จากรายงานการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในภาพรวม การประเมินทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณชี้ให้เห็นว่า การดำเนินการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในช่วง 3 ปีแรกอยู่ในระดับค่อนข้างดี ประเด็นที่ค่อนข้างประสบความสำเร็จ คือ กระจายอำนาจและการให้อิสระ รองลงมา คือ การสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือทุกภาคส่วน ส่วนที่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร คือ การเพิ่มผลสัมฤทธิ์และการผลิต พัฒนาขยายผลนวัตกรรมการศึกษา ส่วนประเด็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเป็นประเด็นที่ยังขาดความชัดเจนมากที่สุด ส่วนผลการประเมินรายจังหวัด พบว่า ทุกจังหวัดผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำและควรดำเนินการต่อโดยจังหวัดที่สามารถดำเนินการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ค่อนข้างดี คือ จังหวัดระยอง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดปัตตานี ส่วนจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดยะลาและจังหวัดสตูล ยังอยู่ในระดับ พอใช้เท่านั้น บทเรียนที่ได้จากการประเมินพื้นที่นวัตกรรมศึกษานำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบาย ทั้งหมด 10 ประเด็น ดังต่อไปนี้ (1) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรเร่งพัฒนารูปแบบ วิธีการและตัวอย่างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เหมาะสมกับหลักสูตรหรือนวัตกรรมการศึกษาที่เลือกใช้ (2) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับความเหลื่อมล้ำทางการศึกษามากขึ้น (3) คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรพยายามแสวงหาแหล่งทุนที่หลากหลายมากขึ้น (4) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรเพิ่มความเป็นอิสระในเรื่องการจัดจ้างบุคลากร โดยเฉพาะการจัดจ้างครูที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษแต่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูและการจัดจ้างครูชาวต่างชาติ (5) การดำเนินการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาการคิดขั้นสูงและการสื่อสารมากขึ้น (6) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้สถานศึกษามีทางเลือกนวัตกรรมการศึกษามากขึ้น (7) คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรแยกการประเมินเชิงปริมาณและการประเมินเชิงคุณภาพ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาร่วมกับการประเมินด้วยกระบวนการ Developmental

Evaluation (DE) ออกจากกัน (8) การประเมินเชิงปริมาณ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษายังสามารถคัดเลือกเพียงหนึ่งทีมได้แต่ควรเร่งดำเนินการจัดหาผู้ประเมินให้เร็วขึ้น (9) คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาควรพิจารณาเพิ่มการประเมินผลการดำเนินการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยใช้เทคนิคการทดลองแบบมีกลุ่มควบคุม (Randomized Controlled Trial : RCT) โดยอาจดำเนินการในบางจังหวัดที่สมัครใจเท่านั้น (10) คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรจัดทำฐานข้อมูลที่มีข้อมูลเพียงพอสำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบายในระดับพื้นที่และดำเนินการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในแต่ละพื้นที่ให้มีศักยภาพในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบาย ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการ (สถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบาย คณะการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. 2566 : 99)

จังหวัดระยอง มีความสำคัญในฐานะที่เป็นจังหวัดหนึ่งในระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน จึงเป็นที่มาของการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เริ่มจากความต้องการของคนในพื้นที่จังหวัดระยองที่ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดระยองเพื่อกำหนดเป้าหมายและวิธีการจัดการศึกษาสร้างเด็กระยองให้เป็นผู้นำสังคมยุคดิจิทัลและสร้างเมืองระยองน่าอยู่และการจัดการศึกษาในจังหวัดระยองต้องเป็นการจัดการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัยที่ตอบโจทย์ระยอง เท่าเทียม เท่าทัน สมดุล ร่วมสร้างระยองให้เป็นเมืองน่าอยู่และเป็นต้นแบบในการผลิต พัฒนากำลังคนสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดระยอง มีเป้าหมาย เพื่อสร้างเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มให้เป็นพลเมือง 4.0 กลไกการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ประกอบด้วย (1) สร้างการมีส่วนร่วมและกลไกการขับเคลื่อนภาคประชาชนตามแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดระยอง (2) สร้างระบบการบริหารวิชาการ นวัตกรรม ดำรง สื่อการเรียนรู้ (3) กลไกระบบพัฒนา ติดตามและช่วยครู (4) การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ (5) การเก็บรวบรวมสังเคราะห์องค์ความรู้ ระบบ กลไกการขับเคลื่อนและการบริหารยุทธศาสตร์ระดับจังหวัดอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนโดยประสานความร่วมมือของหน่วยงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดระยอง พ.ศ. 2565-2570 อีกทั้งยุทธศาสตร์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ (1) สร้างกลไกขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดระยองสู่การปฏิบัติ (2) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดระยอง (3) สร้างแพลตฟอร์มทางการศึกษา (Education Platform) (4) ปรับกระบวนการทัศน์ทางการศึกษาของคนจังหวัดระยอง (5) สร้างสถานศึกษาห้องเรียนบุคคลต้นแบบพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาจังหวัดระยอง (6) พัฒนาหลักสูตรระยอง (Rayong-MARCO) แหล่งเรียนรู้และศูนย์สร้างสรรค์ปัญญา

เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาศักยภาพคนระยองและการปฏิรูประดับพื้นที่เป็นคำตอบที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย เป็นการเสริมจุดแข็งและลดข้อจำกัด (องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง. 2563 : 29)

จากการศึกษารายงาน โครงการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต้นแบบพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัด : กรณีศึกษาจังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.). 2563 : 73) รายงานข้อมูลและสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดระยอง รายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2565 ของศึกษาธิการจังหวัด (2565 : 80-93) และรายงานผลการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (สถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบายและคณะกรรมการการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. 2566 : 9) ได้ข้อสรุป โดยภาพรวมพบว่า (1) ปัญหาด้านการบริหารจัดการ โดยเฉพาะผู้บริหารส่วนใหญ่ยังขาดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมและทักษะในการบริหารจัดการองค์กร (2) ปัญหาด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม พบว่า หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการคิดค้นนวัตกรรม ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและไม่เต็มความสามารถเนื่องจากมีภาระงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด (3) ปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน 3 ปีซ้อนหลังปีการศึกษา 2563, 2564 และ 2565 ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย 45.45, 42.04 และ 42.49 ตามลำดับ และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 37.82, 37.43 และ 39.27 ตามลำดับ และการประเมินผล NT และ RT พบว่าผู้เรียนร้อยละ 50 อ่านภาษาไทยไม่รู้เรื่อง คือ มีตั้งแต่ อ่านไม่ออก อ่านแล้วตีความไม่ได้ วิเคราะห์ความหมายไม่ถูกหรือแม้แต่การใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาและการประกอบอาชีพ (4) ปัญหาด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาได้ใช้เกณฑ์การจัดสรรหลายเกณฑ์ เพราะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ สถานศึกษาไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองและชุมชนได้มากนัก เนื่องจากผู้ปกครองยากจน และ (5) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่ายต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้มากขึ้น ควรส่งเสริมให้โรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาการคิดขั้นสูงและการสื่อสารมากขึ้น เพราะเป็นทักษะที่สำคัญมากในอนาคตควรส่งเสริมให้สถานศึกษามีทางเลือกนวัตกรรมการศึกษามากขึ้น

จากสภาพดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่า สถานศึกษายังไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานและคุณภาพการศึกษาที่กำหนดโดยเฉพาะ

การใช้องค์ประกอบด้านต่าง ๆ ในการบริหารงานที่ส่งผลถึงความสำเร็จของควมมีประสิทธิภาพ และคุณภาพของสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศเป็นสำคัญ จะเห็นว่า สถานศึกษาที่มีคุณภาพทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และคุณูแจสำคัญที่ไปสู่การเป็นสถานศึกษาดีมีคุณภาพนั้น คือ คุณภาพการบริหารสถานศึกษา (Sergiovanni. 1998 : 99) กระบวนการบริหารของสถานศึกษา ผู้บริหารมีอิทธิพลต่อความสำเร็จและควมมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา ผู้นำควมมีการพัฒนา วิสัยทัศน์และค่านิยมโดยกำหนดให้ชัดเจนครอบคลุมบริบทของสถานศึกษารวมทั้งให้ความสำคัญ กับการสื่อสารกับทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดและมีเป้าหมายที่ชัดเจนซึ่งเป็นคุณูแจสำคัญ ในการสร้างความสำเร็จของผู้เรียน เป็นจุดสำคัญของผู้นำทุกคน (Osman. 2020 : 105)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มีความสำคัญและมีบทบาทเป็นอย่างมากในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะความเป็นเลิศหรือสิ่งที่เหนือกว่าหรือ ดีกว่าปกติธรรมดา (Baumgart. 1987 : 1) เป็นการสร้างศักยภาพในการแข่งขันและทันต่อ การเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก สามารถเป็นแบบอย่าง มีการแลกเปลี่ยนและ วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศให้กับองค์กรอื่น ๆ เปลี่ยนกรอบแนวคิดเดิมไปสู่กรอบแนวคิดใหม่ เพื่อก่อให้เกิดการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีของการบริหาร จัดการที่เป็นระบบและการปรับปรุงผลการดำเนินงานที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ สอดแทรกหลักการบริหาร จัดการและค่านิยมที่สร้างความยั่งยืน นับว่าเป็นความท้าทายต่อการบริหารจัดการศึกษาที่ใช้พื้นที่เป็น ฐานโดยจังหวัดระยองเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการนั้น เพื่อให้ เกิดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษารูปแบบใหม่ โดยมีระบบและกลไกการบริหารจัดการพื้นที่ด้วย ตนเอง ด้วยความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษานำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้เหมาะสม กับศักยภาพของผู้เรียนตามบริบทพื้นที่และความต้องการของประเทศให้มีประสิทธิภาพและพัฒนา นวัตกรรมการบริหารการศึกษาจังหวัดระยองสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและศึกษาวิจัย เพื่อหารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง อันจะเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ นำพาองค์กรสู่ความเป็นเลิศและขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายและการบริหารใน สถานศึกษาไปสู่มาตรฐานที่เป็นคุณภาพในระดับชาติและพื้นที่อื่นต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง
2. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ประโยชน์ของการวิจัย

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง สามารถนำไปเป็นรูปแบบส่งเสริมแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. หน่วยงานทางการศึกษาอื่นสามารถนำไปใช้ศึกษาต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง
3. ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศได้
4. ได้ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อนำไปขับเคลื่อนในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้วิธีผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนในการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ขั้นตอนที่ 2 ประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง และขั้นตอนที่ 3 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ในการสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ โดยการศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีและสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย

2. ประเด็นที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาจำนวน 7 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 14 คน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาจำนวน 7 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 14 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านคูชอด จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับรางวัลจากโครงการหนึ่งสถานศึกษาหนึ่งนวัตกรรมของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ระดับเหรียญทอง 2) โรงเรียนบ้านซองกาเรีย จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับรางวัลผลงานที่มีคุณภาพดีเยี่ยม ด้านการมีงานทำ มีอาชีพขนาดกลาง มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การน้อมนำพระบรมราโชบายของรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติประจำปี 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) โรงเรียนวัดชาลูกหญ้า จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาพระราชทานของกระทรวงศึกษาธิการ 4) โรงเรียนวัดถนนกะเพรา จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาพระราชทานของกระทรวงศึกษาธิการ 5) โรงเรียนอนุบาลรักภาษา จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาพระราชทานของกระทรวงศึกษาธิการ 6) โรงเรียนแก่งวิทยสถาน จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษามาตรฐานสากล ระดับ OBECQA ของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ 7) โรงเรียนมัธยมตากสิน จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาที่มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของกรมการปกครองท้องถิ่น

2. ประเด็นที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของแต่ละสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

การประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA)
รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (จังหวัดระยอง) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยองและสังกัดสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดระยอง (ในระบบ) ปีการศึกษา 2566 จำนวน 283 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. 2566 : 19)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 172 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (multi-stage random sampling) ดังนี้ ผู้วิจัยสุ่มจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาจากการใช้ตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 172 คน และคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนประชากรของแต่ละสถานศึกษาในแต่ละสังกัด จากจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 283 แห่ง

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ด้านการบริหารการศึกษาหรือคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยของรัฐหรือเอกชนหรือผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาที่เป็นพื้นที่นวัตกรรม ไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือสถานศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยใช้การประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 21 คน และผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหา คือ

1.1 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ประกอบด้วย องค์ประกอบ 9 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ 6) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม และ 9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1.2 ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10-11 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 21 คน ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Planner) ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารการศึกษาระดับสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน (2) ศึกษาธิการจังหวัดระยอง จำนวน 1 คน (3) ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (จังหวัดระยอง) (4) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จำนวน 1 คน (5) คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน (6) คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 2 คน (7) ท้องถิ่นจังหวัดระยอง จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 11 คน

2.2 กลุ่มผู้ที่มีนโยบายสู่การปฏิบัติ (User) ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 1 คน (2) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำนวน 1 คน (3) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (จังหวัดระยอง) จำนวน 1 คน (4) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยอง จำนวน 1 คน (5) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง (ในระบบ) จำนวน 2 คน (6) ศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง จำนวน 1 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 2 คน และ (7) ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา หมายถึง กรอบความคิดแบบที่มีโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และเป็นแนวทางในการบริหารงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการใช้นวัตกรรมการศึกษา (Educational Management Innovation) ตามบริบทของสถานศึกษาจนประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับของสังคมนำไปสู่ความเป็นเลิศ

รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง หมายถึง กรอบความคิดแบบที่มีโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และเป็นแนวทางในการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการใช้นวัตกรรมการศึกษา (Educational Management Innovation) ตามบริบทของสถานศึกษาจนประสบผลสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของสังคมนำไปสู่ความเป็นเลิศในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยมีองค์ประกอบ 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 5) หลักการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ 6) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) ด้านการพัฒนา

ทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม และ 9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รายละเอียดดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงาน ครองตน ครองคนและครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ กระตือรือร้น เสาะแสวงหาความรู้ใหม่ อุทิศตน เสียสละ มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ เท่าทันเทคโนโลยี และมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง สามารถประเมินสถานการณ์และความเสี่ยงได้อย่างแม่นยำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการปรับและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการบริหาร การศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน พัฒนาความสามารถของครูและบุคลากรไปสู่ระดับที่สูงขึ้น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาให้มากขึ้นมีความสามารถในการบริหารวิชาการและผู้นำทาง วิชาการ เป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการขับเคลื่อน และพัฒนางานทั้ง 4 ด้าน ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเป็นผู้นำ การสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้หรือนำมาผลิต คิดค้นและพัฒนาต่อยอดได้จน เกิดเป็นผลิตภาพ

2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีการวางแผนและมีการ กำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วย วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถปรับตัว ในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถ ทักษะและ กระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาระยะยาวที่ชัดเจน มีการ วิเคราะห์อนาคตการคิดเชิงการแข่งขันมีระบบการทำงานที่พัฒนาความสามารถในการปรับตัวสูง มีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่าง เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและผลิตภาพพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน

3. ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ ยอด เพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้ มีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัยด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในวิทยาการใหม่ ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิต มีความสามารถในการสร้างอาชีพอย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความสามารถมีทักษะและสมรรถนะในการประพุดติและปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ของหลักสูตรตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม ได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนา นวัตกรรม คิดนอกกรอบและปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนานวัตกรรมของตนเองหรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างดี ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการ องค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน มีการบริหารจัดการ องค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการ องค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงานเป็นทีม มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยมีการดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงานมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนา องค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด บริหารจัดการองค์การ เชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอน เสริมสร้างให้ ครูผู้สอน มีจิตวิญญาณของความเป็นครู สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็ม ศักยภาพตามความสนใจและถนัด สามารถระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุก ภาคส่วนได้ ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูล สารสนเทศ ดำเนินงาน โครงการและกิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

มีวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ การจัดกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน

5. ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ หมายถึง การบริหารหลักสูตร โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน เหมาะสมสำหรับผู้เรียน แต่ละช่วงชั้น เชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียน เน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิภาพต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน

6. ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม หมายถึง การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับครูสอน จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตให้มีความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน

7. ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล กำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ ส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้านเพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงาน ปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกันนานวัตกรรมทางการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม รวมถึงเสริมสร้างระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน

8. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ สร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสม

กับความต้องการ สร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน

9. ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำได้ มีกระบวนการควบคุม การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน จัดทำบทสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการรับรู้และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน

การพิจารณาร่างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา หมายถึง การแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ในร่างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

การตรวจสอบและประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา หมายถึง การพิจารณาตัดสินคุณค่าของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์

ความถูกต้องของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ว่ามีความถูกต้องตามหลักการหรือไม่

ความเหมาะสมของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองว่าสามารถนำไปใช้ในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองได้อย่างเหมาะสมหรือไม่

ความเป็นไปได้ของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองที่มีต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองว่า เป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการบริหารความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองหรือไม่

ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองว่า มีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองหรือไม่

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง จังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นพื้นที่อาสาพัฒนาเด็กไทยด้วยพลังของคนพื้นที่ ออกแบบกลไกจัดการศึกษาร่วมกันทุกภาคส่วน แก้ปัญหาใหญ่ของชาติโดยโจทย์พื้นที่ ถอดบทเรียน ขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่นและพื้นที่อื่น โดยมีเป้าหมายหลัก 4 ประการ คือ 1) เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 2) ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา 3) พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบาย การจัดการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น ๆ 4) ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนและประชาสังคมในการจัดการศึกษา การพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง หมายถึง พื้นที่จังหวัดที่ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองจากกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน

มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 54 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 โดยจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองขึ้น เพื่อให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษารูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการจากส่วนกลางไปยังจังหวัด โดยมีระบบและกลไกการบริหารจัดการพื้นที่ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้สถานศึกษามีอิสระในด้านวิชาการ การบริหารบุคลากรและการบริหารทั่วไป ด้วยความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา นำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน บริบทพื้นที่และความต้องการของประเทศ โดยมีเป้าหมาย 4 ประการ คือ 1) เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญและความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต 2) ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มอ่อนและยากจน 3) พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ตลอดจนขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบาย และการจัดการเรียนรู้ 4) ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนและประชาสังคมในการจัดการศึกษา การพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (จังหวัดระยอง) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยองและสังกัดสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดระยอง (ในระบบ) ที่จัดการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2566

สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือของเอกชนที่อยู่ในจังหวัดทั้ง 19 จังหวัด ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศจัดตั้งเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกาศให้สถานศึกษาภายในจังหวัดนั้น ๆ เป็นสถานศึกษานำร่อง ส่วนที่ไม่ได้ประกาศจะไม่ได้เป็นสถานศึกษานำร่อง

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาและประสานงานต่าง ๆ ในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

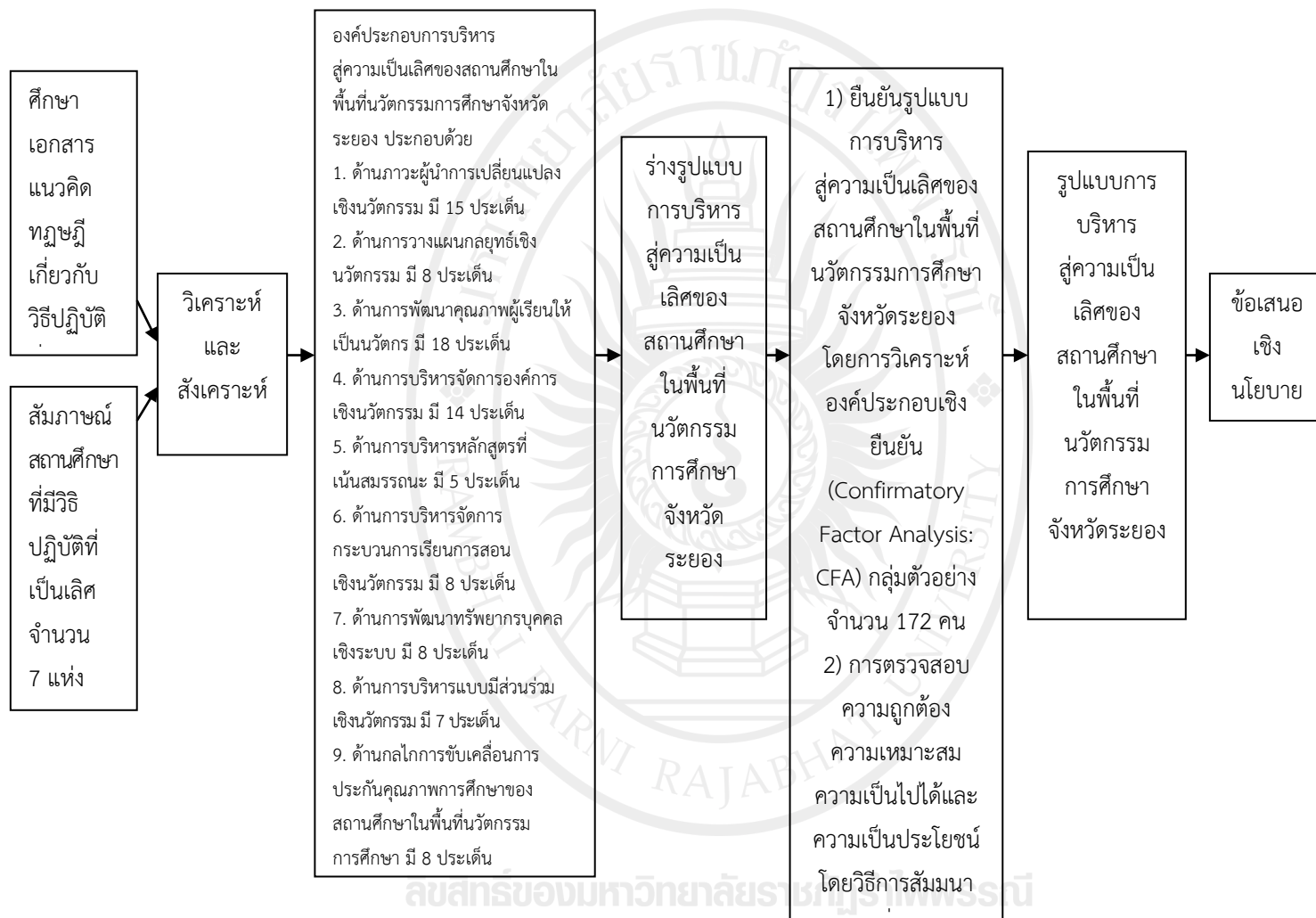
ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารสู่ความเป็นเลิศ โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศในข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

- 1) มีผลงานทางวิชาการด้านการเขียนตำรา การวิจัยหรือบทความเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ หรือ
- 2) มีประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ หรือ
- 3) มีประสบการณ์ในการบริหารงานด้านการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่เป็นสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือสถานศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 5 ปี

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา คณาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐหรือเอกชนหรือผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาหรือการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ รูปแบบสถานศึกษาเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (2000 : 28) รางวัลความเป็นเลิศประเทศออสเตรเลีย (2555 : 49) รางวัลความเป็นเลิศของโรงเรียนประเทศฮ่องกง (2543 : 24-32) รางวัลคุณภาพแห่งออสเตรเลีย (2555 : 101) รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป (2555 : 63) รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น (2555 : 77) รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (2008 : 22) แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (2008 : 1-22) แนวคิด TQM กับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Total Quality Management) (Mehrotra, 2007) แมคคินซี (McKinsey 7-S Framework, 2010 : 51) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการจำแนกองค์ประกอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองและนำเสนอด้วยภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

- 2.1.1 ความหมายของรูปแบบ
- 2.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ
- 2.1.3 การสร้างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

- 2.2.1 ความหมายของการบริหาร
- 2.2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
- 2.2.3 ทฤษฎีทางการบริหารและวิวัฒนาการการบริหารการศึกษา

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

- 2.3.1 ความหมายของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ
- 2.3.2 ความสำคัญของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ
- 2.3.3 องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

2.4 นโยบายด้านการจัดการศึกษา

- 2.4.1 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
- 2.4.2 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่

นวัตกรรมการศึกษา

2.5 พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

- 2.5.1 พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562
- 2.5.2 รูปแบบการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- 2.5.3 ประโยชน์ของการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2.6 สภาพการบริหารของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

- 2.6.1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดระยอง
- 2.6.2 ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา
- 2.6.3 นโยบายการจัดการศึกษาของจังหวัดระยอง

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยต่างประเทศ

2.7.2 งานวิจัยในประเทศ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

การศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาหัวข้อที่เกี่ยวกับ 1) ความหมายของรูปแบบ 2) องค์ประกอบของรูปแบบ และ 3) การสร้างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบเป็นการสังเคราะห์ความคิดที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมที่แสดงออกมาเป็นคำอธิบาย แผนผังไดอะแกรมหรือแผนภาพที่ช่วยให้ตนเองและผู้อื่นเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีความสำคัญ คือ เป็นเครื่องมือทางความคิดสำหรับใช้ในการสืบค้นหาคำตอบ สร้างความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ รูปแบบสร้างขึ้นจากรูปแบบ (Model) เป็นแบบจำลองของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ถูกสร้างและพัฒนาขึ้นมาเพื่ออธิบายปรากฏการณ์หรือความสัมพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจมีลักษณะและประเภทที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบแนวคิดในการสร้างรูปแบบนั้น ๆ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของรูปแบบ พอสรุปได้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (ราชบัณฑิตยสถาน . 2554 : 49) ให้ความหมายไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง รูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนวซึ่งเป็นที่ยอมรับ เช่น รูปแบบร้อยกรอง (กลอน) สิ่ง que แสดงให้เห็นว่า เป็นเช่นนั้น ๆ อย่างรูปคน รูปบ้าน รูปปลา รูปใบไม้ เช่น รูปแบบผู้หญิง รูปแบบเปิด รูปแบบวัด

รัตนะ บัวสนธิ์ (2552 : 39) ได้กล่าวว่า รูปแบบ จำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้ 1) แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้ มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น 2) แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model” และ 3) แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้บางที่เรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2550 : 65) ได้สรุปความหมายของรูปแบบ หมายถึง 1) แบบจำลองของจริง 2) ตัวแบบที่ใช้เป็นแบบอย่าง 3) รูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล สัญลักษณ์

และหลักการของระบบ และ 4) แบบแผนตัวอย่างของการดำเนินงานที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ในระบบ

ทิสนา แชมมณี (2550 : 39) ได้กล่าวอธิบายความหมายรูปแบบ เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบายเป็นแผนผัง ไคอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้น รูปแบบจึงเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบเสาะหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย รูปแบบเป็นสิ่งที่บุคคลอาจสร้างขึ้นจากความคิด ประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมยหรือจากทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ ได้แต่รูปแบบไม่ใช่ทฤษฎี

โทสและคาร์รอล (Tosi and Carroll. 1982 : 95) ได้อธิบายความหมายของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบเป็นนามธรรมของจริงหรือภาพจำลองของสภาพการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีตั้งแต่รูปแบบอย่างง่าย ๆ ไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมาก ๆ

บาร์โดและฮาร์ดแมน (Bardo and Hartman. 1982 : 77) ได้กล่าวถึงรูปแบบในทางสังคมศาสตร์ไว้ว่า “เป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะ และหรือ บรรยายคุณสมบัติ นั้น เป็นสิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม

กู๊ด (Good. 1973 : 109) ในพจนานุกรมการศึกษาได้รวบรวมความหมายของรูปแบบเอาไว้ 4 ความหมาย คือ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือการทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบ เช่น การออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น 3) เป็นแผนภูมิรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิดและ 4) เป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมกันเป็นวัฏประกอบเป็นสัญลักษณ์ระบบทางสังคม อาจจะเขียนออกมาเป็นสูตรคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

สรุปได้ว่า รูปแบบ (Model) หมายถึง กรอบความคิดแบบมีโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและประสบการณ์จากที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแบบแผนของความสัมพันธ์เชื่อมโยงมาจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ แสดงถึงองค์ประกอบและกระบวนการที่ได้สร้างขึ้นมาสำหรับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

รูปแบบมีหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งนักวิชาการต่าง ๆ ได้จัดแบ่งประเภทของรูปแบบไว้หลากหลายลักษณะซึ่งแตกต่างกันไป ดังนี้

ทิสนา แชมมณี (2550 : 91) ได้อธิบายประเภทของรูปแบบ ที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปมี 5 ประเภท ดังนี้ 1) รูปแบบเชิงเปรียบเทียบหรือรูปแบบคล้าย (Analogue model) มีลักษณะเป็นรูปแบบความคิดที่แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ 2) รูปแบบเชิงภาษา (Semantic model) เป็นรูปแบบความคิดที่แสดงออกผ่านทางการใช้ภาษา (พูดและเขียน) รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์ 3) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical model) เป็นรูปแบบความคิดที่แสดงออกผ่านทางสูตรคณิตศาสตร์ ส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว 4) รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic model) เป็นรูปแบบความคิดที่แสดงออกผ่านทางแผนผังแผนภาพ ไดอะแกรมและกราฟ เป็นต้น และ 5) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Casual model) เป็นรูปแบบความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของสภาพการณ์หรือปัญหา รูปแบบด้านศึกษาศาสตร์ มักเป็นแบบนี้เป็นส่วนใหญ่

คีฟ (Keeves. 1988 : 561-565) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ในการอุปมาอุปมัย เทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม
2. รูปแบบเชิงอธิบาย (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์
3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ
4. รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal Model) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path Analysis และหลักการสร้าง Semantic Model โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุ และผลที่เกิดขึ้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2546 : 36) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบจากวิธีการนำเสนอแนวคิดของรูปแบบได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. รูปแบบเชิงบรรยายเป็นการนำเสนอโดยใช้คำบรรยายระบุถึงหลักการหรือตัวแปรและมีคำอธิบายถึงปรากฏการณ์ด้วยคำบรรยายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการหรือตัวแปรเหล่านั้น

2. รูปแบบเชิงรูปภาพ เป็นการนำเสนอโดยใช้สัญลักษณ์จำลองแสดงถึงแนวคิด หลักการ หรือตัวแปรและลากเส้นโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดหลักการหรือตัวแปรเหล่านั้น

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ เป็นการนำเสนอโดยใช้สัญลักษณ์แทนความคิด หลักการหรือตัวแปรและใช้ฟังก์ชันคณิตศาสตร์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการหรือตัวแปรเหล่านั้น

สมิทและคณะ (Smith, E.W. et al. 1980 : 90) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกเป็น 1) รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง 2) รูปแบบเหมือนจริง (Symbolic Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนทำการทดลองจริง เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) จำแนกเป็น 1) รูปแบบข้อความ (Verbal Model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) รูปแบบนี้พบมากที่สุด เป็นการใช้อธิบายปฏิกิริยาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชา เป็นต้น 2) รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการและโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

บาร์โดและฮาร์ทแมน (Bardo and Hartman. 1982 : 111) ได้กล่าวว่าเป็นแนวคิดหรือทฤษฎีพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบโดยแบ่งประเภทของรูปแบบ ด้วยการอธิบายลักษณะจากลักษณะของประชากร รูปแบบที่ใช้ในการอธิบายโดยพื้นที่นั้นมีจุดมุ่งหมายในการบรรยายลักษณะของเมืองว่าลักษณะอย่างไร เช่น Conentric Zone Model และ Social Area Analysis Model เป็นต้น สำหรับรูปแบบที่ใช้อธิบาย โดยคุณลักษณะของประชากรนั้น เป็นรูปแบบที่เสนอแนวคิดในการอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของประชากรของเมืองต่าง ๆ เช่น Residential Segregation Model และ Group Location Model เป็นต้น

สรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของรูปแบบโดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้นตามแนวคิด หลักการหรือทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบสำหรับประเภทของรูปแบบที่นำมาใช้เป็นรูปแบบเชิงอธิบาย ที่แสดงให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบตามวัตถุประสงค์และผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นรูปแบบเชิงอธิบายที่แสดงให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบตามวัตถุประสงค์ของปรากฏการณ์

2.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

บราวน์และโมเบิร์ก (Brown W. B Moberg. 1980 : 16-17) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย สภาพแวดล้อม (Environment) เทคโนโลยี (Technology) โครงสร้าง (Structure) กระบวนการจัดการ (Management Process) การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

คีฟ (Keeves. 1988 : 560) กล่าวว่า รูปแบบโดยทั่วไปควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อพิสูจน์ทดสอบได้
2. โครงสร้างรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal relationship)
3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (imagination) ความคิดรวบยอด (concept) และความสัมพันธ์ (interrelation) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้
4. รูปแบบควรจะประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (structural relationships) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Association relationship)

จากการศึกษาแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การกำหนดองค์ประกอบรูปแบบว่า จะต้องประกอบด้วยอะไรมีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไรขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษานักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ ดังนี้

สมาน อัสวภูมิ (2551 : 56) ได้เสนอแนวคิดขององค์ประกอบของรูปแบบที่ดีว่าควรประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวการประเมินรูปแบบ 6) คำอธิบายประกอบรูปแบบและ 7) ระบุเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

ธีระ รุณเจริญ (2550 : 7) ได้กล่าวว่ารูปแบบมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินการของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ

บราวน์และโมเบิร์ก (Brown and Moberg. 1980 : 234) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) กล่าวว่าองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1)สภาพแวดล้อม (Environment) 2) เทคโนโลยี (Technology) 3) โครงสร้าง (Sturcture) 4) กระบวนการจัดการ (Management Process) และ 5) การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

บุช (Bush, 1986 : 88) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักของรูปแบบที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณารูปแบบขององค์การทางการศึกษา 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เป้าหมาย 2) โครงสร้างองค์การ 3) สภาพแวดล้อม และ 4) ภาวะผู้นำ

บาร์โดและฮาร์ดแมน (Bardo and Hartman, 1982 : 119) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่าการที่จะระบุรูปแบบหนึ่งจะต้องประกอบด้วย รายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ รูปแบบระบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิดเป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม

สรุปได้ว่า การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ ปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำลังศึกษาจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้นเป็นหลัก

2.1.3 การสร้างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

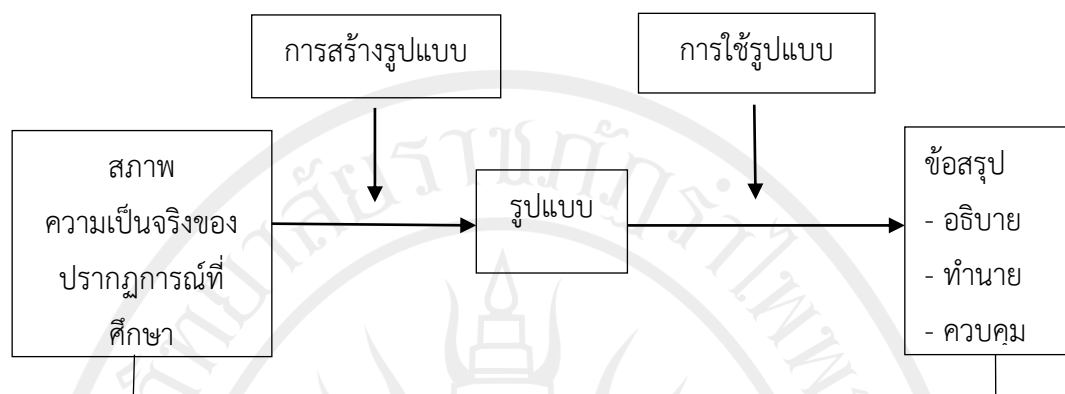
2.1.3.1 การสร้างรูปแบบ

นักวิชาการให้ความหมายของการสร้างรูปแบบ ดังนี้

คีฟส์ (Keeves, 1988 : 125) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (ของตัวแปร) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา อย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงธรรมดาทั่วไปนั้นก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตและหาข้อมูลสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายองค์ความรู้ในเรื่องที่เราากำลังศึกษา

มียากาวะ (Miyakawa, 2007 : 67) ได้เสนอการสร้างรูปแบบว่าเป็นการศึกษาปรากฏการณ์ทางธรรมชาติหรือสังคมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เราอาจไม่ศึกษาปรากฏการณ์เรื่องนั้นโดยตรงก็ได้แต่เราศึกษาโดยวิธีการสร้างรูปแบบ เพื่อหาข้อสรุปที่สามารถนำไปอธิบายทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ ที่ศึกษา ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 การศึกษาปรากฏการณ์โดยวิธีการสร้างรูปแบบ

รูปแบบที่ใช้ศึกษาค้นคว้าปรากฏการณ์ทางสังคมต้องมีคุณสมบัติ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง มีลักษณะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของปรากฏการณ์ของเรื่องที่ศึกษา และอีกประการหนึ่งสามารถนำไปใช้หาข้อสรุปเพื่ออธิบาย ทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง คุณสมบัติของรูปแบบทั้ง 2 ประการนี้ มีลักษณะขัดแย้งกันเองกล่าวคือ ถ้าเราสร้างรูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพความจริงของปรากฏการณ์มากเท่าใด รูปแบบจะสลับซับซ้อนมากขึ้นทำให้การนำรูปแบบไปใช้มีความยุ่งยากในทางตรงกันข้าม ถ้าเราเน้นความสะดวกในการนำเอารูปแบบไปใช้อธิบายปรากฏการณ์ ก็ต้องเขียนรูปแบบให้ง่ายเข้าใจ รูปแบบก็ไม่ค่อยสอดคล้องกับสภาพความจริงของปรากฏการณ์ซึ่งทำให้การนำรูปแบบไปใช้อธิบายทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ได้จำกัด จุดมุ่งหมายที่สำคัญการสร้างรูปแบบก็เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

สรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์การสร้างรูปแบบนั้น ไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวแน่นอนว่าต้องการทำอะไรบ้าง โดยทั่วไปจะเริ่มจากการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างรูปแบบ จากนั้นหาสมมติฐานและหลักการของรูปแบบที่จะพัฒนาแล้วสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้นและนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบและประเมินผลหาคุณภาพของรูปแบบ

2.1.3.2 การพัฒนารูปแบบ

ประจวบ หนูเลี้ยง และคณะ (2558 : 63) ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนารูปแบบ หมายถึง การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง การกระทำหรือการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น ได้ผ่านกระบวนการ วิธีการและเทคนิคที่เป็นระบบและต่อเนื่อง อันมีผลทำให้การกระทำ

หรือการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ทำให้ผลหรือผลผลิตมีคุณภาพเป็นที่น่าพึงพอใจมากขึ้น

รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ (2548 : 36) ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนารูปแบบ (Model Development) หมายถึง กระบวนการสร้างหรือพัฒนาแบบจำลองตลอดจนการทดสอบรูปแบบที่ดีให้มีคุณภาพ การจะนำไปสู่สถานการณ์ที่ดีในการศึกษาวิจัย

บุญชม ศรีสะอาด (2550 : 98) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบมีขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐานโดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด รูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกัน หรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการพัฒนารูปแบบนั้นจะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญและการศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยอาศัยข้อมูลสนับสนุนจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจของขั้นนี้อยู่ที่การเลือกเฟ้นองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปร หรือกิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม

2. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้พัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้ว จำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น ถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบของคนอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้ว แม้กระทั่งได้รับการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

วิลเลอร์ (Willer. 1967 : 111) ได้กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบอาจมีขั้นตอนการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไปแต่โดยทั่วไปอาจแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การสร้างรูปแบบและการหาความเที่ยงตรงของรูปแบบส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะกรอบแนวคิด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ พบว่า การพัฒนารูปแบบนั้นอาจมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แบ่งออกเป็นสองตอนใหญ่ ๆ คือ การสร้างรูปแบบ

(Construct) และการหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ

2.1.3.3 การตรวจสอบรูปแบบ

อุทุมพร จามรมาน (2541 : 56) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบก็เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธีอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยการตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ในการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง ดังนี้

1. การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ความเกี่ยวข้องหรือเหตุผลระหว่างตัวแปร

2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าวซึ่งการประมาณค่านี้สามารถประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่างหรือสถานที่ได้ (Across Time, Samples, Sites)

สมาน อัสวภูมิ (2550 : 62) ได้เสนอแนวทางในการตรวจสอบรูปแบบที่เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยและพัฒนารูปแบบไว้ อาจใช้วิธีใด วิธีหนึ่ง จาก 3 วิธี ดังนี้

1. การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 15-20 คน พร้อมกันแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ

2. การตรวจสอบโดยการประชุมสัมมนา โดยผู้วิจัยจัดประชุมสัมมนากับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เสร็จแล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิพากษ์ประเมินรูปแบบทั้งในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และให้ข้อเสนอแนะต่อไป

3. การตรวจสอบโดยการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในสภาพจริงหรือเหตุการณ์จำลองตามแบบแผนที่ออกแบบไว้ เพื่อสังเกต รวบรวมข้อมูลและความเห็นต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบต่อไป

สรุปได้ว่า การตรวจสอบรูปแบบก่อนที่จะนำไปใช้นั้นมีวิธีการตรวจสอบโดยการวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการประเมินรูปแบบจากหลักฐานเชิงปริมาณโดยใช้เทคนิคทางสถิติ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาหัวข้อที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) ความหมายของการบริหาร 2) ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร และ 3) ทฤษฎีทางการบริหารและวิวัฒนาการการบริหารการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 ความหมายของการบริหาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากนักการศึกษาที่ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้หลายทัศนะโดยรวบรวมไว้ได้ดังนี้

ทัศน วิงศ์ยืน (2551 : 136) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่กลุ่มบุคคลร่วมมือกันปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดร่วมกันไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน ด้วยการระดมทรัพยากรที่มีอยู่ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้อย่างเป็นระบบและมีกฎเกณฑ์ในการทำงานที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน

สมาน อัสวภูมิ (2551 : 80) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ภาวะผู้นำในการระดมและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานตามภารกิจขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 42) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนด

วิโรจน์ สารรัตน์ (2553 : 12) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ เช่น การวางแผนการจัดองค์การ การนำและการควบคุม

บรรจบ บุญจันทร์ (2555 : 38) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนด

ภารดี อนันต์นารี (2555 : 1) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมของคนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปหรือกลุ่มบุคคล ร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันตามเป้าหมายที่กำหนด

สมชาย เทพแสง และคณะ (2560 : 3) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การจัดสรรทรัพยากรหรือกำหนดนโยบายให้บรรลุผลสำเร็จอย่างน้อย 3 E คือ Equality (ความเสมอภาค) Equity (เป็นธรรม) และ Ethics (มีจริยธรรม)

แบล็คและพอร์เตอร์ (Black and Porter. 2000 : 19) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการระดมและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ได้แก่ บุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสารสนเทศ เพื่อดำเนินการตามเป้าหมายขององค์การให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

โอเวนส์ (Owens. 2001 : 101) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือ การทำงานกับบุคคล และกลุ่มบุคคล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดขององค์การ

ไวริชและคูนท์ (Wehrich and Koontz. 2004 : 4) ให้ความหมายว่า การบริหารเป็น กระบวนการ ออกแบบและดำเนินการ เพื่อให้แต่ละคนในองค์การสามารถทำงานร่วมกันได้ใน สถานะแวดล้อมนั้น ทำให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและมีผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการรูปแบบ เทคนิควิธีการดำเนินงานโดยผ่าน บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปหรือกลุ่มบุคคล บริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดหรือระดมทรัพยากร กำหนดนโยบายร่วมกัน ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Control) มีกฎเกณฑ์ในการทำงานเป็นที่ยอมรับได้ร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

ทฤษฎีเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สามารถนำไปอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนนำไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การโดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เริ่มต้นด้วยการ ระบุปัญหา ตั้งสมมติฐานหรือการคาดคะเนคำตอบ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้อย่างเป็น ระบบการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานอย่างถูกต้องและการสรุป เพื่อให้ได้คำตอบของ ปัญหาที่ต้องการหาคำตอบ (เฉลิมชัย หาญกล้า. 2559 : 4)

ทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management Theory)

ลอร์ด อีตันตันวี (2551 : 16) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ของเทเลอร์ (Taylor) ที่ผู้บริหาร ควรคำนึงถึง เพื่อความมีประสิทธิภาพของงาน ดังนี้

1. การทำงานในหน้าที่หลักในแต่ละวัน (A Large Daily Task) การทำงานประจำด้วย ปริมาณมากในแต่ละวัน บุคลากรทุกคนในหน่วยงานต้องระบุภาระงานไว้ชัดเจนว่าในแต่ละวัน งานอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติ ฝ่ายบริหารจึงต้องจัดให้มีใบสั่งงานที่ระบุภาระงานที่ต้องปฏิบัติไว้ อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคคล ฝ่ายปฏิบัติงานใช้เวลาอย่างเต็มที่ในแต่ละวันในการทำงานให้ ประสพผลสำเร็จ

2. การทำงานที่มีสถานะของมาตรฐาน (Standard Condition) ในการทำงานที่มี ประสิทธิภาพ ฝ่ายบริหารควรจัดสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีมาตรฐาน เช่น มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่

ได้คุณภาพ เพื่อให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างดี สะดวก รวมถึงการกำหนดภาระงานขั้นต่ำเพื่อเป็นมาตรฐานในการทำงานที่ทุกคนต้องปฏิบัติให้ได้ตามเป้าหมาย

3. การได้รับค่าจ้างสูงเมื่อทำงานสำเร็จ (High Pay for High Success) การที่พนักงานจะได้รับค่าตอบแทนที่สูงหรือไม่ขึ้น ต้องสอดคล้องกับผลของการปฏิบัติงานที่ทำได้สำเร็จ

4. การทำงานที่บกพร่องก่อให้เกิดความสูญเสีย (Loss in Case of Failure) การเกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานนั้น ถือเป็นความสูญเสียที่ผู้บริหารจะต้องพยายามป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น ดังนั้น การกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานต้องชดเชยความเสียหายหรือการหักค่าตอบแทน ซึ่งเป็นผลจากการทำงานผิดพลาดนั้น จึงเป็นความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล

5. การมีผู้เชี่ยวชาญเมื่อองค์การมีขนาดใหญ่ขึ้น (Expertise in Large Organization) ในองค์การที่มีการขยายตัวมีขนาดใหญ่ จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง เพื่อเป็นการเพิ่มความเชี่ยวชาญในการทำงาน ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ เป็นการบริหารงานที่มีระบบ มีเหตุผล มีการกำหนดมาตรฐานการทำงานไว้แน่นอน เลือกรูปแบบที่ดีที่สุดในการทำงานและกำหนดเครื่องมือควบคุมในการทำงานไว้อย่างเหมาะสม เทเลอร์ (Taylor) วิศวกรชาวอเมริกัน ผู้คิดค้นวิธีการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1911 เชื่อว่าแต่ละคนเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ผู้บริหารสามารถปรับปรุงเพิ่มพูนผลผลิตได้ โดยผู้บริหารจะต้องจัดแบ่งงาน แบ่งเวลา มอบหมายงาน กำหนดหน้าที่ของแต่ละคนและสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ เพื่อหาวิธีทำงานที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียวสำหรับ ใช้ในการเพิ่มผลผลิต โดยใช้จ่าน้อยแต่ได้ผลมากที่สุด วิธีการบริหารงานของเทเลอร์ (Taylor) จึงได้รับนิยมนำอย่างแพร่หลายจนส่งผลให้เทเลอร์ (Taylor) ได้รับสมญานามว่าเป็นบิดาแห่งการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ (วิริทธิ์ ชินวัฒน์. ออนไลน์, 2566)

ทฤษฎีการบริหารการจัดการ (Administrative Management Theory)

พิชาย รัตนดิษฐ์ ณ ภูเก็ (2552 : 29-30) ได้กล่าวถึง หลักการพื้นฐานทั่วไปของการจัดการของเฮนรี ฟาโยล (Henry Fayol) ที่สามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มหลักการของโครงสร้างกลุ่มหลักการของกระบวนการ กลุ่มหลักการของเป้าประสงค์ หลักการนี้ ฟาโยลเห็นว่าสามารถประยุกต์ใช้ในองค์การทั่วไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการของโครงสร้าง

1.1 หลักการแบ่งงาน (Division of Work) โดยทั่วไปจะเห็นว่า ความเชี่ยวชาญเฉพาะทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้เกิดผลผลิตสูง ดังนั้น การทำงานจะต้องแบ่งเป็นกิจกรรมตามภาระงานและต้องแบ่งกิจกรรมย่อยของงานหรือแม้จะเล็กกว่านั้นจนกว่าจะ

เกิดความเชี่ยวชาญ เช่น การจัดอบรม การจัดสถานที่ การติดต่อประสานงานต่าง ๆ การจัดเอกสาร ประเมินผลสำหรับงานย่อย เป็นต้น

1.2 เอกภาพของทิศทางของการปฏิบัติงาน (Unity of Direction) มีหน่วยงานย่อย ในองค์การที่มีวัตถุประสงค์เดียวกันหรือทำงานในลักษณะคล้ายคลึงกัน แผนยุทธศาสตร์เดียวกัน ภายใต้การนำของผู้บริหารที่รับผิดชอบแผนนั้น

1.3 การมอบอำนาจหน้าที่ (Authority) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ให้ผู้บริหาร เพื่อให้มีอำนาจในการสั่งการอย่างชอบธรรมและมีสิทธิในการตัดสินใจ ขณะเดียวกัน สิ่งที่มาพร้อมกับอำนาจหน้าที่ คือ ความรับผิดชอบ ผู้บริหารต้องรับผิดชอบร่วมกับการตัดสินใจ อย่างใดอย่างหนึ่งด้วยตนเอง

1.4 ระดับความเหมาะสมการรวมศูนย์อำนาจ (Centralization) องค์การมีการพิจารณา ว่าศูนย์รวมอำนาจใหม่ฝ่ายจัดการหรือกระจายอำนาจ (Decentralization) ให้ไปสู่ฝ่ายการปฏิบัติใน เรื่องใดบ้างจึงสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของงานที่ปฏิบัติ

1.5 การสื่อสารตามสายบังคับบัญชา (Scalar Chain) การสื่อสารในองค์การตาม สายบังคับบัญชาเป็นไปตามปกติ แต่ถ้าหากมีปัญหาเรื่องของความล่าช้า การสื่อสารตามแนวระนาบ (Gangplanks) ก็อนุญาตให้ใช้ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมถึงหัวหน้างาน

2. หลักการของกระบวนการ

2.1 การมีระเบียบวินัย (Discipline) องค์การจะต้องมีระเบียบเพื่อใช้เป็นมาตรฐานที่ สมาชิกขององค์การต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตาม การมีกฎระเบียบและวินัยที่ดีนั้น ต้องเกิดจาก องค์การที่ผู้นำมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจอย่างชัดเจนและรับรู้ร่วมกันเกี่ยวกับระเบียบของ องค์การระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการและมีความยุติธรรมและเสมอภาคในการลงโทษผู้ที่ ผ่าฝืนกฎระเบียบ

2.2 เอกภาพการบังคับบัญชา (Unity of Command) คือ การที่ผู้ปฏิบัติต้องรับคำสั่งจาก หัวหน้าเพียงคนเดียวเท่านั้น เพื่อไม่ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน

2.3 ความเสมอภาค (Equity) ผู้บริหารควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมี ความเมตตากรุณาและอย่างเสมอภาค ยุติธรรม ไม่ลำเอียง

2.4 การให้ผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม (Remuneration) พนักงานจะต้องได้รับ ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า ยุติธรรมตามผลการปฏิบัติงานของแต่ละคน

2.5 หลักผลประโยชน์ส่วนตัวที่ต้องขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of Individual Interests to the General Interests) นั่นคือ ผลประโยชน์ของปัจเจกชนและกลุ่มใน องค์การจะต้องไม่อยู่เหนือผลประโยชน์ขององค์การโดยรวม

3. หลักการของเป้าประสงค์

3.1 ความเป็นระเบียบ (Order) บุคลากรและวัสดุเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ จะต้องอยู่ในตำแหน่งที่ควรจะเป็นกาลเทศะและความเหมาะสม

3.2 เสถียรภาพของบุคคลที่ครอบครองตำแหน่ง (Stability of Tenure of Personnel) การที่บุคคลดำรงตำแหน่งใดนั้น จะต้องมีความมั่นคงในการปฏิบัติ ครอบครองตำแหน่งนั้นตามสมควรเพื่อจะได้เรียนรู้และพัฒนางาน การเปลี่ยนแปลงบุคคลในการดำรงตำแหน่งบ่อยครั้งจะนำไปสู่การไร้ประสิทธิภาพและฝ่ายบริหารจะต้องมีบุคลากร เพื่อบรรจุคนลงในตำแหน่งที่ว่างลงได้อย่างทันทั่วทั้ง

3.3 การคิดริเริ่ม (Initiative) องค์กรควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

3.4 ความสามัคคี (Esprit de Corps) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้มีการสร้างความสมัคสมานสามัคคีกลมเกลียวและเกิดความเป็นเอกภาพภายในองค์กร

สรุปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร คือ หลักการ กระบวนการเชิงวิทยาศาสตร์ที่มีการดำเนินการตามโครงสร้างขององค์กรอย่างเป็นระบบ มีการแบ่งงาน แบ่งเวลาและมอบหมายงานให้บุคคลอย่างเหมาะสม รวมถึงตอบสนองการทำงานของบุคคลอย่างยุติธรรมสมเหตุสมผล ทั้งนี้ทุกคนในองค์กรต้องเคารพกฎเกณฑ์และวินัยภายใต้ข้อกำหนดร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติและขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.2.3 ทฤษฎีทางการบริหารและวิวัฒนาการการบริหารการศึกษา

ทฤษฎี หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นเซต (Set) ของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เป็นข้อสรุปอย่างกว้างที่พรรณนาและอธิบายพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์กรทางการศึกษา อย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อย ๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏและชี้แนะการวิจัย

ระยะที่ 1 ระหว่าง ค.ศ. 1887 – 1945 ยุคนักทฤษฎี (ภาวิดา ชาราศรีสุทธิ, 2542 : 42)

การบริหารสมัยดั้งเดิม (The Classical organization theory) แบ่งย่อยเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ (Scientific Management) ของเฟรดเดอริก เทย์เลอร์ (Frederick Taylor) ความมุ่งหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์คือ จัดการบริหารธุรกิจหรือโรงงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด Taylor มองคนงานแต่ละคน

เปรียบเสมือนเครื่องจักรที่สามารถปรับปรุง เพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์กรได้ เจ้าของตำรับ “The one best way” คือประสิทธิภาพของการทำงานสูงสุด จะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่างคือ

- 1.1 เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection)
- 1.2 ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training)
- 1.3 หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation)

เทย์เลอร์ ก็คือผลผลิตของยุคอุตสาหกรรม ในงานวิจัยเรื่อง “Time and Motion Studies” เวลาและการเคลื่อนไหว เชื่อว่ามีวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงวิธีเดียวที่ดีที่สุด เขาเชื่อในวิธีแบ่งงานกันทำ ผู้ปฏิบัติระดับล่างต้องรับผิดชอบต่อระดับบนและได้เสนอระบบการจ้างงานบนพื้นฐานการสร้างแรงจูงใจ สรุปเป็นหลักวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ ประกอบด้วย 3 หลักการ ดังนี้

- 1.3.1 การแบ่งงาน (Division of Labors)
- 1.3.2 การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy)
- 1.3.3 การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive payment)

2. กลุ่มการบริหารจัดการ (Administration Management) หรือ ทฤษฎีบริหารองค์การอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) ของอองรี ฟาโยล (Henri Fayol) บิดาของทฤษฎีการปฏิบัติการและการจัดการตามหลักบริหาร ทั้ง Fayol และ Taylor จะเน้นตัวบุคคลปฏิบัติงานกับวิธีการทำงานได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลแต่ก็ไม่มองด้าน “จิตวิทยา” Fayol ได้เสนอแนวคิดในเรื่องหลักเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป 14 ประการ แต่ลักษณะที่สำคัญ (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2542 : 44) มีดังนี้

2.1 หลักการทำงานเฉพาะทาง (Specialization) คือ การแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง

2.2 หลักสายบังคับบัญชา เริ่มจากบังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำสุด

2.3 หลักเอกภาพของบังคับบัญชา (Unity of Command)

2.4 หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล (Span of control) ผู้ดูแลหนึ่งคนต่อ 6 คนที่จะอยู่ใต้การดูแลจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด

2.5 การสื่อสารแนวดิ่ง (Vertical Communication) การสื่อสารโดยตรงจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง

2.6 หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด คือ ไม่ควรมีสายบังคับบัญชายืดยาวหลายระดับมากเกินไป

2.7 หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายบังคับบัญชาและสายเสนาธิการ (Line and Staff Division)

3. ทฤษฎีบริหารองค์การในระบบราชการ (Bureaucracy) มาจากแนวคิดของ แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ที่กล่าวถึงหลักการบริหารราชการประกอบด้วย

- 3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย
- 3.2 การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องยึดระเบียบกฎเกณฑ์
- 3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง
- 3.4 การแบ่งงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว
- 3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพ

จะอย่างไรก็ตาม ระบบราชการก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งในด้านข้อเสีย คือ สายบังคับบัญชาที่ยาว การทำงานต้องอ้างอิงกฎระเบียบ จึงชักช้าไม่ทันการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน เรียกว่า ระบบ “Red tape” ในด้านข้อดี คือ ยึดประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก การบังคับบัญชา การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่มีระบบระเบียบ แต่ในปัจจุบันระบบราชการกำลังถูกแทรกแซงทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ ทำให้เริ่มมีปัญหา

ระยะที่ 2 ระหว่าง ค.ศ.1945 – 1958 ยุคทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationship) (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. 2542 : 47) Follette ได้นำเอาจิตวิทยามาใช้และได้เสนอการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง (Conflict) ไว้ 3 แนวทาง ดังนี้

1. Domination คือ ใช้อำนาจอีกฝ่ายสยบลง คือให้อีกฝ่ายแพ้ให้ได้ ไม่นึก
2. Compromise คือ คนละครึ่งทาง เพื่อให้เหตุการณ์สงบโดยประนีประนอม
3. Integration คือ การหาแนวทางที่ไม่มีใครเสียหน้าได้ประโยชน์ทั้ง 2 ทาง

(ชนะ ชนะ)

นอกจากนี้ Follette ให้ทัศนะน่าฟังว่า “การเกิดความขัดแย้งในหน่วยงานเป็นความบกพร่องของการบริหาร” (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. 2542 : 50) การวิจัยหรือการทดลองฮอว์ธอร์น (Hawthon Experiment) ที่เมโยกับคณะศึกษาวิจัยเริ่มต้นที่ข้อสมมติฐานว่าสิ่งแวดล้อมมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของคนงาน มีการค้นพบจากการทดลอง คือ มีการสร้างกลุ่มแบบไม่เป็นทางการในองค์การ ทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ที่ว่าความสัมพันธ์ของมนุษย์มีความสำคัญมาก ซึ่งผลการศึกษาดทดลองของเมโยและคณะ สรุปได้ดังนี้

1. คนเป็นสิ่งมีชีวิต จิตใจ ขวัญ กำลังใจ และความพึงพอใจเป็นเรื่องสำคัญในการทำงาน
2. เงินไม่ใช่สิ่งล่อใจที่สำคัญแต่เพียงอย่างเดียว รางวัลทางจิตใจมีผลต่อการจูงใจ

ในการทำงานไม่น้อยกว่าเงิน

3. การทำงานขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคมมากกว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
 คับทื่ออยู่ได้กับใจอยู่ยาก

ข้อคิดที่สำคัญ การตอบสนองคน ด้านความต้องการศักดิ์ศรี การยกย่องจะส่งผลต่อ
 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานจากแนวคิด “มนุษย์สัมพันธ์”

ระยะที่ 3 ตั้งแต่ ค.ศ. 1958 – ปัจจุบัน ยุคการใช้ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory)
 หรือการศึกษาเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science Approach) (ภาวดี ธารศรีสุทธิ, 2542 : 51)

ยึดหลักระบบงานความสัมพันธ์ของคน และ พฤติกรรมขององค์กร ซึ่งมีแนวคิด
 หลักการ ทฤษฎีที่หลาย ๆ คน ได้แสดงไว้ดังต่อไปนี้

1. เซสเตอร์ไอ บาร์นาร์ด (Chester I. Barnard) เขียนหนังสือชื่อ The Function of The
 Executive ที่กล่าวถึงงานในหน้าที่ของผู้บริหารโดยให้ความสำคัญต่อบุคคลระบบของความร่วมมือ
 องค์กรและเป้าหมายขององค์กรกับความต้องการของบุคคลในองค์กรต้องสมดุลกัน

2. ทฤษฎีของมาสโลว์ ว่าด้วยการจัดอันดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ (Maslow –
 Hierarchy of needs) เป็นเรื่องแรงจูงใจแบ่งความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่ความต้องการด้าน
 กายภาพ ความต้องการด้านความปลอดภัยความต้องการด้านสังคม ความต้องการด้านการเคารพ –
 นับถือและประการสุดท้าย คือ การบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self-actualization) คือ มีโอกาสได้
 พัฒนาตนเองถึงขั้นสูงสุดจากการทำงาน แต่ความต้องการเหล่านั้นต้องได้รับการสนองตอบ
 ตามลำดับ

3. ทฤษฎี X ทฤษฎี Y ของแมคเกรเกอร์ (Douglas MC Gregor Theory Y) ได้เสนอ
 แนวคิดการบริหารอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ต่างกัน ทฤษฎี X
 (The Traditional View of Direction and Control) ทฤษฎีนี้เกิดข้อสมมติฐาน ดังนี้

3.1.1 คนไม่ชอบทำงานและหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ

3.1.2 คนไม่ทะเยอทะยานและไม่คิดริเริ่ม ชอบให้การสั่ง

3.1.3 คนเห็นแก่ตนเองมากกว่าองค์กร

3.1.4 คนมักต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

3.1.5 คนมักโกงและหลอกลวง

ผลของการมองธรรมชาติของมนุษย์เช่นนี้ การบริหารจัดการจึงเน้นการใช้เงิน วัตถุเป็น
 สิ่งล่อใจ เน้นการควบคุม การสั่งการ เป็นต้น

ทฤษฎี Y (The integration of Individual and Organization Goal) ทฤษฎีข้อนี้เกิดจาก
 สมมติฐาน ดังนี้

คนจะให้ความร่วมมือ สนับสนุน รับผิดชอบ ชยัน

คนไม่เกียจคร้านและไว้วางใจได้

คนมีความคิดริเริ่มทำงานถ้าได้รับการจูงใจอย่างถูกต้อง

คนมักจะพัฒนาวิธีการทำงานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ผู้บังคับบัญชาจะไม่ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวด แต่จะส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเองหรือของกลุ่มมากขึ้น ต้องให้เกียรติซึ่งกันและกันจากความเชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดระบบการบริหารที่แตกต่างกันระหว่างระบบที่เน้นการควบคุมกับระบบที่ค่อนข้างให้อิสระภาพ

4. อุชิ (Ouchi) ชาวญี่ปุ่นได้เสนอ ทฤษฎี Z (Z Theory) (William G. Ouchi) ศาสตราจารย์ แห่งมหาวิทยาลัย UCLA (U of California Los Angeles) ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิดก็คือ องค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระและมีความต้องการหน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องปรับเป้าหมายขององค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลในองค์กร

สรุปได้ว่า ทฤษฎีและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทั้งรูปแบบการสั่งการและการขอความร่วมมือ การสร้างขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าเงินมีหลากหลายทัศนะจากนักการศึกษาที่ได้ให้แนวคิดไว้ แต่ทั้งนี้การที่ผู้บริหารจะนำหลักการใดมาใช้ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสภาพการณ์ รวมถึงสภาพแวดล้อมการทำงานขององค์กรที่มีความแตกต่างกัน เพื่อปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารอย่างสูงสุดในองค์กร และเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาต่อไป

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

2.3.1 ความหมายของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

ความหมายของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ มีความหมายหลายด้านและเป็นการยากที่คนส่วนใหญ่จะเห็นพ้องต้องกันให้เป็นกรอบมโนทัศน์ที่เป็นสากล ดังนี้

อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ (2536 : 27) ให้ความหมายว่า การมองความเป็นเลิศหรือคุณภาพจะแตกต่างกันไป กล่าวคือ ทางด้านเศรษฐศาสตร์ จะมองคุณภาพในเชิงความสัมพันธ์ของปัจจัยนำเข้าและผลผลิต โดยดูว่าผลผลิตที่ได้ออกไปนั้นอยู่ในความต้องการของแรงงานตลาดมากน้อยเพียงใด คู่แข่งกับการลงทุนการผลิตหรือไม่ สำหรับทางการศึกษาจะมองคุณภาพในลักษณะของประสิทธิผลและประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาวิเคราะห์และวิจารณ์

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2545 : 29) ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศ (Excellence) หมายถึง องค์การที่ได้รับรางวัลคุณภาพที่มีเกณฑ์เป็นที่ยอมรับสากล อาทิ รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ชื่อ MBNQA (Malcolm baldrige national quality award) ในประเทศสหรัฐอเมริกา รางวัลคุณภาพแห่งชาติชื่อ SQA (Singapore quality award) ในประเทศสิงคโปร์ และรางวัลคุณภาพแห่งชาติชื่อ TQA (Thailand quality award) ในประเทศไทย

กรมวิชาการ (2549 : 18-19) ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศของสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนา สถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน โดยการปรับระบบภายในให้มีความพร้อมที่จะพัฒนา คุณภาพทางการศึกษาโดยอาศัยกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการ นิเทศทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่ผลผลิต คือ นักเรียนมีคุณภาพคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งทุกกระบวนการของการดำเนินงาน ผู้บริหารจะเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผลงานบรรลุ เป้าหมายได้ ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการสถานศึกษา จึงสามารถพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์สู่ความเป็นเลิศว่า ต้องเปลี่ยนจากกรอบแนวคิดเดิมไปสู่กรอบ แนวคิดใหม่โดยต้องเริ่มที่ผู้บริหาร เพื่อก่อให้เกิดการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยให้มีการปรับปรุง คุณภาพทั่วทั้งองค์กร และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของ องค์กรให้ดำรงอยู่ได้ตามสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สถาบันเซอร์จิโอ วานนีเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กล่าวไว้ว่า ระบบการบริหารเพื่อความเป็นเลิศเป็นกลยุทธ์ที่ทำให้องค์กร สามารถรักษาลูกค้าไว้ได้ ได้มาซึ่งความภักดีของลูกค้าและได้มาซึ่งส่วนแบ่งตลาดมากขึ้นทำให้ องค์กรเจริญเติบโต ไหวพั้นต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของลูกค้าและ ตลาดที่เปลี่ยนไปหรือเกิดใหม่ สามารถสร้างโอกาสใหม่ทางธุรกิจให้ทรัพยากรขององค์กรเพื่อให้ ผลิตภาพสูงขึ้นและมีประสิทธิผลมากขึ้นและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาของ เซอร์จิโอวานนีและคณะ (Sergiovanni and others) แสดงแนวคิดว่างานวิชาการประกอบด้วย 1) การ ตั้งปรัชญาการศึกษาขึ้นมา เพื่อปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ 2) การจัดทำโครงการทางการศึกษา ต่าง ๆ 3) การจัดให้มีการประเมินผลหลักสูตรและมีการเรียนการสอน 4) การสร้างบรรยากาศ ในสถานศึกษาให้พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและ 5) การจัดหาวัสดุสำหรับการเรียนการสอนและ ได้ศึกษาพบว่า งานการบริหารสถานศึกษามี 8 ประการ คือ 1) งานสัมพันธ์กับชุมชน (school community relationship) 2) งานกิจการนักเรียน (pupil personnel) 3) งานหลักสูตรและการสอน (curriculum and instruction) 4) งานบริหารบุคคล (staff personnel) 5) งานอาคารสถานที่ (physical facilities) 6) งานธุรการ (business management) 7) งานพัฒนาบุคลากร (staff development) และ 8) งานประเมินผล (evaluation)

จรรยา วัฒนา (2556 : 2) ให้ความหมายว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศ คือ การบริหารที่มีผู้บริหารเพียงคนเดียวในองค์กร (Division of labor) มีการกำหนดมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจน (Standardization) มีเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of command) มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ร่วมงาน (Delegation of authority and responsibility) มีการแบ่งฝ่ายงานและบุคลากรผู้รับผิดชอบให้แก่ผู้ร่วมงาน (Division of labor) มีการกำหนดมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจน (Span of control) มีการมอบหมายการควบคุมดูแลที่เหมาะสม (Stability) เปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ในองค์กรได้ (Flexibility) สามารถทำให้คนในองค์กรเกิดความรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย (Security) มีการยอมรับนโยบายส่วนบุคคลที่มีความสามารถ (Personnel policy) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งส่วนบุคคลและองค์กร (Evaluation) การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศหรือการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา เพราะฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทบทวนบทบาทและพัฒนาสมรรถนะ ดังนี้ เป็นผู้กำหนดทิศทางการบริหาร (Direction setter) มีความสามารถกระตุ้นคน (Leader catalyst) ต้องเป็นนักวางแผน (Planner) ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการตัดสินใจ (Decision maker) ต้องมีความสามารถในการจัดองค์กร (Organizer) ต้องเป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change manager) ต้องเป็นผู้ให้ความร่วมมือ (Coordinator) ต้องเป็นผู้ติดต่อสื่อสารที่ดี (Communication) ต้องเป็นผู้แก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กรได้ (Conflict manager) ต้องสามารถบริหารปัญหาต่าง ๆ ได้ (Problem manager) ต้องรู้จักวิเคราะห์และจัดระบบงาน (System manager) ต้องมีความสามารถในด้านวิชาการทั้งการเรียนและการสอน (Instructional manager) ต้องมีความสามารถบริหารงานบุคคล (Personnel manager) ต้องมีความสามารถบริหารทรัพยากร (Resource manager) ต้องมีความสามารถในการประเมินผลงาน (Appraiser) ต้องมีความสามารถในการประชาสัมพันธ์ (Public relater) ต้องสามารถเป็นผู้นำในสังคมได้ (Ceremonial head)

เวบสเตอร์ (Webster) (1968 : 636) ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศ (excellence) หมายถึง สิ่งที่ดีที่สุด สมบูรณ์ที่สุดหรือการกระทำที่ประกอบด้วยคุณภาพที่สูงสุดจนเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป สำนักงานมาตรฐานการศึกษาของประเทศอังกฤษ ได้ให้ความหมายว่า “เลิศ” หมายถึง ยอดเยี่ยม อยู่ระดับที่หนึ่งมีประสิทธิภาพระดับสูง ความรวดเร็วในความก้าวหน้าของกระบวนการ จากความหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่าการให้ความหมายของคำว่า “เลิศ” นั้นมีความเกี่ยวข้องกับคำว่า “คุณภาพ” และเมื่อพิจารณาจากความหมายของคำว่า “คุณภาพ” ตามที่มีผู้กล่าวไว้ เช่น The American Heritage Dictionary of English ให้ความหมายของคำว่าคุณภาพไว้ในแนวทางหนึ่งว่าคือ ระดับความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับที่บูมการ์ต (Bamgart) ได้ให้ความหมายของคำว่าคุณภาพว่า หมายถึง แบบของความเป็นเลิศหรือสิ่งที่เหนือกว่าหรือดีกว่าปกติธรรมดา ดังนั้นกล่าว

ได้ว่ามาตรฐาน คุณภาพและความเป็นเลิศ ทั้งสามคำนั้นมีความเกี่ยวข้องกันอยู่ แต่ก็มี ความแตกต่าง กันที่การจัดลำดับ กล่าวคือ “มาตรฐาน” เป็นสิ่งที่ถือเอาเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนดหรือเป็น ข้อกำหนดขั้นต่ำที่ต้องมีหรือที่ระบุไว้ ส่วน “คุณภาพ” นั้นเป็นการยกระดับมาตรฐาน โดยนอกจาก ทำให้ตรงด้วยหรืออาจกล่าวได้ว่ามาตรฐานเป็นเพียงส่วนหนึ่งของคุณภาพและข้อแตกต่างที่สำคัญ ก็คือ สินค้าหรือบริการที่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ไม่จำเป็นต้องเป็นสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ แต่สินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ ควรมีคุณลักษณะที่ได้มาตรฐานในระดับหนึ่ง คำนึงถึงความพึงพอใจและทำให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าด้วย เพราะโดยทั่วไปแล้วการกำหนด มาตรฐานมักเป็นการกำหนดโดยผู้ผลิตเป็นส่วนใหญ่โดยมิได้คำนึงถึงความต้องการของลูกค้า สำหรับ “ความเป็นเลิศ” นั้นกล่าวได้ว่า มีคุณภาพเป็นพื้นฐานสำคัญ แต่ “ความเป็นเลิศ” มีความเหนือกว่าคุณภาพ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วจะมีความโดดเด่นกว่า เป็นระดับคุณภาพสูงสุด มีผลงานที่ยอดเยี่ยมเหนือกว่าธรรมดา ซึ่งสามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้

คอลลิน (Collins, 2001 : 102-111) ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศ (Excellence) หมายถึง องค์กรแห่งความเป็นเลิศ ในความหมายของการเป็นเลิศที่มากกว่าระดับดี (Good) ไปสู่ความดีเลิศ (Excellence) คือ องค์กรที่มีผลการตอบแทนสูงจากการลงทุนหรือเป็นองค์กร ที่ประสบผลสำเร็จ ทางด้านการเงินติดต่อกันเป็นระยะเวลานานอย่างน้อย 15 ปี

เกา และ จิง (Kao and Jing, 2006 : 26-35) ให้ความหมายว่า องค์กรที่มีความเป็นเลิศ หมายถึง องค์กรที่ประสบความสำเร็จในด้านการเงิน สามารถให้ความช่วยเหลือสังคมและสามารถ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตที่มีคุณค่าต่อการลงทุนได้ในระยะยาว

University of Bristol (2011 : 25) ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศพิจารณาจากสถานภาพที่ ได้รับจากการประเมินคุณค่าว่าสูงกว่าการเทียบเคียง กล่าวคือ เป็นคุณลักษณะที่มีระดับความสำเร็จ ที่สูงส่งและการมีคุณค่าที่เด่น ไม่เป็นสองรองใคร สามารถชี้้นำความสำเร็จของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดความเป็นเลิศในฐานะการเป็นที่ยอมรับว่าสูงกว่าความพึงพอใจ โดยทั่วไปไม่ใช่เพียงการบ่งชี้คุณภาพที่เกิดขึ้นจากการวัดการบรรลุผลตามเกณฑ์วัตถุประสงค์ที่ กำหนดแต่เป็นคุณภาพที่ได้รับการประเมินตัดสินคุณค่าจากกลุ่มนักวิชาการและชุมชนนักปฏิบัติ ตามข้อมูลหลักฐานที่น่าเสนอ

สรุปได้ว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือประสิทธิผล ของการดำเนินงานที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่น เป็นที่พึงพอใจและยอมรับของของผู้เกี่ยวข้อง สามารถเป็นแบบอย่างของงานชนิดเดียวกันได้ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเป็นการพัฒนา สถานศึกษาให้ได้มีมาตรฐาน โดยการปรับระบบภายในให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษา เกิดการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพโดยให้มีการปรับปรุงคุณภาพทั่วองค์กรและปรับปรุง

อย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรเจริญเติบโต ทนต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสามารถดำรงคุณภาพไว้ได้อย่างยั่งยืน

2.3.2 ความสำคัญของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารธุรกิจและองค์กรกับเป้าหมายสูงสุดกับความสำเร็วมักหนีไม่พ้น เพื่อผลกำไรสูงสุด ความพึงพอใจของผู้ถือหุ้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน คือ เพื่อความเป็นเลิศและสู่องค์กรบริหาร World Class ที่หลายองค์กรใฝ่ฝันในอนาคต เป้าหมายนำพาองค์กรไปสู่การบริหารแบบมืออาชีพแนวทางก็ยังอยู่ไม่ไกล ด้วยเหตุผลดังกล่าวในการบริหารงานสถานศึกษาจึงควรมีรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสม เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในด้านการจัดการองค์กรและในด้านการศึกษา โดยยึดหลักการบริหารจัดการและแนวที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด 10 ด้าน มีดังนี้

2.3.2.1 ผู้นำองค์กรต้องมีวิสัยทัศน์ชัดเจน ผู้นำระดับสูงจะต้องเป็นผู้กำหนดทิศทางวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนและมีการสื่อสารทิศทางวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติและสร้างแรงจูงใจกระตุ้นบุคลากร มีส่วนร่วมในการทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จโดยวิสัยทัศน์จะต้องอธิบายภาพอนาคตขององค์กร ชี้จุดความต้องการ มีจุดเน้น มีความชัดเจน นำไปสู่การตัดสินใจและถูกทิศทางมีความยืดหยุ่น มีเหตุผล มีเป้าหมายที่สามารถบรรลุผล สามารถสื่อสารเข้าใจง่าย

2.3.2.2 การที่ยึดการเรียนรู้เป็นแกนกลาง สถานศึกษามุ่งเน้นการจัดการศึกษาไปที่การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน ความต้องการคุณลักษณะของผู้เรียนในอนาคตของสังคมโลกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความพึงพอใจของผู้เรียน และแปลงความต้องการเหล่านั้นมาเป็นหลักสูตรและการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมมีการจัดการเรียนรู้สนองตามความต้องการของผู้เรียนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความพึงพอใจของผู้เรียนและพัฒนาการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน

2.3.2.3 การเรียนรู้ขององค์กร สถานศึกษาจัดระบบการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้รายบุคคลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจงานดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ และส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้เรียน โดยการคิดอย่างเป็นระบบ มีความใฝ่รู้ควบคู่กับศักยภาพและรับรู้ภาพลักษณ์โดยรวมขององค์กร มองเห็นวิสัยทัศน์ร่วมกัน และการเรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นทีม

2.3.2.4 การให้คุณค่ากับคณะครู บุคลากร และผู้มีส่วนร่วม สถานศึกษาแสดงถึงการเห็นคุณค่าของครูและบุคลากรโดยการสร้างความผูกพัน ความพึงพอใจ แรงจูงใจการจัด

สภาพแวดล้อมการทำงาน สวัสดิการ ฯลฯ จะทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ให้โอกาสบุคลากรในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่งบุคลากรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ สร้างความมั่นใจและความรู้สึกในการทำงาน

2.3.2.5 ความคล่องแคล่ว กระตือรือร้น เป็นความสามารถในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะทำให้สามารถลดรอบเวลาและต้นทุนในการพัฒนาคุณภาพ

2.3.2.6 การมองอนาคต การพัฒนาสถานศึกษาให้มีความยั่งยืนต้องอาศัยความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาและส่วนแบ่งทางการศึกษา ตลอดจนการจัดหลักสูตรที่สนองตอบต่อความต้องการ กำลังคนในการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สถานศึกษาจึงต้องมีแนวคิดที่มุ่งอนาคตอย่างจริงจังและสร้างความผูกพันในระยะยาวกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการ โดยการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร สร้างโอกาสทางนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมตัวมุ่งสู่อนาคตที่เป็นเป้าหมายทางเลือกอย่างเหมาะสม มีหลักในการบริหาร (วิเชียร วงคำจันทร์, 2547 : 19) ดังนี้ 1) การจัดการหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ 2) พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร 3) ส่งเสริมให้นักเรียนเตรียมตัวมุ่งสู่อนาคตที่เป็นเป้าหมาย

2.3.2.7 การจัดการเพื่อให้เกิดนวัตกรรม นวัตกรรมเป็นการนำวิธีการใหม่มาปฏิบัติ หลังจากได้ผ่านการทดลองหรือได้รับการพัฒนาแล้วตามลำดับ (กรีติ ยศยิ่งยง, 2551 : 9) สถานศึกษาต้องแสวงหา สร้าง พัฒนา และใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดนวัตกรรมของหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้และการบริการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

2.3.2.8 ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ/สังคม สถานศึกษามีบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนด้วยการมุ่งเน้นการดูแลสุขอนามัย สภาพแวดล้อมของชุมชนและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน รวมทั้งบุคลากรของสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจริยธรรม และจรรยาบรรณต่อสาธารณะ

2.3.2.9 การมุ่งเน้นผลลัพธ์และการสร้างคุณค่า สถานศึกษาได้วางแผนปฏิบัติและประเมินผลลัพธ์ที่สำคัญในทุกะดับงานที่แสดงให้เห็นว่ามุ่งเน้นการสร้างคุณค่าและผลสำเร็จของผู้เรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการ

2.3.2.10 การบริหารจัดการเชิงระบบ สถานศึกษาสร้างระบบการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงแผนปฏิบัติงาน กระบวนการตัวชี้วัดและกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ของสถานศึกษา

จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา ทำให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษาใดมีการเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดี ด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการ จะส่งผลให้สถานศึกษามีการพัฒนาตนเองและแข่งขันได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน การพัฒนาประเทศที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศโดยผ่านการจัดการศึกษา ด้วยการพัฒนากำลังคนให้มีความสามารถ มีองค์ความรู้ มีทักษะการคิด มีทักษะการประกอบอาชีพ สามารถแก้ปัญหาของตนเองและอยู่ในสังคมด้วยความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ จึงมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพอย่างยั่งยืน แต่การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมายังประสบปัญหาอยู่อีกหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านคุณภาพทางการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีการเตรียมแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงด้วยการกำหนดนโยบายและวางแผนหลีกเลี่ยงและป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงพัฒนาระบบการศึกษาให้นักเรียนมีคุณภาพสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ จากสาเหตุดังกล่าว สถานศึกษาจึงต้องมองเห็นจุดที่จะพัฒนาในมิติใหม่ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศ มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน การบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกับอารยประเทศได้ (จกพรดิ วัฒนา. 2555 : 54)

2.3.3 องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

การอธิบายลักษณะความเป็นเลิศของสถานศึกษานั้นจะเห็นได้ว่าการใช้คำที่แตกต่างกันแต่มีความหมายที่คล้ายคลึงกัน ยกตัวอย่าง เช่น ในต่างประเทศเรียกรูปแบบของสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ/ลักษณะความเป็นเลิศของสถานศึกษาว่า Effective school, Efficient school, Successful and high-successful school, High-performing school, World class school และ School excellence model เป็นต้น ส่วนในประเทศไทยเรียกตามรูปแบบที่กำหนดเฉพาะ เช่น สถานศึกษาที่มีมาตรฐานสากล สถานศึกษาที่มีความอัจฉริยะ สถานศึกษาที่มีคุณภาพ สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาสมบูรณ์แบบ สถานศึกษาตามโครงการสถานศึกษาดีประจำตำบล สถานศึกษารางวัลสถานศึกษาพระราชทาน เป็นต้น ตลอดจนรูปแบบของสถานศึกษาที่มีตามระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของ McKinsey (2010, 37) ได้แก่ Good school, Great school และ Excellent school เป็นต้น การบริหารงานใด ๆ ก็ตาม จำเป็นจะต้องมีหลักการ แนวคิดและทฤษฎีเป็นพื้นฐาน การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศก็เช่นเดียวกัน เพราะหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา จะเป็นหลักหรือเป็นพื้นฐานในการคิดพิจารณาและตัดสินใจ แล้วก็จะทำให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ตรงแนวแน่ไปในทางใดทางหนึ่งที่ยั่งยืน

สะเปะสะปะ เมื่อจะตัดสินใจก็มีหลักการและทฤษฎีเข้ามาสนับสนุน สามารถบริหารงานในภารกิจหน้าที่ที่ตนกระทำอยู่อย่างชาญฉลาด มีความแนบเนียนในการปฏิบัติ ให้งานนั้นดำเนินไปได้โดยราบรื่น บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับแนวคิณคุณภาพที่สูงเป็นที่ยอมรับถึงแนวทางปฏิบัติได้โดยการเทียบเคียงกับมาตรฐานที่กำหนด แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางการศึกษาและสถานศึกษาที่เป็นเลิศ มีดังนี้

แนวคิดความเป็นเลิศของปีเตอร์และวอเตอร์แมน

ประเทศสหรัฐอเมริกามีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการค้นพบความเป็นเลิศ (In search of excellence) ซึ่งเป็นผลงานการค้นคว้าวิจัยการบริหารงานของบริษัทอเมริกันที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการอย่างสูงของโทมัส เจ ปีเตอร์ กับโรเบิร์ต เอช วอเตอร์ (Thomas J. Peters and Robert H. Waterman, Jr.) ที่เปิดเผยให้เห็นคุณลักษณะแห่งความเป็นเลิศในเชิงวิชาการบริหาร โดยเมื่อต้นปี 1977 บริษัทแมคคินซี (McKinsey) ซึ่งเป็นที่ปรึกษาธุรกิจของสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาว่าทำไมจึงจะให้การบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ค้นหาว่าธุรกิจต่าง ๆ มีกลยุทธ์อย่างไร ควรจะจัดโครงสร้างองค์กรแบบไหน แบบรวมอำนาจ กระจายอำนาจหรือแบบผสม จึงจะทำให้การดำเนินงานสำเร็จ ดังนั้น บริษัทจึงตั้งกลุ่มทำงาน 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือ กลยุทธ์กับรูปแบบของโครงสร้างองค์กรและการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จของธุรกิจ โดยกลุ่มหนึ่งไปศึกษาเรื่องกลยุทธ์ อีกกลุ่มหนึ่งศึกษาเรื่องโครงสร้างองค์กร กลุ่มทำงานเริ่มต้นค้นคว้าโดยไปพบปะพูดคุยกับผู้บริหารที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักดีมีประสบการณ์ในการทำงานสูงมากของกิจกรรมธุรกิจทั่วโลก จากนั้นไปปรึกษากันกับนักทฤษฎี นักวิชาการของสถาบันการศึกษาชั้นสูง ผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่า ทั้งผู้บริหารกิจการต่าง ๆ และนักวิชาการมีความเห็นว่า รูปแบบโครงสร้างองค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่ใช้ในการแก้ไขปัญหาไม่ได้ผลและไม่เพียงแต่ไม่แก้ปัญหาแต่ยังได้ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ยุ่งยาก สลับซับซ้อนมากขึ้น กลุ่มทำงานได้สรุปผลการศึกษาว่าแนวคิดการแก้ปัญหาแบบดั้งเดิมของกิจการธุรกิจต่าง ๆ ที่มักจะให้ความสนใจเฉพาะเรื่องกลยุทธ์กับรูปแบบโครงสร้างองค์กรเป็นเพียงองค์ประกอบเล็ก ๆ องค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของกิจการ ดังนั้น ต่อมาบริษัทแมคคินซี จึงเปลี่ยนแนวทางค้นคว้าจากเดิม ขยายขอบเขตให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ใช้เวลา 2 ปี เพื่อการนี้ ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินการต่าง ๆ หรือการบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์จะขึ้นอยู่กับตัวแปรซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันหมด อย่างน้อย 7 ประการ คือ 1) โครงสร้าง (Structure) 2) กลยุทธ์ (Strategy) 3) บุคลากร (Staff) 4) รูปแบบ (Styles) 5) ระบบและวิธีการ (Systems) 6) คุณค่าร่วม (Shared values) 7) ทักษะ (Skills)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547 : 25) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย

1. สถานศึกษา ในฐานะที่เป็นองค์การทางการศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบด้านภารกิจ คือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ องค์ประกอบอีกด้านหนึ่ง คือ บุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้สอนและบุคลากรอื่น ๆ
2. ภารกิจหน้าที่ของการจัดการศึกษา คือ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการงานตามภารกิจด้านงานบริหารทั่วไป
3. การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ บุคลากรในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน กระบวนการในการบริหาร การศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และกลยุทธ์
4. การบริหารการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีหลักการ แนวคิดเทคนิควิธีการ เพื่อบริหารจัดการศึกษาตามภารกิจ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรการบริหาร การที่ผู้บริหารจะสามารถบริหารจัดการศึกษาตามภารกิจและทรัพยากรให้มีคุณภาพได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีเครื่องมือในการบริหาร การศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีหลักการ แนวคิดเทคนิควิธีการจัดการ ที่เรียกว่า กระบวนการบริหาร
5. กระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นความสามารถประกอบด้วย ทักษะความคิด ทักษะเชิงมนุษย์ ทักษะด้านเทคนิค และการบริหารจัดการ
6. ผู้บริหารต้องมีหลักเกณฑ์การบริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องมีหลักการบริหารที่จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ คือ การสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้กับองค์กร เพื่อความอยู่รอดขององค์กรและสามารถเติบโตได้อย่างไม่หยุดยั้งภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก นอกจากนั้นยังสามารถเป็นแบบอย่างและมีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศให้กับองค์กรอื่น ๆ

รูปแบบสถานศึกษาเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (School Excellence Model: SEM)

รูปแบบสถานศึกษาเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) (2555 : 28) คือ รูปแบบการประเมินตนเองของสถานศึกษาซึ่งได้บูรณาการ รูปแบบ ความเป็นเลิศที่ชื่อเสียงต่าง ๆ เช่น รางวัลคุณภาพของยุโรป รางวัลคุณภาพประเทศสิงคโปร์ รางวัลคุณภาพประเทศสหรัฐอเมริกา เข้าด้วยกันโดย

สถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทางการดำเนินงานของตนเองโดยการเทียบเคียงการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศของชาติ รูปแบบสถานศึกษาเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) มีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนา ด้านคุณภาพของสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาและการเทียบเคียงกับ สถานศึกษาเป็นเลิศต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาของประเทศสิงคโปร์

รูปแบบสถานศึกษาเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) ให้ความสำคัญด้านภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา การสรรหาบุคลากร การกำหนดนักเรียน ผลลัพธ์ของนักเรียนองค์รวมใน การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีปัจจัยดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีภาวะผู้นำ คำนึงด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของนักเรียนมุ่งสู่ความเป็นเลิศทาง การศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้อง ร่วมกันกำหนดโครงสร้าง การวางแผนกลยุทธ์ เป้าหมายการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน โปร่งใส โดย มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. ด้านการจัดการบุคลากร ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องม ีความรู้มีความพร้อมในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
4. ด้านทรัพยากร ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องให้การ สนับสนุนด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่าง เพียงพอ
5. ด้านเป้าหมายนักเรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้อง ออกแบบ กระบวนการจัดการศึกษา การนำไปใช้ การบริหารจัดการศึกษาและระบบการทำงานของ ครูและบุคลากรตลอดจนด้านคุณภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ
6. ด้านการบริหารและผลการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากร ทางการ
7. ด้านผลลัพธ์ของบุคลากร ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้อง มีความตระหนักในด้านประสิทธิภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ
8. ด้านการมีส่วนร่วมและสังคม ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความตระหนัก ด้านมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม
9. ด้านผลการประเมินการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ ศึกษาต้องมีความตระหนัก ด้านผลการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนต้องมีความตั้งใจ ความร่วมมือและมีความปรารถนาดีในการจัดการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศจากทุกฝ่าย

สรุปได้ว่า รูปแบบสถานศึกษาเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) ให้ความสำคัญด้านภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา การสรรหาบุคลากร การกำหนดนักเรียน ผลลัพธ์ของนักเรียน องค์กรร่วมในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดการบุคลากร ด้านทรัพยากร ด้านเป้าหมายนักเรียน ด้านการบริหารและผลการปฏิบัติงาน ด้านผลลัพธ์ของบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมและสังคม และด้านผลการประเมินการปฏิบัติงาน

รางวัลความเป็นเลิศประเทศออสเตรเลีย (Australian Excellence Award: AEA)

รางวัลความเป็นเลิศประเทศออสเตรเลีย (2555 : 19) เมื่อปี ค.ศ. 1983 กรอบแนวคิดรางวัลนี้มาจากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากองค์กรต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจเป็นเวลากว่า 15 ปี การพัฒนารอบแนวคิดเพื่อนวัตกรรม การปรับปรุงและการประสบความสำเร็จที่ยาวนาน ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้กับทุกองค์กร ทุกขนาด และทุกประเภท แนวคิดของ AEA ถูกออกแบบและปรับปรุงทุกปี โดยคณะกรรมการที่มาจากองค์กรบริหารและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยให้องค์กรประเมินผลการดำเนินงานในปัจจุบันและเป็นการสร้างความสำเร็จของทีมงาน และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กร ในปี ค.ศ. 2003 ได้มีการปรับปรุงกรอบแนวคิด เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยและแนวคิดการจัดการสมัยใหม่ นอกจากนี้รางวัลนี้ยังใช้เป็น เกณฑ์การประเมินองค์กร เพื่อรับรางวัลความเป็นเลิศแห่งชาติของประเทศออสเตรเลีย และถูกนำไปใช้เป็นเกณฑ์สำหรับประเทศต่าง ๆ ด้วยองค์กรที่นำกรอบแนวคิดของ AEA ไปใช้ จะได้รับการปรับปรุงในด้านภาวะผู้นำและระบบการบริหารจัดการ รวมทั้งการนำผลลัพธ์เข้าสู่กระบวนการกำหนดการวางแผนกลยุทธ์และเปรียบเทียบตำแหน่งขององค์กรกับคู่แข่งในด้านการบริหารจัดการองค์ประกอบของรางวัลนี้มีทั้งหมด 6 องค์ประกอบและในแต่ละองค์ประกอบเพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ ผลลัพธ์ ภาวะผู้นำ ทิศทางกลยุทธ์ วัฒนธรรม องค์กร การวางแผน การพัฒนา และการปรับใช้ของความรู้และสารสนเทศ การเก็บข้อมูลและการแปลข้อมูลไปสู่สารสนเทศ การบูรณาการและการใช้ความรู้ในการตัดสินใจ การสร้างและการจัดการความรู้พนักงาน การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและผูกพัน ความมีประสิทธิภาพและการพัฒนา สุขภาพ ความปลอดภัย และความเป็นอยู่ที่ดีการมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด ความรู้เกี่ยวกับลูกค้าและตลาดการจัดการความสัมพันธ์กับ ลูกค้าการรับรู้ของลูกค้าในคุณค่านวัตกรรม คุณภาพและการปรับปรุงกระบวนการเกี่ยวกับนวัตกรรมกระบวนการเกี่ยวกับลูกค้าและหุ้นส่วน การจัดการและการปรับปรุงกระบวนการที่ยั่งยืนคุณภาพของสินค้าและบริการผลสำเร็จและความยั่งยืน ตัวชี้วัดความสำเร็จ ตัวชี้วัดความยั่งยืน การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจะครอบคลุม 4 ด้าน คือ องค์กรมีการวางแผนและการจัด โครงสร้างอย่างไร การนำแผนและโครงสร้างต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติ การวัดและ

วิเคราะห์ผลลัพธ์และการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา การประเมินเหล่านี้เป็นการประเมินที่เรียกว่า ADRI เป็นการประเมินในด้านการเข้าถึง (approach) การแปรไปสู่การปฏิบัติ (deploy) ผลลัพธ์ (result) และการปรับปรุง (improvement)

สรุปได้ว่า รางวัลความเป็นเลิศประเทศออสเตรเลีย ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ ทิศทาง กลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์กร การวางแผน การพัฒนาและการปรับใช้ของผลลัพธ์ ความรู้และสารสนเทศ การเก็บข้อมูลและการแปลข้อมูลไปสู่สารสนเทศ การบูรณาการและการใช้ความรู้ในการตัดสินใจ การสร้างและการจัดการความรู้ พนักงาน การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและผูกพัน ความมีประสิทธิภาพและการพัฒนาสุขภาพ ความปลอดภัยและความเป็นอยู่ที่ดี การมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด ความรู้เกี่ยวกับลูกค้าและตลาด การจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า การรับรู้ของลูกค้าในคุณค่า นวัตกรรม คุณภาพและการปรับปรุง กระบวนการเกี่ยวกับนวัตกรรมกระบวนการเกี่ยวกับลูกค้าและหุ้นส่วนการจัดการและการปรับปรุงกระบวนการและคุณภาพของสินค้าและบริการ

รางวัลความเป็นเลิศของสถานศึกษาประเทศฮ่องกง (The outstanding Teachers and School Award: HK)

รางวัลความเป็นเลิศของสถานศึกษาประเทศฮ่องกง (2543: 24-32) โครงการให้รางวัลความเป็นเลิศของสถานศึกษาประเทศฮ่องกง เป็นแผนงานหนึ่งในแผนการปฏิรูปคุณภาพการศึกษาของฮ่องกงคณะกรรมการกองทุนคุณภาพการศึกษาจะให้รางวัลความเป็นเลิศของสถานศึกษาปีละครั้ง โดยมี วัตถุประสงค์ 1) เพื่อเป็นการยกย่องและส่งเสริมสถานศึกษาที่มีผลงานเป็นเลิศ 2) ส่งเสริมและเผยแพร่ขยายวิธีปฏิบัติทางการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ และ 3) เพื่อสร้างสรรค์วัฒนธรรมคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของฮ่องกงเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศภายในสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขของแต่ละสถานศึกษา รางวัลความเป็นเลิศจะให้แก่สถานศึกษาซึ่งสามารถแสดงผลสัมฤทธิ์และการปฏิบัติที่มีความเป็นเลิศใน 4 ด้านของการศึกษา คือ 1) การจัดการและการจัดองค์กร 2) การเรียนการสอน 3) การสนับสนุนจุดมุ่งหมายของนักเรียนและสถานศึกษา และ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับการพัฒนาของนักเรียน แต่คณะกรรมการ ไม่ได้กำหนดจำนวนรางวัลไว้เกณฑ์การให้รางวัลแบ่งตามหลักหรืองานของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดการและการจัดองค์กร

1.1 การวางแผนและการบริการ

1.1.1 พันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สถานศึกษาจัดทำพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษาในฮ่องกง และการพัฒนารอบด้านของนักเรียน โดยพิจารณาในแง่ของลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา พันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษารับรู้โดยคณาจารย์และนักเรียน

1.1.2 แผนการพัฒนาสถานศึกษา สถานศึกษาจัดทำแผนการพัฒนาสถานศึกษา และยุทธวิธีปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายให้สนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง สามารถใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและลดจุดอ่อน แผนการพัฒนาสถานศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจน และมั่นคงในแง่ของการส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรม สติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย สังคม และสุนทรียภาพของนักเรียน ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนของสถานศึกษาและเอกสารแผนได้ส่งไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง

1.2 การพัฒนาคณาจารย์

1.2.1 การประสานงานของคณาจารย์ สถานศึกษามีช่องทางการประสานงานระหว่างคณาจารย์เป็นอย่างดี มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีการตัดสินใจเป็นคณะ

1.2.2 การพัฒนาและการประเมินคณาจารย์ สถานศึกษามีแผนและให้โอกาสคณาจารย์ในการพัฒนา และมีระบบการประเมินคณาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการส่งเสริม และพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

1.3 การจัดสรรทรัพยากรในการดำเนินงาน

1.3.1 การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจัดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรของสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษาให้การสนับสนุนคณาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 กลไกการประเมินและข้อมูลป้อนกลับ

1.4.1 การประเมินผล สถานศึกษามีคณะกรรมการติดตามการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและอย่างมีประสิทธิภาพ มีกลไกการประเมินเพื่อประเมินผลงานของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.4.2 ข้อมูลป้อนกลับและการเรียนรู้ด้วยตนเอง สถานศึกษามีช่องทางที่เหมาะสมในการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการเรียนการสอน

2. ด้านการเรียนการสอน

2.1 หลักสูตร

2.1.1 การจัดการหลักสูตร การวางแผนและการจัดระบบของหลักสูตร สถานศึกษามีหลักสูตรที่มีเป้าหมายที่แจ่มชัด มีความกว้าง ความลึก ความสมดุล มีประโยชน์มีความต่อเนื่องและเป็นกลุ่มก้อน มีระบบที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้คณาจารย์มีส่วนร่วมในการตรวจสอบหลักสูตร ติดตามและการพัฒนาหลักสูตร

2.2 การเรียนการสอนในชั้น

2.2.1 ยุทธวิธีการสอน สถานศึกษามีกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ครูนำวิธีการสอนที่เหมาะสมมาใช้ ครูยอมรับรูปแบบการสอนที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาความคิดระดับสูง พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ และทัศนคติของนักเรียน

2.2.2 ทักษะการสอน - สถานศึกษามีคณะกรรมการติดตามและมีระบบการตรวจสอบเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับทางด้านทักษะการสอน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการสอนที่ดี มีการสังสรรค์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะการจัดการห้องเรียนในบรรดาคุณจารย์

2.2.3 บรรยากาศของห้องเรียน สถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนสนับสนุนคุณจารย์เพื่อส่งเสริมความคาดหวังเชิงบวก จัดบรรยากาศของห้องเรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดให้มีแรงจูงใจในเชิงบวก สร้างบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยและมีอิสระเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2.3 การประเมินผล

2.3.1 ระบบและนโยบายการประเมินผล สถานศึกษามีระบบ และนโยบายประเมินผลที่เหมาะสมสอดคล้องเป้าหมายของหลักสูตร มีความคาดหวังต่อนักเรียนบนพื้นฐานของความสามารถและความต้องการของนักเรียน

2.3.2 การใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการประเมินผล สถานศึกษามีระบบการบันทึกและการรายงาน เพื่อให้มีการให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีประสิทธิภาพแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการสนับสนุนจุดมุ่งหมายของนักเรียนและสถานศึกษา

3. ด้านการสนับสนุนจุดมุ่งหมายของนักเรียนและสถานศึกษา

3.1 การเอาใจใส่และให้ความดูแลนักเรียน

3.1.1 วินัย การแนะแนว และการให้คำปรึกษา สถานศึกษามีวิธีการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน

3.2 การพัฒนาบุคลากร สังคม และวัฒนธรรม

3.2.1 กิจกรรมเสริมหลักสูตร สถานศึกษาให้การสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีความสมบูรณ์ สมดุล และครอบคลุมการพัฒนาทุกด้าน

3.2.2 โปรแกรมเสริมหลักสูตร สถานศึกษาได้วางแผนโปรแกรมเสริมหลักสูตรที่ดีและอย่างเพียงพอในด้านหน้าที่พลเมือง จริยธรรม ศิลปกรรม เพศศึกษา และสิ่งแวดล้อมศึกษา

3.3 การสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3.3.1 โปรแกรมสนับสนุนการเรียน สถานศึกษามีแผนการสอนซ่อมเสริมที่มีประสิทธิภาพแก่นักเรียน ผู้ซึ่งมีความยุ่งยากในการเรียน และมีการเสริมสร้างและขยายโปรแกรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีพรสวรรค์

3.3.2 บริการดูแลรักษา สถานศึกษาให้การสนับสนุนเด็กพิการ เด็กที่มีปัญหาการปรับตัวหรือเด็กที่มีปัญหาครอบครัวอย่างเพียงพอ

3.4 การเชื่อมโยงกับผู้ปกครองและชุมชน

3.4.1 ความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษา สถานศึกษากำหนดช่องทางการสื่อสารอย่างดี และมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง

3.4.2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน สถานศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของ ชุมชนและสร้างสายใยกับงานอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

3.5 บรรยากาศของสถานศึกษา

3.5.1 กำลังใจ ทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และความเชื่อ มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาและมีความภูมิใจทั้งครูและนักเรียน

3.5.2 มนุษยสัมพันธ์ ครูมีความรักและความเอาใจใส่ต่อนักเรียน มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณาจารย์ ระหว่างคณาจารย์กับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกัน สถานศึกษามีหลักฐานให้เห็นถึงวัฒนธรรมของความเป็นเพื่อนร่วมงาน และมีความเกี่ยวพันอย่างดีกับสมาคมศิษย์เก่า

4. ด้านผลสัมฤทธิ์และระดับการพัฒนาของนักเรียน

การประเมินผลงานของสถานศึกษาที่ส่งเสริมระดับการพัฒนาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะเป็นผลงานที่ใช้ในการพิจารณาว่า สถานศึกษานั้นได้บรรลุระดับแผนพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ในพัฒนานักเรียน การปรับปรุงสิ่งที่เป็นมูลค่าเพิ่ม เช่น ชื่อเสียงของสถานศึกษา ความสามารถของสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมายที่ทำได้ในสภาวะแวดล้อมของตน กลไกที่ใช้ในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย ประสิทธิภาพในการตรวจสอบและการให้ข้อมูลป้อนกลับ สถานศึกษาแต่ละโรงจะได้รับการประเมินตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษาของตนตลอดทั้งเนื้อหาสาระของการเข้าถึงหรือระดับการพัฒนาของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายการต่อไปนี้ สถานศึกษาควรใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานระยะยาวในเรื่องการพัฒนานักเรียนทั้งหมดในภาพรวมการพัฒนาด้านจริยธรรมและศีลธรรม นักเรียนมีความประพฤติดี มีวินัยและพฤติกรรมที่ดี มีความชื่นชอบในค่านิยมทางจริยธรรม ตระหนักในสภาพของสังคม การเมืองและหน้าที่พลเมืองให้บริการอย่างดีแก่สถานศึกษาและชุมชนมีความมีศักดิ์ศรีสูง มีแนวความคิดต่อตนเองในเชิงบวก และมีพลังในการต่อต้านสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ ของสังคม การพัฒนา

ทางด้านสติปัญญา นักเรียนสามารถเข้าถึงเป้าหมายทางวิชาการการคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นอิสระ มีทักษะการสืบค้นและการให้เหตุผล มีประวัตผลการสอบวิชาต่าง ๆ ในระดับสูง มีการพัฒนาภาษา มีระดับทักษะการรู้หนังสือ 2 ภาษา และทักษะการพูด 3 ภาษา มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถและแรงจูงใจในการนำทักษะในด้านเทคโนโลยีไปปฏิบัติ และการกำหนดเป้าหมาย ที่ทำได้สำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการพัฒนาทางด้านอารมณ์ นักเรียนตระหนักในด้านสุขภาพ เชิงบวกมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในด้านกิจกรรมกีฬา มีความ ตระหนักและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาร่างกายตลอดชีวิต มีความพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ สถานศึกษาสามารถเตรียมนักเรียน เพื่อการก้าวสู่วัยผู้ใหญ่ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ การพัฒนาทางด้านสังคม นักเรียนมีความสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง สามารถทำงานร่วมกัน ทำงานเป็นทีม และแบ่งปันความรับผิดชอบ มีทักษะทางภาวะผู้นำและการจัดองค์กร มีทักษะ ในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ทักษะในการสื่อสารที่ดี ให้ความนับถือและยอมรับบุคคลอื่น มีความชื่นชอบในมรดกและวัฒนธรรมของตนเอง และคนอื่น การพัฒนาด้านสุนทรียภาพ นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในกิจกรรมทางวัฒนธรรม และศิลปะภายในและระหว่างสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างสรรค์ศิลปะ ดนตรี การละคร และเต้นรำ

สรุปได้ว่า รางวัลความเป็นเลิศของสถานศึกษาประเทศออสเตรีย ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ และการปฏิบัติที่มีความเป็นเลิศใน 4 ด้านของการศึกษา คือ 1) การจัดการและการจัดองค์กร 2) การเรียน การสอบ 3) การสนับสนุนจุดมุ่งหมายของนักเรียนและสถานศึกษา และ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการพัฒนาของนักเรียน แต่คณะกรรมการไม่ได้กำหนดจำนวนรางวัลไว้เกณฑ์การให้รางวัลแบ่งตามสายงานของการศึกษา

รางวัลคุณภาพแห่งออสเตรเลีย (Australian Quality Award)

รางวัลคุณภาพแห่งออสเตรเลีย (Australian Quality Award) หรือ AQA (2555) ตั้งโดย องค์การออสเตรเลียวิสาหกิจ (Enterprise Australia) ในปี ค.ศ. 1988 (พ.ศ. 2531) เพื่อกระตุ้นให้ บริษัทในประเทศปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการ ยกกระดับไปสู่ระดับโลก และเป็นการวัดเปรียบเทียบ สมรรถนะให้กับธุรกิจรางวัลของออสเตรเลียนี้ให้กับทั้งธุรกิจและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร โดยแบ่งตามขนาดขององค์กร รางวัลนี้ไม่มีการจำกัดจำนวนผู้ชนะ แต่ขณะเดียวกัน คณะกรรมการอาจ ไม่ให้เลยก็ได้ ถ้าหากเห็นว่ามาตรฐานของผู้ขออนั้นยังไม่สูงพอ เกณฑ์ประเมินของรางวัลคุณภาพ แห่งออสเตรเลีย มี 6 ปัจจัย คือ (1) ความเป็นผู้นำ (2) นโยบายและการวางแผน (3) ข้อมูลและการ วิเคราะห์ (4) คน (5) การสนใจลูกค้า (6) คุณภาพของกระบวนการ หรือคุณภาพของสินค้าและบริการ วิธีการประเมินจะเชิญผู้สมัครไปสัมภาษณ์ครั้งวัน จากนั้นให้ยื่นใบสมัครซึ่งมีสองส่วน ส่วนแรกเป็นการให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงการทำงาน ส่วนที่สองเป็นการ

ประเมินตนเองตามเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากนั้นก็จะเป็นการประเมินในระหว่างการประเมินก็จะมี การตรวจ เชื่อมบริษัทเพื่อดูข้อมูลจริง ขั้นสุดท้าย จะเป็นการตัดสิน ผู้ที่ได้รับรางวัลจะเป็นผู้ที่ได้รับ รางวัลจะเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่ามีความเป็นเลิศด้านคุณภาพและประสบความสำเร็จในสาขา ของตนเอง ปกติผู้ที่ไปมอบรางวัล ได้แก่ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอาวุโสแห่งรัฐ ซึ่งย่อมแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อรางวัลของรัฐบาลผู้ที่ได้รับรางวัลมีเพิ่มทุกปีและจะได้รับการยกย่อง ด้วยการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนทุกสาขาทั่วประเทศ

สรุปได้ว่า รางวัลคุณภาพแห่งออสเตรเลีย (Australian Quality Award) รางวัลคุณภาพ แห่งออสเตรเลีย หรือ AQA ตั้งโดยองค์การออสเตรเลียวิสาหกิจ (Enterprise Australia) ในปี ค.ศ. 1988 (พ.ศ. 2531) เพื่อกระตุ้นให้บริษัทในประเทศปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการยกระดับไปสู่ ระดับโลกรางวัลนี้ให้ทั้งธุรกิจและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรเกณฑ์ประเมินของรางวัลคุณภาพ ออสเตรเลียมี 6 ปัจจัย คือ 1) ความเป็นผู้นำ 2) นโยบายและการวางแผน 3) ข้อมูลและการวิเคราะห์ 4) คน 5) การสนใจลูกค้า 6) คุณภาพกระบวนการหรือคุณภาพของสินค้าและบริการ

รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป (The European Quality Award: EQA)

รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป EQA (2555) เป็นรางวัลที่ดำเนินการ โดยมูลนิธิสำหรับการ จัดการคุณภาพแห่งยุโรป (The European Foundation for Quality Management: EFQM) จัดตั้งขึ้น เมื่อปี ค.ศ. 1988 โดยบริษัทชั้นนำแห่งยุโรป 14 แห่ง เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือพัฒนาองค์กรใน การเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน โดยดำเนินการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ต่าง ๆ การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานนั้นกระทำโดยอาศัยเกณฑ์ที่พัฒนามาจากงานวิจัยที่อยู่ ในตัวแบบโดยมองในภาพรวมที่เรียกว่า The EFQA, Excellence Model ตัวชี้วัดในรูปแบบ EFQM มี 9 เกณฑ์ แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสามารถ (Enablers) ในกลุ่มนี้ ครอบคลุมสิ่ง ที่องค์กร ได้กระทำประกอบด้วย 5 เกณฑ์ คือ ภาวะผู้นำ นโยบายและกลยุทธ์ พนักงานในองค์กร ทุนส่วนและทรัพยากร และกระบวนการสำหรับกลุ่มที่เป็นผลลัพธ์ (results) ในกลุ่มนี้เป็นผลที่มาจากการกระทำ ประกอบด้วย 4 เกณฑ์ คือ ผลที่เกิดขึ้นกับลูกค้าผลที่เกิดขึ้นกับ พนักงานในองค์กร ผลที่เกิดขึ้นกับสังคม และผลการดำเนินงานหลักทางธุรกิจ โดยผลลัพธ์เป็นเหตุ มาจากการกระทำและผลป้อนกลับจากผลลัพธ์จะช่วยให้เกิดการปรับปรุงการกระทำสำหรับ นวัตกรรมและการเรียนรู้เป็นตัวช่วยให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาตัวกระทำเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น ความสัมพันธ์ของเกณฑ์ต่าง ๆ แสดงได้ดังนี้

ภาวะผู้นำ หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงถึงวิธีการที่กลุ่มผู้บริหารองค์กรนำเอาวิธีการปรับปรุง คุณภาพมาใช้ในกระบวนการทำงาน เกณฑ์ย่อยได้แก่ วิธีการที่ผู้บริหารพัฒนา พันธกิจ วิสัยทัศน์ คุณค่า และจริยธรรม รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีของวัฒนธรรมที่เน้นความเป็นเลิศ วิธีการที่

ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสนับสนุน ระบบการบริหารองค์กรที่เน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง วิธีการที่ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า หุ่นส่วน และความเป็นตัวแทนของสังคม วิธีการที่ผู้บริหารส่งเสริมให้พนักงานมุ่งมั่นพัฒนาความเป็นเลิศ วิธีการที่ผู้บริหารร่วมและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง

นโยบายและกลยุทธ์ขององค์กร หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงวิธีการที่องค์กรใช้แนวคิดในการปรับปรุงคุณภาพในการกำหนดแนวทาง การสื่อสาร การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และปรับปรุง นโยบายและกลยุทธ์ เกณฑ์ย่อยได้แก่ นโยบายและกลยุทธ์มาจากการศึกษาถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการในอนาคต รวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นโยบายและกลยุทธ์มาจากการวัดและวิเคราะห์สารสนเทศในการปฏิบัติงาน การวิจัย การเรียนรู้ และสัมพันธ์กับกิจกรรมภายนอก นโยบายและกลยุทธ์มีการพัฒนา ทบทวนและปรับให้ทันสมัย นโยบายและกลยุทธ์ถูกสื่อสารและพัฒนาจากกระบวนการหลักของกรอบแนวคิด

พนักงานในองค์กร หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงวิธีการที่องค์กรใช้ศักยภาพของพนักงานเพื่อปรับปรุงกิจการอย่างต่อเนื่อง เกณฑ์ย่อย ได้แก่ ทรัพยากรบุคคลได้รับการวางแผนการจัดการและปรับปรุง มีการกำหนดสมรรถนะและความรู้ของพนักงาน รวมทั้งการพัฒนาพนักงานมีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับมอบอำนาจ พนักงานมีการพูดคุยกันทั้งในระดับองค์กรและกลุ่ม มีการมอบรางวัลให้กับพนักงาน การระลึกถึงและการดูแลเอาใจใส่พนักงาน

หุ่นส่วนและทรัพยากร หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงวิธีการที่องค์กรวางแผนและจัดการกับหุ่นส่วนภายนอก คู่ค้า และทรัพยากรภายใน เพื่อให้สนับสนุนนโยบายและกลยุทธ์และกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างสภาพปัจจุบันและความต้องการในอนาคต รวมทั้งคำนึงถึงชุมชนและสภาพแวดล้อมด้วย เกณฑ์ย่อย ได้แก่ การจัดการเกี่ยวกับหุ่นส่วนภายนอก การบริหารการเงิน การบริหารอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และวัสดุ การบริหารเทคโนโลยี การจัดการความรู้และสารสนเทศ

กระบวนการ หมายถึง การออกแบบ การจัดการและปรับปรุงกระบวนการเพื่อที่จะสร้างความพึงพอใจและก่อให้เกิดคุณค่าเพิ่มให้กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกณฑ์ย่อยได้แก่ กระบวนการได้รับการออกแบบและบริหารอย่างมีระบบ กระบวนการที่ถูกปรับปรุงโดยการใช้นวัตกรรมที่จำเป็นเพื่อที่จะเพิ่มความพอใจและก่อให้เกิดคุณค่าเพิ่มสำหรับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์และบริการ ได้รับการออกแบบและพัฒนาจากความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า ผลิตภัณฑ์และบริการ ได้รับการผลิต ส่งมอบและบริการที่ดี การจัดการและการขยายความสัมพันธ์กับลูกค้า

ผลที่เกิดขึ้นกับลูกค้า หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงการรับรู้ของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กรเกณฑ์ย่อย ได้แก่ การวัดการรับรู้ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

ผลที่เกิดขึ้นกับพนักงานในองค์กร หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงถึงความรู้สึกของพนักงานในองค์กร เกณฑ์ย่อย ได้แก่ การวัดการรับรู้ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

ผลที่เกิดกับสังคม หมายถึง ตัวชี้วัดแสดงการรับรู้ของสังคมโดยรวมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์กร เกณฑ์ย่อย ได้แก่ การวัดการรับรู้ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

ผลการปฏิบัติงานหลัก หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงการบรรลุผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ เกณฑ์ย่อย ได้แก่ ผลผลิตของผลการดำเนินงานหลัก ตัวชี้วัดการดำเนินงานหลัก

สรุปได้ว่า รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป EQA เป็นรางวัลที่ The European Foundation for Quality Management: EFQM ประกอบด้วย 5 เกณฑ์ คือ ภาวะผู้นำนโยบายและกลยุทธ์พนักงานในองค์กร หุ่นส่วนและทรัพยากร และกระบวนการ สำหรับกลุ่มที่เป็นผลลัพธ์ (results) ในกลุ่มนี้เป็นผลที่มาจากการทำงาน ประกอบด้วย 4 เกณฑ์ คือ ผลที่เกิดขึ้นกับลูกค้า ผลที่เกิดขึ้นกับพนักงานในองค์กร ผลที่เกิดขึ้นกับสังคม และผลการดำเนินงานหลักทางธุรกิจ โดยผลลัพธ์เป็นเหตุมาจากการกระทำ และผลป้อนกลับจากผลลัพธ์จะช่วยให้เกิดการปรับปรุงการกระทำ สำหรับนวัตกรรมและการเรียนรู้เป็นตัวช่วยให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาตัวกระทำเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์ (Singapore Quality Award: SQA)

รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์ SQA (2555) เป็นรางวัลที่รัฐบาลประเทศสิงคโปร์มอบให้องค์กรที่ระบบการบริหารจัดการและผลการดำเนินงานที่มีความเป็นเลิศ SQA ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ.1994 โดยการสนับสนุนของประธานาธิบดี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้รู้ถึงความต้องการของธุรกิจและองค์กรที่มีความเป็นเลิศ 2) ช่วยปรับปรุงผลการดำเนินการและเพิ่มความสามารถในการ แข่งขันขององค์กร และ 3) แบ่งปันข้อมูลของการปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างองค์กร รูปแบบ SQA มีพื้นฐานมาจากรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางคือ MBNQA, EFQM และ Australian Excellence Award ดังนั้นจึงเป็นรางวัลที่ได้รับการยอมรับว่ามีศักดิ์ศรีในระดับมาตรฐานโลก (World class) และแสดงถึงมาตรฐานระดับสูงของธุรกิจที่มีความเป็นเลิศ เกณฑ์ในการพิจารณา ของ SOA มีทั้งสิ้น 7 หมวด ในแต่ละหมวดมีประเด็นย่อยประกอบรายละเอียดมีดังนี้

ภาวะผู้นำ เป็นการตรวจประเมินระบบการนำองค์กรว่า ผู้นำระดับสูงขององค์กรมีการพัฒนาวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ง่ายต่อการเข้าใจและนำองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ และมีการ

สื่อสารเป้าหมายและคุณค่าร่วมไปยังพนักงานทุกระดับ ผู้นำระดับสูงเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับทีมและพนักงานในการปรับปรุงคุณภาพ มีการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงและนำผลการประเมินมาปรับปรุง องค์กรมีนโยบายและเป้าหมายในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและการรักษาสภาพแวดล้อม รวมทั้งการให้พนักงานเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนด้วยภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูง วัฒนธรรมคุณภาพความรับผิดชอบต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม

สารสนเทศ เป็นการมุ่งเน้นไปยังการจัดการในด้านสารสนเทศและการใช้ข้อมูลเทียบเคียง และเปรียบเทียบกับสิ่งที่ดีที่สุด (benchmark) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในทุกระดับขององค์กร การจัดการระบบสารสนเทศ การเปรียบเทียบคู่แข่งและสิ่งที่ดีที่สุด

การวางแผน เป็นการมุ่งเน้นไปยังกระบวนการวางแผนขององค์กร มีการบูรณาการความต้องการหลักไปสู่แผนงานขององค์กรอย่างไร การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งวิธีการติดตามผลการปฏิบัติงาน การพัฒนากลยุทธ์และการนำไปปฏิบัติ

ทรัพยากรบุคคล เป็นการมุ่งเน้นว่า องค์กรสามารถนำศักยภาพของพนักงานมาใช้ในการสร้างผลงานที่สูงให้กับองค์กร และองค์กรมีการตระหนักถึงความสำคัญของความต้องการในการฝึกอบรมและการพัฒนาคนอาชีพ สุขภาพและความพึงพอใจ และพนักงานต่างสร้างผลงานและมีความสำนึกในการมุ่งไปสู่เป้าหมายขององค์กร การวางแผนทรัพยากรบุคคลการมีส่วนร่วมและพันธะผูกพันของพนักงาน การให้การศึกษา การอบรม และการพัฒนาบุคลากรความพึงพอใจและสุขภาพของพนักงาน ผลการดำเนินงานและความสำนึกของพนักงาน

การจัดการกระบวนการ เป็นการมุ่งเน้นว่า กระบวนการหลักขององค์กรสนับสนุนการไปสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร รวมทั้งกระบวนการด้านนวัตกรรมการสร้างและการส่งผ่านกระบวนการ รวมทั้งกระบวนการจัดการเกี่ยวกับหุ้นส่วน กระบวนการนวัตกรรมการบริหารกระบวนการและการปรับปรุงกระบวนการเกี่ยวกับลูกค้าและหุ้นส่วน

การมุ่งเน้นลูกค้า เป็นการมุ่งเน้นว่า องค์กรมีวิธีการอย่างไรในการตัดสินใจเกี่ยวกับความต้องการของลูกค้าและตลาด การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า และการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าและตลาด ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า ความสัมพันธ์กับลูกค้าความพึงพอใจของลูกค้า

ผลลัพธ์การปฏิบัติงานและคุณภาพ เป็นการประเมินว่า ผลของการดำเนินการและการปรับปรุงขององค์กรในพื้นที่สำคัญขององค์กรเป็นอย่างไร และระดับผลของการดำเนินการขององค์กรที่สามารถเปรียบเทียบกับคู่แข่งและการเปรียบเทียบกับสิ่งที่ดีที่สุดผลลัพธ์ด้านลูกค้า ผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาด ผลลัพธ์ด้านพนักงาน ผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์ SQA ประกอบด้วย การประเมิน ทั้ง 7 หมวด สามารถแบ่งออกเป็นองค์ประกอบพื้นฐานได้ 3 กลุ่ม คือ ตัวหลักต้น ระบบและผลลัพธ์ โดยที่ตัวหลักต้น คือ ผู้บริหารระดับสูงเป็นตัวหลักต้นของระบบโดยการเป็นผู้กำหนดทิศทางและมองหาโอกาสในอนาคตสำหรับองค์กรระบบประกอบด้วย กลุ่มของกระบวนการที่มีการออกแบบ อย่างดี เพื่อที่จะทำให้ผลการดำเนินการขององค์กรเป็นไปตามที่ต้องการและผลลัพธ์ เป็นการส่งมอบคุณค่าให้ลูกค้าและการดำเนินการขององค์กรอย่างต่อเนื่อง

รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น (Deming Prize)

รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น (2555) เป็นรางวัลคุณภาพระดับโลกที่มอบ นักวิทยาศาสตร์และวิศวกรของญี่ปุ่น (Union of Japanese Scientists and Engineers .JUSE) ที่มอบให้กับองค์กรทั้งในและนอกประเทศญี่ปุ่นที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการดำเนินธุรกิจจากการประยุกต์ใช้ TQM ได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะของธุรกิจและองค์กรในแบบฉบับของตนเองหัวข้อตรวจวินิจฉัยที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาองค์กรต่าง ๆ ที่สมัครเข้ารับรางวัล มีรายละเอียด ดังนี้

นโยบาย มีรายการประเมินดังนี้ นโยบายคุณภาพและการควบคุมคุณภาพมีในทุก ๆ จุดของการจัดการธุรกิจ การประกาศนโยบายคุณภาพ (เป้าหมายและจุดเน้นของการวัดผล) วิธีการและกระบวนการสำหรับนโยบายคุณภาพ ความสัมพันธ์ของนโยบายและความพยายามในการจัดการภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการ

โครงสร้างหรือการจัดองค์กร มีรายการประเมินดังนี้ เหมาะสมของโครงสร้างองค์กรสำหรับการควบคุมคุณภาพและการมีส่วนร่วมของพนักงาน การประกาศถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ สถานภาพของการมีส่วนร่วมในแต่ละหน่วยงาน กำหนดสภาพของกิจกรรมหรืองานของคณะกรรมการและทีมงานโครงการต่าง ๆ ให้แน่ชัด

สารสนเทศ มีรายการประเมินดังนี้ ความสามารถในการจัดเก็บและเครือข่ายสารสนเทศทั้งภายในและภายนอก กำหนดสภาพของการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางสถิติมาสู่การวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถของการใช้สารสนเทศ สถานะของการใช้ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์สำหรับกระบวนการรวบรวมข้อมูล

ความเป็นมาตรฐาน มีรายการประเมินดังนี้ ความเหมาะสมของระบบมาตรฐานระเบียบของการก่อตั้งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและการล้มเลิกมาตรฐานและสาระสำคัญของมาตรฐาน สถานภาพของการใช้ประโยชน์และการยึดมั่นในมาตรฐาน สถานะของการปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวบรวม แยกแยะและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนา มีรายการประเมินดังนี้แผนการให้การศึกษาและอบรม รวมทั้งผลงานที่ออกมา ภาวะของความสำนึกในเรื่องคุณภาพการจัดการงาน และความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ การสนับสนุน การกระตุ้นให้มีการพัฒนาและตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ภาวะแห่งความเข้าใจและการใช้ประโยชน์ในแนวคิดและวิธีการทางด้านสถิติภาวะของการพัฒนางจร QC และการปรับปรุง คำแนะนำต่าง ๆ สถานะของการสนับสนุน การพัฒนาการใช้

กิจกรรมในการประกันคุณภาพ มีรายการประเมินดังนี้ การจัดการในระบบการประกันคุณภาพ การวินิจฉัยเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ การพัฒนาเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ใหม่ (รวมทั้ง การวิเคราะห์คุณภาพ การพัฒนาคุณภาพและทบทวนการปฏิบัติงาน) สถานะของการตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพ สภาวะของการบริหารเครื่องมือในการผลิต การวัดผล เครื่องมือและบริษัทคู่ค้า สถานะของการบรรจุหีบห่อ การจัดเก็บ การขนส่ง การขายและการบริการการติดตามและตอบสนองต่อการใช้สินค้า สถานะของการทำให้มีคุณภาพที่แน่นอนการติดตามสถานะความพอใจของลูกค้า ภาวะความน่าเชื่อถือที่แน่นอน ความปลอดภัย ความน่าเชื่อถือในสินค้าและการปกป้องสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและการควบคุม มีรายการประเมินดังนี้ การจัดการเกี่ยวกับวงจรคุณภาพ PDCA วิธีการสำหรับการตัดสินใจข้อคุณภาพและระดับงานของพนักงาน สถานภาพ ในการควบคุมภายใน สถานะของการวัดผลงานชั่วคราวและถาวรระบบการบริหารต้นทุน ปริมาณ การจัดส่งและอื่น ๆ ความสัมพันธ์ของระบบประกันคุณภาพกับระบบการบริหารหน่วยอื่น ๆ

กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุง มีรายการประเมินดังนี้ วิธีการเลือกหัวข้อ (ปัญหาสำคัญ และการจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อ) ความเชื่อมโยงของวิธีการวิเคราะห์และ การใช้เทคโนโลยี สถานะของการใช้ประโยชน์ของการวิเคราะห์และผลของการวิเคราะห์ ผลของการยืนยันการปรับปรุงและการนำเอาผลงานนั้นไปสู่การบำรุงรักษาและควบคุมงาน การสร้างกลุ่มคุณภาพ QC ผลกระทบ มีรายการประเมินดังนี้

ผลกระทบที่เป็นรูปธรรม (เช่น คุณภาพ การขนส่ง ต้นทุน กำไร ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อม) ผลกระทบที่เป็นนามธรรม (ทางอ้อม) วิธีการวัด และติดตามผลกระทบ ความพึงพอใจของลูกค้าและความพึงพอใจของพนักงาน อิทธิพลของ สมาคมการค้า อิทธิพลของชุมชนภายในและองค์กรแห่งชาติ

แผนงานในอนาคต มีรายการประเมินดังนี้ การรวบรวม ติดตามสภาพปัจจุบันแผนงานอนาคตสำหรับการปรับปรุงโครงการ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสังคมและความ

ต้องการของลูกค้าและแผนงานที่รองรับโครงการเหล่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาทางธุรกิจ วัตถุประสงค์และแผนงานระยะยาว การปฏิบัติงานในการควบคุมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ความมุ่งมั่นในแผนงานอนาคต

สรุปได้ว่า รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น ประกอบด้วย นโยบาย มีรายการประเมินดังนี้ นโยบายคุณภาพและการควบคุมคุณภาพมีในทุก ๆ จุดของการจัดการ การประกาศนโยบายคุณภาพ (เป้าหมายและจุดเน้นของการวัดผล) วิธีการและกระบวนการสำหรับนโยบายคุณภาพ ความสัมพันธ์ของนโยบายและความพยายามในการจัดการ ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการ โครงสร้างหรือการจัดองค์กร สารสนเทศความเป็นมาตรฐาน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนากิจกรรมในการประกันคุณภาพ กิจกรรมเกี่ยวกับการบำรุงรักษา และการควบคุมกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงผลกระทบและแผนงานในอนาคต

รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา

รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (2008: 22) ในช่วงทศวรรษ 1980 ประเทศสหรัฐอเมริกาสูญเสียความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ เนื่องจากคู่แข่งจากประเทศอื่น ๆ มีการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพของการบริหารจัดการผ่านกระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะบริษัทคู่แข่งจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งส่งสินค้าเข้าไปตีตลาดประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ สินค้าอุปโภคบริโภค เครื่องใช้ไฟฟ้า ตลอดจนผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ในปี ค.ศ. 1987 ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้ริเริ่มสร้างเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีและเป็นแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรอเมริกัน โดยให้ชื่อว่า Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ดังกล่าวเกิดจากการระดมสมองจากผู้บริหารและนักวิชาการระดับแนวหน้าของประเทศว่าเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติควรใช้ได้กับองค์กรทุกขนาดทุกประกอบด้วของค์ประกอบที่บูรณาการกันอย่างไรบ้าง MBNQA ก่อให้เกิดการปรับปรุงและมุ่งมั่น คุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการของประเทศสหรัฐอเมริกา อย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน คุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวงของการมี MBNQA คือ การที่มีกรอบการบริหารจัดการที่เป็นกรอบเดียวกัน มีภาษาในการบริหารจัดการที่สื่อสารกันได้ นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้องค์กรต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ และทักษะเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มีแนวทางการบริหารจัดการที่ดีขึ้นปัจจุบัน MBNQA ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางในการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิผลที่สุด ความยอดเยี่ยมของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสามารถประยุกต์ใช้ได้กับประเภททั้งองค์กรภาคธุรกิจและภาครัฐ ทั้งองค์กรที่แสวงหาผลกำไรและองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรและสามารถประยุกต์ให้ได้รับองค์กรทุกภาคส่วนทั้งองค์กรธุรกิจ องค์กรการศึกษา และองค์กรด้านสาธารณสุข รวมถึงหน่วยงานราชการและ

หน่วยงานด้านทหารผลของการส่งเสริมให้องค์กรต่าง ๆ มีการประเมินตนเองและปรับปรุงตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ส่งผลให้ประเทศสหรัฐอเมริกา มีเศรษฐกิจที่มั่นคงกลายเป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่ในตลาดโลกในเวลาต่อมา และเป็นแนวทางให้ประเทศต่าง ๆ ประยุกต์ไปพัฒนาเป็นเกณฑ์รางวัลคุณภาพของชาติตนมากกว่า 70 ประเทศ โดยอาจกล่าวได้ว่า MBNQA ได้นำมาเป็นแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

สรุปได้ว่า รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วยลักษณะสำคัญขององค์กรสภาพแวดล้อม มนุษย์สัมพันธ์ และความท้าทาย 1) ภาวะผู้นำ สภาพแวดล้อม มนุษย์สัมพันธ์ และความท้าทาย 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดผลประเมินผลการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การจัดการด้านกระบวนการ 7) ผลลัพธ์เป็นการกระตุ้นให้องค์กรต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ และทักษะเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มีแนวทางการบริหารจัดการที่ดีขึ้นปัจจุบัน MBNQA ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางในการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิผลที่สุด

แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standard and Technology: NIST)

แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standard and Technology: NIST) (2008:1-22) กล่าวว่า ความเป็นเลิศประกอบด้วย 7 ประการ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ ประกอบด้วย หลักการในการทำงาน ทิศทางของสถานศึกษา เป้าหมายที่คาดหวังจากการดำเนินการให้ความสำคัญแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษาการกำกับดูแลสถานศึกษาและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและชุมชน ประกอบด้วย ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำสถานศึกษา ประกอบด้วย การชี้นำสถานศึกษา การกำกับดูแลสถานศึกษา

1.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย การรับผิดชอบต่อส่วนรวมและชุมชน สถานศึกษาต้องบริหารจัดการอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรมโดยการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และแผนการปฏิบัติการไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและมีวัดผลประเมินผลในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของศึกษาธิการจังหวัดที่สัมพันธ์ประสิทธิผลองค์การ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาตัวบ่งชี้ประสิทธิผลที่สอดคล้องกับลักษณะของสำนักงานศึกษาธิการ

จังหวัด 5 ด้าน คือ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการผลิตและบริหารความสามารถในการประสานงาน ความพึงพอใจในการทำงานและความผูกพันต่อสำนักงาน

2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดทำยุทธศาสตร์สถานศึกษาอย่างไรในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งมีหลายเรื่องไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การทำให้ผลการดำเนินการ โดยภาพรวมดีขึ้นและทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จ เป็นต้น

3. การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.1 ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนผู้มีส่วนได้เสียและตลาดประกอบด้วยดังนี้ สถานศึกษามีวิธีการ ใด ๆ ที่ทำให้รู้ว่านักเรียนผู้มีส่วนได้เสียและตลาดต้องการอะไร คาดหวังอะไรและชอบอะไร เพื่อให้มั่นใจว่าบริการยังคงเป็นที่ต้องการของนักเรียนและหาช่องทางสำหรับบริการใหม่

3.2 ความสัมพันธ์กับนักเรียนผู้มีส่วนได้เสียและความพึงพอใจ ประกอบด้วยดังนี้ สถานศึกษามีวิธีการ ใด ๆ ในการสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนเพื่อประกอบด้วยดังนี้

3.2.1 ให้ได้มาซึ่งนักเรียน นักศึกษาใหม่

3.2.2 สร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียน

3.2.3 รักษา นักเรียน นักศึกษาไว้ได้

3.3.4 เพิ่มพูนความภักดีของนักเรียน

3.3.5 พัฒนาโอกาสใหม่ ๆ ในการให้บริการ สถานศึกษาเลือกรวบรวมวิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และทุกส่วนของสถานศึกษานั้น สถานศึกษามีวิธีการ ใด ๆ ในการวัด วิเคราะห์ ปรับให้สอดคล้องและมุ่งไปในแนวทางเดียวกัน และปรับปรุงให้ดีขึ้น

4. การวัดผลประเมินผลการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

4.1 การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินการของสถานศึกษาเป็นการอธิบายว่าเรื่องของ ข้อมูลและสารสนเทศของผลการดำเนินการในทุกระดับและทุกส่วนของสถานศึกษานั้น สถานศึกษามีวิธีการ ใด ๆ ในการวัดวิเคราะห์ ปรับให้สอดคล้องและมุ่งไปในแนวทางเดียวกัน และปรับปรุงให้ดีขึ้น

4.2 การจัดการสารสนเทศและความรู้ประกอบด้วย ดังนี้ เป็นการอธิบายว่า สถานศึกษา ดำเนินการ ใด ๆ เพื่อมั่นใจว่าข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นที่ต้องการของบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนักเรียนนั้นเป็นการอธิบายว่าสถานศึกษาดำเนินการ ใด ๆ การมุ่งเน้นบุคลากรทางการศึกษา ระบบงานการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้เรียนรู้และการสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรทั้งสามเรื่องนี้มีส่วน ใด ๆ ในการทำให้

4.2.1 บุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเอง

4.2.2 บุคลากรทางการศึกษาได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาความเอาใจใส่ในการสร้างและดำรงสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานที่ทำงานรวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่ทำให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข นั้นมีส่วนอย่างไรในการช่วยทำให้ผลการดำเนินการเป็นเลิศทั้งบุคลากรและสถานศึกษาพัฒนาไปด้วยกัน

6. การจัดการด้านกระบวนการ กระบวนการที่สร้างคุณค่า สถานศึกษามีวิธีการอย่างไรในการกำหนดว่ากระบวนการใดเป็น “กระบวนการที่สร้างคุณค่า” แก่นักเรียนและทำให้การบริการของสถานศึกษาประสบความสำเร็จและเติบโต สถานศึกษามีวิธีการในการจัดกระบวนการดังกล่าวอย่างไร กระบวนการสนับสนุนสถานศึกษามีวิธีการอย่างไรในการบริหารจัดการ “กระบวนการสนับสนุนสำคัญ ๆ ที่จะต้องมีเพื่อสนับสนุน “กระบวนการที่สร้างคุณค่า” ผลการดำเนินการของสถานศึกษาและผลของการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ความพึงพอใจของนักเรียน สมรรถนะของการให้บริการ ผลการดำเนินการด้านการเงินและตลาด ผลลัพธ์ด้านบุคลากรทางการศึกษาและประสิทธิภาพและประสิทธิผลของปฏิบัติการต่าง ๆ การกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม

7. ผลการดำเนินการ

7.1 ผลลัพธ์ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานให้ความสำคัญแก่นักเรียนการสรุปผลลัพธ์หลัก ๆ ที่เกี่ยวกับการให้ความสำคัญแก่นักเรียน ซึ่งรวมถึงความพึงพอใจของนักเรียนและทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการให้แบ่งผลลัพธ์ตามกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่ม หากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ให้นำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วย จากข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

7.1.1 ระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของนักเรียนเป็นอย่างไร ดังนี้

7.1.1.1 ในปัจจุบันและแนวโน้ม

7.1.1.2 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนของกลุ่ม

7.1.2 ผลที่เกิดขึ้นจากทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการเป็นอย่างไรทั้งในปัจจุบันแนวโน้มในเรื่องต่อไปนี้

7.1.2.1 ความภาคภูมิใจของนักเรียนและการรักษาไว้ได้

7.1.2.2 การที่นักเรียนกล่าวถึงสถาบันการศึกษาในทางที่ดี

7.1.2.3 ผลด้านอื่น ๆ

7.2 ผลลัพธ์ที่เกี่ยวกับสมรรถนะของนักเรียน การให้บริการทางการศึกษา การสรุปผลลัพธ์ที่เกี่ยวกับสมรรถนะที่สำคัญ ๆ ของการให้บริการให้แบ่งผลลัพธ์ตามกลุ่มนักเรียน หากเห็น

ว่าเป็นประเด็นทั้งนี้ให้นำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วยจากข้อมูลที่ได้ จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ให้ตอบคำถามต่อไปนี้ สมรรถนะของการให้บริการเป็นอย่างไร

7.2.1 ในปัจจุบันและแนวโน้ม

7.2.2 เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

7.3 ผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาด การสรุปผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาดที่สำคัญ ๆ ให้แยกตามกลุ่มตลาดด้วยหากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ นำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วย

7.3.1 ข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ผลการดำเนินการด้านการเงินปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.3.2 ข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ผลการดำเนินการด้านตลาดในปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร ผลลัพธ์ด้านบุคลากรทางการศึกษาเป็นการสรุปผลลัพธ์สำคัญ ๆ ที่เกี่ยวกับบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน 2) การเรียนรู้ของบุคลากร 3) การพัฒนาบุคลากร 4) ความพอใจของบุคลากร 5) ความพึงพอใจของบุคลากรจำแนกผลลัพธ์ดังกล่าวตามความหลากหลายของบุคลากรตามประเภท และระดับของบุคลากรหากเห็นว่าเป็นประเด็นทั้งนี้ให้แสดงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

7.3.2.1 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานในปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.3.2.2 การเรียนรู้และการพัฒนาของบุคลากรทางการศึกษาในปัจจุบัน

7.3.2.3 ความพอใจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของบุคลากรในปัจจุบัน

7.4 ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของสถานศึกษา การสรุปผลของปฏิบัติการที่สำคัญ ๆ ที่ทำให้สถานศึกษาดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพให้ แยกตามกลุ่มนักเรียนและกลุ่มตลาดด้วยหากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ให้แสดงข้อมูลเชิง เปรียบเทียบด้วย ประกอบด้วยดังนี้

7.4.1 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการที่สร้างคุณค่าที่สำคัญ ๆ ในปัจจุบันเป็นอย่างไรและมีแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.4.2 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการสนับสนุนที่สำคัญในปัจจุบัน และแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.4.3 ผลของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเป็นอย่างไร

7.4.4 ผลลัพธ์ในด้านนวัตกรรมหรือนวัตกรรมนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยมาใช้ในการสร้างคุณค่าเป็นอย่างไร

7.5 ผลลัพธ์ด้านธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วยดังนี้

7.5.1 ผลลัพธ์ด้านการกำกับดูแลด้านการเงินทั้งภายในและภายนอกในปัจจุบัน และแนวโน้มเป็นอย่างไร

7.5.2 ผลลัพธ์ด้านการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรมทั่วสถานศึกษาเป็นอย่างไร และความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อการกำกับดูแลในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างไร

7.5.3 ผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎหมายเป็นอย่างไร

7.5.4 ผลลัพธ์ด้านการเป็นพลเมืองดี โดยการให้การสนับสนุนชุมชนเป้าหมายเป็นอย่างไร สอดคล้องกับผลงานวิจัยของปฐนียา ศิริประพพทธิ์ ศึกษากระบวนการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในการจัดการความรู้ขององค์กรที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) หรือรางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ (TQC) ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการสื่อสารในการจัดการความรู้ขององค์กรต่าง ๆ แบ่งเป็น 3 ชั้น ชั้นที่ 1 การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ชั้นที่ 2 เชิญชวนให้พนักงานเข้าร่วมในกิจกรรมของการจัดการความรู้ และชั้นที่ 3 การกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ส่งสารที่สำคัญคือ ผู้บริหารคณะกรรมการจัดการความรู้ และพนักงานในระดับหัวหน้างาน ในขณะที่ผู้รับสารคือ พนักงานทุกระดับในองค์กร สารที่ใช้ในการโน้มน้าวใจมีทั้งสารที่เป็นวจนะภาษาและวจนะภาษา ส่วนช่องทางการสื่อสาร ใช้ทั้งช่องทางสื่อสารแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ 2) กลยุทธ์ในการโน้มน้าวใจให้พนักงานให้ความร่วมมือในกิจกรรมการจัดการความรู้ ได้แก่ 2.1) การใช้ผู้ส่งสารที่มีความน่าเชื่อถือ 2.2) การให้สิ่งจูงใจ ทั้งที่เป็นที่เป็นเงินหรือของรางวัลและที่ไม่ใช่เงินหรือของรางวัล 2.3) การมีส่วนร่วมของพนักงาน 2.4) การเชื่อมโยงความคิดใหม่กับความคิดเก่า 2.5) การสร้างข้อผูกพันของการกระทำ และ 2.6) การสร้างบรรยากาศการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรและ 3) ปัจจัยมีผลต่อความร่วมมือในการระดมและเผยแพร่ความรู้ของพนักงาน คือ เพศ ระดับการศึกษาและความพึงพอใจในการทำงาน

สรุปได้ว่า แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standard and Technology: NIST) คือ ความเป็นเลิศที่ประกอบด้วย 7 ประการ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดผลการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การจัดการด้านกระบวนการ 7) ผลลัพธ์

รางวัลสถานศึกษาพระราชทาน

ความเป็นมาสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ทรงมีพระราชปรารภแก่ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล) เมื่อคราวเสด็จฯ ทรงเปิดงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ณ สถานศึกษาเตรียมอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2506 ความว่า

“...มีนักเรียนจำนวนมาก ซึ่งมีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งสถานศึกษาซึ่งจัดการศึกษาดี นักเรียนและสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติดังกล่าวสมควรจะได้รับพระราชทานรางวัลพระราชทาน และทรงยินดีจะพระราชทานรางวัลให้” กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับพระราชปรารภมาพิจารณาดำเนินการด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนนักศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553: 1-2)

รางวัลพระราชทาน คือ รางวัลพระราชทานแก่สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษา และสถานศึกษาวิชาชีพ สถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินและคัดเลือกจะต้องเป็นสถานศึกษาที่ไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทาน หรือเคยได้รับรางวัลพระราชทาน แต่ต้องเว้นช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีการศึกษา จึงจะมีสิทธิส่งเข้ารับการประเมินในกรณีที่สถานศึกษาได้รับรางวัลพระราชทาน 3 ครั้ง ภายใน 10 ปี ให้ได้รับโลรางวัลพระราชทาน “หลังจากนั้นให้เริ่มต้นนับจำนวนครั้ง ที่ได้รับรางวัลใหม่”

ขอบเขตการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ประเมินด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต รวม 6 ด้าน รายละเอียดแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านที่ 1 คุณภาพนักเรียน

1. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ
3. นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

ด้านที่ 2 การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
3. การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน
4. การผลิต การใช้ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
5. การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

ด้านที่ 3 การบริหารการจัดการ

1. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ
2. การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
3. การบริหารงบประมาณและการบริการ

4. การบริหารงานอาคารสถานที่

ด้านที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษา
2. การมีส่วนร่วมของสถานศึกษาต่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน

ด้านที่ 5 บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร

1. คุณลักษณะของผู้บริหาร
2. คุณลักษณะของครู
3. คุณลักษณะของบุคลากรสนับสนุน
4. การบริหารงานบุคลากร

ด้านที่ 6 ความดีเด่นของสถานศึกษา

1. โครงการ/ กิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา
2. ผลงานจากการดำเนิน โครงการ/ กิจกรรมดีเด่น

สรุปได้ว่า รางวัลสถานศึกษาพระราชทาน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์และการปฏิบัติที่มี
ความเป็นเลิศใน 6 ด้านของการศึกษา คือ 1) ด้านคุณภาพนักเรียน 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและ
งานวิชาการ 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง
และชุมชน 5) ด้านบุคลากรและการบริหารงานบุคลากร 6) ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา

สถานศึกษามาตรฐานสากล

ความเป็นมาของสถานศึกษามาตรฐานสากล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 ข: 1-72) ได้สรุปว่า สถานศึกษามาตรฐานสากล (World-class standard school) เป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล ซึ่งเริ่มดำเนินการกับสถานศึกษานำร่องจำนวน 500 สถานศึกษา ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2553 ด้วยการให้สถานศึกษาในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ความเป็นสากล ได้แก่ ทฤษฎีความรู้ ความเรียงขั้นสูง โลกศึกษา แลกเปลี่ยนกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยได้มีการกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาในโครงการในปีการศึกษา 2553-2554 จากผลการติดตามได้พบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติบางประการ ได้แก่ ความซ้ำซ้อนของสาระเพิ่มเติมกับหลักสูตรนานาชาติของบางประเทศ และการจัดหลักสูตรของสถานศึกษาหลายแห่งในส่วนของ

สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมขาดความสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และจากเสียงสะท้อนของสังคมทั่วไป บ่งชี้ให้เห็นว่าทักษะและความสามารถที่จำเป็นที่จะช่วยทำให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ ทักษะด้วยเทคโนโลยี และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นยังไม่อยู่ในระดับระดับที่น่าพอใจ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พิจารณาทบทวนจุดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานของสถานศึกษามาตรฐานสากล และพัฒนาปรับปรุงแนวปฏิบัติสำหรับให้สถานศึกษาใช้ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเริ่มต้นใช้ในปี พ.ศ. 2555 ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษามาตรฐานสากลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ลักษณะของสถานศึกษามาตรฐานสากล

สถานศึกษามาตรฐานสากล (World-class standard school) หมายถึง สถานศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล รวมทั้งมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อให้ได้ ผู้เรียนที่มีคุณภาพคือเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World class standard) และมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 อีกทั้งเป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO คือ Learning to know, Learning to do, Learning to live with the others, Learning to be

จุดมุ่งหมายและทิศทางในการดำเนินการของสถานศึกษามาตรฐานสากล

การดำเนินการของสถานศึกษามาตรฐานสากลนั้นจะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อม ๆ กันจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการบริหารจัดการ มิใช่เป็นการจัดการศึกษา เพียงบางส่วนของสถานศึกษาหรือเพียงจัดทำแผนการเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาของสถานศึกษามาตรฐานสากล โดยจะต้องมีจุดหมายและทิศทางที่ชัดเจน คือ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) สร้างวิถีแห่งการเรียนรู้แห่งสร้างแรงกระตุ้นใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่น รักและเพลิดเพลินในการแสวงหาความรู้สามารถวิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และมีจิตสาธารณะและสำนึกในการบริการสังคม

2. ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-class standard) โดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียนซึ่งมีภูมิปัญญา ความสามารถ และความถนัดแตกต่างกัน

มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมพหุปัญญาของเด็กบนพื้นฐานของความเข้าใจ รู้ใจ และมีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่จุดสูงสุดแห่งศักยภาพ

3. ยกระดับการบริหารจัดการด้วยคุณภาพ (Quality system management) พัฒนา ศักยภาพขององค์กรให้ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของตัวเอง สามารถระดมทรัพยากร จากแหล่งต่าง ๆ และศึกษาแนวทางจากแบบอย่างความสำเร็จที่หลากหลายเพื่อปรับใช้ได้ อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายในการจัดการศึกษาในทุกกระดับ ซึ่งอาจเริ่มต้นจากการ ประสานความร่วมมือในชุมชนท้องถิ่นไปสู่ภูมิภาค จนกระทั่งถึงเครือข่ายระดับชาติและนานาชาติในที่สุด ทั้งนี้เพราะคุณภาพของเยาวชน คือ อนาคตของชุมชน ความหวังของชาติ และของมวลมนุษยชาติ

ตัวชี้วัดความสำเร็จสถานศึกษามาตรฐานสากล

1. ด้านผู้เรียน

เป้าหมาย

1.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ผ่านการประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดีเป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ

1.2 นักเรียนมีความสามารถ ความถนัดเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ

1.3 นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ในอัตราสูงขึ้น

1.4 นักเรียนมีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ในนานาชาติได้

1.5 นักเรียนใช้ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อสารได้ดี

1.6 นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษาจากสถาบันภาษานานาชาติ

1.7 นักเรียนสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำโครงการที่เสนอแนวคิดเพื่อสาธารณะประโยชน์ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ

1.8 นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง สามารถใช้ความคิดระดับสูง มีเหตุผล และวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

1.9 นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ

1.10 นักเรียนมีความสามารถประเมิน แสวงหา สังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการให้สำเร็จ

1.11 นักเรียนมีความรอบรู้ด้านทัศนภาพ (ภาษาภาพ สัญลักษณ์ สัญรูป) รู้จักดีความสร้างสรรค์ในการพัฒนาการคิด การตัดสินใจ และการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าขึ้น

1.12 นักเรียนมีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และออกแบบผลงานเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

1.13 นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน สื่อสารนำเสนอ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนผลงานได้ในระดับชาติและระดับนานาชาติ

1.14 นักเรียนมีความตระหนักรู้ในสภาวะการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการกับสภาวะการณ์ที่มีความซับซ้อน

1.15 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของนานาชาติ

1.16 นักเรียนมีความสามารถระบุประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบายสาธารณะ เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนได้

1.17 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองดี สามารถจัดการและควบคุมการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และอุดมการณ์ประชาธิปไตยสังคมไทย และสังคมโลก

2. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

เป้าหมาย

2.1 สถานศึกษาจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล

2.2 สถานศึกษาจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน

2.3 สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ

2.4 สถานศึกษาจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and knowledge formation) การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and presentation) และกิจกรรมสร้างสรรค์และบริการสังคม (Global education and social service activity)

2.5 สถานศึกษาใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

2.6 สถานศึกษาใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมินจากการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ การลงมือปฏิบัติ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

3. ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพบุคลากร

3.1.1 คุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

เป้าหมาย

3.1.1.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถนำสถานศึกษาสู่การเป็นมาตรฐานสากล

3.1.1.2 ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

3.1.1.3 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ (Academic leadership) ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

3.1.1.4 ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและบริหารจัดการ

3.1.1.5 ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

3.1.1.6 ผู้บริหารมีประสบการณ์ อบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษานานาชาติ

3.1.2 คุณภาพของครู

เป้าหมาย

3.1.2.1 ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ ผ่านการประเมินใน ระดับชาติ

3.1.2.2 ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

3.1.2.3 ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน

3.1.2.4 ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)

3.1.2.5 ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ

3.1.2.6 ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3.2 ด้านระบบการบริหารจัดการ

เป้าหมาย

3.2.1 สถานศึกษามีการจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานสากลระดับโลก

3.2.2 สถานศึกษามีระบบการจัดการความรู้ (KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

3.2.3 สถานศึกษานำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) มาใช้ในการบริหารจัดการครอบคลุมภารกิจทุกด้านของสถานศึกษา

3.2.4 สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารจัดการทั้งในประเทศ/ต่างประเทศ

3.2.5 สถานศึกษามีการบริหารด้านบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัว โดยสามารถกำหนดอัตราค่าจ้างสรรหา บรรจุ จัดจ้าง ส่งเสริม และพัฒนา

3.2.6 สถานศึกษาสามารถแสวงหาระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความคล่องตัวและจำเป็น

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

เป้าหมาย

3.3.1 สถานศึกษามีขนาดชั้นเรียนที่เหมาะสม โดยมีจำนวนนักเรียนต่อห้อง (ปฐมวัย 25 คน 1 ห้อง, ประถมศึกษา 30 คน 1 ห้อง, มัธยมศึกษา 35 คน 1 ห้อง) โดยมีจำนวนครูที่มีความรู้ตรงสาขาวิชาที่สอนเพียงพอ และมีอัตราส่วนครูต่อ 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน

3.3.2 ภาระงานสอนของครู มีความเหมาะสมไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3.3.3 สถานศึกษาจัดให้มีหนังสือ/ ตำราเรียนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เรียนอย่างเพียงพอ

3.3.4 สถานศึกษามีคอมพิวเตอร์พกพา สำหรับนักเรียนทุกคน

3.3.5 สถานศึกษามีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของสถานศึกษา

3.3.6 สถานศึกษามีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (Electronic multi-media classroom) ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ และมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างเพียงพอ และสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว

3.3.7 สถานศึกษามีห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ (Resource center) ที่มีสภาพแวดล้อม บรรยากาศเอื้อต่อการให้บริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสม ทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน การเรียนรู้และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

เป้าหมาย

3.4.1 สถานศึกษามีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเป็นเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

3.4.2 สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และทรัพยากรระหว่างเครือข่ายสถานศึกษาร่วมพัฒนา

3.4.3 สถานศึกษามีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.4.4 นักเรียนและครูมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษามาตรฐานสากล ประกอบด้วยด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

TQM กับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

แนวคิด TQM ถูกคิดค้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดย W.Edwards Deming เพื่อปรับปรุงคุณภาพการผลิตสินค้าและบริการ แต่ชาวอเมริกายังไม่ได้มีการนำมาใช้อย่างจริงจัง จนกระทั่งปี ค.ศ.1950 ประเทศญี่ปุ่นซึ่งในขณะนั้นกำลังประสบปัญหาอย่างมากในเรื่องคุณภาพของสินค้า ซึ่งไม่ได้มาตรฐาน จึงได้นำแนวคิด TQM มาใช้ปรับปรุงและพัฒนาทำให้ธุรกิจและอุตสาหกรรมภายในประเทศญี่ปุ่นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ดีขึ้น จากสินค้าที่ผลิตในประเทศญี่ปุ่นนั้นจะถือเป็นสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ กลายเป็นสินค้าที่เป็นที่ต้องการของตลาดจนกลายเป็นสินค้าชั้นหนึ่ง จากนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของ TQM และเริ่มกลับมาสนใจเรื่องการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องอีกครั้งหนึ่งในปี 1980 ส่วนในประเทศไทยเองนั้นเริ่มมีการพูดถึงหลักการดังกล่าวตั้งแต่ว่าง ๆ ปี 1985 (Mehrotra, 2007)

TQM คืออะไร TQM มาจากคำว่า TQC (Total Quality Control) ของญี่ปุ่น หรือบางทีญี่ปุ่นก็เรียกว่า “CWQC” (Company Wide Quality Control) หรืออาจแปลว่า การควบคุมคุณภาพทั่วบริษัท TQM ได้รับการนิยามว่าเป็น กิจกรรมที่เป็นระบบ เป็นวิทยาศาสตร์ และครอบคลุมทุกส่วนขององค์กรโดยให้ความสำคัญที่ลูกค้า กล่าวโดยสรุปโดยภาพรวมสำหรับความหมายของ TQM นั้น การยินยอมให้ทุกคนปฏิบัติงานอยู่ภายในองค์กรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดตั้งและบริหารงาน

ระบบคุณภาพ ซึ่งเกี่ยวกับทั้งลูกค้าภายนอก (External customer) และลูกค้าภายใน (Internal customer) โดยตรง Q (Quality) การสร้างความพึงพอใจของลูกค้าต่อการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการเป็นหลัก นอกจากนี้ คุณภาพยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวความคิดเชิงระบบของการจัดการ (systematic approach of management) กล่าวคือ การกระทำสิ่งใด ๆ อย่างเป็นระบบที่ต่อเนื่องและตรงตามแนวคิดดั้งเดิมของวงจรคุณภาพที่เรียกว่า PDCA ซึ่งเสนอรายละเอียดโดย W. Edwards Deming เพราะฉะนั้นถ้าหมุนวงจรคุณภาพเช่นนี้อย่างต่อเนื่องขึ้นภายในแต่ละหน่วยย่อยขององค์กรหนึ่ง ๆ ก็ย่อมจะเกิดระบบคุณภาพโดยรวมทั้งหมดที่เรียกว่า TQM ขึ้นมาได้ในการสุดท้าย M (Management) ระบบของการจัดการหรือบริหารคุณภาพขององค์กร ซึ่งดำเนินการและควบคุมด้วยระดับผู้บริหารสูงสุด ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (vision) การประกาศพันธกิจหลัก (mission statement) และกลยุทธ์ของการบริหาร (strategic management) รวมถึงการแสดงสภาวะของความเป็นผู้นำ (leadership) ที่จะมุ่งมั่นปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพขององค์กรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดระยะเวลา (continuous quality improvement)

สรุปได้ว่า TQM เป็นระบบการจัดการที่เน้นมนุษย์ (a people focused management system) กล่าวคือ เป็นกระบวนการทางวัฒนธรรมที่มุ่งเปลี่ยนแปลงคนทั้งหมดในองค์กร เพื่อให้หันมาสนใจปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการสร้างความเป็นเลิศในระดับโลก TQM มีความหมายหลายอย่างในตัวเอง กล่าวคือเป็นทั้งกลยุทธ์ เทคนิค ระบบการจัดการ รวมไปถึงปรัชญาและเครื่องมือในการแก้ปัญหาขององค์กร สาเหตุที่ TQM มีความสำคัญก็เพราะการเปลี่ยนแปลงทางด้านการผลิต การตลาด และการเงิน เนื่องจากองค์กรต้องการพัฒนาประสิทธิภาพเพื่อต่อสู้กับการแข่งขัน โดยมีกระแสโลกาภิวัตน์เป็นตัวเร่งตลาดและการแข่งขันเปิดกว้างออกอย่างไร้พรมแดน องค์กรต้องหาทางลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพ เพื่อเอาตัวรอดและสร้างความเจริญก้าวหน้า ประกอบกับมีตัวอย่างความสำเร็จของ TQM จากกิจการต่าง ๆ ทั้งในประเทศญี่ปุ่น ประเทศตะวันตก และประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก

แนวความคิดเป็นเลิศของปีเตอร์และวอเตอร์แมน (McKinsey 7-s Framework)

ประเทศสหรัฐอเมริกามีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการค้นพบความเป็นเลิศ (In search of excellence) ซึ่งเป็นผลงานการค้นคว้าวิจัยการบริหารงานของบริษัทอเมริกันที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานอย่างสูงของโทมัส เจ ปีเตอร์ กับโรเบิร์ต เอช วอเตอร์ แมนจูเนียร์ (Thomas J. Peters and Robert H. Waterman, Jr) ที่เปิดเผยให้เห็นคุณลักษณะแห่งความเป็นเลิศในเชิงวิชาการบริหาร โดยเมื่อต้นปี 1977 บริษัทแมคคินซี (McKinsey) ซึ่งเป็นที่ปรึกษาธุรกิจของประเทศสหรัฐอเมริกามีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาว่าทำไมจึงจะให้การบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ค้นพบว่ากิจการธุรกิจต่าง ๆ มีกลยุทธ์อย่างไร ควรจะจัดโครงสร้าง

องค์กรแบบไหน แบบรวมอำนาจ กระจายอำนาจ หรือแบบผสมจึงจะทำให้การดำเนินงานสำเร็จ ดังนั้น บริษัทจึงตั้งกลุ่มทำงาน 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือ กลยุทธ์กับรูปแบบของโครงสร้างองค์กรและการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จของธุรกิจ โดยกลุ่มหนึ่งไปศึกษาเรื่องกลยุทธ์ อีกกลุ่มหนึ่งศึกษาเรื่องโครงสร้างองค์กร กลุ่มทำงานเริ่มต้นค้นคว้า โดยไปพบปะพูดคุยกับผู้บริหารที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักดีมีประสบการณ์ในการทำงานสูงมากของกิจกรรมธุรกิจทั่วโลก จากนั้นไปปรึกษากับนักทฤษฎีนักวิชาการของสถาบันการศึกษาชั้นสูง ผลการศึกษาเบื้องต้น พบว่า ทั้งผู้บริหารกิจการต่าง ๆ และนักวิชาการมีความเห็นว่ารูปแบบโครงสร้างองค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่ใช้ในการแก้ปัญหาไม่ได้ผล และไม่เพียงแต่ไม่แก้ปัญหาแต่ยังได้ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ยิ่งยากสลับซับซ้อนมากขึ้น กลุ่มทำงานได้สรุปผลการศึกษาว่า แนวคิดการแก้ปัญหาแบบดั้งเดิมของกิจการธุรกิจต่าง ๆ ที่มักจะให้ความสนใจเฉพาะเรื่องกลยุทธ์กับรูปแบบโครงสร้างองค์กรเป็นเพียงองค์ประกอบเล็ก ๆ องค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของกิจการ ดังนั้น ต่อมาบริษัทแมคคินซี จึงเปลี่ยนแนวทางค้นคว้าจากเดิม ขยายขอบเขตให้กว้างขวางยิ่งขึ้นใช้เวลา 2 ปี เพื่อการนี้ ผลการศึกษาค้นคว้าการวิจัยชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินการต่าง ๆ หรือการบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์จะขึ้นอยู่กับตัวแปร ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันหมด อย่างน้อย 7 ประการ

รูปแบบการบริหารความเป็นเลิศของแมคคินซี (McKinsey 7-S Framework)
ประกอบด้วย 7 ประการต่อไปนี้ 1) โครงสร้าง (Structure) 2) กลยุทธ์ (Strategy) 3) บุคลากร (Staff) 4) รูปแบบ (Styles) 5) ระบบและวิธีการ (Systems) 6) คุณค่าร่วม (Shared values) 7) ทักษะ (Skills) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

โครงสร้าง (Structure)

1. ควรปรับเปลี่ยนโครงสร้างที่ใช้ในปัจจุบัน ถ้าทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่ล่าช้า
2. จำนวนบุคลากรที่ควรมีอย่างเพียงพอ สำหรับงานที่ต้องการความคล่องตัว
3. ควรปรับเปลี่ยนผู้บริหารระดับกลาง ถ้าทำให้การทำงานล่าช้า โดยเฉพาะหัวหน้ารายงานทั้งหมด เพื่อให้สายงานบังคับบัญชาสั้นลง
4. ควรถ่ายโอนบุคลากรที่มีอยู่หนึ่งในสามให้ไปทำงานหลักของสถานศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอน ด้านการบริการ การประชาสัมพันธ์ผู้ปกครองและนักเรียน
5. ภายในสี่ปีควรลดผู้บริหารระดับสูงให้เหลือไม่เกินสิบคน
6. ควรยกเลิกรูปแบบโครงสร้างการแบ่งสายงานตามหน้าที่ออกไปแต่ปรับเปลี่ยนตามกระบวนการทำงานอย่างครบวงจร ตามภารกิจหน้าที่หลักของสถานศึกษา คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านบริหารทั่วไป

7. ควรเน้นความเข้มแข็งของการวางแผนงาน และการพัฒนาบุคลากร งานผลิตสื่อการเรียนการสอน

8. การพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนเพื่อให้ครูพัฒนาศักยภาพในการพัฒนาตนเองและการปลูกฝังคุณธรรมแก่นักเรียน ในการบริหารจัดการสถานศึกษาจะต้องมีการ แบ่งงาน ออกเป็นส่วน ๆ จะจัดงานคนให้เหมาะสมกับงานในแต่ละด้านทำให้เกิดโครงสร้างของสถานศึกษา ขึ้นโดยความรับผิดชอบของผู้อำนวยการสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะว่า โครงสร้างของสถานศึกษามีประโยชน์สำคัญขององค์กร จึงมีการจัดระบบงาน สายงาน บังคับบัญชา การวางแผนงาน ตลอดจนถึงการแก้ไขปัญหา อุปสรรคและข้อบกพร่องในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของเบรช (Brecht) กล่าวว่า โครงสร้างของสถานศึกษาก่อให้เกิดประโยชน์ 4 ประการ ดังต่อไปนี้ 1) โครงสร้างของสถานศึกษาเปรียบเสมือนกรอบงาน (Framework) ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร 2) โครงสร้างสถานศึกษาเป็นเครื่องมือในการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ 3) โครงสร้างสถานศึกษาช่วยในการประสานงานของ กิจกรรมที่ช่วยกันทำงาน 4) โครงสร้างสถานศึกษาช่วยในการกระตุ้นเตือนให้สมาชิกในสถานศึกษาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การกิจในสถานศึกษาที่ได้จัดตามโครงสร้างที่ชัดเจนมีความเกี่ยวข้องกันและมีความสัมพันธ์กันกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะดำเนินการเพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า โครงสร้างของสถานศึกษาเปรียบเสมือนภาพรวม การบริหารสถานศึกษาทั้งหมดทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนการทำงานและติดตามผลการปฏิบัติงานได้ ตลอดจนถึงความสัมพันธ์ของบุคลากรในสถานศึกษา ทำให้การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ (Strategy)

การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพยายามหาวิธีการทุกรูปแบบเพื่อให้ผู้ปกครองและผู้มารับบริการเกิดความนิยมนิยมชมชอบ เช่น การให้ความสำคัญและการเอาใจใส่นักเรียน คุณครูผู้ปกครองและผู้มารับบริการอย่างใกล้ชิด ปีเตอร์ และวอร์เตอร์แมน (Peters and Waterman) ได้เสนอกกลยุทธ์ ในการปรับโครงสร้างของสถานศึกษา เพื่อความเป็นเลิศ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริการ (Service) ด้านคุณภาพ (Quality) และด้านความเชื่อถือ (Reliability) โดยยึดความเป็นเลิศในการบริการเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินกิจกรรมสร้างความประทับใจและความสัมพันธ์ที่ดี ไม่ปล่อยหน้าที่ให้บุคลากรดำเนินการเองทั้งหมดผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมโดยตรงโดยการให้บริการอย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นด้านคุณภาพการพัฒนาและปรับปรุง

เพื่อให้ผู้มารับบริการเกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อคุณภาพการให้บริการของสถานศึกษามีผลให้บุคลากรเกิดความเข้าใจ เชื่อมั่น และมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

2. ด้านการมองหาช่องทาง (Richermanshop) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสวงหาช่องทางที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่เกิดขึ้นในอนาคตตลอดเวลา เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ก่อนคู่แข่ง ในบางครั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้บริการสามารถแยกแยะได้และไม่มองข้ามการช่วยเหลือแก้ปัญหาให้แก่ผู้มารับบริการ

3. การรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ (Listening to the users) สถานศึกษาจะได้รับประโยชน์จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้บริการได้เสมอ เพราะการใช้บริการของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่ได้มาจากความคิดเห็นของผู้บริการ โดยจะให้ผู้บริการมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการให้บริการของหน่วยงาน มีการตอบสนองต่อความคิดเห็นนั้น พร้อมสรุปประเด็นต่าง ๆ เสนอต่อฝ่ายบริหารสถานศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า กลยุทธ์ที่สถานศึกษาควรเลือกใช้เพื่อให้ในการดำเนินการ คือ มุ่งเน้นที่ผู้ปกครองและผู้มาใช้บริการเป็นหลัก โดยให้การบริการที่ดี ปรับปรุงคุณภาพของหน่วยงานตลอดเวลาสร้างความน่าเชื่อถือ และดำเนินกิจกรรมตามความคิดเห็นของผู้มารับบริการมากกว่าคู่แข่ง

บุคลากร (Staff)

1. การใช้ภาษา มีการใช้คำและประโยคที่แสดงให้เห็นถึงการยกระดับฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและการให้เกียรติแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. มีความรู้สึกแบบครอบครัวเกี่ยวกับของสถานศึกษาใหญ่ ๆ เปรียบเสมือนครอบครัวใหญ่ ๆ จึงควรมีการดำเนินการเพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กันในยามว่าง จะทำให้เกิดความรู้สึกว่าต่างก็เป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน

3. สายการบังคับบัญชา ต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามสายงานการบังคับบัญชา สำหรับการตัดสินใจในเรื่องสำคัญเท่านั้น ส่วนด้านอื่น ๆ ให้บุคลากรติดต่อสื่อสารกันเองแบบไม่มีพิธีรีตองทำให้เกิดความสะดวกและคล่องตัวขึ้น

4. ความเข้าใจ สถานศึกษาต้องสร้างความเข้าใจให้บุคลากรตลอดเวลาเพื่อที่จะกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้นและมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น เช่น มีการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสามัคคี ความสนุกสนานไม่เคร่งเครียดกับการทำงาน

5. การฝึกอบรมและการพัฒนา หน่วยงานควรมีการคัดเลือกและกลั่นกรองเพื่อรับบุคลากรใหม่เข้ามาทำงานอย่างเข้มงวด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตัวบุคลากรว่าเมื่อได้รับเข้ามาทำงานแล้วมีความสามารถในการทำงานและความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

6. การให้บุคลากรมีส่วนได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ การแจ้งให้บุคลากรของหน่วยงานได้ทราบเป้าหมายของการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและเปิดเผยผลการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้แต่ละคนสามารถนำผลการปฏิบัติงานไปเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ และเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้บุคลากรเกิดความพยายามปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นและเป็นการแสดงให้เห็นถึงความไว้วางใจที่หน่วยงานมีต่อบุคลากร

7. มาตรการด้านบวก การนำมาตรการด้านบวกมาใช้กับบุคลากรอย่างจริงจังเป็นสิ่งที่ได้ผลมาก เช่น การให้คะแนนประจำสัปดาห์หรือประจำเดือนแก่บุคลากรที่มีความสามารถระดับธรรมดา ซึ่งเป็นบุคลากรส่วนใหญ่ของหน่วยงานแม้รางวัลที่ให้มีมูลค่าไม่มากนัก แต่การมอบรางวัลให้แก่บุคลากรอย่างทั่วถึงจะทำให้คนส่วนใหญ่ตื่นตัวและมีกำลังใจที่จะบากบั่นในการยกระดับตนเองให้สูงขึ้น ดีกว่าให้รางวัลเฉพาะผู้ที่มีความสามารถดีเด่นเพียงไม่กี่คน

8. โครงสร้างที่มีการบังคับบัญชามีน้อย จะเป็นประโยชน์ในการถ่ายโอนบุคลากรระหว่างหน่วยงานเกิดความคล่องตัวและสะดวกรวดเร็ว การลดสายบังคับบัญชาให้น้อยลงเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที

9. ขนาดหน่วยงานเล็กแต่มีคุณภาพ หน่วยงานเล็กกะทัดรัดทำให้เกิดความคล่องตัวสามารถบริหารงานได้ดี รวมทั้งการเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถในการทำงานได้อย่างเต็มที่ทำงานเกิดประสิทธิภาพ อย่างแท้จริง เป็นเรื่องจูงใจให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

10. ปรชญา หน่วยงานที่ดีเด่นให้ความไว้วางใจแก่บุคลากรเพราะถือว่า บุคลากรของหน่วยงานเป็นผู้มีจิตใจสูงโดยการนำปรชญาต่าง ๆ เช่น เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถ เปิดโอกาสให้พนักงานทำงานให้ประสบความสำเร็จและนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังเพื่อทำให้ผลผลิตและความสำเร็จของหน่วยงานเกิดความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างแท้จริง การปฏิบัติงานในสถานศึกษาต้องยอมรับว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรโดยการ นำระบบและวิธีการต่าง ๆ มาใช้เพื่อแรงจูงใจครูและบุคลากรให้มีความรักในสถานศึกษามีความจริงใจแก่ได้ ผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจ เอาใจใส่ ดูแลและให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ

รูปแบบการบริหารจัดการ (Styles)

คุณสมบัติของการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้านรูปแบบการบริหารตามแนวคิดของปีเตอร์ และวอเตอร์แมน กล่าวว่า การบริหาร ผู้บริหารควรสัมผัสกับปฏิบัติงานจริง ๆ ไม่ใช่ นั่งอยู่ในสำนักงานเท่านั้น มีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้บริหารควรใช้นโยบายเปิดกว้างอยู่เสมอ จะทำให้ทราบข้อเท็จจริงของปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาค้นหาได้ทันเหตุการณ์
2. ผู้บริหารสู่ความเป็นเลิศไม่ควรนั่งแต่ในสำนักงานแต่ควรเดินตรวจงานรอบ ๆ สถานศึกษาทำให้เห็นการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงและมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานกับบุคลากรอย่างไม่เป็นทางการจะทำให้บุคลากรมีความพยายามในการทำงานมากขึ้น
3. จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากร สนับสนุนให้บุคลากรรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ชมรม เพื่อช่วยกันคิดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานนอกเหนือจากในเวลางานปกติ
4. ด้านเทคนิคการประเมินผล ในทางสร้างสรรค์อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อให้พนักงานเกิดความรู้สึกที่ดีและใช้ความพยายามในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนข่าวสารกันอย่างไม่เป็นทางการอยู่เสมอ จึงก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

ระบบและวิธีการ (Systems)

ในโลกปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการให้ทันกับโลกของการเปลี่ยนแปลงที่ดำเนินอยู่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้หน่วยงานอยู่ได้และมีความเจริญก้าวหน้าไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลง โดยทั่วไปย่อมมีผลกระทบต่องานประจำวัน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องมีความสามารถในการหากลยุทธ์ในการวางแผน การอำนวยการและการควบคุม การเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติงานอย่างจริงจังตลอดเวลา ดังนี้

1. จัดองค์กรให้คล่องตัว หน่วยงานที่ดีเด่นที่ประสบความสำเร็จต้องจัดองค์กรให้เกิดความคล่องตัวและปฏิบัติงานได้สะดวกรวดเร็ว
2. การทดลองปฏิบัติ หน่วยงานดีเลิศมีความเต็มที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีความสลับซับซ้อน ด้วยการทดลองปฏิบัติมากกว่าการวิเคราะห์ วิจัยและวางแผนอย่างลึกซึ้ง โดยไม่ได้ทำอะไรจริงจังและยังได้สร้างสภาพแวดล้อมและทัศนคติที่เอื้ออำนวยให้มีการทดลองปฏิบัติอย่างจริงจังขึ้นมาในองค์กรด้วย
3. การจัดระบบให้เรียบง่าย ทำให้ระบบต่าง ๆ ของหน่วยงานกะทัดรัด

คุณค่าร่วม (Shared values)

ความเชื่อมั่นที่ว่า คุณค่าของสิ่งที่เป็นนามธรรมบางอย่างเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินกิจกรรมทำให้ผู้บริหารหน่วยงานในประเทศสหรัฐอเมริกาให้คุณค่าของสิ่งที่เป็นนามธรรมบางอย่างที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับองค์กรมากที่สุดมาเป็นปรัชญาหรืออุดมการณ์ในการดำเนินงานและใช้เป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและพร้อมกับปลูกฝังให้บุคลากรทุกคนมีความเชื่อมั่น และศรัทธาในสิ่งที่เป็นนามธรรมอย่างแท้จริง มีประโยชน์ต่อองค์กร

ทักษะ (Skills)

คุณลักษณะของความเป็นเลิศเชิงบริหารเกี่ยวกับทักษะว่า ผู้บริหารต้องมีความเข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน การที่องค์กรดีเด่นประสบความสำเร็จในการใช้คุณสมบัติอย่างเข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน การควบคุมอย่างเข้มงวดทำให้บุคลากรมีความศรัทธาและเชื่อมั่นอย่างลึกซึ้งในคุณค่าต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่มองเห็นไม่ชัดและใช้เป็นสิ่งที่ผ่อนปรนไปให้กลับเป็นเครื่องมือควบคุมสิ่งที่ผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน

มอร์แกน (Morgan, 2008 : 52) ได้อธิบายถึงลักษณะของสถานศึกษาระดับที่มีความเป็นเลิศ (Excellent school) ดังนี้

1. เข้าใจวัตถุประสงค์ชัดเจน (Clear sense of purpose) สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศจะให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียนทุกคน หรือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Excellent schools are focused on quality learning for all students) นักเรียนทุกคน มีส่วนร่วมในการจัดทำ/ใช้หลักสูตร ตลอดจน มีการคำนึงถึงสถานะมวลชน หรือสถานศึกษาเครือข่าย
2. ทีมงานมืออาชีพที่เข้มแข็ง (Strong professional staff) ในสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศจะให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก การบริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศต้องมีความรู้หลักสูตรของแต่ละระดับชั้นช่วยครูในการพัฒนาและขับเคลื่อนกลยุทธ์การเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม มีการจัดสรร/ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพดึงดูดและรักษานักงานที่หลากหลายไว้ (Attracts and retains a diverse staff) วิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจและรักษาความสัมพันธ์ด้านความร่วมมือสูง สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศจะครูรักษาความคาดหวังสูงต่อนักเรียนทุกคน มีการเรียนการสอนที่เน้นรูปแบบและความความต้องการที่แตกต่างกัน มีการใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Uses technology effectively) มีการใช้ข้อมูลผลงานนักเรียน ในการปฏิบัติงานวิชาการ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้ปกครอง และสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศเข้าถึงการให้บริการทางการแพทย์และให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม

3. หลักสูตร (Curriculum) หลากหลาย สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศมีหลักสูตรที่หลากหลายไม่มุ่งเน้นเฉพาะวิชาหลัก เช่น ศิลปศึกษา วิชาชีพ และด้านเทคนิค ตลอดจนวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ มีหลักสูตรให้บริการที่หลากหลาย นอกเหนือจากกีฬา

4. บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Climate conducive to learning) ในสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศมีบรรยากาศที่ทำให้นักเรียนแต่ละบุคคลมีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของอย่างแท้จริง และมีคุณค่าภายในตนเอง สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศอย่างชัดเจน มีการกำหนดความคาดหวังต่อพฤติกรรมของนักเรียน มีการติดตามกำกับดูแล อย่างเหมาะสม มีโครงสร้างการป้องกันปัญหา ปฏิบัติต่อพวกเขา สถานศึกษาเหล่านี้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในขั้นตอนความปลอดภัยที่มีการทบทวนและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศมีความสะอาด มีการบำรุงรักษาที่ดี และน่าอยู่

5. ส่วนร่วมของชุมชน (Community involvement) สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศต้องรู้ว่าสถานศึกษาและชุมชนมีความผูกพันต้องสนับสนุนซึ่งกันและกันสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศสมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอในกิจกรรมที่หลากหลายไม่เพียง แต่ในโอกาสพิเศษหรือเพียงแค่ระดมทุนสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศมีการจัดตารางเวลาในกิจกรรมลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในวงกว้าง ระหว่างครอบครัวและชุมชนสถานศึกษาทุก

6. จัดโอกาสเพื่อการเรียนรู้ (Opportunity for learning) ในสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศถือว่าเวลาในการเรียนการสอน คือ การตรวจสอบอย่างใกล้ชิดและได้รับการคุ้มครอง ให้การช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เวลาสอนเพิ่มเติมเนื้อหาจากเดิม

สุนิสา วิทยานุกรณ์ (2554. 83) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ พ.ศ.2550 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาเอกชน มี 7 ด้าน ประกอบด้วย ประเด็นที่สำคัญในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านการนำองค์กร ได้แก่ ผู้นำเป็นแบบอย่างด้านการประพฤติดี และผู้นำมีเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ สุจริต และขยันหมั่นเพียร 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ ชี้แจงนโยบาย วัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติตามแผนให้ทุกฝ่ายเข้าใจชัดเจน และจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนเพื่อให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์อันนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และตลาด ได้แก่ จัดสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี และกระตุ้นแนะนำให้ครูปฏิบัติหน้าที่ในการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) ด้านการวัดการวิเคราะห์

และการจัดการความรู้ ได้แก่ สนับสนุนให้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ศึกษาและวิเคราะห์สภาพความต้องการ และความจำเป็นของสถานศึกษา 5) ด้านการมุ่งเน้น ผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม และการสร้างคุณธรรมในการทำงาน 6) ด้านการจัดการกระบวนการ ได้แก่ มีกระบวนการเน้นผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นบุคคลที่ดีงามและมีระบบคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ 7) ด้านผลลัพธ์ ได้แก่ ด้านการนำองค์กร ผู้นำปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และด้านการวางแผนกลยุทธ์ สถานศึกษามีแผนกลยุทธ์ระยะสั้น ระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปี ด้านการมุ่งเน้น ผู้เรียนมีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน มีการบริหารจัดการการทำงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ ด้านการจัดการกระบวนการ สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดี

สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555: 34) ผลการวิจัยรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นเลิศ พบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการบริหารจัดการ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน

2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นเลิศ เป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อองค์ประกอบด้านความคาดหวังต่อองค์ประกอบด้านความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียนและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อองค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์และองค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารจัดการ

3. ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นเลิศ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นเลิศมีความถูกต้อง ครบถ้วน เหมาะสมเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

สุริยา ห้าวหาญ (2559 : 56) องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งได้จากวิธีการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข้อค้นพบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนารูปแบบและองค์การสู่ความเป็นเลิศ และเอกสารการประเมินที่เกี่ยวกับองค์ประกอบ และตัวชี้วัดการ

ประเมิน สถานศึกษาเพื่อรับรางวัล พระราชทาน สถานศึกษาในฝัน สถานศึกษาเทียบเคียง มาตรฐานสากลและรางวัลคุณภาพแห่งชาติไทย และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการ สถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ปีการศึกษา 2556 ระดับชาติสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตามขนาดของสถานศึกษา ได้สถานศึกษาขนาดเล็ก 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียน โนนศิลาพิทยาคม สถานศึกษาขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา และสถานศึกษา ขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคมและสถานศึกษาบรบือ ผู้วิจัยพบว่า องค์ประกอบและ ตัวชี้วัดที่สามารถนำมาเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) นักเรียน 4) แหล่งเรียนรู้ 5) การบริหาร จัดการ 6) เครือข่ายร่วมพัฒนา และ 7) การพัฒนา ระบบสารสนเทศ อธิบายด้วยตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 “ผู้บริหาร” ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด คือ

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์
2. มีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 “ครู” ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ

1. ครูต้องมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและใช้วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการ สื่อสาร
4. รู้จักใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการ จัดการเรียนรูู้
5. ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการสืบค้น ข้อมูลจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

องค์ประกอบที่ 3 “นักเรียน” ประกอบ ด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ

1. นักเรียนมีความรู้ ความสามารถรอบ ด้านหรือมีความสามารถพิเศษและมี ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนโดยรวมผ่านการประเมินในระดับชาติ
2. ใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อสาร ได้ดี
3. มีคุณธรรม จริยธรรม
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำ ความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ใน การดำเนินการให้สำเร็จอย่างเหมาะสม
5. มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาไทยและความ หลากหลาย ทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีทั้งของไทยและนานาชาติ

องค์ประกอบที่ 4 “แหล่งเรียนรู้” ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

1. บริเวณอาคารสถานที่ รวมถึงห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย บรรยากาศอบอุ่นและส่งเสริมให้นักเรียนอยาก มาเรียน รักสถานศึกษา
2. ห้องสมุดมีสภาพแวดล้อม บรรยากาศ เอื้อต่อการให้บริการ มีปริมาณหนังสือ สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงพอเหมาะสมและมี กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน การเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย
3. มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มีเดีย ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย
4. เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างเพียงพอและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลอย่างรวดเร็ว

องค์ประกอบที่ 5 “การบริหารจัดการ” ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

1. ดำเนินการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
2. ประสานความช่วยเหลือและหรือได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากบุคลากร สถาบัน หน่วยงานด้านการศึกษา
3. สามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพ
4. นำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมาใช้ในการบริหารจัดการครอบคลุมภารกิจทุกด้านของสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 6 “เครือข่ายร่วมพัฒนา” ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ

1. มีเครือข่ายสนับสนุนจาก สมาคม ชมรม สถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
2. มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเป็นเครือข่ายร่วมพัฒนาทุกๆ ระดับ
3. สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการในการให้ความรู้และบริการชุมชน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบที่ 7 “การพัฒนาระบบสารสนเทศ” ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

1. มีการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่ครอบคลุมและสมบูรณ์
2. จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัย ทันต่อการใช้งาน
3. นำ ข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน
4. เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับกิจกรรมในสถานศึกษาและผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อมลรดา พุทธินันท์ (2561 : 76) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและพัฒนารูปแบบของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงสร้างคู่มือการปฏิบัติงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) ภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษา 3) กระบวนการบริหารงานวิชาการ 4) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ผลการพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ มีความเหมาะสมทุกตัวบ่งชี้ โดยมี 4 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 19 องค์ประกอบหลัก 114 ตัวบ่งชี้ ผู้บริหารสถานศึกษา และ/หรือหัวหน้างานวิชาการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมทั้งหมด อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และคู่มือการปฏิบัติงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการมีความเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ชยากร สาริรัตน์ (2562 : 98) ได้ทำการศึกษาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพื่อทราบ 1) องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบและผลยืนยันองค์ประกอบมีจำนวน 7 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) พัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง 3) วัฒนธรรมองค์กร 4) การบริหารอย่างมีคุณภาพ 5) มุ่งเน้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 6) การบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 7) การจัดโครงสร้างองค์กร โดยมีความถูกต้องเหมาะสมเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

พุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ (2562 : 72) ได้ทำการศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพนักเรียน 2) ด้านคุณภาพครู 3) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา 4) ด้านการบริหารหลักสูตร และ 5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มีองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพนักเรียน 2) ด้านคุณภาพครู 3) ด้านคุณภาพการจัดการ 4) ด้านการบริหารหลักสูตร และ 5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

มังโสศ หมด๊ะ (2562 : 66) ได้ทำการศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3 จำนวน 7 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำ องค์ประกอบด้านการจัดการกระบวนการ องค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ องค์ประกอบด้านการสร้างทีมงาน องค์ประกอบด้านการประเมินตนเอง องค์ประกอบด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน และองค์ประกอบด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี เป็นกรอบแนวคิดในการนำไปหาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ได้รูปแบบการคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก ดังนี้

2.1 ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) ประกอบด้วย การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีภาวะผู้นำทางวิชาการ และใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.2 ด้านการจัดการกระบวนการ (Process Management) ประกอบด้วย การจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนให้หลากหลาย มีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาชัดเจนและใช้กระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตามวงจรเดมมิ่ง PDCA

2.3 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) ประกอบด้วย การใช้หลักธรรมาภิบาล หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา และกำหนดวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์และการพัฒนาสถานศึกษาชัดเจน

2.4 ด้านการสร้างทีมงาน (Team Working) ประกอบด้วย การสร้างวัฒนธรรมองค์การในการทำงาน สร้างบรรยากาศในการทำงาน และสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาครูให้เต็มศักยภาพ

2.5 ด้านการประเมินตนเอง (Self-Assessment) ประกอบด้วย การประเมินผลสัมฤทธิ์กระบวนการจัดการเรียนการสอน ประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาขนาดเล็กและความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา

2.6 ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน (Student and Stakeholders) ประกอบด้วย การจัดความรู้คู่คุณธรรมและทักษะชีวิตนักเรียน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และสร้างความผูกพันให้นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา

2.7 ด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี (Information and Technology) ประกอบด้วย การนำเทคโนโลยีให้ความรู้บริการชุมชน ใช้เทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาครูใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ

วาทีณี พูลทรัพย์ (2563 : บทคัดย่อ) องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา กล่าวว่าองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารฐานนวัตกรรมการ 2) การบริหารสมรรถนะองค์กร
3) การบริหารหุ้นส่วนองค์กร 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 5) การพัฒนานวัตกรรม 6) นวัตกรรม
เชิงระบบ และ 7) การบริหารแผนนวัตกรรม ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา นั้นได้มีการจัดการศึกษาขึ้นใน 6 ภูมิภาคทั่วประเทศ สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือ
รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่นั้นมีความแตกต่างกันและมีจุดเน้นการบริหารที่มี
แนวทางชัดเจนภายใต้บริบทของแต่ละพื้นที่ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการ
ศึกษานั้นจะต้องมีความพิเศษในแต่ละพื้นที่

นวล สมบูรณ์สิน (2564 : บทคัดย่อ) รูปแบบการจัดการนวัตกรรมการบริหาร
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1
วัตถุประสงค์ได้แก่ 1) เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดการนวัตกรรมการ 2) เพื่อสร้างและพัฒนา
นวัตกรรม และ 3) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน องค์ประกอบที่ 2 หลักการ
ได้แก่ 1) หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง 2) หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) หลักการจัดการ
ความรู้ และ 4) หลักการบริหารงานวิชาการ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้าในการจัดการนวัตกรรมการ
ได้แก่ 1) คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของผู้นำ/ผู้บริหาร 2) คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของครูและ
บุคลากร 3) คณะกรรมการการจัดการนวัตกรรมการ 4) แหล่งเรียนรู้สื่อและเทคโนโลยี 5) วัฒนธรรม
นวัตกรรมการ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการจัดการนวัตกรรมการ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์
ปัญหา ขั้นตอนที่ 2 วางแผนออกแบบ ขั้นตอนที่ 3 ใช้นวัตกรรม ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและ
ขั้นตอนที่ 5 การเผยแพร่ นวัตกรรม องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ได้แก่ 1) นวัตกรรมกระบวนการ
2) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ และ 3) นวัตกรรมการจัดการ

สงวน อินทร์รักษ์ (2564 : บทคัดย่อ) การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 10 องค์ประกอบ
ดังนี้คือ 1.1) การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา 1.2) การใช้นวัตกรรมการศึกษา 1.3) การสร้างเครือข่าย
สถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.4) การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร 1.5) การสร้างกล
ยุทธ์การบริหารจัดการ 1.6) หลักการบริหารจัดการ 1.7) การกำหนดเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการ
1.8) การปฏิบัติที่เป็นเลิศ 1.9) ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมของผู้บริหาร และ 1.10) การกำหนด
คุณลักษณะสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการ

สุบัน พรเวียง (2564 : 56) กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ 2) พัฒนากลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) ประเมินกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ความต้องการการขับเคลื่อนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางการขับเคลื่อน ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากลไก ผลการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านคณะกรรมการ 2) ด้านบทบาทหน้าที่ 3) ด้านกระบวนการ และ 4) ด้านการรายงานผลมีผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง สำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม (2565 : 43) การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คน เงิน การบริหารจัดการและวัสดุอุปกรณ์ นำเสนอเข้าสู่กระบวนการ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ด้านการวัดผลการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งผลลัพธ์การดำเนินงาน นำสู่ผลผลิตที่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ ผู้บริหาร ครู บุคลากรมีการพัฒนาการดำเนินงาน และนักเรียนมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและให้ความเห็นชอบต่อรูปแบบและสามารถนำรูปแบบที่ได้ไปใช้ในการบริหาร

คุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษารางวัลพระราชทาน สถานศึกษามาตรฐานสากล นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักการบริหารจัดการและแนวทางที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ แนวคิดการบริหารคุณภาพทั้งระบบ (Total Quality Management) แมคคินซี (McKinsey 7-S Framework) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการจำแนกองค์ประกอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ดังปรากฏในตาราง 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษาจังหวัดระยอง

แนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง	
1. แนวคิดความเป็นเลิศของปีเตอร์ และวอเตอร์แมน	3.1 ผลลัพธ์
1.1 โครงสร้าง	3.2 ภาวะผู้นำ
1.2 กลยุทธ์	3.3 ทิศทางกลยุทธ์
1.3 บุคลากร	3.4 วัฒนธรรมองค์กร
1.4 รูปแบบ	3.5 การวางแผน
1.5 ระบบและวิธีการ	3.6 การพัฒนาและการปรับใช้ของความรู้และสารสนเทศ
1.6 คุณค่าร่วม	4. รางวัลความเป็นเลิศของโรงเรียนประเทศฮ่องกง
1.7 ทักษะ	4.1 การจัดการและการจัดองค์กร
2. รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศ สิงคโปร์	4.2 การเรียนการสอน
2.1 ด้านภาวะผู้นำ	4.3 การสนับสนุนจุดมุ่งหมายของนักเรียนและ โรงเรียน
2.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์	4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับการพัฒนาของ นักเรียน
2.3 ด้านการจัดการบุคลากร	5. รางวัลคุณภาพแห่งออสเตรเลีย
2.4 ด้านทรัพยากร	5.1 ความเป็นผู้นำ
2.5 ด้านเป้าหมายนักเรียน	5.2 นโยบายและการวางแผน
2.6 ด้านการบริหารและผลการ ปฏิบัติงาน	5.3 ข้อมูลและการวิเคราะห์
2.7 ด้านผลลัพธ์ของบุคลากร	5.4 คน
2.8 ด้านการมีส่วนร่วมและสังคม	5.5 การสนใจลูกค้า
2.9 ด้านผลการประเมินการ ปฏิบัติงาน	5.6 คุณภาพของกระบวนการ หรือคุณภาพของสินค้าและ บริการ
3. รางวัลความเป็นเลิศประเทศ ออสเตรเลีย	6. รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป

ตาราง 1 (ต่อ)

แนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง	
6.1 ภาวะผู้นำ	9.1 ภาวะผู้นำสภาพแวดล้อม มนุษย์สัมพันธ์และความท้าทาย
6.2 นโยบายและกลยุทธ์ขององค์กร	9.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์
6.3 พนักงานในองค์กร	9.3 การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
6.4 หุ่นส่วนและทรัพยากร	9.4 การวัดผลประเมินผล วิเคราะห์และจัดการความรู้
6.5 กระบวนการ	9.5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
7. รางวัลคุณภาพแห่งชาติสิงคโปร์	9.6 การจัดการด้านกระบวนการ
7.1 ภาวะผู้นำ	9.7 ผลลัพธ์
7.2 สารสนเทศ	10. แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ
7.3 การวางแผน	10.1 ภาวะผู้นำ
7.4 ทรัพยากรบุคคลเป็นการมุ่งเน้น	10.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์
7.5 การจัดการกระบวนการ	10.3 การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
7.6 การมุ่งเน้นลูกค้า	10.4 การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้
7.7 ผลลัพธ์การปฏิบัติงานและคุณภาพ	10.5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
8. รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น	10.6 การจัดการด้านกระบวนการ
8.1 นโยบาย	10.7 ผลลัพธ์การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (MBNQA)
8.2 โครงสร้างหรือการจัดองค์กร	11. รางวัลโรงเรียนพระราชทาน
8.3 สารสนเทศ	11.1 คุณภาพนักเรียน
8.4 ความเป็นมาตรฐาน	11.2 การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
8.5 การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนา	11.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน
8.6 กิจกรรมในการประกันคุณภาพ	11.4 การบริหารการจัดการ

ตาราง 1 (ต่อ)

แนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง	
11.5 บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร	15.1 เข้าวัตถุประสงค์ชัดเจน
11.6 ความดีเด่นของสถานศึกษา	15.2 ทีมงานมืออาชีพที่เข้มแข็ง
12. รางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากล	15.3 หลักสูตร
12.1 ด้านผู้เรียน	15.4 บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
12.2 ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	15.5 ส่วนร่วมของชุมชน
12.3 ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ	15.6 จัดโอกาสเพื่อการเรียนรู้
13. แนวคิด TQM กับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ	16. อมรดา พุทธินันท์ (2561)
13.1 ลูกค้าภายนอก และลูกค้าภายใน	16.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ
13.2 ระบบของการจัดการ	16.2 ภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียน
13.3 การประกาศพันธกิจหลัก	16.3 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
13.4 กลยุทธ์ของการบริหาร	16.4 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ
13.5 สภาวะของความเป็นผู้นำ	17. ชยากร สาริรัตน์ (2562)
14. รูปแบบการบริหารความเป็นเลิศของแมคคินซี	17.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
14.1 โครงสร้าง	17.2 พัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง
14.2 กลยุทธ์	17.3 วัฒนธรรมองค์กร
14.3 บุคลากร	17.4 การบริหารอย่างมีคุณภาพ
14.4 รูปแบบ	17.5 มุ่งเน้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
14.5 ระบบและวิธีการ	17.6 การบริหารแบบมีส่วนร่วม
14.6 คุณค่าร่วม	17.7 การจัดโครงสร้างองค์กร
14.7 ทักษะ	18. พุทธิกา เหล็กคงสันเทียะ (2562)
15. แนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ Morgan	18.1 ด้านคุณภาพนักเรียน

ตาราง 1 (ต่อ)

แนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง	
18.2 ด้านคุณภาพครู	21.5 คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
18.3 ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา	21.6 คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของครูและบุคลากร
18.4 ด้านการบริหารหลักสูตร	21.7 คณะกรรมการการจัดการนวัตกรรมการศึกษา
18.5 ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	21.8 แหล่งเรียนรู้สื่อและเทคโนโลยี
19. มังโสต หมะเต๊ะ (2562)	21.9 วัฒนธรรมนวัตกรรมการศึกษา
19.1 ด้านภาวะผู้นำ	22. สงวน อินทร์รักษ์ (2564)
19.2 ด้านการจัดการกระบวนการ	22.1 การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา
19.3 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	22.2 การใช้นวัตกรรมการศึกษา
19.4 ด้านการสร้างทีมงาน	22.3 การสร้างเครือข่ายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
19.5 ด้านการประเมินตนเอง	22.4 การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร
19.6 ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน	22.5 การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการ
19.7 ด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี	22.6 หลักการบริหารจัดการ
20. วาทีณี พูลทรัพย์ (2563)	22.7 การกำหนดเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
20.1 การบริหารฐานนวัตกรรมการศึกษา	22.8 การปฏิบัติที่เป็นเลิศ
20.2 การบริหารสมรรถนะองค์กร	22.9 ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมของผู้บริหาร
20.3 การบริหารหุ้นส่วนองค์กร	22.10 การกำหนดคุณลักษณะโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
20.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	23. สุบัน พรเวียง (2564)
20.5 การพัฒนานวัตกรรม	23.1 ด้านคณะกรรมการ
20.6 นวัตกรรมเชิงระบบ	23.2 ด้านบทบาทหน้าที่
20.7 การบริหารแผนนวัตกรรม	23.3 ด้านกลไกและกระบวนการ
21. นวพล สมบูรณ์สิน (2564)	23.4 ด้านการรายงานผล
21.1 หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง	24. มณีนันท์ เกิดเอี่ยม (2565)
21.2 หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	24.1 ด้านการนำองค์กร

ตาราง 1 (ต่อ)

แนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง	
24.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์	
24.3 ด้านการจัดการกระบวนการ	
24.4 ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล	
24.5 ด้านการให้ความสำคัญกับ ผู้รับบริการ	
24.6 ด้านการวัดผลวิเคราะห์และจัดการ ความรู้	
24.7 ด้านการมุ่งผลลัพธ์การดำเนินงาน	

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบแนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

องค์ประกอบแนวคิด การบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการ ศึกษาจังหวัดระยอง	ตัวชี้วัดองค์ประกอบ
1. โครงสร้าง	1.1,14.1,11.2,16.2,21.4
2. กลยุทธ์	1.2,2.2,3.3,3.5,5.2,7.3,8.1,9.2,10.2,13.3,13.4,14.2,19.3,22.5,24.2
3. บุคลากร	1.3,2.3,5.4,6.2,6.3,7.4,9.5,10.5,11.5,14.3,15.2,17.2,18.2,19.4,22.4, 23.2,24.4
4. รูปแบบ	14.4
5. กลไก ระบบ วิธีการ	1.5,4.1,5.6,6.5,7.5,8.6,9.6,13.2,14.5,19.2,22.1,22.2,22.6,22.7,22.10, 23.3,
6. คุณค่าร่วม	1.6,14.6
7. ทักษะ	1.7,14.7
8. หุ้นส่วนและทรัพยากร	2.4,6.4,8.5
9. เป้าหมายนักเรียน	4.3,4.4,5.5,7.6,9.3,10.3,11.1,12.1,13.1,18.1,19.6,20.5,21.2,24.5
10. การบริหารและผลการปฏิบัติงาน (ผลลัพธ์)	2.6,2.7,2.9,3.1,5.3,7.7,8.4,9.7,10.7,11.6,15.1,19.5,20.2,20.6,20.7, 22.8,23.4,24.6,24.7
11. ภาวะผู้นำ	2.1,3.2,5.1,6.1,7.1,9.1,10.1,13.5,16.1,17.1,19.1,20.4,21.4,21.5,21.6, 22.9,24.1
12. การมีส่วนร่วม	2.8,11.4,15.5,16.4,17.5,17.6,18.5,20.3,23.1,23.3
13. วัฒนธรรมองค์กร	3.4,17.3,21.9
14. การพัฒนาและการปรับใช้ความรู้ และสารสนเทศ	3.6,7.2,8.3,19.7,21.8
15. การจัดการและการจัดการองค์กร	8.2,8.7,8.8,10.6,11.3,12.3,16.3,17.4,17.7,21.7,24.3
16. การจัดการเรียนการสอน	4.2,9.4,10.4,12.2,15.3,15.4,15.6,18.3,18.4, ,20.1,21.3

ตาราง 3 การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

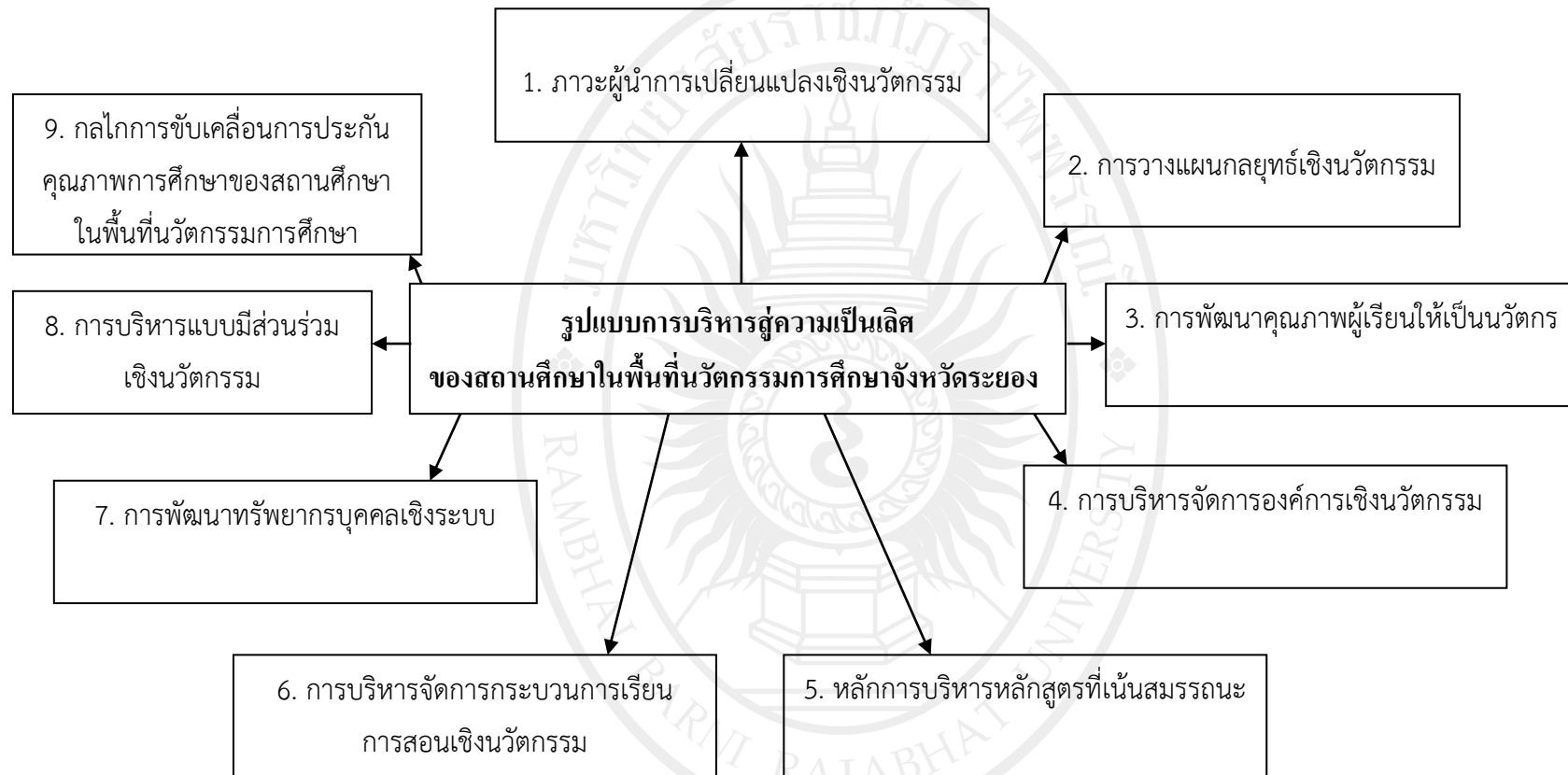
องค์ประกอบการบริหาร สู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาจังหวัดระยอง	แนวคิดความเป็นเลิศของปีเตอร์ และวอร์เตอร์แมน	รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์	รางวัลความเป็นเลิศประเทศออสเตรเลีย	รางวัลความเป็นเลิศของโรงเรียนประเทศฮ่องกง	รางวัลคุณภาพแห่งออสเตรเลีย	รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป	รางวัลคุณภาพแห่งซิดนีย์	รางวัลคุณภาพแห่งสหประชาชาติ	แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ	รางวัลโรงเรียนพระราชทาน	รางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากล	แนวคิดการบริหารคุณภาพทั้งระบบ (TQM)	รูปแบบการบริหารความเป็นเลิศของแมคกินซี	แนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ Morgan	อมรดา พุทธิรัตน์ (2561)	ชยกร ศรีรัตน์ (2562)	พุทธิภาพ เหล็กกล้าสังข์ (2562)	มิ่ง ใสศุข หนึ่ง (2562)	วาทินี พุทธิรัตน์ (2563)	นพพล สมบูรณ์ (2564)	สงวน อินทร์รัตน์ (2564)	ศุภัน พรวิง (2564)	มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม (2565)	ความถี่	ผู้วิจัย
1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	17	✓	
2. การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓		✓		✓	15	✓	
3. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม		✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓				14	✓	
4. การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม		✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓			✓		✓	✓	12	✓	
5. การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ		✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓			✓			✓		✓	✓			12	✓	
6. การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม				✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓		✓			✓		✓		✓	✓	11	✓	
7. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ	✓								✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓				10	✓	
8. การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม		✓					✓			✓			✓		✓	✓	✓	✓			✓		10	✓	

ตาราง 3 (ต่อ)

องค์ประกอบการบริหาร สู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาจังหวัดระยอง	แนวคิดความเป็นเลิศของปีเตอร์ และวอร์เตอร์แมน	รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์	รางวัลความเป็นเลิศประเทศออสเตรเลีย	รางวัลความเป็นเลิศของโรงเรียนประเทศฮ่องกง	รางวัลคุณภาพแห่งออสเตรเลีย	รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป	รางวัลคุณภาพแห่งซิดนีย์	รางวัลคุณภาพของประเทศไทย	รางวัลแห่งชาติดังประเทศสหรัฐอเมริกา	แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งซิดนีย์	รางวัลโรงเรียนพระราชทาน	รางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากล	แนวคิดการบริหารคุณภาพทั้งระบบ (TQM)	รูปแบบการบริหารความเป็นเลิศของแมคกินซี	แนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ Morgan	อมรดา พุทธิธินันท์ (2561)	ชยกร สาริรัตน์ (2562)	พุทธิกา เหล็กสังข์เพ็ญ (2562)	มิ่งโสด มะตะปะ (2562)	วาทีณี พูลทรัพย์ (2563)	นาวสณ สนบุญสิน (2564)	สงวน อินทร์รักษ์ (2564)	ศุภัน พรเวียง (2564)	มนัสนันท์ เกื้อเอี่ยม (2565)	ความดี	ผู้วิจัย
9. กลไกการขับเคลื่อนการประกัน คุณภาพการศึกษา	✓					✓	✓	✓	✓				✓	✓				✓				✓		10	✓	
10. โครงสร้าง	✓													✓											2	
11. รูปแบบ	✓													✓											2	
12. ทักษะ	✓													✓											2	
13. ทรัพยากร		✓				✓									✓										3	

จากตารางผลการวิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ความถี่ไม่ต่ำกว่า 7 พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม
- 2) การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม
- 3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม
- 4) การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม
- 5) หลักการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ
- 6) การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม
- 7) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ
- 8) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม
- 9) กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบ

จากการศึกษาองค์ประกอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง สามารถนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ ดังนี้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

ภารดี อนันต์นวิ (2551 : 77) ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการและ
สถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำกลุ่มและมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิก
ในกลุ่มบุคคลนั้นสมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้โดย
อาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตาม
วัตถุประสงค์ที่วางไว้

พัชสิริ ชมพุกำ (2552 : 194) ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ภาวะผู้นำเป็น
กระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างผู้นำและผู้ตาม ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับการโน้มน้าว สร้างแรงบันดาลใจ
มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น ภาวะผู้นำเกิดขึ้นได้ในทุกระดับการจัดการ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในการ
จัดการระดับสูงเท่านั้น และภาวะผู้นำจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายกลุ่ม หน่วยงานหรือองค์กร

เพ็ญพร ทองคำสุก (2553 : 32) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง
การที่ผู้บริหารองค์กรเป็นพลังผลักดันการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่ทำให้ครูเกิด
การตระหนักรู้คุณค่าวิสัยทัศน์ มีความรู้สึกร่วมกัน ภาคภูมิใจ และให้ความเคารพนับถือแก่ผู้บริหาร
มีการกระตุ้นและจูงใจให้ครูปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีการคิด
แก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และมุ่งพัฒนานุเคราะห์
ไปสู่ความสามารถที่สูงขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554 : 48) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำ
ที่ใช้อิทธิพลผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามในการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้เกิดการสร้างควม
ร่วมมือและการที่ผู้ตามทำงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่มหรือองค์กรจะได้รับและมองข้าม
ผลประโยชน์ส่วนตนสร้างแรงจูงใจและการคาดหวังที่สูงเพิ่มขึ้นให้กับผู้ตาม และตลอดจนการที่
ผู้นำพยายามกระตุ้นให้ผู้ตามรู้สึกอยากเปลี่ยนแปลง และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกลุ่ม
หรือในองค์กร

เชอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn, 2002 : 336) ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง
กระบวนการในการคลอบคลอบใจให้บุคคลอื่นทำงานให้สำเร็จ

วาที พูลทรัพย์ (2563 : 176) ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้นำ
ในการที่จะเปลี่ยนแปลงและนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ซึ่งปัจจุบันการขับเคลื่อนการบริหารงานต่าง ๆ

ล้วนมีการพัฒนาและต่อยอดมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้นำจึงต้องนำนวัตกรรมการบริหาร หรือนำสิ่งใหม่มาผลิต คิดค้น และพัฒนา เพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรทางการศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไล ปริกษากร ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อทราบนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) เพื่อทราบนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทั้งหมด 50 นวัตกรรม
- 2) นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด 12 นวัตกรรมตามขอบข่ายงานวิชาการ ได้แก่ 1) นวัตกรรมการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน 2) นวัตกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) นวัตกรรมการบริหารแบบการสอนงาน 4) นวัตกรรมการสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล 5) นวัตกรรมการบริหารตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา 6) นวัตกรรมการบริหารแบบผสมผสาน 7) นวัตกรรมการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร 8) นวัตกรรมการบริหารโดยใช้ภาคีเครือข่าย 9) นวัตกรรมการบริหารแบบทีมงาน 10) นวัตกรรมการบริหารตามแนว Tip Co 11) นวัตกรรมการบริหารแบบพัฒนาคุณภาพศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ 12) นวัตกรรมการบริหารแบบศูนย์การเรียนรู้คอมพิวเตอร์ และมีผลงานวิจัยในต่างประเทศที่มีความสอดคล้องดังนี้ นาบี (Nabi) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษานี้เป็นการตรวจสอบผลกระทบของการฝึกอบรมเชิงนวัตกรรมที่เรียกว่า Field Based Teacher Development Program (FBTDP) โดยศึกษาผลกระทบของนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งผลต่อนักเรียนในด้านที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพ ด้านที่เกี่ยวกับองเรียนปฏิบัติการ และพฤติกรรมการสอนของครูในเมืองซีทราดประเทศปากีสถาน ข้อค้นพบหลักของการศึกษารั้งนี้ พบว่าประสิทธิภาพของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยครูที่ได้รับการฝึกอบรมภาคสนาม (FBT) และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมตามภาคสนาม (NFBT) พฤติกรรมการสอนของครูทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ประสิทธิภาพของนักเรียนทั้งสองกลุ่มต่ำมาก โดยไม่สามารถระบุถึงความแตกต่างในการปฏิบัติการสอนของครูหรือความแตกต่างของสภาพแวดล้อมในห้องเรียนระหว่างสองกลุ่มได้

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงาน

ครองตน ครองคนและครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ กระตือรือร้น เสาะแสวงหาความรู้ใหม่ อุทิศตน เสียสละ มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ เท่าทันเทคโนโลยี และมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ขั้นสูงสามารถประเมินสถานการณ์และความเสี่ยงได้อย่างแม่นยำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการปรับและประยุกต์ใช้นวัตกรรมการบริหาร การศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน พัฒนาความสามารถของครูและบุคลากรไปสู่ระดับที่สูงขึ้น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาให้มากขึ้นมีความสามารถในการบริหารวิชาการและผู้นำทาง วิชาการ เป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการขับเคลื่อนการบริหารงาน 4 งาน และพัฒนางานทั้ง 4 งาน ให้มีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่อง เป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ หรือนำมาผลิต คิดค้น และพัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลผลิตภาพ

การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต้องมีการกำหนดทิศทางและ เป้าหมายให้เป็นไปตามหลักการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็น ผู้นำในการขับเคลื่อน และกำหนดนโยบาย แผนงาน รวมถึงการกำกับติดตาม เพื่อให้บุคลากร ทางการศึกษาเกิดความตระหนักรู้ให้ความสำคัญ และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเป็นไป ตามแผนงาน หรือหลักการที่ถูกกำหนด

จุฬารัตน์ บุญบงค์ (2553 : 31) การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการกำหนดแนว ทางการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ที่สอดคล้องกับภารกิจและเป้าประสงค์ ขององค์การโดยคำนึงถึงองค์ประกอบด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นต้น

ขวัญฤดี คล้ายแก้ว และศิริณี พูลศิริ (2553 : 2-12) การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง วิธีการ ที่อาศัยข้อมูลและความรู้ความชำนาญ เพื่อกำหนดสิ่งที่จะดำเนินการในอนาคตให้ได้เปรียบคู่ แข่งขัน และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการคิด วิเคราะห์และตัดสินใจร่วมกันอย่างมีระบบของ ผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใน อนาคต เพื่อกำหนดกรอบทิศทางหรือแผนการดำเนินงานขององค์กร

วศินี พิเศษ (2556 : 21) การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง วิธีการในการปฏิบัติงานอย่างเป็น ระบบด้วยการเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและนำไปสร้างวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร ที่เป็นตัวกำหนดทิศทางที่จะปฏิบัติในอนาคต โดยผู้บริหารระดับสูงต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ สามารถ

เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรและมีระบบการทำงานที่เป็น
ทั้งการแก้ไขและรับรอง การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

วาทีณี พูลทรัพย์ (2563 : 177) ให้ความหมายว่า การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม
หมายถึง การบริหารแผนนวัตกรรม เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต้องมีการ
กำหนดทิศทาง และเป้าหมายให้เป็นไปตามหลักการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งผู้บริหาร
ต้องเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนและกำหนดนโยบาย แผนงาน รวมถึงการกำกับติดตาม เพื่อให้
บุคลากรทางการศึกษาเกิดความตระหนักรู้ให้ความสำคัญ และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติได้อย่าง
ถูกต้องเป็นไปตามแผนงาน หรือหลักการที่ถูกกำหนดไว้

สรุปได้ว่า การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีการวางแผนและมีการ
กำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์
พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจนมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วย
วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความสามารถ
ในการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถปรับตัว
ในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่าง
มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการ
เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถ ทักษะและกระบวนการ
ขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนด
วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาระยะยาวที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์อนาคตการคิดเชิง
การแข่งขันมีระบบการทำงานที่พัฒนาความสามารถในการปรับตัวสูง มีความสามารถยืดหยุ่น
คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมี
ประสิทธิภาพและผลผลิตพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม

มีผู้กล่าวถึงความหมายของคำว่าคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 4) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
หมายถึง คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถ และทักษะ ตลอดจน
คุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2554 : 6) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง
กระบวนการพัฒนาผู้เรียนโดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย

จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

พร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2554 : 10) คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถตามเป้าหมายของหลักสูตร คือเป็นคนเก่ง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง และเป็นคนดี ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสุขในการทำงานและอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข

อานนท์ ถิ่นภูเขียว (2557 : 50) คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลของการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งด้านประสิทธิภาพของกระบวนการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ ที่ประกอบด้วย ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

อุดมศิลป์ คันทภูมิ (2558 : 93) คุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วาทีณี พูลทรัพย์ (2563 : 177) ให้ความหมายว่า การพัฒนานวัตกรรม หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนถือเป็นองค์ประกอบสำคัญด้านทรัพยากรบุคคลที่จะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เนื่องจากทรัพยากรทุกอย่างที่อยู่ภายใต้ต้องการแห่งนวัตกรรมนั้น ต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลมาเป็นตัวขับเคลื่อนงานในทุกมิติ ทั้งตัวผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ล้วนมีความสัมพันธ์กันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากในทุกตำแหน่งต้องมีแรงบันดาลใจที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับหน้าที่ แล้วนำไปขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมจึงจะประสบผลสำเร็จดังความมุ่งหมายขององค์กรได้ ซึ่งมีงานวิจัยที่ได้เสนอข้อค้นพบ เช่น กาซูล (Kasule) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพด้านความสามารถทางนวัตกรรมการสอนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยยูกันดา ผลการศึกษาพบว่าความสามารถด้านนวัตกรรมการสอนของบุคลากรการสอนในมหาวิทยาลัยควรประกอบด้วยหลักความสามารถ 5 ประการและความสามารถอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 14 ประการความสามารถนี้รวมถึงการสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคมแห่งความรู้ที่อำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันและเน้นให้มีการสร้างเครือข่ายที่มากขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่าง

ต่อเนื่อง มีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อยอด เพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้ มีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัย ด้านการอ่านการเขียนและการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดีเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ในวิทยาการใหม่ ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิต มีความสามารถในการสร้างอาชีพอย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะในการประพุดติและปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับอุดมมุ่งหมายของหลักสูตรตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมได้ ได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนา นวัตกรรม คิดนอกกรอบ และปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดีมีความสามารถในการต่อ ยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนานวัตกรรมของตนเอง หรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างดี ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม

มีผู้กล่าวถึงความหมายของคำว่าคุณภาพการจัดการศึกษา ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 20) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549 : 35) ได้ให้ความหมายไว้ว่าคุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึงคุณภาพการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีคุณภาพดี

โทมัส เจเซอร์จิอานนี (Thomas J. Sergiovanni and et al. 1998) ได้กล่าวว่าการจัดการโดยทั่วไป คือการกำหนดกระบวนการในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในห้วงการประสบความสำเร็จสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ซาโรจน์ แก้วอรุณ (2552 : 45) การบริหารจัดการองค์การ หมายถึง การบริหารงานหรือการจัดการใด ๆ ที่องค์กรได้ใช้ทรัพยากร หรือ ศิลปะและกระบวนการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

เทรอม (Terms. 1997 : 57-72) ให้ความหมายไว้ว่าคุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผลผลิตที่คำนึงถึงเป้าหมาย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ความพึงพอใจ ความถูกต้อง เป็นต้น

วอททอร์ซ (Whatmough, 1994 : 94-95) ให้ความหมายไว้ว่าคุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึง การรวมคุณภาพจากทัศนะของบุคคล 2 ฝ่าย คือ ทัศนะของผู้รับบริการเป็นการให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการตรงตามแนวคิดเชิงคุณภาพ และทัศนะของนักการศึกษา เป็นการให้ความสำคัญแก่หลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

ทรัพย์อนันต์ ชูศรีทอง (2562 : 63) การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ที่ทำให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความพยายามร่วมกันของกลุ่มบุคคลและองค์การ

นันทวัช นูนารถ (2562 : 24) ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานขององค์การที่เกิดจากการร่วมมือกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลโดยอาศัยปัจจัยทางการบริหารเพื่อที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

วาทีณี พูลทรัพย์ (2563 : 177) ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม หมายถึง การบริหารฐานนวัตกรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละพื้นที่ต้องมีการศึกษาข้อมูล และบริบทสร้างความร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่เพื่อให้การบริหารเป็นไปเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครอง และชุมชนอย่างแท้จริง ในการนี้ได้นำหลักการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานนำเสนอเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้น และเช่นเดียวกันก็มีงานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดการบริหารนี้ ดังที่ สมชัย พุทธา ได้ศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการด้านความมั่นคงยั่งยืนและพัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษาด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา ด้านความรู้และทักษะการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ด้านสมรรถนะการบริหารแบบองค์คณะบุคคล ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเป็นครุมืออาชีพ ด้านวัฒนธรรมองค์กรและด้านการปรับโครงสร้างทางสถาบันหน่วยงานต้นสังกัด

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงานเป็นทีม มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยมี

การดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงานมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด บริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอน เสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครู สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัด สามารถระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้ ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศ ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ การจัดกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน

การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ

หลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต มีความเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียน โดยมีการกำหนดสมรรถนะหลักที่เหมาะสมสำหรับแต่ละช่วงชั้น ให้ครูผู้สอนนำไปใช้เป็นหลักในการกำหนดจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลพฤติกรรม การกระทำ การปฏิบัติของผู้เรียน มิใช่ที่การรู้หรือมีความรู้เพียงเท่านั้น แต่ผู้เรียนต้องสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : Online) หลักสูตรสถานศึกษา คือ กลไกหลักในการขับเคลื่อนและดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายและจุดเน้นของสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงต้องมีการวางระบบการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้บุคลากรในระบบนิเวศทางการศึกษาให้สามารถเข้าถึงและเข้าใจความสำคัญพร้อมทั้งมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อม วางแผนและศึกษาข้อมูลบริบทรอบด้านอย่างครอบคลุมชัดเจน สร้างเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนที่สำคัญ รวมทั้งอาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และเตรียมพร้อมสำหรับการติดตามและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

ชลิดา หนูหล้า (2565 : Online) หลักสูตรฐานสมรรถนะ หมายถึง หลักสูตรที่มุ่งเป้าหมายการพัฒนาไปที่ทักษะการทำได้ ไม่ใช่เพียงการมีความรู้เท่านั้น โดยจะระบุว่าผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยจะสามารถทำอะไรได้ กล่าวคือ ใช้ทักษะ (skill) เป็นตัวนำโดยมีความรู้และเจตคติ/คุณลักษณะเป็น

ทัพหนุอยู่เบื้องหลัง ซึ่งแตกต่าง จากหลักสูตรปัจจุบันที่ครูมักจะใช้ความรู้ (knowledge) เป็นตัวนำ ส่งผลให้นักเรียนขาดโอกาสในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในสถานการณ์ที่หลากหลาย

แหล่งเรียนรู้และชุมชนออนไลน์เพื่อนักการศึกษาและผู้ปกครอง (2566 : Online) หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency - Based Curriculum . CBC) คือ หลักสูตรการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner Centric) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต

สรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ หมายถึง การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น เชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียน เน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน

การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

มีผู้กล่าวถึงความหมายของคำว่าคุณภาพครู ดังนี้

จิตติมา วรรณศรี (2552 : 2) ให้ความหมายว่า คุณภาพครู หมายถึง ผู้ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาสามารถ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งหน่วย งานทางการ ศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูและหน่วย งานกำกับ ดูแล คุณภาพครูต่างก็ได้กำหนดสมรรถนะของครูที่จะส่ง เสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้ เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาได้ สมรรถนะของบุคคล เป็นคุณลักษณะที่สะท้อนถึง ความรู้ ทักษะทัศนคติ ความเชื่อและอุปนิสัยของบุคคลซึ่งจะส่งเสริมให้บุคคลและองค์กร บรรลุ เป้าหมายได้สมรรถนะของครูอันแสดงถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็น ของครู ซึ่ง จะช่วยและเอื้อต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบและการจัดการเรียนรู้ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ สามารถสร้างผลงาน ตามตำแหน่งหน้าที่และส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จได้ มาตรฐานอันเป็นสมรรถนะของครูที่พึงประสงค์ได้ 12 ด้าน คือ สมรรถนะด้าน ความรู้วิชาเฉพาะ สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะด้าน การวัดและประเมินผล สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียน สมรรถนะด้านจิตวิทยาและ

การจัดการชั้นเรียน สมรรถนะด้านการใช้ภาษาและการสื่อสาร สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

อนันต์ งามสะอาด (2554 : 36) ให้ความหมายว่า คุณภาพครู หมายถึง ครูที่ครองตน ครองคนครองงานเป็นแบบอย่างที่ดี และจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถ โน้มน้าวจิตใจให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ ร่วมมือในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีความสุข โดยมีภาวะผู้นำ (LEADERSHIP) ดังนี้

1. Learner เป็นบุคคลที่มีการเรียนรู้อยู่เสมอ ใฝ่เรียนรู้เพิ่มพูนคุณค่าความเป็นมนุษย์
2. Example ครองตนเป็นแบบอย่างได้ มีเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี มีความมั่นคงในชีวิต เชื่อถือได้และได้รับการยอมรับนับถือ
3. Attempt มีความเพียรพยายามที่จะสร้างและพัฒนาคน ตามวิถีชีวิตที่ถูกทางตามวิถีชีวิตที่ถูกทางตามวิถีวัฒนธรรมที่ดี มุ่งมั่นสร้างสังคมให้น่าอยู่
4. Drive มีแรงขับ จุดประกาย ใจเบิกบาน ในแนวทางวิถีชีวิตที่บริสุทธิ์ มีวิธีการคิดที่ถูกต้อง มีจินตนาการไปสู่จุดหมายที่ชัดเจน
5. Expert มีความชำนาญมีมาตรฐานและคุณภาพ สามารถเชื่อมต่อมีความสุขที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ความรู้เพื่อศิษย์ได้
6. Responsibility มีความรับผิดชอบการเรียนการสอน อยากเห็นรอยยิ้มในความสำเร็จของลูกศิษย์ บูรณาการการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เกิดประโยชน์ต่อส่วนตน ครอบครัว หน่วยงาน ชุมชนและสังคม
7. Self-confidence มีความเชื่อมั่น ในวิชาชีพครู มีความมั่นใจ ในการถ่ายทอดวิชาความรู้ และประสบการณ์ด้วยวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ
8. Human relation มีมนุษยสัมพันธ์ มีทัศนคติที่กว้างไกล เข้าใจตนและผู้อื่น ให้ความร่วมมือในการทำงานกับคนอื่น ๆ
9. Intelligence มีปัญญาฉลาด สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้
10. Personality มีบุคลิกภาพที่ดี มีภาวะผู้นำ ปฏิบัติตนที่เหมาะสมกาลเทศะ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2555: 18) ให้ความหมายว่า คุณภาพครู หมายถึง ครูที่มีความรู้ มีความใฝ่รู้และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีความรักความเมตตา ปราศจากอคติต่อศิษย์ ทุ่่มเท เลียสละ ทำงานเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ ต่อวิชาชีพมีจิตวิญญาณความเป็นครูและมีทัศนคติที่ดี

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม หมายถึง การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครุณาเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียน ประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ

วาทีณี พูลทรัพย์ (2563 : 177) ให้ความหมายว่า การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ หมายถึง กระบวนการที่ได้ออกแบบไว้อย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ โดยการฝึกอบรมการศึกษาและการพัฒนาเป็นการเพิ่มพูนความรู้และศักยภาพในการทำงานรวมทั้งการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น นวัตกรรมเชิงระบบ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาต้องอาศัยกระบวนการแบบแผน และมีการวางระบบการทำงานที่ชัดเจน สมาชิกในองค์กรทุกคนต้องรับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกัน ดังนั้นการนำนวัตกรรมการบริหารการศึกษามาใช้ให้อยู่ในรูปแบบของระบบ จะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาเกิดประสิทธิภาพได้มากขึ้น โดยมีผู้วิจัยที่ได้ศึกษาและกล่าวถึงการนำ นวัตกรรมการบริหารการศึกษามาใช้ในระบบของสถานศึกษา ดังเช่นจารุวรรณ นาตัน ได้ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่ามีนวัตกรรม การบริหารในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งหมด 53 นวัตกรรม และนวัตกรรมที่ถูกเลือกมากที่สุดคือ เรื่องการ บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผลงานจากงานวิจัยสามารถ นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดนโยบาย และเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพ สถานศึกษาขนาดเล็ก

ซูซาน เฮลฟีลด์ (Susan M.Heathfield. 2017 : 23) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development. HRD) เป็นกรอบการทำงานที่ช่วยให้พนักงานพัฒนาทักษะ ความรู้และความสามารถในการทำงานทั้งส่วนบุคคลและองค์การการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สามารถทำเป็นแบบทางการได้ทั้งภายในและภายนอกสถานที่ทำงาน เช่น การฝึกอบรมในชั้นเรียน

โดยเจ้าหน้าที่ภายในหรือที่ปรึกษาหลักสูตรในมหาวิทยาลัย หรือความพยายามในการเปลี่ยนแปลง แผนงานขององค์กร เช่น การพัฒนาอาชีพของพนักงาน การจัดการและพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน การให้คำปรึกษา การรักษาและจูงใจพนักงาน เป็นต้น

สุมิตร สุวรรณ, น.ท. และคณะ (2559 : 33) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เริ่มต้นจากการพัฒนาองค์กรที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพในการทำงาน ต่อมาได้ให้ความสำคัญกับคนซึ่งอาจมีค่ามากกว่าที่ดิน เงินทุน และเครื่องจักรในโรงงาน โดยมุ่งหวังให้คนนั้นมีความรู้ทักษะ มีขวัญ กำลังใจและแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน รวมทั้งการมีความจงรักภักดีและความผูกพันต่อองค์กร การดำเนินการเพียงเท่านั้นอาจจะยังไม่พอ ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการต่าง ๆ ในขณะเดียวกันการพัฒนามนุษย์ในฐานะที่เป็นประชากรของประเทศหรือของโลก มนุษย์จะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีสุขภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย อย่างไรก็ตาม หากมองการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยมุ่งเน้นที่บุคคลและเกิดผลลัพธ์ในระยะสั้นก็จะเป็นเรื่องของ การพัฒนารายบุคคลและการบริหารผลการปฏิบัติงานหรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน ประจำปีเพื่อให้คนทำงานได้ดีและมีประสิทธิภาพในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ อาจพิจารณาเป็นไตรมาส หรือทุก 6 เดือนก็ได้แต่ถ้ามุ่งเน้นที่องค์กรและเกิดผลลัพธ์ในระยะยาวก็จะเป็นเรื่องของ การพัฒนาสายอาชีพและการพัฒนาองค์กร เพื่อความเจริญก้าวหน้าของคนหรือพนักงานและการเจริญเติบโตขององค์กร ซึ่งเป็นการทำงานระยะยาว ตั้งแต่ 10 ปี 20 ปี คลังความรู้ดิจิทัล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์หรือ 30 ปีก็ได้

สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (2553) ใช้คำว่า การพัฒนาพนักงาน ซึ่งมีความหมายเฉพาะเจาะจง ถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร โดยเทียบเคียงกับความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กรว่าหมายถึง กระบวนการที่มีการวางแผน ดำเนินการอย่างเป็นระบบในการที่จะเพิ่มพูนความรู้ทักษะ และความสามารถของพนักงานในองค์กร ให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้า สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงเพื่อการแข่งขันในอนาคต

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development . HRD) คือกรอบและ กระบวนการในการพัฒนาตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้ความสามารถไปจนถึง มีทักษะในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งพนักงานยังเกิดการพัฒนาศักยภาพด้วย โดยการพัฒนาศักยภาพของพนักงานในองค์กรนั้นอาจทำได้หลายวิธีหรือหลายกระบวนการตั้งแต่การฝึกอบรม การศึกษาผ่านการเรียนการสอนที่จริงจัง การออกไปดูงานนอกองค์กร ไปจนถึงการถ่ายทอด

ประสบการณ์ระหว่างกัน ซึ่งเมื่อพนักงานได้รับการพัฒนาแล้วก็สามารถเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ส่งผลให้องค์กรพัฒนาและประสบความสำเร็จตามไปด้วยได้

สรุปได้ว่า การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล กำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ ส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้านเพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงาน ปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกันนานวัตกรรมการจัดการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม รวมถึงเสริมสร้างระบบการพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้เกิดผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

มีผู้กล่าวถึงความหมายของคำว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

อาร์จิริส (Argyris, 1957 : 90-99) ให้ความหมายว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กร ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กรควรประกอบด้วยสาระสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สมาชิกขององค์กรย่อมมีความผูกพันกับองค์กรที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ และมีความปรารถนาที่จะได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กร แม้เพียงได้รับฟังความคิดเห็นก็ทำให้รู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรแล้ว
2. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้วยังช่วยให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิกและความร่วมมือนั้นจะแพร่ขยายไปทั้งองค์กร ทำให้สมาชิกทั้งองค์กรมีเป้าหมายเดียวกัน การมีส่วนร่วมเป็นการยินยอมและพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะมีผลทั้งทางใจ การยอมรับ การสนับสนุน และผลต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่
3. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกัน

อาร์นสไตน์ (Arnstein, 1969 : 45-52) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมโดยไม่มีบทบาทอะไรเลยย่อมไม่ได้ผล การมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้น ผู้เข้าร่วมจะต้องรู้จักใช้อำนาจ และสามารถควบคุมกิจกรรมได้ จึงจะทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

วิลเลียม เออร์วิน (William Erwin, 1976 : 32-43) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง

โคเฮน อัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1981 : 65-67) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้ง ลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

สหประชาชาติ (United Nations, 1981 : 101-109) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคมและการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ

พุตตี (Putti, 1987 : 78-82) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง พื้นฐานของกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการมีลักษณะกว้าง ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้การมีส่วนร่วมขยายไปสู่การปฏิบัติงานในระดับล่างขององค์กร

สมยศ นาวิการ (2533 : 5) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมว่าเป็นพื้นฐานของกิจกรรมทุกกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการบริหารจะทำให้การบริหารเปิดกว้าง มีอิสระทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารอันเป็นวิถีทางในการขยายอิทธิพลของสายบังคับบัญชา ลงไปสู่ระดับปฏิบัติในองค์กร

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534 : 67) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง

ขงยุทธ บุราสิทธิ์ (2534 : 3) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง ส่วนประกอบ 3 มิติ คือ มิติที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอะไร และทำอย่างไร มิติที่ 2 มีส่วนเสียสละในการพัฒนางานลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ และมิติที่ 3 มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537 : 182-184) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม (Participation) หมายความว่า เป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหาร การให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์การนั้น บุคคลต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการหรือปฏิบัติการกิจต่าง ๆ เป็นผลให้บุคคลนั้น มีความผูกพันต่อ กิจกรรมและองค์การในที่สุด การมีส่วนร่วม เป็นความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ และอารมณ์ของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมของกลุ่มเป็นตัวกระตุ้นให้ งานสำเร็จได้ตามเป้าหมาย เพราะการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย (Involvement) การช่วยเหลือและการทำประโยชน์ (Contribution) และการรับผิดชอบ (Responsibility) ดังนั้น ประสิทธิภาพขององค์กรขึ้นการรวมพลังที่จะผลักดันให้ภารกิจบรรลุเป้าหมาย เพราะในบาง สถานการณ์หลายหัวดีกว่าหัวเดียว ซึ่งชี้ให้เห็นว่า หลายสมองหลายความคิดดีกว่าความคิดเดียว ในการจัดการศึกษาก็เช่นกัน จำเป็นต้องให้สังคม ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการปรับปรุงและเสริมสร้างการปฏิบัติงานในองค์การให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมองค์การ และมีความเชื่อในสมมติฐานที่ว่า ฝ่ายปฏิบัติงานถ้ามีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากเท่าไร ก็ยังมีความเข้าใจในปัญหา ขององค์การและบทบาทของฝ่ายบริหารมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและ จะกระตุ้นให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายในทางตรงกันข้าม ทั้งสองฝ่ายมีความคิดเห็นไม่ตรงกันก็อาจทำ ให้ผู้ปฏิบัติงานแยกตัวออกจากองค์การ ทั้งนี้เพราะเขาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบหรือ การตัดสินใจ อีกทั้งอาจมองว่าผู้บริหาร ไม่เห็นคุณค่าของพวกตนอาจแสดงออกในรูปของความ เย็นชาไม่เอาใจใส่ สิ่งเหล่านี้ไม่เป็นที่พึงประสงค์ขององค์การอย่างแน่นอน การบริหารแบบมีส่วนร่วม จะทำให้ทุกฝ่ายมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันส่งผลให้องค์การเป็นที่ยอมรับ ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย บรรยากาศในการปฏิบัติงานจะเกิดความสามัคคีปรองดองมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความเป็นระเบียบ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดพลังสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพที่และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้น สถานศึกษาจะต้องสร้าง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษา บ้านและชุมชน ดังนั้น ประชาชนจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาที่ดีต้องจัด ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ประกอบ กุลเกลี้ยง (2545 : 27) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหาร แบบมีส่วนร่วม คือ วิธีการบริหารหรือรูปแบบการตัดสินใจ ซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับ งานหรือการบริหารมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

สมยศ นาวิการ (2545 : 1) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง คือกระบวนการของการให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจเน้นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคคล ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญ ของพวกเขาในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิด การแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารของพวกเขาให้ผู้ได้บังคับบัญชา โดยให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร ไม่ใช่เพียงแค่สัมผัสปัญหาหรือแสดงความห่วงใย

ลัดดา ผลวัฒนะ (2547 : 33) ให้ความหมายว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบของผู้บริหารไปยังผู้ได้บังคับบัญชาหรือกลุ่มงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ขององค์กร พร้อมทั้งร่วมดำเนินการให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างเต็มที่ และเกิดความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

จิณฉัตร ปะโคทัง (2549 : 46) ให้ความหมายว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา เป็นรูปแบบของการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยการร่วมกันกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา การร่วมดำเนินการ ร่วมเสนอแนะให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุงติดตามผลการดำเนินงาน การตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษา และร่วมรับผลของการจัดการศึกษาในชุมชน

จินตนา สุขจรรย์ (2549 : 23) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการดำเนินงานรวมพลังประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาของชุมชน โดยให้สมาชิกเข้ามาร่วมวางแผน ปฏิบัติ และประเมินงาน เพื่อแก้ปัญหาของชุมชน

ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์ (2550 : 49) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีบทบาทร่วมในกิจกรรมทุกประการตามกำลังความสามารถของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกัน และนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานในกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ธร สุนทรายุทธ (2551 : 540) ให้ความหมายว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผล โดยทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันอันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร

สัญญา เคนาภูมิ (2551 : 53) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สมาชิกได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามโครงการร่วมคิดตามประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมต้องมาจากความสมัครใจ พึงพอใจ และได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากชุมชนโดยส่วนรวมร่วมกัน

จันทร์ณี สงวนนาม (2553 : 167) ให้ความหมายว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม หมายถึง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารมีภาระคัมภีรพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ สร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางแผนนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ สร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน

กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

สุบัน พรเวียง (2564 : 35) ให้ความหมายว่า กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลุ่มบุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกและสรรหาเพื่อเข้ามาทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและประเมินผลการประกัน

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านบทบาทหน้าที่ เป็นภารกิจของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานเป็นขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผน ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ 3 การดำเนินงาน ขั้นที่ 4 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา และขั้นที่ 5 การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำ (Follow up) และ 4) ด้านการรายงานผลการดำเนินงาน เป็นสภาพที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาจจัดทำเป็นเล่มรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละระดับ โดยอาจใช้รูปแบบในลักษณะของเอกสารและ Platform ผ่านเครือข่ายออนไลน์ เพื่อการรายงานผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ

วิชญ์ เครื่องาม (2564 : 45) การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายความว่า กระบวนการและกลไกในการตรวจสอบประเมิน เรียนรู้ และปรับปรุงระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมั่นใจว่า สถานศึกษาบริหารและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งทำให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุคุณภาพในทุกขั้นตอนตามหลักสูตรและสถานศึกษาเกิดการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อขยายผลไปสู่การปฏิรูปการศึกษาของประเทศในวงกว้าง

วิชญ์ เครื่องาม (2564 : 12) ระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา หมายความว่า ระบบที่ใช้ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินเรียนรู้ และปรับปรุงองค์ประกอบ กระบวนการ และปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร อันได้แก่ ระบบของหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล แผนปฏิบัติการประจำปีระบบชุมชนการเรียนรู้ของครู ระบบสนับสนุนของฝ่ายวิชาการ และระบบการทำงานของฝ่ายสนับสนุนทั่วไปซึ่งควรเป็นการดำเนินงานเป็นวงจรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร

สรุปได้ว่า สถานศึกษา มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน ติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กำหนด

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตามตรวจสอบซ้ำได้ มีกระบวนการควบคุม การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน จัดทำบทสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการรับรู้และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน

ผู้วิจัยจึงสรุปการเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ว่า รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง หมายถึง แนวทางขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้คู่คุณธรรม เก่ง ดี มีสุขเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ของโลกและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งสามารถรักษาคุณภาพไว้ได้อย่างยั่งยืนของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งประกอบด้วย 9 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 5) หลักการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ 6) การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 9) กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.4 นโยบายด้านการจัดการศึกษา

2.4.1 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายการศึกษา ของ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 1 กันยายน พุทธศักราช 2566 คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ และหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช 2561-2580 คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาวันที่ 11-12 กันยายน พุทธศักราช 2566 นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล จะดำเนินนโยบายปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่าน เพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตร และให้คำแนะนำ ที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยไม่ละเลยการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศและการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม ให้ความสำคัญต่อความมีคุณภาพของครูทั้งประเทศ รวมไปถึงครูแนะแนวเพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหา ของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ รวมไปถึงการดูแลสุขภาพกาย และสุขภาพใจของนักเรียนทุกคน ส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ทั้งสายวิชาการและสายอาชีพให้มีรายได้ จากวิชาที่เรียน โอกาสฝึกงานระหว่างเรียน เพื่อสร้างบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถตรงต่อความต้องการของการจ้างงาน และที่สำคัญที่สุดรัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

พลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติ ให้นักเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงข้อสั่งการและแนวปฏิบัติอื่น ๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและประชาชนทุกคน

ข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติ

1. ให้นำนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม (Action Plan)
2. ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เช่น การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย (ห้ามซื้อขายตำแหน่ง) ห้ามทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ ชุดนักเรียน อาหารกลางวัน ฯลฯ และต้องจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีคุณภาพ
3. น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
4. ให้ร่วมกันรักษาสีสิ่งแวดล้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด
5. ส่งเสริมการอ่านอย่างเป็นกระบวนการ โดยครูต้องเป็นต้นแบบในการรักการอ่าน
6. การลงพื้นที่ตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม ให้เฉพาะผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องมาร่วมรับการตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม โดยให้มีการดำเนินการ อย่างเรียบง่ายและประหยัด เช่น ไม่ต้องติดป้ายต้อนรับ ไม่มีของที่ระลึกหรือของฝาก เป็นต้น

นโยบายการศึกษา ของ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ปรับวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอน มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

1.1 ปรับระบบการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เน้นตามสภาพจริง ลดการทำเอกสาร ลดขั้นตอนการประเมิน ไม่ซับซ้อน ไม่ยุ่งยาก และเป็นธรรม โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามช่วงวัยเป็นสำคัญ คำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อไม่ให้เป็นภาระสร้างภาระงานให้แก่ครูจนเกินไป

1.2 ปรับระบบการประเมินเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนและการประเมินวิทยฐานะให้มีความเชื่อมโยงกันและออกแบบการประเมินให้สามารถนำไปใช้กับการประเมินต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย

1.3 นำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินวิทยฐานะ และสนับสนุนอุปกรณ์สำหรับการประเมินให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาคืนถิ่น (โยกย้ายกลับภูมิลำเนาด้วยความโปร่งใส ไม่มีการซื้อขายตำแหน่ง)

2.1 กำหนดหลักเกณฑ์การย้าย การช่วยราชการ ให้มีความชัดเจนและยืดหยุ่นตามแต่กรณี รวมทั้ง การใช้บทลงโทษอย่างเข้มงวดและเด็ดขาดกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการเรียกรับผลประโยชน์ในการโยกย้าย หรือแต่งตั้ง

2.2 สถาบันผลิตครูและหน่วยใช้ครู ร่วมกันสำรวจความต้องการครูในแต่ละสาขาวิชาที่ขาดแคลน ในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งพิจารณาให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษากลับมาเป็นครูหรือครูผู้ช่วยในภูมิลำเนาเดิมของตน

3. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.1 สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการวางแผนการใช้จ่ายเงินและการเก็บออมเงินให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งปลูกฝังผู้ที่ได้รับการบรรจุใหม่ ให้มีความรู้ สร้างวินัยการบริหารจัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 หน่วยงานต้นสังกัดประสานการจัดการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รีไฟแนนซ์ (Refinance) หรือรวมหนี้เป็นก้อนเดียว เพื่อลดภาระการผ่อนชำระหนี้จากหลายที่ โดยลดดอกเบี้ยให้ถูกลง ระยะเวลาผ่อนส่งยาวขึ้น สามารถชำระเงินต้นเพิ่มเติมจากเงินที่ผ่อนชำระเป็นรายงวดได้

3.3 พักชำระดอกเบี้ยให้แก่ครูทุกคนที่เป็นลูกหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ครู และสถาบันการเงิน โดยรัฐบาล จ่ายดอกเบี้ยให้แก่ผู้มีวงเงินกู้ไม่เกิน 1,000,000 บาท เป็นระยะเวลา 3 ปี โดยลูกหนี้ชำระเพียงเงินต้น เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและลดภาระค่าใช้จ่ายของครูไทยทั่วประเทศ

4. จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการ (1 ครู 1 Tablet)

4.1 สนับสนุน จัดหาอุปกรณ์ ในการช่วยจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ

4.2 สนับสนุนจัดหาแท็บเล็ต (Tablet) ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงระบบออนไลน์ รองรับการใช้งานให้เพียงพอกับจำนวนครูผู้สอน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4.3 บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน (ผู้เป็นเจ้าของสัมปทานสัญญาณอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง และภาครัฐในการพัฒนาเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีการสอน)

4.4 สนับสนุนงบประมาณ เป็นงบลงทุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนาให้ครอบคลุมทั้งด้าน Hardware Software และ Peopleware

1. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

1. เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (1 นักเรียน 1 Tablet)

1.1 ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและจัดการศึกษา และการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมในระหว่างการเรียนรู้หรือฝึกอาชีพ สร้างโอกาสการมีงานทำ ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันแรงงานเข้าสู่ตลาดได้เร็วยิ่งขึ้น

1.2 ส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างจริงจัง ออกแบบระบบการเรียนการสอนในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เรียนที่ไหนก็ได้ และร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และสมรรถนะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ รวมทั้งสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นสถานประกอบการ ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน นักศึกษา ให้เห็นถึงความสำคัญในการจัดการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.3 สนับสนุน จัดหาอุปกรณ์ ในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 สนับสนุนจัดหาแท็บเล็ต (Tablet) ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงระบบออนไลน์รองรับการใช้งานให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับพัฒนาการของโลกยุคดิจิทัล

1.5 บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน (ผู้เป็นเจ้าของสัมปทานสัญญาณอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง และภาครัฐ ในการพัฒนาเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่)

1.6 พัฒนาแอปพลิเคชัน เพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ โดยจัดทำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้ครอบคลุมหลักสูตรการเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนการสอน

1.7 จัดทำระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเข้าสู่แหล่งความรู้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ นำแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติ มาผสมผสานการเรียน

การสอนแบบเดิมในห้องเรียน กับการเรียนการสอนออนไลน์ (Hybrid Education) ผู้เรียนจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ และขยายการเรียนรู้ ไปถึงประชาชนทุกช่วงวัย ทั่วประเทศให้มีโอกาสทางการศึกษาเข้าถึงเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพ และมีประโยชน์ อันจะนำไปสู่การเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาพรวมของประเทศ

1.8 พัฒนาการศึกษาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้เรียนและทำงานไปในเวลาเดียวกัน สามารถวางแผนการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของผู้เรียน ตามเวลา สถานที่ที่เหมาะสมกับสภาพและความสนใจ โดยสามารถนำความรู้หรือความสามารถที่ได้จากทักษะ ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการเรียนรู้ ทั้งจากสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเทียบโอนเป็นหน่วยกิตมาสะสมไว้สำหรับเทียบคุณวุฒิหรือความสามารถในการทำงาน ทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษาได้

1.9 ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนสาขาที่เรียนในขณะที่เข้ารับการศึกษแล้ว เพื่อให้ตรงกับ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน และตรงตามตลาดแรงงานที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของ สังคมโดยอิสระ

2. อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพ

2.1 จัดให้มีการพัฒนาสถานศึกษาคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 สถานศึกษาในแต่ละ อำเภอหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำร่องการพัฒนาสถานศึกษาคุณภาพ สนับสนุนโครงสร้าง พื้นฐาน สื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณในการ ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และบริบทของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ปัจจุบัน เน้นการมีส่วนร่วมของทุก ภาคส่วน เช่น บ้าน (ครอบครัว) ผู้นำ ทางศาสนา และสถานศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.2 จัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานและ การวางแผน เกิดความต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

2.3 จัดสรรครูและบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มเติม โดยใช้เกณฑ์พิเศษหรือมี งบประมาณครูอัตราจ้าง เพิ่มเติมในวิชาเอกที่ขาดแคลน

2.4 สร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน

3. ระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิต

3.1 พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โลก โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและ

มีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3.2 จัดให้มีระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน ได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมายชีวิตที่ตนเองชอบ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียน

3.3 เน้นนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์) ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นทักษะจากการปฏิบัติจริง และเสริมความสามารถด้าน Soft Skill ควบคู่กับการพัฒนา

3.4 ประสานความร่วมมือกับกรมสุขภาพจิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน เพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนให้สามารถอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข

4. การจัดทำ ระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

4.1 ผู้เรียนและประชาชนสามารถนำหน่วยกิตที่สะสมมาใช้สำหรับเทียบคุณวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพนำไปใช้ต่อยอดในการเรียนและความก้าวหน้าในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยื่นข้อเสนอขอรับเงินเดือนที่เหมาะสมกับประสบการณ์

4.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสายอาชีวศึกษา สามารถขอการรับรองมาตรฐานวิชาชีพได้ ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่จะมีรายได้ระหว่างเรียนควบคู่กับการทำงานไปพร้อมกัน และสามารถที่จะขอการรับรองมาตรฐานวิชาชีพเพื่อยกระดับศักยภาพของตนเองรวมทั้งการลดระยะเวลาในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน และเปิดโอกาสทางการศึกษาที่ยืดหยุ่นต่อการประกอบอาชีพ

5. การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษาและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาประหยัดค่าใช้จ่าย

5.1 จัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ จากระบบเดียวกันแต่ต่างสถานศึกษา หรือจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่ง หรือจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ ในการเข้าศึกษา หรือการรับรองระดับการศึกษาต่างสถานศึกษาหรือต่างระบบได้ หรือไปสะสมเพื่อประโยชน์ในการได้รับการรับรองคุณวุฒิ หรือ

เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ สามารถเรียนในระดับที่สูงขึ้นโดยไม่ยึดติดกับระยะเวลาในการศึกษา

5.2 จัดระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยสามารถปรับเปลี่ยนแผนการเรียน ในระหว่างเรียนได้ รวมทั้งการแนะแนวเลือกเรียนตามเส้นทางอาชีพ ความถนัดและความสนใจ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในอนาคต

6. มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

6.1 การจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ต่อเนื่อง) เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับเทคนิค โดยมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาากำลังคนในสาขาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแห่งชาติ ด้วยความร่วมมืออย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องกับภาคประกอบการ องค์กรวิชาชีพ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ให้ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพได้ทันต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

6.2 จัดหาเงินกองทุน เพิ่มนักเรียนสายอาชีวศึกษา นำเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยประสานกับกระทรวงแรงงาน เพื่อให้แก่นักเรียนนักศึกษาที่จบมามีตลาดรองรับ สามารถประกอบอาชีพได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

6.3 จัดให้มีการเชื่อมโยงหลักสูตรของสายอาชีวศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพแก่ผู้เรียน (Upskill) หรือเพิ่มพูนทักษะใหม่ (Reskill) โดยได้รับการรับรองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และผู้เรียนจะได้รับใบประกาศนียบัตรตามสมรรถนะอาชีพ เพื่อนำไปใช้ประกอบการสมัครงานและการขอขึ้นเงินเดือน และการประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ผู้เรียนอาจเป็นผู้ที่อยู่ในระบบการศึกษาหรือนอกระบบการศึกษาก็ได้

6.4 จัดให้มีการอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ การค้าขาย การเกษตร ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยผู้เรียนและประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือนและอาจสร้างเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้

สรุปประเด็น นโยบายด้านการศึกษา ของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา

1. ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ
2. เสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่าน เพื่อสร้างอนาคตสร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่
3. จัดทำหลักสูตรและให้คำแนะนำ ที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน
4. ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
5. การศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศและการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่ อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม
6. ความมีคุณภาพของครูทั้งประเทศ รวมไปถึงครูแนะแนว เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหาของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียน และประกอบอาชีพ รวมไปถึงการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของนักเรียนทุกคน
7. ส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่ นักเรียน นักศึกษาทั้งสายวิชาการและสายอาชีพให้มีรายได้จากวิชาที่เรียน โอกาสฝึกงานระหว่างเรียน เพื่อสร้างบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถตรงต่อความต้องการของการจ้างงาน
8. แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

2.4.2 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวข้องกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567– 2568 และนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดย ว่าที่ร้อยตรีธนู วงษ์จินดา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รักษาการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกาศ ณ วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2565 โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน คือ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำ มีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองดี สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2550) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2540) ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) โดยเฉพาะหมวดหมู่ที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 รวมทั้งนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566-2570) นั้น

เนื่องจากได้มีคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 11-12 กันยายน 2566 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติให้หน่วยงานในสังกัด และหน่วยงานในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและประชาชนทุกคน ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 และนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 สู่การปฏิบัติ การพัฒนาที่ยั่งยืน

1. ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

1.1 ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เพื่อการบรรลุเป้าหมาย

1.2 ขับเคลื่อนพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ

1.3 ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ

2. จัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และประชาธิปไตย

2.1 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และประชาธิปไตย

2.2 พัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม ประชาธิปไตย และส่งเสริมความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คู่มือเรียนวิถีใหม่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยและหลากหลาย

3. ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยและหลากหลาย

3.1 ส่งเสริมให้มีการต่อยอดแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน อย่างมีความสุข

3.2 พัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ด้วยการเรียนรู้

3.3 ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นวิถีในการค้นหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ที่สูงขึ้น

4.1 ส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.2 พัฒนาความสามารถด้านการอ่านตามแนวทางการประเมิน PISA

5. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำความดีด้วยหัวใจ

5.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะด้านการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การมีจิตอาสา

5.2 สร้างผู้นำด้วยกระบวนการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่น ๆ

5.3 ส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน ชุมชุม ชมรม และการมีส่วนร่วมให้เกิดวิถีประชาธิปไตย ในสถานศึกษา เป็นพลเมืองที่ดี และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ จำเป็นพิเศษ

6. จัดการศึกษาแบบเรียนรวม

6.1 พัฒนาองค์ความรู้ เจตคติและทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการ

6.2 สร้างเครือข่ายบูรณาการความร่วมมือช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระหว่างสถานศึกษากับทีมสหวิชาชีพ

6.3 นิเทศ กำกับ ติดตาม โดยร่วมมือกับเครือข่ายในทุกภาคส่วน

7. จัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

7.1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญา

7.2 พัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านภาษา ด้านทัศนศิลป์ ด้านดนตรี ด้านนาฏศิลป์ ด้านกีฬา และด้านอื่น ๆ

7.3 ส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้มีความสามารถพิเศษ และ Soft Power อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

8. เสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษา

8.1 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้

8.2 สร้างเครือข่ายและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา

8.3 สร้างภูมิคุ้มกันผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่ให้เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด

8.4 รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ดูแลความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านระบบ OBEC Safety Center

9. เพิ่มโอกาสและสร้างความสะดวกภาคทางการศึกษา

9.1 พัฒนาระบบการป้องกัน การเฝ้าระวัง และการดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน เด็กไร้สัญชาติ เด็กพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ ตามความต้องการจำเป็นรายบุคคล เพื่อไม่ให้หลุดจากระบบการศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

9.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการฝึกอาชีพที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้

10. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

10.1 พัฒนาผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรส่วนกลาง ให้เป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ นำนโยบายสู่การปฏิบัติและมีทักษะในการบริหารสถานการณ

10.2 พัฒนาสมรรถนะศึกษานิเทศก์ ในการนิเทศ และการชี้แนะ (Coaching)

10.3 พัฒนาสมรรถนะครู ด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เทคโนโลยีดิจิทัล การจัดการเรียนรู้ จิตวิญญาณความเป็นครู และทักษะอื่นที่จำเป็น

10.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้และสมรรถนะด้านวิชาการ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคล และเลื่อนวิทยฐานะ

- 1.1 ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการ การแต่งตั้ง การย้าย การช่วยราชการและการขอมิ
- 1.2 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. การแก้ไขปัญหาหนี้สินครู

- 2.1 จัดตั้งศูนย์และสถานีแก้หนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ
- 2.2 จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทาง

การศึกษา

- 2.3 ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา

3.1 จัดทำแผนการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา

3.2 จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา

- 3.3 เสนอปรับเกณฑ์อัตรากำลังผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรสายสนับสนุน

3.4 จัดทำคำสั่งมอบอำนาจเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ โดยให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการแทนสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 50 คน

3.5 จัดทำรูปแบบการบริหารเจ้าหน้าที่ธุรการ ในสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขยายโอกาส

- 3.6 สร้างและใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ในระบบดิจิทัล และส่งเสริมการใช้ DLTV

4. ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา

- 4.1 ดำเนินการรายการประเมิน การรายงานข้อมูล และโครงการของสถานศึกษา

- 4.2 จัดทำรูปแบบและแนวทางการประเมินเพื่อลดภาระของสถานศึกษา

- 4.3 ติดตามผลการประเมินตามแนวทางเพื่อลดภาระการประเมินของสถานศึกษา

5. สร้างความตระหนักในการป้องกันการทุจริต

5.1 เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.2 สรรหา บรรจุและแต่งตั้ง โยกย้าย ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขีดถือนระบบคุณธรรม และความโปร่งใส กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

5.3 จัดซื้อจัดจ้างวัสดุครุภัณฑ์ อาหารกลางวัน อย่างมีคุณภาพและถูกต้องตามระเบียบ

6. การสื่อสาร และประชาสัมพันธ์องค์กร

6.1 พัฒนาการสื่อสารทุกช่องทาง

6.2 ติดตามและวิเคราะห์ประเด็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

6.3 ผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ สพฐ.

6.4 สร้างเครือข่าย และประยุกต์ใช้ AI เพื่อการประชาสัมพันธ์

ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

1. การเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

1.1 จัดหาเครื่องมือ พร้อมอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับการเรียนรู้

1.2 จัดหาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของสถานศึกษา

1.3 พัฒนา ส่งเสริม และขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้

เทคโนโลยีดิจิทัล ให้แก่ผู้เรียนทุกที่ทุกเวลา

2. สร้างความเข้มแข็งระบบแนะแนว การชี้แนะ (Coaching) และการดูแลสุขภาพกาย

และสุขภาพจิตของผู้เรียน สุขภาพกายรอบด้าน

2.1 พัฒนาระบบการแนะแนวและการชี้แนะแนวทาง (Coaching)

2.2 พัฒนาครูแนะแนวแกนนำ และพัฒนาให้ครูทุกคนให้การแนะแนวนักเรียนได้

2.3 ส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนวิถีใหม่ด้วย School Health Hero และส่งเสริม

3. ส่งเสริมระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) พัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้

และประสบการณ์เพื่อใช้ในการสะสมหน่วยกิต และผลการเรียนของผู้เรียน ผ่านระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

3.1 พัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล

3.2 เชื่อมโยง API ระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และระบบธนาคาร

หน่วยกิต แห่งชาติ

4. 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพ

- 4.1 จัดทำแผนการพัฒนสถานศึกษาคุณภาพ
- 4.2 กำหนดเกณฑ์มาตรฐานสถานศึกษาคุณภาพ
- 4.3 สนับสนุนและพัฒนาสถานศึกษาคุณภาพที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการ เพื่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

5. เสริมสร้างทักษะอาชีพ และการมีรายได้ระหว่างเรียน

- 5.1 พัฒนานักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
- 5.2 ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานหารายได้ในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อน
- 5.3 ส่งเสริมประสบการณ์อาชีพของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 5.4 พัฒนาต่อ ยอดห้องแล็บสอนอาชีพ ในสถานศึกษาต้นแบบสหกรณ์สถานศึกษา
- 5.5 ส่งเสริมการศึกษาร่วมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิศึกษา) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.5 พื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา

2.5.1 พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562 ได้ให้ความหมายคำสำคัญต่าง ๆ ดังต่อไปนี้(พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562. (2562. 30 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก. : 102-104)

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า“พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เป็นเวลาเจ็ดปี การขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยให้กระทำได้เพียงหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปี

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียน การสอน หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าจะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา และให้หมายความรวมถึงการนำสิ่งดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในพื้นทีนวัตกรรมการศึกษาด้วย

“พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า พื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิบัติการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม 20 รายงาน วิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต้นแบบพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับ จังหวัด

“ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา” หมายความว่า พัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และเจตคติ

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสามัญศึกษา

“สถานศึกษานำร่อง” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชน ที่อยู่ใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอนุมัติให้เป็น สถานศึกษานำร่อง

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการ การศึกษา

“คณะกรรมการขับเคลื่อน” หมายความว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่ นวัตกรรมการ การศึกษา “คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“ก.ค.ศ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 4 ให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1 การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา 5 พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น
2. ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา
3. กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในกรณีที่ มีปัญหาเรื่อง การตีความหรือการวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ 21 รายงานวิจัยฉบับ สมบูรณ์ โครงการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต้นแบบพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัด การตีความจะต้องเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างนวัตกรรมการศึกษา และมุ่งเน้นให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า จาก พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อคิดค้น และพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและ สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน

2.5.2 รูปแบบการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 วางโครงสร้างการบริหารและการทำงานไว้ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย พื้นที่และปฏิบัติการ รายละเอียดดังนี้ (สำนักงานบริหารพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา, รูปแบบการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. (2562), เข้าถึง เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2566. เข้าถึงได้จาก <https://www.edusandbox.com/announcement-2019/>)

2.5.2.1 ระดับนโยบาย ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน (มาตรา 10) มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา วางนโยบาย กำกับดูแล วางหลักเกณฑ์การประเมินผล และมาตรฐานข้อมูล เป็นต้น (มาตรา 15) มีสำนักงานบริหารพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา เป็นหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นฝ่าย วิชาการและธุรการของคณะกรรมการนโยบาย (มาตรา 18) (2)

2.5.2.2 ระดับพื้นที่ ได้แก่ คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีผู้ว่า ราชการจังหวัด เป็นประธาน (มาตรา 19) มีหน้าที่และอำนาจในการวางนโยบายขับเคลื่อนระดับ จังหวัด ปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างการมีส่วนร่วม ส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกแบบการทดสอบและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เป็นต้น (มาตรา 20) มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นฝ่ายธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน (มาตรา 24)

2.5.2.3 ระดับปฏิบัติการ ได้แก่ สถานศึกษานำร่อง เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัด) และสถานศึกษาในสังกัดเอกชน (ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาและกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด) (มาตรา 27)สถานศึกษานำร่องเหล่านี้จะมีอิสระและความคล่องตัว ทั้งด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารทั่วไป ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 มีรูปแบบการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ และระดับปฏิบัติการ

2.5.3 ประโยชน์ของการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

เนื่องจากในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อันเป็นรากฐานสำคัญเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพ มีความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน โดยให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมร่วมกันพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง จึงกำหนดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่ปฏิบัติการบริหารและการจัดการศึกษาขึ้น โดยประโยชน์ที่จะได้รับ มีดังนี้ ต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562 (20 กุมภาพันธ์ 2562). เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.krisdika.go.th/data/lawdraftutitle/news14002.pdf>)

1. มีกลไกในการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้สามารถทดลองจัดการศึกษาที่มีอิสระในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความคล่องตัวอันส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้อย่างเต็มที่
2. มีการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ รวมทั้งขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งอื่น
3. ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา

4. มีการสร้างและพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นไปโดยเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ นำไปสู่การยกระดับการจัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต่อไป

ข้อดีของ พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ต่อสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หากจะใช้เป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษานิติบุคคล ก็จะทำให้ได้เห็นแนวทางหรือช่องทางในการปลดล็อก โดยเน้นด้านวิชาการ ด้านบุคคล และด้านงบประมาณที่กำหนดไว้ในมาตราต่าง ๆ ใน พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 อย่างน้อย 9 ข้อ ดังนี้ (สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา, ข้อดีของ พ.ร.บ. ต่อสถานศึกษานำร่อง และอาจเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษานิติบุคคล. (2562), เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2566.เข้าถึงได้จาก <https://www.edusandbox.com/announcement-2019/>)

1. ปรับใช้หลักสูตรแกนกลางฯ ได้ ไม่ติดตัวชี้วัด ตามมาตรา 20 (4) มาตรา 25 มาตรา 26
2. มีอิสระในการเลือกซื้อสื่อหนังสือตำราตามกรอบหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามมาตรา 35
3. ออกแบบการทดสอบเฉพาะพื้นที่ได้ อาจไม่ใช้ O-NET/ NT ตามมาตรา 20 (6) มาตรา 36
4. ลด ละ เลิก โครงการที่เพิ่มภาระงานครูและส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามมาตรา 33 และมาตรา 48
5. มีช่องทางให้รัฐสามารถหาแนวทางจัดสรรงบประมาณอุดหนุนทั่วไปให้สถานศึกษาเป็นแบบ block grant ตามมาตรา 28
6. สามารถใช้จ่ายเงินบริจาคเพื่อสถานศึกษาหรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ตามมาตรา 29
7. สร้างหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพแนวใหม่ อาจไม่อิงการประเมินของ สมศ. ตามมาตรา 37 และมาตรา 38
8. มีช่องทางการผลักดันการบริหารงานบุคคลให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ตามมาตรา 32
9. สามารถคิดค้น พัฒนาและเลือกใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการได้อย่างอิสระเพื่อคุณภาพการศึกษา ตามมาตรา 5 และมาตรา 34

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ข้อดีของ พ.ร.บ. ต่อสถานศึกษานำร่อง มีกลไกในการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้สามารถทดลองจัดการศึกษาที่มีอิสระในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความคล่องตัว คิดค้นและพัฒนา นวัตกรรมด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา มีการสร้างและพัฒนากิจการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 อาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติที่กำหนดระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จึงจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในจังหวัดระยองขึ้น เพื่อให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษารูปแบบใหม่ซึ่งเป็นการทดลองกระจายอำนาจการบริหารจัดการจากส่วนกลางไปยังจังหวัด โดยมีระบบและกลไกการบริหารจัดการพื้นที่ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้สถานศึกษามีอิสระในด้านวิชาการ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารทั่วไป ด้วยความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษานำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน บริบทพื้นที่ และความต้องการของประเทศ โดยมีเป้าหมาย 4 ประการ คือ

1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ รวมทั้งขยายผลสู่ นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต
2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านการด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มอ่อนและยากจน
3. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาจังหวัดระยองขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการจัดการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษา ไปสู่ นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น อาทิ ด้านหลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากรการเงิน รวมทั้งความสอดคล้องของการบริหารงานด้านต่าง ๆ
4. ร่วมมือกับภาครัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชนและประชาสังคม ในการจัดการศึกษา การพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

2.6 สภาพการบริหารของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

2.6.1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดระยอง

1. ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดระยองมีภูมิประเทศเป็นที่ราบชายฝั่งที่เกิดจากการทับถมของตะกอนบริเวณแอ่งลุ่มน้ำระยองและที่ลาดสลับเนินเขาและภูเขา มีลักษณะเป็นลอนลูกคลื่นสูงต่ำสลับกันไป โดยมีพื้นที่ ทิวเขา 2 แนวคือทิวเขาชะเมาทางทิศตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเล 1,035 เมตรและทิวเขาที่อยู่ประมาณกึ่งกลางของตัวจังหวัดเป็นแนวยาวจากอำเภอเมืองระยองขึ้นไปทางเหนือจนสุดเขตจังหวัด มีแม่น้ำสายสั้น ๆ ซึ่งเกิดจากเทือกเขาจันทบุรีและเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่อ่าวไทย แม่น้ำที่สำคัญได้แก่แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำระยอง เป็นต้น ลักษณะชายฝั่งทะเลมีหาดทรายสวยงามและมีเกาะใหญ่น้อยเรียงรายเลียบตามแนวชายฝั่งนับเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ ที่ตั้ง อยู่ทิศตะวันออกของประเทศไทยระหว่างเส้นรุ้งที่ 12-13 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 101-102 องศาตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 3,552 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,220,000 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกประมาณ 179 กิโลเมตร

2. ลักษณะภูมิอากาศทั่วไป

จังหวัดระยองมีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน ลมทะเลพัดผ่านตลอดปีพื้นที่ส่วนใหญ่มีอากาศอบอุ่นไม่ร้อนจัดในช่วงฤดูร้อนและไม่หนาวจัดในช่วงฤดูหนาว บริเวณชายฝั่งทะเลอากาศเย็นสบาย จังหวัดระยอง มี 3 ฤดู ดังนี้ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูร้อน ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์และสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ซึ่งจะนำความชื้นจากทะเลอันดามันพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคตะวันออกทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกทั่วไป

3. ข้อมูลการปกครองและประชากร

แบ่งการปกครองเป็น 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอแกลง อำเภอบ้านค่าย อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านฉาง อำเภอวังจันทร์ อำเภอเขาชะเมา อำเภอนิคมพัฒนา ประกอบด้วย 54 ตำบล 439 หมู่บ้าน 181 ชุมชน การปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 27 แห่ง และองค์การบริหาร

ตาราง 4 แสดงขนาดพื้นที่ จำนวนตำบล หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	เนื้อที่ (ตร.กม.)	ระยะทาง จากอำเภอ ถึงจังหวัด (กม.)	เขตการปกครอง				ตำบล	หมู่บ้าน
			เทศบาล นคร	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	องค์การ บริหาร ส่วน ตำบล		
	3,551.997	-	1	2	27	37	54	439
เมือง	514.547	-	1	1	6	7	15	84
ระยอง								
บ้านฉาง	238.372	27	-	1	3	1	3	20
แกลง	788.463	47	-	-	8	9	15	147
วัง	395.249	70	-	-	1	4	4	29
จันทร์								
บ้านค่าย	489.075	11	-	-	3	5	7	66
ปลวก	618.341	46	-	-	2	6	6	34
แดง								
เขาชะ	269.950	74	-	-	1	3	4	29
เมา								
นิคม	238.000	20	-	-	3	2	4	30
พัฒนา								

ที่มา ที่ทำการปกครองจังหวัดระยอง เดือนสิงหาคม 2565

2.6.2 ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา

จังหวัดระยอง มีการจัดการศึกษาทุกระดับและมีความหลากหลาย ทั้งระดับเตรียมความพร้อมระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยหน่วยงานทางการศึกษาจากหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษา และสังกัดกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดระยอง มีสถานศึกษา รวมทุกสังกัด จำนวน 509 แห่ง จำนวนผู้เรียน 172,487 คน และจำนวนครู/บุคลากร จำนวน 10,835 คน ผู้เรียนต่างสัญชาติทุกระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2566 พบว่า จังหวัดระยอง มีผู้เรียนต่างสัญชาติ รวมทั้งสิ้น 5,185 คน คิดเป็นร้อยละ 3 เมื่อพิจารณาใน

รายละเอียดผู้เรียนต่างสัญชาติ ที่มากที่สุด คือ กัมพูชา จำนวน 3,458 คน รองลงมา คือ พม่า จำนวน 739 คน และผู้เรียนต่างสัญชาติ ที่น้อยที่สุด คือ ศรีลังกา และสิงคโปร์ จำนวน 1 คน ผู้เรียน ด้อยโอกาสทุกระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2566 พบว่า จังหวัดระยอง มีผู้เรียนด้อยโอกาส รวมทั้งสิ้น 23,074 คน คิดเป็นร้อยละ 13.37 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดผู้เรียน ด้อยโอกาสที่มากที่สุดคือ ยากจน จำนวน 22,940 คน รองลงมา คือ กำพร้า จำนวน 58 คน ผู้เรียนที่มีความพิการทุกระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2566 พบว่า จังหวัดระยอง มีผู้เรียนพิการรวมทั้งสิ้น 4,850 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.81 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดผู้เรียนพิการที่มากที่สุด คือ ไม่ระบุประเภท จำนวน 2,163 คน รองลงมา คือ บกพร่องทางการเรียนรู้ จำนวน 1,636 คน และจำนวนผู้เรียนพิการที่น้อยที่สุด คือ บกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 23 คน อีกทั้ง จังหวัดระยองมีสถานศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ สถาบัน วิทยสิริเมธี (สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูงระยอง . 2565) สนับสนุนการจัดตั้งโดย กลุ่ม ปตท. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง วิทยาลัยเฉลิม กาญจนา ระยอง หน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สถานศึกษาระยองวิทยาคม สถานศึกษาวัดป่าประดู่ เป็นต้น

ตาราง 5 แสดงจำนวนสถานศึกษา จำแนกตามสังกัดเป็นรายอำเภอ ปี 2566

ลำดับ	สังกัด/ หน่วยงาน	จำแนกรายอำเภอ								รวม ราย สังกัด
		เมือง ระยอง	บ้าน ฉาง	แกลง	วัง จันทร์	บ้าน ค่าย	ปลวก แดง	เขา ชะเมา	นิคม พัฒนา	
1	กศน.	1	1	1	1	1	1	1	1	8
	สช./ในระบบ	16	8	2	2	2	4	0	0	34
	สช/นอก ระบบ	51	6	5	0	1	3	0	2	68
	สพฐ/สพป. ระยอง 1	42	14	0	0	29	17	0	12	114
	สพฐ/สพป. ระยอง 2	0	0	59	14	0	0	14	0	87
	สพฐ./สพม. 18 (ระยอง)	7	1	5	1	1	2	2	1	20
	สศศ.	2	0	0	0	0	0	0	0	2
	สอศ.	6	2	2	0	1	0	0	0	11

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับ	สังกัด/ หน่วยงาน	จำแนกรายอำเภอ								รวม ราย สังกัด
		เมือง ระยอง	บ้าน ฉาง	แกลง	วัง จันทร์	บ้าน ค่าย	ปลวก แดง	เขา ชะเมา	นิคม พัฒนา	
2	อว.	2	0	1	1	1	0	0	0	5
3	พศ.	2	1	0	0	1	0	0	0	4
4	อ.ป.ท. / สถานศึกษา/ วิทยาลัย อปท./ศพด.	16	3	3	0	1	2	0	3	28
		28	13	29	9	25	9	6	9	128
รวมรายอำเภอ		173	49	107	28	63	38	23	28	509

ที่มา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง มิถุนายน 2566

ตาราง 6 แสดงจำนวนผู้เรียนในระบบการศึกษาทุกสังกัด และจำนวนประชากรในวัยเรียน
แยกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2566

ระดับการศึกษา	ช่วงอายุ	ประชากร ในวัยเรียน	ผู้เรียนใน ระบบ การศึกษา	ร้อยละของ ผู้เรียนต่อ ประชากรใน วัยเรียน
ก่อนวัยเรียน-ปฐมวัย	0-5	49,473	30,198	61.03
ประถมศึกษา	6-11	58,508	67,708	115.72
มัธยมศึกษาตอนต้น	12-14	29,153	33,852	116.11
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ เทียบเท่า	15-17	28,436	28,705	100.94
อุดมศึกษา หรือเท่าเทียม	18-21	35,469	11,493	32.40
รวมทั้งสิ้น	0-21	201,039	171,956	85.24

หมายเหตุ: ไม่รวมนักศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก จำนวน 531 คน ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test.O-NET) ปีการศึกษา 2563-2565

จากการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) วิชาหลัก 4 รายวิชา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 – 2565 มีดังนี้

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ O - NET วิชาหลัก 4 รายวิชาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566

ระดับ ประเทศ / จังหวัด	ปีการศึกษา 2563				ปีการศึกษา 2564				ปีการศึกษา 2565			
	ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ				ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ				ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ			
	ภาษา ไทย	ภาษา อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิชา ศาสตร์	ภาษา ไทย	ภาษา อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิชา ศาสตร์	ภาษา ไทย	ภาษา อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิชา ศาสตร์
คะแนนเฉลี่ย												
ระดับประเทศ	56.20	43.55	29.99	38.78	50.38	39.22	36.83	34.31	53.89	37.62	28.06	39.34
ระยอง	59.55	49.17	31.94	41.12	51.52	43.60	37.90	35.12	56.36	41.99	29.80	41.80

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ O - NET วิชาหลัก 4 รายวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566

ระดับ ประเทศ / จังหวัด	ปีการศึกษา 2563				ปีการศึกษา 2564				ปีการศึกษา 2565			
	ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ				ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ				ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ			
	ภาษา ไทย	ภาษา อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิชา ศาสตร์	ภาษา ไทย	ภาษา อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิชา ศาสตร์	ภาษา ไทย	ภาษา อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิชา ศาสตร์
คะแนนเฉลี่ย												
ระดับประเทศ	54.29	34.38	25.46	29.89	51.19	31.11	24.47	31.45	52.95	32.05	24.39	33.32
ระยอง	55.75	38.05	26.63	30.86	55.52	35.14	26.09	32.95	58.30	36.64	26.52	35.63

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สถานการณ์และแนวโน้มด้านการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนของในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน และนักเรียนต่อห้องเรียน เป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดแต่ยังมีปัญหาที่สำคัญด้านการศึกษา ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่อยู่ในระดับต่ำ ทำให้นักเรียนบางส่วนมีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข และมีนักเรียนบางส่วนต้องช่วยเหลือผู้ปกครองทำงาน ทำให้เกิดปัญหาการขาดเรียน การเข้าชั้น การออกกลางคัน ประสิทธิภาพการศึกษาจึงลดลง

2. การขยายตัวทางเศรษฐกิจและสถานะสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้สภาพครอบครัวขาดความอบอุ่น พ่อแม่ ผู้ปกครองประกอบอาชีพเป็นช่วงเวลา (ทำงานเป็นกะ) ทำให้ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงระเบียบวินัย ความรับผิดชอบความอดทนให้กับบุตรหลาน ทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การสูบบุหรี่ มั่วสุมตามที่สาธารณะต่าง ๆ การทะเลาะวิวาท การท้องก่อนวัยอันควร และติดยาเสพติด ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

3. ผู้ปกครองบางส่วนเป็นแรงงานจากต่างจังหวัดที่เข้ามาประกอบอาชีพ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำและช่องว่างระหว่างรายได้ของผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งต้องได้รับโอกาสที่จะเข้าถึงการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพแตกต่างกัน และบางส่วนต้องอพยพตามผู้ปกครองไปทำงานแห่งใหม่ ทำให้เกิดปัญหานักเรียนออกกลางคัน

4. สถานศึกษาขาดแคลนครูเฉพาะทาง/สาขา เพื่อการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน/กลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ครูที่จบตรงสาขาคณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ครูเฉพาะทางความพิการ เป็นต้น ทำให้นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

5. ความเหลื่อมล้ำของสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดเล็กยังประสบปัญหาขาดแคลนอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และบางสถานศึกษายังประสบปัญหาครูไม่ครบชั้น ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนไม่เต็มตามศักยภาพ

6. จังหวัดระยอง มีกลุ่มประชากรแฝงที่ไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร ซึ่งเป็นประชากรที่เดินทางมาทำงานเข้าไปยื่นกลับ และประชากรที่มาอาศัยอยู่ประจำแต่ไม่มีการย้ายทะเบียนบ้านเข้ามาทำให้การวางแผนการจัดการศึกษาเกิดความคลาดเคลื่อนและคุณภาพทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

7. ผลกระทบการจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้สร้างปัญหาและความยุ่งยากให้กับการศึกษา ซึ่งจังหวัด ฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง อยู่ในพื้นที่สีแดงเข้ม ทำให้ต้องจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งนักเรียนบางส่วนยังมี ปัญหาในการปรับตัว ในการใช้เทคโนโลยี ขาดความพร้อมในด้านงบประมาณในการจัดซื้อ อุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต หรือโทรศัพท์มือถือ บางส่วนอาศัยอยู่กับผู้สูงอายุที่ไม่มีความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี จึงไม่สามารถให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษา ให้แก่บุตรหลานได้ ส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน และไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร

ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เกิดการเปลี่ยนแปลงพลิกผันทั่วโลก ถือเป็นปรากฏการณ์ที่กระทบต่อการศึกษาอย่างร้ายแรงที่สุดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทำให้สถานศึกษาต้องปิดการเรียนการสอนเป็นเวลานาน ส่งผลให้ผู้เรียน เกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ระบบการศึกษาหยุดชะงัก ก่อให้เกิดความสูญเสีย และความเหลื่อมล้ำทางการเรียนรู้เป็นอย่างมาก สอดคล้องกับผลการติดตามและประเมินผลการ บริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (พ.ศ. 2560) ปีงบประมาณ 2564 มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ พบว่า กระบวนการ ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนางานขาดความเป็นระบบไม่สะท้อนปัญหาขององค์กร ขาดความชัดเจน ไม่ครอบคลุมกลุ่มงาน ดังนั้น ควรส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่ง เห็นความสำคัญใน การพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ หารูปแบบหรือวิธีการทำงานในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสม (รายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2565) และในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังต้องบริหารจัดการให้ เป็นไปตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนนโยบายของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน และใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ

2.6.3 นโยบายการจัดการศึกษาของจังหวัดระยอง

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดระยอง พ.ศ 2562-2565

จากการวิเคราะห์สถานภาพของหน่วยงานทางการศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นโอกาส และสภาพแวดล้อมภายในจุดแข็ง ซึ่งอยู่ในสถานภาพเอื้อและ แข็ง และเพื่อให้การจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาของจังหวัดระยอง มีเอกภาพใน

เงินนโยบาย ดำเนินการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ด้วยเป้าประสงค์เดียวกัน ตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าหน่วยงานทางการศึกษานั้นจะสังกัดภาครัฐ เอกชน หรือท้องถิ่น การจัดการศึกษาจะต้องให้เกิดความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันและตอบสนองความต้องการของ หน่วยงานที่ต้องการอัตราค่าจ้างได้ แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2562 - 2565) (สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดระยอง. 2562 : 62-65) จังหวัดระยอง ฉบับนี้ จึงได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของ จังหวัดระยอง ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์ “คุณธรรมนำสังคมแห่งการเรียนรู้ คู่คุณภาพผู้เรียนและชีวิตอย่างสมดุล รักษ์ระยอง บนวิถีประชาคมโลก”

นิยามวิสัยทัศน์

1. คุณธรรมนำสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการศึกษาที่บูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรมไว้ในหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. คุณภาพผู้เรียน หมายถึง การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดในหลักสูตรทุกระดับ
3. ชีวิตอย่างสมดุล หมายถึง จัดการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ และทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. รักษ์ระยอง หมายถึง การจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความเป็นระยอง เช่น ภาษาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อม
5. บนวิถีประชาคมโลก หมายถึง จัดการศึกษาโดยการส่งเสริมให้รู้ เข้าใจ และสื่อสาร ภาษารวมถึงแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ระเบียบกฎหมายที่ควรรู้ สังคมเศรษฐกิจของประเทศกลุ่ม อาเซียน และให้ครอบคลุมถึงพหุวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ของทุกประเทศในโลก เรียนรู้ผลประโยชน์ของรัฐและสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศด้วย
6. จัดการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาที่บูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรมไว้ในหลักสูตรและกระบวนการ จัดการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด ในหลักสูตรทุกระดับ
3. จัดการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ และทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. จัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความเป็นระยอง เช่น ภาษาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อม

5. จัดการศึกษาโดยการส่งเสริมให้รู้ เข้าใจ และสื่อสารภาษา รวมถึงแลกเปลี่ยน วัฒนธรรมระเบียบกฎหมายที่ควรรู้ สังคมเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในโลก ที่ควรรู้

6. จัดการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

เป้าประสงค์

ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณธรรม รักและภูมิใจในความเป็นระยอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมโลกอย่างมีความสุข

เป้าประสงค์การจัดการศึกษาแต่ละระดับ

ระดับปฐมวัย รักระยอง มองประชาคมโลก

ระดับประถมศึกษา ภูมิใจในความเป็นระยอง รู้จักประชาคมโลก

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รักระยอง อยู่ร่วมกับประชาคมโลก

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา พัฒนาระยะของความยั่งยืน บนพื้นฐานความเป็นประชาคมโลก

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ผู้เรียนมีจิตสำนึก ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทัศนคติ ความเชื่อค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก ศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่สะท้อนความรักและการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเพิ่มขึ้น
2. ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านการอบรมลูกเสือ เนตรนารีเพิ่มขึ้น
3. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic Education) เพิ่มขึ้น
4. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมที่สร้างภูมิคุ้มกันหรือป้องปรามการทุจริตคอร์รัปชันเพิ่มขึ้น
5. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
6. ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น
7. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น
8. ร้อยละของสถานศึกษาที่ปลอดภัยเสพติด
9. สัดส่วนผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีคิตะเลาะวิวาทลดลง

กลยุทธ์

1. เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. เสริมสร้างความมั่นคงของสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรม จริยธรรมปลอดภัย และสมานฉันท์
3. ส่งเสริมความเป็นพลเมือง (Civic Education) ในสังคมไทย รวมทั้งการยอมรับและเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
4. เสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัย จากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ผู้เรียนมีสมรรถนะตอบสนองต่อความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รองรับพลวัตของโลกและการแข่งขันในศตวรรษที่ 21

ตัวชี้วัด

1. มีฐานข้อมูลความต้องการกำลังคน (Demand) จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมอย่างครบถ้วน
2. สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้น เมื่อเทียบกับผู้เรียนสำเร็จการศึกษา
3. สัดส่วนผู้เรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสังคมศาสตร์
4. ร้อยละของผู้เรียนที่เรียนในระบบทวิภาคี/สหกิจศึกษาในสถานประกอบการที่มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น
5. ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะที่ตรงกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น
6. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ตรงตามข้อมูลความต้องการกำลังคน (Demand) ในกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้น
7. ประชากรวัยแรงงาน (15 - 59 ปี) มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
8. ร้อยละของประชากรวัยแรงงาน (15 - 59 ปี) ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าขึ้นไปเพิ่มขึ้น
9. ร้อยละของกำลังแรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่ได้รับการยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพเพิ่มขึ้น
10. อัตราการได้งานทำ/ประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ไม่นับศึกษาต่อ) ภายในระยะเวลา 1 ปี เพิ่มขึ้น
11. อัตราการได้งานทำ/ประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาภายในระยะเวลา 1 ปี เพิ่มขึ้น
12. ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีสมรรถนะเป็นที่พอใจของสถานประกอบการเพิ่มขึ้น
13. ร้อยละของสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษารูปแบบทวิภาคี/สหกิจศึกษา/หลักสูตรสถานศึกษาในโรงงานตามมาตรฐานที่กำหนดเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

1. ส่งเสริม สนับสนุน การผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะ ทักษะและคุณลักษณะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 และตรงกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ
2. ยกระดับคุณภาพการศึกษาและวิชาชีพของประชากรในวัยเรียนและวัยทำงานและเพิ่มผลิตภาพของกำลังแรงงาน
3. พัฒนาฝีมือแรงงานระดับสูงและผู้มีความสามารถพิเศษหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในภาคการศึกษา การวิจัย การผลิตและการพัฒนาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย
4. ปรับทิศทางการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาและบัณฑิตที่มุ่งเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ
5. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในการพัฒนาคน เพื่อเพิ่มผลผลิต มูลค่าทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานตัวชี้วัด ในหลักสูตรทุกระดับและครูผู้สอนในทุกระดับและประเภทการศึกษามีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละ ของเด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน (ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา)
2. ร้อยละของนักเรียน อ่านออกเขียนได้เมื่อจบชั้น ป.1
3. ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนมีผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติ O-NET/V-NET/N-NET/BNET เพิ่มขึ้น
4. ร้อยละของผู้เรียนมีความสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ ตามช่วงวัย
5. ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในรูปแบบ STEM
6. ร้อยละของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
7. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
8. ร้อยละของผู้เรียนมีคุณลักษณะความเป็นระยองตามเป้าหมายที่กำหนด
 - 8.1 รักระยอง (ปฐมวัย)
 - 8.2 ภูมิใจในความเป็นระยอง (ประถมศึกษา)
 - 8.3 รักระยอง (ม.ต้น)
 - 8.4 พัฒนาระยองสู่ความยั่งยืน (ม.ปลายขึ้นไป)
9. ร้อยละของผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการแสวงหาความรู้

10. ร้อยละของผู้เรียนมีค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สอดคล้องกับช่วงวัย

11. ร้อยละของสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่นจังหวัด

ระยอง

12. ร้อยละของสถานศึกษา ที่มีอัตราครูต่อนักเรียน เป็นไปตามเกณฑ์

13. ร้อยละของ ผู้บริหาร คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา

14. ร้อยละของผู้บริหาร คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญและกำลังใจดีต่อการปฏิบัติงาน

15. ร้อยละของครูผู้สอน สอนตรงตามสาขาวิชาเอก

16. ร้อยละของกลุ่มผู้สูงวัยและทุกช่วงวัย ได้รับการศึกษานอกระบบ และตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพ มาตรฐาน เพื่อสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์

1. ขกระดับคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานผู้เรียน

2. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ทั้งหลักวิชาการ คุณธรรม จริยธรรมและบริบทเชิงพื้นที่

3. ส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการรู้เท่าทันสื่อปัจจุบัน

4. ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความเป็นระยอง

5. พัฒนาคุณภาพผู้บริหาร คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาตรงตามความต้องการและจัดสรร/เกลี่ยอัตรากำลังให้เพียงพอตามเกณฑ์

6. สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้บริหาร คณาจารย์ ครู และบุคลากรทางการศึกษา

7. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถและการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ผู้เรียนมี โอกาสและความเสมอภาคในการรับบริการ การศึกษาและเรียนรู้ที่มีคุณภาพตลอดชีวิต

ตัวชี้วัด

1. อัตราการออกกลางคันลดลง

2. อัตราการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน

3. ร้อยละของหน่วยงานอาชีวศึกษาเปิดสอนหลักสูตรตามความต้องการของสถานประกอบการ

4. ร้อยละของผู้เรียนได้เข้าฝึกงานในสถานประกอบการ

5. ร้อยละของสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

6. ร้อยละของผู้เรียนที่จบการศึกษา ปวช., ปวส. และอุดมศึกษา จากหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดระยอง ประกอบอาชีพในสถานประกอบการจังหวัดระยอง

7. จำนวนสถานศึกษาที่จัดการศึกษาแบบทวิภาคี/ทวิศึกษา

8. ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา 15 ปี

9. อัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาสูงขึ้น

กลยุทธ์

1. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมทั่วถึงกลุ่มประชากรวัยเรียนทุกประเภท

2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะผู้สำเร็จการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3. สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมในเชิงพื้นที่ และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันเพื่อการวางแผน การบริหารจัดการศึกษา การติดตามและประเมินผล

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการกระทำ มีคุณธรรมจริยธรรมและน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของศูนย์เด็กเล็กและสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่จัดกิจกรรมที่สร้างความตระหนักในสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

2. ร้อยละของผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักในสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมีคุณธรรมจริยธรรม และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น

3. ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละของจำนวนสถานศึกษาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น
5. ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการน้อมนาแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้น
6. ร้อยละของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินต้นแบบสถานศึกษาพอเพียง
7. ร้อยละของครู/บุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการอบรม/พัฒนาในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
8. จำนวนสถานศึกษาในโครงการสถานศึกษาสีเขียวและห้องเรียนสีเขียวเพิ่มขึ้น
9. จำนวนสถานศึกษาในโครงการสถานศึกษาคุณธรรมเพิ่มขึ้น
10. จำนวนสถานศึกษา/สถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

1. สร้างจิตสำนึก ปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรมของคนทุกช่วงวัยในการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. สร้างและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยทุกช่วงวัยให้มีคุณธรรม จริยธรรมเห็นคุณค่าของการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. สร้างความตระหนัก และสร้างเสริมศักยภาพให้ประชาชนในการนำองค์ความรู้ไปใช้จัดการในเรื่องภัยธรรมชาติ ความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ หน่วยงานทางการศึกษา มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษามีเครือข่ายทางการศึกษาที่เข้มแข็ง
2. ร้อยละของสถานศึกษาประชารัฐ ผ่านเกณฑ์การประเมิน
3. ร้อยละของสถานศึกษาได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.)
4. ร้อยละของสถานศึกษานาผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการและ

การจัดการเรียนการสอน

5. ระดับความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลทางการศึกษาระดับจังหวัด
6. จำนวนหน่วยงานทางการศึกษาที่มีมหาวิทยาลัยเป็นพี่เลี้ยง
7. ร้อยละของสถานศึกษามีหลักสูตร/แผนการสอนเพื่อการอยู่ร่วมกันในกลุ่มประเทศ

อาเซียนและประชาคมโลก

8. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบประกันคุณภาพภายใน
9. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์

1. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการจัดการศึกษา
2. เพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาเพื่อการอยู่ร่วมกันในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลก
3. ส่งเสริม สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ บริหารจัดการ
4. ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยเพื่อการศึกษา
5. ส่งเสริม พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาและสถาบันการศึกษา

กรอบหลักสูตรท้องถิ่นจังหวัดระยอง

กรอบหลักสูตรท้องถิ่นจังหวัดระยอง (Rayong MARCO) ด้วยหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 19/2560 ให้มีการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคมีความซับซ้อน และสั่งสมมาเป็นเวลานานจึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในส่วนภูมิภาค พร้อมทั้งสำนักงานศึกษาธิการภาคจำนวน 18 ภาค เพื่อปฏิบัติการกิจของกระทรวงศึกษาในระดับพื้นที่

ในระดับจังหวัดได้มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) โดยมีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา พร้อมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารจัดการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งส่งเสริมการสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีมติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ในฐานะที่เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษาของจังหวัดระยอง โดยมีคณะกรรมการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง มีหน้าที่ยกร่างแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดระยอง โดยได้รับความร่วมมืออย่างดีจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ผ่านกระบวนการระดมสรรพกำลัง การวิจัย การสัมมนา การวิเคราะห์และการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของจังหวัดระยองอย่างแท้จริง

กรอบสมรรถนะ

หลักสูตรการจัดการศึกษาจังหวัดระยอง มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้เรียนให้คนระยองเป็นคนไทยที่ฉลาดรู้ (Literacy Thais) คนไทยสามารถสูง (Smart Thais) คนไทยอยู่ดีมีสุข (Active Citizen)

1. สมรรถนะหลักพื้นฐาน (Basic Core Competencies) หมายถึง สมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน คือ เป็นสมรรถนะของ Basic Literacy ที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และเป็นสมรรถนะที่พัฒนาข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือนำไปประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้

1.1 การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและความเป็นไทย (Thai Language for Communication and Thainess)

1.2 คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in everyday life)

1.3 การสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry & Scientific Mind)

1.4 การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)

2. สมรรถนะหลักทั่วไป (Generic Core Competencies) ประกอบด้วย

2.1 ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher Order Thinking Skills (4R) and Innovations) 4Rs; Reasoning, Critical, Thinking, Problem solving and Creative thinking

2.2 การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล (Media, Information and Digital Literacy .MIDL)

2.3 ทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)

2.4 ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ (Career and learning Skills)

2.5 การทำงานแบบรวมพลัง เป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

2.6 พลเมืองมีส่วนร่วมและสำนึกสากล (Active Citizen and Global Mindedness)

สาระการเรียนรู้

สาระที่ 1 การพัฒนากำลังคนสู่ความเป็นผู้นำ (Manpower)

การพัฒนากำลังคนสู่การเป็นผู้นำโดยเตรียมกำลังคนให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สร้างคนระยองให้เป็นผู้นำที่สร้างสรรค์สังคมยุคดิจิทัล ด้วยภาษาที่หลากหลาย เป็นคนดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สร้างผู้เรียนให้เป็นผู้นำและผู้ตามสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้จนเกิดผลสำเร็จ

สาระที่ 2 ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Ancestor)

การเรียนรู้และจดจำรากเหง้าของคนระยอง ประเพณี ปฏิบัติ ทำตามรากเหง้าของคนระยอง พัฒนาต่อยอดรากเหง้าความเป็นระยอง เข้าใจพื้นฐานจังหวัดระยอง สืบค้น ค้นหา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เกิดจากความถนัดของตน ที่เกิดจากรากเหง้าของตน

สาระที่ 3 ทรัพยากร (Resource)

ทำความเข้าใจภูมิประเทศแหล่งทรัพยากรในจังหวัดระยอง พร้อมสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการสืบค้น ค้นหา แหล่งเรียนรู้ ข้อมูลจังหวัดระยอง พร้อมระบุระบุปัญหาและแนวทางการแก้ไข พัฒนาได้

สาระที่ 4 การจัดการถิ่นฐาน (City Planning)

ตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดการถิ่นฐานของตน ชุมชน ท้องถิ่น และจังหวัดระยองให้ปลอดภัยน่าอยู่ จัดทำข้อเสนอและพัฒนาถิ่นฐานของตน ชุมชน ท้องถิ่นและจังหวัด

ระยองให้มีความปลอดภัยน่าอยู่ สามารถสำรวจข้อมูลพื้นฐานที่ตนเองอาศัยอยู่ ระบุปัญหาของท้องถิ่นที่ตนเองอยู่ได้ พร้อมหาแนวทางพัฒนา เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขได้ มีความภูมิใจในถิ่นฐาน และสร้างเมืองระยองให้น่าอยู่และปลอดภัย

สาระที่ 5 อาชีพ (Occupation)

พัฒนาคนให้มีฝีมือ เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ มีแนวทางการพัฒนาอาชีพเชิงสร้างสรรค์ในสิ่งดี เลี้ยงดูตนเอง และครอบครัวได้ พัฒนาอาชีพเชิงสร้างสรรค์ และตอบโจทย์บริบทของจังหวัดระยอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีความคิดริเริ่ม มีอุดมการณ์ และมีค่านิยมชีวิตที่ดี
2. เป็นผู้นำ เป็นผู้ตามที่ดี และกล้าแสดงออก
3. มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
5. เก่งภาษาอังกฤษและสื่อสารได้เป็นอย่างดี
6. มีระเบียบวินัยในชีวิตการทำงาน
7. มีจิตอาสา/จิตสาธารณะ
8. มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม
9. มีความสุขภาพทั้งกาย วาจา และใจ (การให้เกียรติผู้อื่น)
10. เคารพสิทธิของผู้อื่น

เป้าหมาย/จุดเน้น

1. เด็กระยองต้องเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์สังคมดิจิทัล
2. คนระยองรู้รากเหง้าเท่าทันสังคม อุดมปัญญา จิตใจดี มีวินัย มีรายได้ ใส่ใจสุขภาพ
3. คนระยองมีจิตสำนึกในการพัฒนาเมืองระยองให้เป็นเมืองน่าอยู่
4. คนระยองมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม
5. คนระยองเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
6. มีหลักสูตรระยอง แหล่งเรียนรู้ และศูนย์สร้างสรรค์ปัญญา
7. การจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาจังหวัดระยอง

การประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น

การประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนและการรายงานผลการศึกษาระดับท้องถิ่น เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 เป้าหมายและจุดเน้นของกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น โดยการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการ เครื่องมือที่หลากหลาย มีคุณภาพ เชื่อถือได้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของท้องถิ่น

การนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดนำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้อย่างหลากหลาย ดังนี้

1. นำไปบูรณาการกับสาระ (เนื้อหา) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. นำไปกำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมตามความต้องการของผู้เรียน

3. อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้วย กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จึงจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองขึ้น เพื่อให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษารูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นการทดลอง กระจายอำนาจการบริหารจัดการจากส่วนกลางไปยังจังหวัด โดยมีระบบและกลไกการบริหารจัดการพื้นที่ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้สถานศึกษามีอิสระในด้านวิชาการ การบริหารบุคลากร และการบริหารทั่วไป ด้วยความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา นำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน บริบทพื้นที่และความต้องการของประเทศ โดยมีเป้าหมาย 4 ประการ คือ

1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต

2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มอ่อนและยากจน

3. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการจัดการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ

และพื้นที่อื่น เช่น ด้านหลักสูตรตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสอดคล้องของการบริหารงานด้านต่าง ๆ

4. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

ทั้งนี้ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง สามารถพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการ การศึกษารูปแบบใหม่ ภายใต้กลไกการทำงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยการกำกับทิศทางงานของคณะกรรมการอำนวยการพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนการจัดตั้งและบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยประสานความร่วมมือของหน่วยงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะให้เกิดการแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ การดำเนินงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การให้ความเห็นชอบการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประชุมมีมติ ให้ความเห็นชอบการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษานำร่อง จำนวน 22 แห่ง ประกอบด้วย สถานศึกษาจาก 6 สังกัด ได้แก่ 1) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระยอง จำนวน 4 แห่ง 2) สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา จำนวน 1 แห่ง 3) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 3 แห่ง 4) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำนวน 9 แห่ง 5) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 4 แห่ง และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน 1 แห่ง โดยสถานศึกษาทุกแห่งมีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย นำกรอบหลักสูตรจังหวัดระยอง (Rayong MARCO) มาใช้กับรายวิชาใน 8 กลุ่มสาระ ปรับการ วัดผลสำเร็จของรายวิชาเป็นสมรรถนะ และปรับโครงสร้างเวลาเรียนให้สอดคล้องกับจุดเน้นของ สถานศึกษา

นอกจากผลการถ่วงถ่วงการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางฯ แล้ว คณะทำงานมีความเห็น เพิ่มเติม อีก 4 ประการ ได้แก่

1. การนำเสนอหลักสูตรมีลักษณะเป็นทีมประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู การตอบประเด็นข้อซักถามสามารถตอบได้เป็นทีมแสดงให้เห็นว่า กรณีในสถานศึกษานำร่องมีการ เรียนรู้และร่วมมือจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการสื่อสารภายในสถานศึกษามีความชัดเจน

2. การปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษานำร่อง มีเหตุผล ในการปรับ โดยสถานศึกษาสามารถบอกเหตุผลที่สอดคล้องกับจุดเน้นหรือ School concept

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผู้เรียนและสภาพภูมิสังคม ทั้งที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2562 ที่มีแนวคิดที่จะ พลิกโฉมแนวทางการปฏิบัติ จากมาตรฐานการศึกษาของชาติที่กำหนดอัตลักษณ์ของตนเอง โดย สถานศึกษาสู่การประเมินคุณภาพที่กำหนดโดยสถานศึกษา “การสร้างคนตามบริบทสถานศึกษา”

3. สถานศึกษานำร่องมีนวัตกรรมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารหลักสูตร การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียน การกำหนดรายวิชา และแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ศักยภาพของผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม จังหวัดระยอง ประเทศ และสากล

4. รูปเล่มหลักสูตรสถานศึกษาบางแห่งยังไม่มีมาตรฐาน ได้เสนอแนะให้สถานศึกษาได้ ปรับปรุงรูปแบบของหลักสูตรสถานศึกษานำร่องพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

ทั้งนี้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง สามารถพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการ การศึกษารูปแบบใหม่ ภายใต้กลไกการทำงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการ การศึกษาจังหวัดระยอง โดยการกำกับทิศทางการดำเนินงานของคณะกรรมการอำนวยการพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนการจัดตั้ง และบริหารจัดการพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยประสานความ ร่วมมือของหน่วยงานบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะให้เกิดการแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ. 2561)

จากที่กล่าวมาข้างต้น นับว่าเป็นความท้าทายต่อการบริหารจัดการศึกษาที่ใช้พื้นที่ เป็นฐาน โดยจังหวัดระยองเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการนั้น เพื่อให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษารูปแบบใหม่ โดยมีระบบและกลไกการบริหารจัดการ พื้นที่ด้วยตนเอง ด้วยความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา นำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนตามบริบทพื้นที่และความต้องการของประเทศ ให้มี ประสิทธิภาพ และพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาจังหวัดระยองสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจศึกษาวิจัย เพื่อหาข้อค้นพบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง อันจะเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการประกันคุณภาพสถานศึกษาและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการนำพาองค์กรสู่ ความเป็นเลิศ และขยายผลนวัตกรรมการศึกษา ทั้งเชิงนโยบายการจัดการเรียนรู้ และการบริหารใน สถานศึกษาไปสู่ นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่นต่อไป

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยต่างประเทศ

มาร์มอน (Marmon, 2002 : 101) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารมืออาชีพในโครงการการศึกษาที่ได้รับทุนภายใต้ข้อกำหนดของส่วนกลาง ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักมีความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ .97 และสมรรถนะที่เกี่ยวกับการจัดการทุนการศึกษา คือ สมรรถนะด้านการบริหาร การรับบุคคล การให้คำปรึกษาด้านหลักสูตร ความช่วยเหลือทางการเงิน การติดตามและประเมินผล การจัดทำของงบประมาณ ข้อมูลสารสนเทศ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ความเป็นผู้นำ แรงจูงใจ การวางแผนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ

คาโฮม็อก (Mok, 2003 : 214) ศึกษาเรื่อง Decentralization and marketization of education in Singapore: A case study of the school excellence model เพื่อตรวจสอบและศึกษาปรัชญาและรูปแบบความเป็นเลิศของสถานศึกษาในประเทศสิงคโปร์ เพราะรัฐบาลของประเทศสิงคโปร์พยายามที่จะเพิ่มศักยภาพของพลเมืองของตนให้สูงสุดในการพัฒนาความทันสมัยทางเศรษฐกิจต่อไป เพื่อให้พลเมืองของตนมีความคิดสร้างสรรค์และสร้างสรรค์มากขึ้นรัฐบาลสิงคโปร์ยอมรับอย่างเปิดเผยถึงความสำคัญของการเปิดโอกาสให้สถานศึกษามีอิสระในการกำหนดหลักสูตรการพัฒนาของตนเองมากขึ้น ด้วยการแนะนำ นโยบายการกระจายอำนาจรัฐบาลสิงคโปร์หวังว่าสถานศึกษาจะมีอิสระและความยืดหยุ่นมากขึ้นในการพัฒนาจุดแข็งของพวกเขา และด้วยเหตุนี้ แต่ละสถานศึกษาสามารถพัฒนาด้วยคุณลักษณะเฉพาะของตนเองได้ วิธีหนึ่งในการส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพคือการแนะนำ "รูปแบบความเป็นเลิศของสถานศึกษา" (SEM) เพื่อดึงดูดสถานศึกษาในแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเองและการประเมินตนเอง เอกสารนี้กำหนดบริบทของนโยบายนี้เพื่อตรวจสอบและศึกษา (SEM) อันประกอบด้วย กลุ่มสนับสนุน และกลุ่มผลลัพธ์ ดังนี้ 1) กลุ่มสนับสนุนให้ความสนใจเกี่ยวกับผลลัพธ์จะเกิดขึ้นได้อย่างไร 2) กลุ่มผลลัพธ์สนใจว่าผู้นำของสถานศึกษา กำหนดคุณค่าและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า สถานศึกษาโดยการตรวจสอบทิศทางที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การพัฒนาแผนปฏิบัติ การเพื่อจะสนับสนุนการปฏิบัติงาน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ สถานศึกษา โดยการตรวจสอบทิศทางที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องการพัฒนาแผนปฏิบัติ การเพื่อจะสนับสนุนการปฏิบัติงาน การนำแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติร่วมกับการติดตามผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศเป็นช่วง ๆ โดยสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศจะต้องมีการอบรมเพื่อพัฒนาและกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพโดยพยายามใช้ทรัพยากรทั้งภายใน

และภายนอกสถานศึกษาเพื่อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา ในขณะที่อีกกลุ่มจะเน้นที่การตรวจสอบว่าการออกแบบของสถานศึกษา การปฏิบัติการจัดการ การปรับปรุงกระบวนการหลักในภาพรวมของการจัดการศึกษา และการทำงานส่งผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ผู้เรียนรวมไปถึงผลลัพธ์ทางด้านบุคลากรที่ให้ความสำคัญในด้านการอบรมพัฒนาขวัญและกำลังใจ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของหุ้นส่วนและความต้องการของสังคม

ปีเตอร์ และวอเตอร์แมน (Peter and Waterman, 2004 : 79) ได้ทำการวิจัยการบริหารงานของบริษัทอเมริกันที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จในการดำเนินการต่าง ๆ หรือการบริหารงานที่สัมฤทธิ์ผลจะขึ้นอยู่กับตัวแปร ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันหมดอย่างน้อย 7 ตัว ซึ่งในภายหลังบริษัทแมคคินซีเรียกตัวแปรเหล่านี้ว่า โครงสร้างพื้นฐาน 7-S (McKinsey 7-SFramework) ได้แก่ โครงสร้าง (Structure) กลยุทธ์ (Strategy) คนหรือพนักงาน (Staff) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) ระบบและวิธีการ (System) ทักษะ (Skill) และค่านิยมร่วม (Shared Value) นอกจากนี้ การวิจัยในครั้งนี้ ยังพบคุณลักษณะของความเป็นเลิศในเชิงบริหาร 8 ประการ ของบริษัทอเมริกันที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างสูง คือ 1) มุ่งเน้นการปฏิบัติ 2) มีความใกล้ชิดกับลูกค้า 3) มีความอิสระในการทำงานและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการ 4) เพิ่มผลผลิตโดยอาศัยพนักงาน 5) สัมผัสกับงานอย่างใกล้ชิดและความเชื่อในคุณค่าเป็นแรงผลักดัน 6) ทำธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง 7) รูปแบบเรียบง่ายธรรมดา พนักงานอำนวยความสะดวก และ 8) เข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน

แฮสเซลและแฮสเซล (Hassel and Hassel, 2005 : 65) ได้ทำการวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จสูง และมีแนวคิดที่นำไปสู่องค์ความรู้ในเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จสูง และมีแนวคิดที่นำไปสู่องค์ความรู้ในเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบดังนี้ 1) การเคลื่อนไหวเพื่อผลลัพธ์ (driving for results) 2) ความสามารถในการแก้ไขปัญหา (solving problems) 3) การแสดงออกถึงความมั่นใจ (showing confidence) และ 4) การแสดงคามมีอิทธิพลต่อผู้อื่น (influencing others) และการเริ่มต้นของความสำเร็จคือการบรรลุเป้าหมายส่วนใหญ่ที่ผู้นำจะใช้เพื่อการสานสัมพันธ์ ผู้นำเหล่านี้จะไม่มุ่งไปที่ทักษะการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานช่วงนอกเวลางาน แม้ว่าสิ่งนี้จะมีผลภายหลังก็ตาม นั่นคือการใช้อำนาจในการดำเนินงานระหว่างองค์กรในความจำเป็นระยะสั้นในบริบทของสถานศึกษาพฤติกรรมของการแสดงความสามารถนี้ รวมไปถึงการใช้ทักษะอำนาจกับบุคคล เพื่อจูงใจ ครู ผู้ปกครองและผู้เรียนเกี่ยวกับภาระหน้าที่ใหม่ของสถานศึกษา การพูดคุยกับผู้ปฏิบัติงานแบบส่วนตัว รวมถึงผู้เรียนหรือ

ผู้ปกครอง ผู้ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของสถานศึกษา แม้ว่าผู้นำเหล่านี้จะมีทักษะส่วนบุคคลอย่างดีเยี่ยม แต่พวกเขาเหล่านั้นจะเสียสละความสัมพันธ์ระยะยาวถ้ามีความจำเป็นที่ต้องทำเพื่อบรรลุถึงผลการเรียนรู้

แวน ฮอร์น (Van Horn. 2017 : 45) ศึกษาองค์ประกอบของความเป็นเลิศโดยการวิเคราะห์สถานศึกษาในระดับตำบลจำนวน 4 แห่ง ซึ่งมี 1 แห่ง ได้รับรางวัลดีเด่นระดับประเทศในปี ค.ศ. 2015 จากกระทรวงศึกษาธิการ สหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาในระดับตำบลที่ยังคงใช้รูปแบบการบริหารของ McKinsey (McKinsey 7-S model) คุณภาพการแสดงผลงานที่ดีเลิศของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ที่ดีเลิศของนักเรียน

ฟูสตัน สกูล (Fulston Schools. 2019 : 108) ได้เสนอรูปแบบสำหรับความเป็นเลิศสำหรับสถานศึกษาประกอบด้วยระบบการบริหาร 6 ระบบด้วยกัน คือ ภาวะผู้นำ การมุ่งมั่นนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสีย การวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนกระบวนการสนับสนุนและการศึกษาทรัพยากรบุคคล และผลลัพธ์การปฏิบัติงาน ในแต่ละระบบย่อยมีรายการดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ ประกอบด้วย ความท้าทายของผู้นำการสื่อสารคุณค่า และความเชื่อของระบบ การกำหนดทิศทางและการประกาศถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน รวมทั้งการกำหนดตัวชี้วัดของผลการปฏิบัติงาน ที่สนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย การประชาสัมพันธ์ด้านนวัตกรรมและการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ 2) การมุ่งมั่นนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสีย ประกอบด้วย การกำหนดความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสีย การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการบริการลูกค้าที่ดีเยี่ยม การกำหนดระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสีย 3) การวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย การตรวจสอบความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้เสีย ความสามารถและความต้องการของพนักงานการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่และการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม การนิยามวัตถุประสงค์ การวัดผลการปฏิบัติงาน เป้าหมายและกลยุทธ์สำหรับแต่ละเป้าหมาย การมุ่งไปยังทิศทางเดียวกันของแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและแผนกต่าง ๆ และการจัดสรรทรัพยากรตามแผนกลยุทธ์ 4) การวางแผนการศึกษาและกระบวนการสนับสนุน ประกอบด้วย การวางแผนการปรับปรุงการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงกระบวนการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องโดยการผ่านกระบวนการปรับปรุง (See-plan-do-check-cycle) การกำจัดโปรแกรมและกระบวนการที่ไร้ประสิทธิภาพและไม่จำเป็น การตรวจสอบและการนำแบบอย่างของสถานศึกษาที่ดีมาเปรียบเทียบกับเพื่อปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 5) ทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย การขยายความสามารถของพนักงานและการพัฒนาบุคคล การมอบอำนาจให้กับพนักงานได้มีส่วนร่วมและรับผิดชอบใน

ระบบการปรับปรุงสถานศึกษา การมุ่งมั่นในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การพัฒนาบุคลากร สนับสนุนการให้รางวัลที่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา การสนับสนุนช่องทางการสื่อสาร ความร่วมมือและการแบ่งปันความรู้ระหว่างแผนกและสถานศึกษา และการกำหนดระดับความพึงพอใจของพนักงาน 6) ผลลัพธ์การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ผลงานที่ตรงหรือเหนือกว่าเป้าหมายที่วางไว้และผลงานที่ตรง หรือเหนือกว่าสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างและสามารถเป็นแบบอย่างให้กับองค์กรอื่นได้

ออสมาน (Osman, 2020 : 115) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผู้นำสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ผู้นำควรมีการพัฒนาวิสัยทัศน์และค่านิยมและกำหนดให้ชัดเจนครอบคลุมบริบทของสถานศึกษา และให้ความสำคัญกับการสื่อสารกับทุกคน มีส่วนร่วมในการกำหนดและมีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความสำเร็จของนักเรียนเป็นจุดสำคัญของผู้นำทุกคน

ออซเดมิร์คโคบาล และบอซคุต (Ozdemir,S.,Çoban,O., &Bozkurt, S. 2020 : 1) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้อำนวยการโรงเรียนกับความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามความคิดเห็นของครูในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้อำนวยการโรงเรียนกับความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามความคิดเห็นของครู โดยการใช้แบบจำลองเชิงพรรณนาที่อธิบายสถานการณ์ การศึกษาได้ดำเนินการการรับข้อมูลจากครูมีการใช้สองมาตราส่วน : มาตราส่วนทักษะของผู้บริหารการศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21 และมาตราส่วนความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้อำนวยการโรงเรียนและความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์เชิงพรรณนาจึงถูกนำมาใช้ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอย มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทักษะของผู้บริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับพฤติกรรมความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ในทุกมิตินอกจากนี้ ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้จัดการการศึกษายังพบว่าเป็นตัวทำนายพฤติกรรมความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญของพวกเขา จากผลการวิจัยพบว่าความรู้สารสนเทศ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ และความรับผิดชอบ เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องเพิ่มระดับความรู้ความเข้าใจ การรู้เท่าทันเทคโนโลยีความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำและทักษะความรับผิดชอบเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมความเป็นผู้นำด้านการจัดการ

2.7.2 งานวิจัยในประเทศ

สุกฤษฎี มายูศิริ (2560 : 294-295) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักปัญญา 3 ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักปัญหา 3 ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ออกเป็น 5 ด้าน 3 ปัจจัย มีส่วนร่วม โอกาส คุณภาพ หรือเรียกโดยย่อว่า CLTAM MODEL สามารถอธิบายได้ ดังนี้ 1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) รู้เข้าใจการจัดทำหลักสูตร คิดออกแบบพัฒนาหลักสูตรนำสู่การปฏิบัติเรียนรู้ เข้าใจตามความถนัดและสนใจวิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพปฏิบัติอย่างเท่าเทียมเสมอภาคความรู้เหมาะสมกับเพศและช่วงวัย มีคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2. ด้านการเรียนการสอน (Learning & Teaching) ร่วมเรียนรู้ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบออกแบบการเรียนรู้ สไตล์การเรียนรู้ (Style) เรียนรู้โดยการเรียนรู้และด้วยตนเอง เรียนรู้ เข้าใจ เข้าถึงหลักสูตรแผนการเรียนรู้เทคนิคการสอนวิชาการ อาชีพ ทักษะชีวิต ปฏิบัติการวัดผลอย่างเหมาะสมกับช่วงวัย ผู้เรียนรู้ได้ความรู้อย่างสนุกมีความสุขอยู่ร่วมกับผู้อื่น คุรุมีจิตวิญญาณ นักเรียนมีแรงบันดาลใจความรู้กตเวทิตาตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3. ด้านเทคโนโลยี (Technology) ศึกษาเรียนรู้และเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี คิดและสร้างนวัตกรรมจากที่เรียนรู้ได้ คิดเป็น แก้ปัญหาได้จากเทคโนโลยี ปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้ได้ความรู้เชิงประจักษ์ ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และเข้าใจเข้าถึงเทคโนโลยีอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน มีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัยในระดับหนึ่งอย่างเท่าเทียม คิดและพัฒนาเทคโนโลยีให้เข้าบริบท ปฏิบัติด้วยตนเองจนเห็นผลเชิงประจักษ์ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รู้เท่าทันเทคโนโลยี แยกแยะได้ว่าเทคโนโลยีใดเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย คิดพัฒนาต่อยอดจากความรู้ที่ได้ ปฏิบัติตรงตามสมรรถนะการใช้เทคโนโลยี เพื่อการสื่อสารของหลักสูตรได้ 4. ด้านวัดและประเมินผล (Assessment & Evaluation) รู้และเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง (Authentic Assessment) ให้ครอบคลุมพุทธรวิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย ปฏิบัติการวัดและประเมินผลอย่างมีระเบียบ มีหลัก มีเกณฑ์ ถูกต้องเหมาะสม สามารถอธิบายในการวัดและประเมินผลได้วัดประเมินผลอย่างเหมาะสมกับช่วงวัย ปฏิบัติการวัดให้เที่ยงตรงเป็นธรรมคงเส้นคงวา รู้และเข้าใจนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การศึกษาต่อทั้งวิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพปฏิบัติประยุกต์และนำไปประกอบอาชีพได้ 5. ด้านบริหารจัดการ (Management) มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ปฏิบัติอย่างจริงจังเจาะจงคุณภาพตรงสู่ผู้เรียน เข้มแข็งเข้มขัน คิดกระบวนการเรียนรู้ใช้เทคโนโลยี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก เข้าใจในสังคมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ลงมือปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ตามบันทึกข้อตกลง MOU (Memorandum of Understanding) ทุกระดับ ประกันคุณภาพ ความปลอดภัย โอกาส มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีคุณธรรม คิดใหญ่ เริ่มเล็ก ทำเล็ก กิจกรรมร่วมคิด

ร่วมทำ ร่วมบริหารจัดการ นำทางด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเป็นฐาน ประสานชุมชน มุ่งตรงหลักกรรมมาภิบาล พัฒนาอย่างมีส่วนร่วม คิด แก้ปัญหาบนฐานของการวิจัย ใส่ใจ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มุ่งคุณภาพชีวิตผู้เรียน บริหารจัดการ วิชาการสู่ความเป็นเลิศ มุ่งคุณภาพ ความยั่งยืน และการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อตนเองในการยกระดับสติปัญญา

อมลรดา พุทธินันท์ (2561 : 59) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการเพื่อความ เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยสรุปได้ว่ากระบวนการ เพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าน้ำหนักตัวแปรสูงสุดจาก ตัวแปรด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารรองลงมาคือตัวแปรด้านการจัดการเรียนรู้และสภาพแวดล้อม เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งระบบองค์การประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ 1) ปัจจัยป้อน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ประกอบด้วย คุณลักษณะผู้นำทักษะการบริหารความมีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี พฤติกรรมผู้นำ ด้านบุคลากรครูและบุคลากรทางการศึกษาประกอบด้วยความรู้ประสบการณ์ วิชาชีพคุณลักษณะครูแรงจูงใจระบบบริหารการศึกษาของ อปท. และอาคารสถานที่ 2) กระบวนการแปรรูปประกอบไปด้วย ความสามารถในการนโยบายนไปสู่การปฏิบัติการใช้ ทักษะความสามารถด้านการบริหารและการปฏิบัติการบริหารทรัพยากรบุคคลงบประมาณและ ดำเนินงานตามระบบบริหารขององค์กร การติดต่อสื่อสาร การบริหารการเปลี่ยนแปลงการ ดำเนินงานตามระบบบริหารการศึกษาของ อปท. 3) ผลผลิต ได้แก่ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูคุณภาพ

ศรดา ชัยสุวรรณ (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนางานองค์กรสู่ความ เป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนางานองค์กรเชิงกลยุทธ์ และ ตรวจสอบรูปแบบการพัฒนางานองค์กรเชิงกลยุทธ์เพื่อการเปลี่ยนแปลงสำหรับองค์กรธุรกิจเอกชน ในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนางานองค์กรสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) สารสำคัญ 7 หมวด ประกอบด้วย (1) การนำองค์กร (2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (3) การมุ่งเน้นนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย (4) การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (5) การมุ่งเน้นบุคลากร (6) การมุ่งเน้นการ ดำเนินการ และ (7) ผลลัพธ์ 4) เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ และ 5) แนวทางสู่การปฏิบัติและพบว่า รูปแบบการพัฒนางานองค์กรสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สันติชัย ใจห่มชื่น (2561 : 125) ได้ทำการศึกษารูปแบบการบริหารนวัตกรรมการสู่ความเป็น เลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารนวัตกรรมการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ มี 50 ประเด็น 2) ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำและธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มี 45 ประเด็น 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร มี 45 ประเด็น 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 45 ประเด็น 5) ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน มี 45 ประเด็น 6) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม มี 45 ประเด็น และ 7) ด้านการพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดการศึกษา มี 45 ประเด็น โดยในองค์ประกอบแต่ละด้านมีกระบวนการบริหารจัดการตามหลักวงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน และ 15 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน มี 6 ขั้นตอน 2) การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ มี 4 ขั้นตอน 3) การตรวจสอบผลการดำเนินงาน มี 2 ขั้นตอน และ 4) การแก้ไขพัฒนาระบบ มี 3 ขั้นตอน รวมทั้งรวมทั้งหมด 320 ประเด็น และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารนวัตกรรมการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

ชยากร สาริรัตน์ (2562 : 108) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) ศึกษาผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) พัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง 3) วัฒนธรรมองค์กร 4) การบริหารอย่างคุณภาพ 5) มุ่งเน้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 6) การบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 7) การจัดโครงสร้างองค์กร และผลยืนยันองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 7 องค์ประกอบ 72 ตัวแปร มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

พุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ (2562 : 97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 2) สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 3) ประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัย พบว่า

1) องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มี 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านคุณภาพนักเรียน (2) ด้านคุณภาพครู (3) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา (4) ด้านการบริหารหลักสูตร (5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ระดับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 มีองค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านคุณภาพนักเรียน (2) ด้านคุณภาพครู (3) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา (4) ด้านการบริหารหลักสูตร (5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 พบว่าประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

บันทึก ประติธน์นอก (2562 : 102) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 และ 2) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารองค์กรการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ฉันทน์ วิทยาประโคน (2563 : 93) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารและความเป็นเลิศของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ศึกษาสภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขยายโอกาส

ทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) พัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านภาวะผู้นำ (2) ด้านการจัดการทรัพยากร (3) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ (4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม และ (5) ด้านการบริหารวิชาการ 2) คุณภาพของความเป็นเลิศของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษามีองค์ประกอบ 7 ด้านดังนี้ (1) ด้านการนำองค์กร (2) ด้านการจัดการแผนยุทธศาสตร์ (3) ด้านยึดประโยชน์ต่อผู้รับบริการ (4) ด้านการวัดผลการวิเคราะห์ผลและการจัดการความรู้ (5) ด้านพลังมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ (6) ด้านการจัดการระบบและ (7) ด้านผลสัมฤทธิ์ 3) สภาพการบริหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการจัดการทรัพยากร ลำดับที่ 2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ลำดับที่ 3 ด้านภาวะผู้นำ ลำดับที่ 4 ด้านการบริหารวิชาการ และลำดับที่ 5 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม 4) คุณภาพความเป็นเลิศของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามลำดับแรก คือ ด้านการจัดการแผนยุทธศาสตร์ และด้านการวัดผลการวิเคราะห์ผล และการจัดการความรู้ด้านพลังมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ และลำดับที่ 3 ด้านการจัดระบบโดยองค์ประกอบความเป็นเลิศที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุดคือด้านสัมฤทธิ์ผล 5) รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น ระหว่างองค์ประกอบการบริหารกับคุณภาพความเป็นเลิศของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามสมมุติฐานด้วยค่าสถิติอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติไค-สแควร์ กับจำนวนองศาอิสระมีค่าเท่ากับ 1.115 ดังนั้น วัดความกลมกลืนสมบูรณ์ ได้แก่ GFI มีค่าเท่ากับ 0.969 AGFI มีค่าเท่ากับ 0.960 RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.011 6) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพความเป็นเลิศของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา เรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อย คือ การจัดการทรัพยากร การบริหารวิชาการ การวางแผนกลยุทธ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม และภาวะผู้นำ โดยมีค่าอิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.31 0.27 0.26 0.24 และ 0.12 ตามลำดับ

พจนนา พูนสวัสดิ์ (2563 : 90) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำองค์กร พบว่า ผู้บริหารกำหนดทิศทางนโยบาย วิสัยทัศน์ ค่านิยม สถานศึกษา มุ่งเน้นด้านวิชาการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ยึดหยุ่นตามบริบทของสังคมไทยโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ พบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการวางแผน

เชิงกลยุทธ์โดยใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT ที่กำหนดทิศทางของสถานศึกษาตามกลุ่ม เป้าหมายที่ได้รับผลประโยชน์วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ผู้บริหารมีการจัดหลักสูตรการเรียนที่มีความโดดเด่นและหลากหลาย ตอบสนองความสนใจของผู้เรียน ประเมินความพึงพอใจและ ความผูกพันของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ พบว่า ผู้บริหารจัดทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีอย่างมีคุณภาพเพียงพอพร้อมต่อการใช้งานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายสถานศึกษาเอกชนและหน่วยงานภายนอกเพื่อร่วมส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา 5) การมุ่งเน้นบุคลากร พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม สร้างความมั่นคงในอาชีพ มีระบบประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติ พบว่า สถานศึกษามีระบบและกลไกในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานปรับปรุงแก้ไขเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ และ 7) ผลลัพธ์ พบว่า ผู้บริหารมีระบบการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพมาตรฐาน มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความพึงพอใจ ส่งผลต่อความมั่นคงและชื่อเสียงของสถานศึกษา

พัชรภรณ์ ดวงชื่น (2563 : 90) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษารับมือความปกติใหม่ หลังวิกฤตโควิด-19 เพื่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษาเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จนไม่สามารถจัดการศึกษาในรูปแบบเดิมได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องบริหารจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความปกติใหม่โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนแนวทางโดยใช้แนวทางในการบริหาร เปลี่ยนรูปแบบการสอนเป็นการสอนแบบออนไลน์ เตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยการเตรียมอุปกรณ์และเทคโนโลยี จัดอบรมครูและบุคลากรรวมทั้งมีการออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางศึกษาในสถานศึกษาร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อวางแผนเพื่อกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรู้

ธันว์ เฉลิมพงษ์ (2563 : 109) กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนการสอนในวิถีฐานใหม่ (NEWNORMAL) จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อ พบว่า วิสัยทัศน์ : มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการจัดการเรียนการสอนในวิถีฐานใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในวิถีฐานใหม่ พัฒนาระบบ

การบริหารทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการเรียนการสอนในวิถีฐานใหม่ ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนในวิถีฐานใหม่ ครูมีการจัดการเรียนการสอนในวิถีฐานใหม่ สถานศึกษามีทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างเพียงพอ สถานศึกษามีงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิถีฐานใหม่ สถานศึกษามีการบริหารจัดการเรียนการสอนในวิถีฐานใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ, ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น เพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ ออกแบบแผนสำหรับหน่วยการเรียนรู้และสอนอย่างเหมาะสม และยกระดับการประเมินเพื่อการพัฒนา

ธงชัย คำปวง (2563 : 100) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูแบบองค์รวมของโรงเรียนบ้านห้วยโรงนอก โดยการเทียบเคียงสมรรถนะกับโรงเรียนปลายทางมาศพัฒนา ผลการวิจัย พบว่า 1) แนวทางการพัฒนาครูแบบองค์รวม แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับองค์กร (2) กลุ่ม/ทีม (3) ระดับบุคคล มีการพัฒนาเป็น 30 ประเด็น 2) ผลการดำเนินการขึ้นเตรียมการพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ พบว่า ทีมเทียบเคียงสมรรถนะ มีจำนวน 21 คน และทีมพัฒนาครู จำนวน 8 คน โดยผลการวิเคราะห์ช่วงห่างส่วนใหญ่ต่ำกว่าโรงเรียนต้นแบบทุกมิติ การพัฒนาหลังจากนั้น ทีมพัฒนาทำแผนพัฒนาครูแบบองค์รวม ประกอบด้วย 5 โครงการ 3) ผลการประเมินการพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ พบว่า การพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม และมีผลการเทียบเคียงสมรรถนะการพัฒนาครูแบบองค์รวม หลังการพัฒนาบรรลุตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด และสูงกว่าก่อนการพัฒนา โดยภาพรวมของการพัฒนาครูทั้ง 3 ระดับ และประเด็นเทียบเคียงสมรรถนะย่อย

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์และคณะ (2563 : 314-315) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยแบบผสม ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ส่วนผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ พบว่าโดย

ภาพรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามประสบการณ์พบว่าโดยภาพรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือควรปรับปรุงหลักสูตรโดยใช้วงจรการบริหารแบบมี คุณภาพ PDCA เน้นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการ สอนแบบ Active learning และควรมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่มี ความหลากหลายให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตรและนำผลที่ได้พัฒนากระบวนการสอนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และควรมีการประชุมวางแผนนิเทศการสอน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และพัฒนากระบวนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รังสรรค์ พรหมมา (2563 : 115) ศึกษาแนวทางการบริหารสำหรับการจัดการศึกษาในวิถีการเรียนรู้ใหม่ (New Normal) ในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่าสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาในวิถีการเรียนรู้ใหม่ (New normal) ในสถานศึกษาขนาดเล็กในด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนในวิถีการเรียนรู้ใหม่เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในส่วนของแนวทางการบริหารจัดการศึกษาในวิถีการเรียนรู้ใหม่ (New normal) ประกอบด้วย ด้านการบริหารหลักสูตรในวิถีการเรียนรู้ใหม่ ด้านการพัฒนาครูในวิถีการเรียนรู้ใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในวิถีการเรียนรู้ใหม่ ด้านการประเมินผลในวิถีการเรียนรู้ใหม่ ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนในวิถีการเรียนรู้ใหม่ และด้านการบริหารจัดการทรัพยากรการจัดการศึกษาในวิถีการเรียนรู้ใหม่

ลัดดาวัลย์ มะรัตน์ (2563 : 209) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การจัดการความรู้ และประสิทธิผลการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งตัวแปรหลักและตัวแปรองค์ประกอบ 2) ตัวแปรหลักทั้งสามมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันระดับปานกลางถึงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) แนวทางการพัฒนานั้นมีองค์ประกอบอิทธิพล ประกอบด้วย การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ การจัดเตรียมข้อมูล และเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร โดยตัวแปรอิทธิพลทั้งสามสามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันต่อประสิทธิผลการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร้อยละ 54 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างไรก็ตามการนำไปใช้ในทางปฏิบัตินั้น ยังจำเป็นต้องเน้นพฤติกรรมบริหาร และพฤติกรรมการทำงานที่สัมพันธ์กับการนำความรู้ใหม่ที่สร้างขึ้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับองค์กรการเก็บรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีไว้สำหรับใช้ประโยชน์ในอนาคต และการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับสังคม รวมถึงการจัดเตรียมข้อมูลเป็นองค์ประกอบ

สำคัญแรกสุดของการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยมีพฤติกรรมด้านการจัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานไว้อย่างครบ และการมีผู้รับผิดชอบจัดเตรียมข้อมูลโดยตรง ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารนั้น สัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับองค์กรใช้ช่องทางหลากหลายในการสื่อสารกับภายนอก องค์กรกระจายความรู้ที่มีประโยชน์ออกสู่ชุมชน และองค์กรเรียนรู้สิ่งที่มีประโยชน์จากชุมชนภายนอก

วาทีณี พูลทรัพย์ (2563 : 168) ได้ศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารฐานนวัตกรรม 2) การบริหารสมรรถนะองค์กร 3) การบริหารหุ้นส่วนองค์กร 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 5) การพัฒนานวัตกรรม 6) นวัตกรรมเชิงระบบ และ 7) การบริหารแผนนวัตกรรม ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นั้นได้มีการจัดการศึกษาขึ้นใน 6 ภูมิภาคทั่วประเทศ สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่นั้นมีความแตกต่างกัน และมีจุดเน้นการบริหารที่มีแนวทางชัดเจนภายใต้บริบทของแต่ละพื้นที่ ดังนั้นการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นจะต้องมีความพิเศษในแต่ละพื้นที่ และผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พบว่ามีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

สุวิมล ทองจำรัส และสจิวรรณ ทรรพวุธ (2563 : 168) ได้ศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) เปรียบเทียบทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและ 3) เสนอแนวทางพัฒนาทักษะผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ทักษะการสร้างทีมงาน ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการสื่อสาร การเปรียบเทียบทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่าทักษะการสื่อสารมี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะการสร้างทีมงานที่แข็งแกร่ง เข้าใจจุดมุ่งหมายขององค์กร มอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถศักยภาพของแต่ละบุคคล เน้นบริหารแบบประชาธิปไตย สร้างขวัญและกำลังใจมีทักษะการแก้ปัญหาที่มีความหนักแน่น ความยืดหยุ่น เข้าใจการเปลี่ยนแปลงและแก้ปัญหา โดยอาศัยประสบการณ์ มีทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่ต้องเปลี่ยนมุมมอง คิดนอกกรอบ

เป็นทั้งนักแก้ปัญหา นักปรับปรุงงาน นักสอนงานและนักคิด มีทักษะการสื่อสารที่ชัดเจน เพิ่มช่องทางในการสื่อสารโดยอาศัยเทคโนโลยี และพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่สามในชีวิตประจำวัน และมีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม เปิดใจกว้างยอมรับเทคโนโลยี มีความทันสมัยเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีและมีการศึกษา คุงานการพัฒนานวัตกรรมจากหน่วยงานที่เป็นต้นแบบ

อมรรัตน์ เตชะนอก (2563 : 364) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษ ที่ 21 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรภายใน มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางนโยบายและนำพาสถานศึกษาไปสู่ ความสำเร็จต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่น กล่าวคือมีทักษะทางปัญญาสูง เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีจิตเชิงสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีและเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์มีความคาดหวังสูงที่มุ่งสร้างความสำเร็จของงานตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และสร้าง สถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่ให้มีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสมมีความรู้เชิงทฤษฎีทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสิทธิภาพทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จสามารถสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

นวล สมบูรณ์สิน (2564 : 121) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดการนวัตกรรม 2) เพื่อสร้างและพัฒนานวัตกรรม และ 3) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนองค์ประกอบที่ 2 หลักการ ได้แก่ 1) หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง 2) หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) หลักการจัดการความรู้ และ 4) หลักการบริหารงานวิชาการ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้าในการจัดการนวัตกรรม ได้แก่ 1) คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของผู้นำ/ผู้บริหาร 2) คุณลักษณะเชิงนวัตกรรมของครูและบุคลากร 3) คณะกรรมการการจัดการนวัตกรรม 4) แหล่ง

เรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี 5) วัฒนธรรมนวัตกรรมการประกอบที่ 4 กระบวนการจัดการนวัตกรรมการได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ขั้นตอนที่ 2 วางแผนออกแบบ ขั้นตอนที่ 3 ใช้นวัตกรรม ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล และขั้นตอนที่ 5 การเผยแพร่ นวัตกรรม องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ได้แก่ 1) นวัตกรรมกระบวนการ 2) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ และ 3) นวัตกรรมการจัดการ (2) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า มีความเหมาะสม ส่วนผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการจัดการนวัตกรรมการจัดการนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นว่า ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

สงวน อินทร์รักษ์ (2564 : 340) ศึกษาการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) เพื่อยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 432 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครซี และมอร์แกน ได้จำนวน 205 แห่ง โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลแห่งละ 3 คนประกอบไปด้วย 1) ผู้อำนวยการ 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และ 3) ครู รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 615 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 10 องค์ประกอบ ดังนี้คือ 1) การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา 2) การใช้ นวัตกรรมการศึกษา 3) การสร้างเครือข่ายโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4) การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร 1.5) การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการ 6) หลักการบริหารจัดการ 7) การกำหนดเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 8) การปฏิบัติที่เป็นเลิศ 9) ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมของผู้บริหาร และ 10) การกำหนดคุณลักษณะโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

สุบัน พรเวียง (2564 : 56) ศึกษากลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ความต้องการการขับเคลื่อนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางการขับเคลื่อน ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากลไก ผลการพัฒนา กลไก การขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านคณะกรรมการ 2) ด้านบทบาทหน้าที่ 3) ด้านกระบวนการ และ 4) ด้านการรายงานผลมีผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง สำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อัจฉรา นิยมภา (2564 : 90) ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาวิถีใหม่สู่คุณภาพการศึกษาที่พึงประสงค์ในบริบทที่เปลี่ยนแปลง พบว่า การบริหารสถานศึกษาวิถีใหม่ ประกอบด้วย นโยบายเชิงรุก โครงสร้างองค์กรแบบยืดหยุ่น ระบบปฏิบัติงานแนวใหม่ พัฒนาหลักสูตรแบบพลิกผัน จัดการเรียนรู้อิงบริบท และประเมินผลแบบสหวิธี ส่วนคุณภาพการศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย ความสามารถในการปรับตัวการบรรลุเป้าหมายในสถานการณ์พลิกผัน คุณภาพของผู้เรียนในบริบทที่เปลี่ยนแปลงความพึงพอใจของหุ้นส่วน ในส่วนของรูปแบบที่พัฒนาเรียกว่า PSPCLE Model ประกอบด้วย มโนทัศน์การบริหารสถานศึกษาวิถีใหม่ แนวทางการบริหารสถานศึกษาวิถีใหม่ และเงื่อนไขความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาวิถีใหม่ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษาควรพลิกโฉมการบริหารสถานศึกษาวิถีใหม่โดยจัดทำนโยบายเชิงรุกปรับโครงสร้างองค์กรแบบยืดหยุ่นเพื่อพัฒนาระบบปฏิบัติงานแนวใหม่พัฒนา การหลักสูตรแบบพลิกผัน การจัดการเรียนรู้อิงบริบทและประเมินผลแบบสหวิธี

กมลพร กัลยาณมิตร (2565 : 402-422) ได้ทำการวิจัย การนำกลยุทธ์การบริหารสู่การปฏิบัติในรูปแบบความปกติใหม่ (New Normal) โดยศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารระดับนโยบายของภาครัฐและภาคเอกชนและผู้บริหารที่เป็นเจ้าของธุรกิจ ที่ปรึกษาภาคอุตสาหกรรม และพนักงานลูกจ้างบริษัท รวมจำนวน 12 คน โดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การลดทอนข้อมูล การแสดงข้อมูล

และการสร้างข้อสรุป โดยวิธีการเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1) กลยุทธ์ด้านวิสัยทัศน์ผู้นำ โดยผู้นำองค์กรต้องมีวิสัยทัศน์และพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมั่นคง 2) กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยสร้างความมั่นคงทางอารมณ์มาเป็นแรงขับเคลื่อนในการสร้างผลงาน 3) กลยุทธ์การสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน โดยใช้ความอุดมสมบูรณ์ของประเทศไทย เช่น เกษตรกรรม อาหาร การสาธารณสุข การท่องเที่ยว เป็นต้น มาเป็นโอกาสและปัจจัยเสริมให้ผู้บริหารนำมาสร้างรายได้เปรียบ 4) กลยุทธ์การสร้างความสุขในการทำงาน โดยผู้บริหารต้องสามารถสร้างความสมดุลและความสุขให้บุคลากร 5) กลยุทธ์การรักษาความสามารถในการแข่งขัน โดยผู้บริหารสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเทคโนโลยีดิจิทัลแล้วนำมาสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขัน 6) กลยุทธ์การสร้างคุณค่า โดยผู้บริหารต้องสร้างคุณค่าให้แก่สินค้าและบริการในการเข้าถึงและสร้างความไว้วางใจแก่ผู้บริโภคผ่านเทคโนโลยี ด้านแนวทางการนำกลยุทธ์การบริหารสู่การปฏิบัติในรูปแบบความปกติใหม่ พบว่า องค์กรต้องปรับเปลี่ยนนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ ดำเนินธุรกิจแบบสร้างพันธมิตร การตัดสินใจต้องฉับไวและยืดหยุ่น พร้อมปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ มองหาช่องทางธุรกิจใหม่ ๆ เพิ่มช่องทางความหลากหลาย ทางการตลาด เน้นคุณภาพ สร้างความแตกต่าง ความปลอดภัยจากโรคระบาด และมีการวางแผนเพื่อเตรียมรับมือความไม่แน่นอนในปัจจุบันและอนาคต

ณัฐพัชร บุญเกตุ (2565 : 91) ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การประเมินผลแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการทรัพยากร การพัฒนาครู การรับฟังเสียงสะท้อนจากนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ในส่วนของการบริหารหลักสูตรควรมีการออกแบบการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนและบริบทของสถานศึกษา เปลี่ยนระบบการประเมินผล การเรียนไปเป็นการประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ พัฒนาการเรียนการสอนเป็นการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม ในส่วนของสถานศึกษาควรจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนและมีการอบรมพัฒนาทักษะการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีให้กับครู และการเปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองเสนอแนะความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา

มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม (2565 : 109) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่

ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คน เงิน การบริหารจัดการและวัสดุอุปกรณ์ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ 3) ด้านการจัดการกระบวนการ 4) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 5) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ 6) ด้านการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 7) ด้านการมุ่งผลลัพธ์การดำเนินงาน เมื่อตรวจสอบรูปแบบโดยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ยังคงให้มีการดำเนินการใช้องค์ประกอบทั้ง 7 ด้านมาเป็นแนวทางของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รณชัย คนบุญ และคณะ (2565 : 35) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาลในวิถีความปกติใหม่ พบว่า การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อระบบการดูแลสุขภาพ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และระบบการศึกษา ประชาชนเกิดการปรับตัวและก่อเกิดมาตรการในการดำเนินชีวิตในรูปแบบวิถีความปกติใหม่ ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระบบการศึกษาโดยเฉพาะทางการพยาบาล มีการปรับแผนการศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน การปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วนี้ทำให้เกิดปัญหาตามมาคือ การขาดแคลนทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ปัญหาของสัญญาณอินเทอร์เน็ต การเลื่อนฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแหล่งฝึก การจบการศึกษาช้ากว่ากำหนด รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาลในวิถีความปกติใหม่ และหลักการสำคัญในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Martinez (2014) โดยรูปแบบการเรียนรู้นี้จะสามารถช่วยให้ผู้สอนนำไปวางแผนหรือออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาทางการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การสร้างแรงกระตุ้นนักเรียนให้เป็น ผู้นำการเรียนรู้ของตนเอง การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในสถาบันการศึกษา การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน และการใช้เทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศมากที่สุดในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ เพราะพันธกิจหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือจัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น ประสาน ส่งเสริม

สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพด้วย เช่นกัน ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ภายใต้การสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นภายในองค์กรอยู่เสมอ เพื่อสร้างสรรค์รูปแบบการทำงานที่เหมาะสมกับองค์กร สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ วางแผนและกำหนดนโยบายการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษา มีความตระหนักในการพัฒนาการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ จึงได้พัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาจังหวัดระยอง เพื่อพัฒนาระบบการบริหารและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้วิธีการผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนในการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ขั้นตอนที่ 2 ประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองและขั้นตอนที่ 3 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยในแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

การสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ขั้น โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องการบริหารสู่ความเป็นเลิศ โดยการศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีและสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งมีองค์ประกอบ 9 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม (2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม (4) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม (5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ (6) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม (7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ (8) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม และ (9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ตารางการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) การศึกษาแนวคิด หลักการ แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดกลุ่มข้อมูลแล้วสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดกรอบแนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 7 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 14 คน ได้มาจากการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 7 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 14 คน ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านคูชอด จังหวัดศรีสะเกษ เป็นสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและได้รับรางวัลจากโครงการหนึ่งสถานศึกษาหนึ่งนวัตกรรมของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ระดับเหรียญทอง 2) โรงเรียนบ้านช่องกาเรีย จังหวัดกาญจนบุรี เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลผลงานที่มีคุณภาพดีเยี่ยม ด้านการมีงานทำมีอาชีพขนาดกลาง มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การน้อมนำพระบรมราโชบายของรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ประจำปี 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) โรงเรียนวัดชาลูกหญา จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาพระราชทานของกระทรวงศึกษาธิการ 4) โรงเรียนวัดถนนกะเพรา จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาพระราชทานของกระทรวงศึกษาธิการ 5) โรงเรียนอนุบาลรักภาษา จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาพระราชทานของกระทรวงศึกษาธิการ 6) โรงเรียนแก่งวิทย์สดาวร จังหวัดระยอง เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ OBECQA ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 7) โรงเรียนมัธยมตากสิน จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาที่มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของกรมการปกครองท้องถิ่น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษา โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษา

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 กำหนดประเด็นหลักในการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยระบุรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น

2.2.2 จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์และรายการข้อคำถามแต่ละประเด็น

2.2.3 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ โดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมด้านเนื้อหา ข้อคำถามและการใช้ภาษา

2.2.4 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ โดยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยมีรายนาม ดังนี้

ผศ.ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี	ตำแหน่ง	คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
รศ.ดร.สุเมธ งามกนก	ตำแหน่ง	หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผศ.ดร.ปณณัฐ มาเชค	ตำแหน่ง	อาจารย์สังกัดภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ดร.พีระ รัตนวิจิตร	ตำแหน่ง	อธิการบดีองค์กรทรวงศึกษาธิการ
ดร.รัชชัย อู่พาณิชย์	ตำแหน่ง	กรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก

เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามตรงตามเนื้อหา องค์ประกอบ โครงสร้าง และวัตถุประสงค์ (IOC) รวมทั้งการใช้ภาษาของแบบสัมภาษณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

2.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ 1) นายดิณณภพ หลวงมณีวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่ 2) นางสาวมานฟ้า ศาตาน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองคู จังหวัดศรีสะเกษ 3) นางชากีนา แวญโซ๊ะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมะรือโบออก-มิตรภาพที่ 199 จังหวัดนราธิวาส 4) นายสมนึก พงษ์สกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนแสลบ จังหวัดกาจนบุรี และ 5) นางสมภรณ์ อุบลบาน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยปราบ จังหวัดระยอง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนและความครอบคลุมข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

2.2.6 แก้ไขและปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความถูกต้องและครอบคลุมตามเนื้อหาให้มากขึ้นจากข้อมูลที่ได้รับเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 7 แห่ง ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านคูขุด จังหวัดศรีสะเกษ 2) โรงเรียนบ้านซองกาเรีย จังหวัดกาญจนบุรี 3) โรงเรียนวัดชาลูกหญ้า จังหวัดระยอง 4) โรงเรียนวัดถนนกะเพรา จังหวัดระยอง 5) โรงเรียนเกล่งวิทยสภาร จังหวัดระยอง 6) โรงเรียนมัธยมตากสิน จังหวัดระยอง และ 7) โรงเรียนอนุบาลรักภาษา จังหวัดระยอง

3.2 ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อบันทึกหมายวันและเวลาในการเข้าศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของสถานศึกษา ทั้ง 7 แห่ง โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในช่วงเดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ 2567

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยดำเนินการตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Methodological Triangulation)

การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาเอกสารและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Methodological Triangulation) ของ (Denzin, 1978) คือการแสวงหาความเชื่อถือได้ของข้อมูลจากแหล่งที่แตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation)

2) ความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล โดยใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) และ 3) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) (สุภางค์ จันทวานิช, 2552) ประกอบด้วย

4.1 การตรวจสอบด้านข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลโดยนำข้อมูลทั้งในรูปแบบเอกสาร ผลการสังเกต ผลการสัมภาษณ์ที่บันทึกเก็บรวบรวมมาได้จากแหล่งต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านเวลา สถานที่ โดยตรวจสอบว่าข้อมูลเรื่องเดียวกันต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ และจากตัวบุคคล มาสรุปรวม เปรียบเทียบความสอดคล้อง รวมทั้งเพิ่มเติมประเด็นที่สำคัญให้มีเนื้อหาสาระที่สมบูรณ์และครอบคลุมประเด็นวิเคราะห์ที่กำหนด

4.2 การตรวจสอบข้อมูลด้านบุคคลแบบสามเส้า โดยการตรวจสอบว่าบุคคลที่ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) ข้อมูลที่ได้รับไม่มีความมั่นใจ ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบข้อมูลโดย เปลี่ยนผู้สังเกต และตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้เหมือนกันหรือไม่

4.3 การตรวจสอบด้านทฤษฎีแบบสามเส้า (Theory Triangulation) ตรวจสอบว่า ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคในการวิเคราะห์โดยการสร้างรหัสและลงรหัสข้อมูลนั้นในการแปลความข้อมูลแตกต่างกันเชิงปริมาณและคุณภาพ และสรุปเหตุการณ์แต่ละครั้งเป็นความหมายทางภาษา รวมถึงการตีความหมายและนัยบริบทของภาษาไว้ด้วย

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

การประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ขั้น โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA)
รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (จังหวัดระยอง) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยองและสังกัดสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดระยอง (ในระบบ) ปีการศึกษา 2566 จำนวน 283 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง : 2566)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเกรซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 607 - 610) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 172 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นใช้สัดส่วนที่เท่ากัน โดยใช้สังกัดเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแทนของสถานศึกษาที่ได้รับการสุ่มเลือกในแต่ละสังกัดดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงจำนวนสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง แยกประเภทตามสังกัด

	สังกัด	ประชากร (สถานศึกษา)	กลุ่มตัวอย่าง (สถานศึกษา)
1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1	114	69
2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2	87	53
3	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (จังหวัด ระยอง)	20	12
4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยอง	28	17
5	สำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดระยอง	34	21
	รวมทุกสังกัด	283	172

โดยการสุ่มอย่างง่ายได้รายชื่อของสถานศึกษาในแต่ละสังกัด ใช้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแทนของสถานศึกษาที่ได้รับการเลือกในแต่ละสังกัด ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงรายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง แยกประเภทตามสังกัด

ลำดับ	สังกัด/สถานศึกษา	ลำดับ	สังกัด/สถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 จำนวน 66 แห่ง			
1	โรงเรียนอนุบาลกระบี่	34	โรงเรียนบ้านคลองขนุน
2	โรงเรียนชุมชนวัดทับมา	35	โรงเรียนบ้านคลองยายเมือง
3	โรงเรียนบ้านมาบตาพุด	36	โรงเรียนวัดปทุมวาสนา
4	โรงเรียนบ้านหนองแฟบ	37	โรงเรียนบ้านท่าเสา
5	โรงเรียนวัดกรอกยายชา	38	โรงเรียนบ้านบึงต้นชัน
6	โรงเรียนวัดชากรุกหญ้า	39	โรงเรียนบ้านมาบป่าหวาย
7	โรงเรียนวัดตากวน	40	โรงเรียนบ้านหนองพ้อ
8	โรงเรียนวัดมาบชูด	41	โรงเรียนบ้านเขาหวาย
9	โรงเรียนชุมชนวัดบ้านแลง	42	โรงเรียนชุมชนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดกระบี่ 7
10	โรงเรียนวัดปลวกเกตุ	43	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดกระบี่ 1
11	โรงเรียนบ้านดอน	44	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดกระบี่ 2
12	โรงเรียนบ้านหนองจอก	45	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดกระบี่ 3
13	โรงเรียนวัดนาตาขวัญ	46	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดกระบี่ 4
14	โรงเรียนบ้านเนินเสาธง	47	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดกระบี่ 5
15	โรงเรียนวัดช้างชนศิริราษฎร์บำรุง	48	โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดกระบี่ 6
16	โรงเรียนวัดตะพงนอก	49	โรงเรียนชุมชนบริษัทน้ำตาลตะวันออก
17	โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง	50	โรงเรียนบ้านหนองไร่
18	โรงเรียนบ้านยายจั่น	51	โรงเรียนบ้านหมอมูย
19	โรงเรียนบ้านสมานมิตร	52	โรงเรียนบ้านห้วยปราบ
26	โรงเรียนบ้านมาบดอง	59	โรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณรังสรรค์
27	โรงเรียนบ้านหนองละลอก	60	โรงเรียนบ้านคลองทราย
28	โรงเรียนบ้านหนองสะพาน	61	โรงเรียนบ้านคลองบางไผ่
29	โรงเรียนวัดดอนจันทน์	62	โรงเรียนบ้านพูน

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับ	สังกัด/สถานศึกษา	ลำดับ	สังกัด/สถานศึกษา
30	โรงเรียนวัดตาขัน	63	โรงเรียนบ้านเขาห้วยมะหาด
31	โรงเรียนวัดบ้านค่าย	64	โรงเรียนวัดคีรีภาวนาราม
32	โรงเรียนวัดบ้านเก่า	65	โรงเรียนวัดเนินกระปรอก
33	โรงเรียนชุมชนวัดหนองคอกหมู	66	โรงเรียนวัดบ้านฉาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำนวน 50 แห่ง			
1	โรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น	26	โรงเรียนบ้านท่าลำบิิด
2	โรงเรียนบ้านยางงาม	27	โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง
3	โรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม	28	โรงเรียนวัดพลงช้างเผือก
4	โรงเรียนวัดคลองปูน	29	โรงเรียนวัดหนองกันเกรา
5	โรงเรียนบ้านเนินสมบุรณ์	30	โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง
6	โรงเรียนวัดไตรรัตนาราม	31	โรงเรียนบ้านดอนสำราญ
7	โรงเรียนวัดสุขไพรวัน	32	โรงเรียนวัดสารนาถธรรมาราม
8	โรงเรียนบ้านชำสมอ	33	โรงเรียนบ้านวังหิน
9	โรงเรียนวัดเขาน้อย	34	โรงเรียนวัดกระแสด
10	โรงเรียนวัดเขาสำรอง	35	โรงเรียนบ้านคลองป่าไม้
11	โรงเรียนวัดเนินทราย	36	โรงเรียนวัดมงคลวุฒาวาส
12	โรงเรียนวัดเขากะโดน	37	โรงเรียนวัดชุมชนสูง
13	โรงเรียนวัดถนนกะเพรา	38	โรงเรียนวัดเนินเขาดิน
14	โรงเรียนบ้านคลองบางบ่อ	39	โรงเรียนชุมชนวัดกลางกร้า
15	โรงเรียนวัดป่ายุบ	40	โรงเรียนวัดชากมะกรูด
16	โรงเรียนบ้านยุบตาแห้ง	41	โรงเรียนวัดบุญนาค
17	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 43(บ้านคลองเขต)	42	โรงเรียนวัดคลองซากพง
18	โรงเรียนบ้านหนองม่วง	43	โรงเรียนบ้านสองสลึง
19	โรงเรียนบ้านบึงตะกาด	44	โรงเรียนบ้านสองพี่น้อง
20	โรงเรียนบ้านแก่งหวาย	45	โรงเรียนบ้านชุมแสง
21	โรงเรียนบ้านมาบช้างนอน	46	โรงเรียนบ้านเขาชะอาก้อมคลอง

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับ	สังกัด/สถานศึกษา	ลำดับ	สังกัด/สถานศึกษา
22	โรงเรียนบ้านสิระมัน	47	โรงเรียนบ้านชำม้อ
23	โรงเรียนบ้านน้ำกร่อย	48	โรงเรียนบ้านเขาช่องลม
24	โรงเรียนบ้านห้วยยาง	49	โรงเรียนบ้านห้วยทับมอญ
25	โรงเรียนวัดเนินยาง	50	โรงเรียนบ้านมะเคื่อ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (จังหวัดระยอง) จำนวน 12 แห่ง			
1	โรงเรียนชำนาญานุกุลศึกษา	7	โรงเรียนบ้านค่าย
2	โรงเรียนวัดป่าประดู่	8	โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม
3	โรงเรียนระยองวิทยาคม	9	โรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย
4	โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา	10	โรงเรียนแก่ง "วิทย์สถาวร"
5	โรงเรียนเพร็ญมาตาวิทยา	11	โรงเรียนวังจันทร์วิทยา
6	โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร	12	โรงเรียนเขาชะเมาวิทยา
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยอง จำนวน 16 แห่ง			
1	โรงเรียนนานาชาติตากสินแก่ง	9	โรงเรียนเทศบาลบ้านเพ 2
2	โรงเรียนมัธยมตากสินระยอง	10	โรงเรียนอนุบาลตำบลนิคมพัฒนา
3	โรงเรียนอนุบาลนานาชาติตากสิน บ้านค่าย (วัดห้วยกรอง)	11	โรงเรียนนครระยองวิทยาคม (วัดโคกใต้)
4	โรงเรียนอยู่เมืองแก่งวิทยา	12	โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล
5	โรงเรียนอนุบาลนานาชาติตากสิน ระยอง	13	โรงเรียนเทศบาลวัดโคกทิมทาราม
6	โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ	14	โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง
7	โรงเรียนสาธิตเทศบาลนครระยอง	15	โรงเรียนเทศบาลเมืองบ้านฉาง 2
8	โรงเรียนอนุบาลตำบลนิคมพัฒนา	16	โรงเรียนเทศบาลมาบตาพุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับ	สังกัด/สถานศึกษา	ลำดับ	สังกัด/สถานศึกษา
สำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน จำนวน 20 แห่ง			
1	โรงเรียนอนุบาลรักภาษา	11	โรงเรียนประภัสสรคุณธรรม
2	โรงเรียนกวงฮั่ว	12	โรงเรียนพัฒนเวชศึกษา
3	โรงเรียนนุฒินันท์	13	โรงเรียนสมคิดวิทยา
4	โรงเรียนอารีย์วัฒนา	14	โรงเรียนอนุบาลหลานรัก
5	โรงเรียนเซนต์โยเซฟระยอง	15	โรงเรียนอรวิณวิทยา
6	โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง	16	โรงเรียนรุ่งนภาพิทยา
7	โรงเรียนฉวีวรรณวิทยา	17	โรงเรียนศิริพระระยอง
8	โรงเรียนอุดมวิทยานุกุล	18	โรงเรียนอารีย์พัฒนศึกษา
9	โรงเรียนวิบูลวิทยา	19	โรงเรียนสัจจศึกษา
10	โรงเรียนบวรรัตนศาสตร์	20	โรงเรียนอนุบาลพนทิพย์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม เรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ
รายการ (Check List)

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการ
การศึกษาจังหวัดระยอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 91 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามเป็นแบบที่สร้างขึ้น เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ
การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยมีลำดับ
ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.2.1 กำหนดประเด็นหลักในการสอบถามที่ได้จากผลวิจัยในขั้นตอนที่ 1 โดยการระบุนรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น

3.2.2 จัดทำร่างแบบสอบถามและรายการข้อคำถามแต่ละประเด็นตามองค์ประกอบ โดยแบบสอบถาม จัดทำเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 91 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนของแบบสอบถาม ดังนี้ (Best & Kahn, 1998 : 247)

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีการดำเนินการปฏิบัติมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีการดำเนินการปฏิบัติค่อนข้างมาก
- ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีการดำเนินการปฏิบัติปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีการดำเนินการปฏิบัติค่อนข้างน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีการดำเนินการปฏิบัติน้อยที่สุด

จากนั้น นำคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นหรือการปฏิบัติมาแปลความหมายโดยการแปลความหมายนี้ซึ่งใช้แบบอิงเกณฑ์ (Criterion Reference) ดังนี้

- คะแนน 4.50-5.00 หมายถึง ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 3.50-4.49 หมายถึง ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- คะแนน 2.50-3.49 หมายถึง ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนน 1.50-2.49 หมายถึง ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- คะแนน 1.00-1.49 หมายถึง ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 นำแบบสอบถามรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองที่สร้างขึ้น เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (ตามขั้นที่ 1.2) พิจารณา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item - Objectives Congruence Index : IOC) รวมทั้งการใช้ภาษาของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา

4.2 นำแบบสอบถามรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยองที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยในงานวิจัยครั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .98

4.3 นำข้อมูลที่ได้มาแก้ไขและปรับปรุงให้สมบูรณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาก่อนแล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือผู้บริหารสถานศึกษา ขอความร่วมมือเก็บข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้การบริการทางไปรษณีย์ ระบบออนไลน์ (Google Form) และโทรศัพท์ประสานติดตามได้แบบสอบถามตอบกลับมา จำนวน 172 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามฉบับที่ได้รับกลับมาแล้ว ผู้วิจัยก็นำแบบสอบถามลงรหัสข้อมูลและคีย์ข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 การวิเคราะห์ตามสมการของโมเดลสมมติฐานกับโมเดลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ได้ดำเนินการ ดังนี้ ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยองและประเด็นที่สอง ตรวจสอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยองที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ข้อมูลความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบการวัดในแต่ละ

องค์ประกอบและทดสอบแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ค่าดัชนีที่นิยมใช้ในการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีดังนี้ (สุกมาศ อังสุโชติ และคณะ. 2557 : 127) ดังตาราง

ตาราง 11 แสดงค่าดัชนีที่นิยมใช้ในการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์
$\chi^2\text{-test}$	ไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$)
χ^2/df	< 2.00 สอดคล้องกลมกลืนดี
RMSEA และ Standardized RMR	<0.05
NFI NNFI CFI IFI RFI GFI AGFI	> 0.95
PNFI PGFI	> 0.5
NCP	มีค่าเข้าใกล้ 0
ECVI	มีค่าน้อยกว่า ECVI for Saturate Model และ ECVI for Independence Model
Largest and smallest standardized residual	ไม่เกิน $ 2.00 $
Q - Plot	มีความชันมากกว่าเส้นในแนวทแยง ($Slope > 1.00$)
Model AIC	มีค่าน้อยกว่า Saturate AIC และ Independence AIC
Model CAIC	มีค่าน้อยกว่า Saturate CAIC และ Independence CAIC
Critical N (CN)	มากกว่า 200

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกด้านการบริหารการศึกษาหรือคณาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐหรือเอกชนหรือผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาที่เป็นพื้นที่นวัตกรรม ไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือสถานศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน

ดร.วุฒิชัย ไกรวิเศษ	ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2
นายวิชัย จันทร์ส่อง	ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1
นายอภิรักษ์ ธินทัฬห	ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2
นางอัจฉรา นิตยวัน	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเพ็ญมาตาวิทยา จังหวัดระยอง
นางสุมาลี สุขसार	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดป่าประดู่ จังหวัดระยอง
ดร.ปิยภัทร ทองพรม	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดท่าเรือ จังหวัดระยอง
ดร.อลิสา อินทร์ประเสริฐ	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดโนไทรจังหวัดระยอง

ดร.สุรศิษฐ์ เกียรติธนะกุล	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง จังหวัดระยอง
ดร.นภาพร รุ่งจำรัส	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสาธิตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง
นายชนินทร์ เจตน์วิทยาชาญ	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนอริย์วัฒนา จังหวัดระยอง
นายกฤษฎ์ ม่วงนาครอง	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม จังหวัดระยอง
นางสุภาวดี เดิมสสูง	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 8

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ซึ่งมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบร่างรูปแบบประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ประการ ดังนี้ (Guskay, 2000 : 74)

2.1 ด้านความถูกต้อง พิจารณาจากความครอบคลุมองค์ประกอบการใช้ถ้อยคำ สำนวน การจัดกลุ่มหรือลำดับของเนื้อหาและความเหมาะสมกับสถานการณ์

2.2 ด้านความเหมาะสม พิจารณาจากความสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ บริบทของสถานศึกษาและความสอดคล้องภายในขององค์ประกอบแต่ละด้าน

2.3 ด้านความเป็นไปได้ พิจารณาถึงความสามารถในการนำไปสู่การปฏิบัติการมีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติให้สำเร็จ ได้ ภาวะความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นและการมีระเบียบกฎหมายที่เอื้อให้สามารถปฏิบัติตามข้อเสนอดังกล่าวได้

2.4 ด้านความเป็นประโยชน์ พิจารณาจากผลดีที่จะเกิดขึ้นต่อสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียในเขตพื้นที่การศึกษาในการให้ระดับคะแนนการประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง กำหนดน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ดังนี้ (เชาว์ อินโย. 2543 : 204)

5	หมายถึง	มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	มีผลการประเมินในระดับ มาก
3	หมายถึง	มีผลการประเมินในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	มีผลการประเมินในระดับ น้อย
1	หมายถึง	มีผลการประเมินในระดับ น้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินมาแปลความหมายโดยการแปลความหมายนี้จะใช้แบบอิงเกณฑ์ (Criterion Reference) ดังนี้

คะแนน 4.50-5.00 หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนน 3.50-4.49 หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก
คะแนน 2.50-3.49 หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 1.50-2.49 หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย
คะแนน 1.00-1.49 หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยจัดทำรายงานสรุปผลการสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ที่ได้จากการดำเนินการในขั้นที่ 2.1 จนครบตามกระบวนการนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พร้อมนำมาจัดทำเป็นคู่มือการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อให้ผู้ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นตามโครงสร้างที่กำหนดในแต่ละประเด็นการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ทั้ง 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ 6) การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรมและ 9) กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบตรวจสอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentages)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentages)

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10-11 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 21 คน ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Planner) จำนวน 11 คน ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารการศึกษาระดับสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน (2) ศึกษาธิการจังหวัดระยอง จำนวน 1 คน (3) ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (จังหวัดระยอง) (4) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จำนวน 1 คน (5) คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน (6) คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 2 คน และ (7) ท้องถิ่นจังหวัดระยอง จำนวน 1 คน

2.2 กลุ่มผู้ใช้นโยบายสู่การปฏิบัติ (User) จำนวน 10 คน ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 1 คน (2) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำนวน 1 คน (3) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (จังหวัดระยอง) จำนวน 1 คน (4) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยอง จำนวน 1 คน (5) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดระยอง (ในระบบ) จำนวน 2 คน (6)ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง

จำนวน 1 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 2 คน และ (7) ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสนทนากึ่งโครงสร้างในการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นประเด็นการสนทนาที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น เพื่อนำมาปรับปรุงและเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ซึ่งมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 ประเด็นการสนทนาเกี่ยวกับข้อปรับปรุงและเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

2.1 กำหนดประเด็นหลักในการสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น

2.2 จัดทำร่างประเด็นการสนทนาและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3 ปรับปรุงประเด็นการสนทนากลุ่มและนำไปใช้ต่อไป

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยจัดทำรายงานสรุปผลการสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองที่ได้จากการดำเนินการในขั้นตอนที่ 2 จนครบตามกระบวนการนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พร้อมนำมาจัดทำเป็นแบบบันทึกประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) อภิปรายและให้ข้อเสนอในประเด็นโครงสร้างที่กำหนดตามประเด็นการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาทั้ง 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ 6) การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม และ 9) กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ประสานขอหนังสือความอนุเคราะห์เชิญผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีและเชิญผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 21 คน

4.2 ส่งประเด็นที่จะใช้ประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ให้ผู้เข้าร่วมประชุม ก่อนวันนัดหมาย ประมาณ 1 สัปดาห์

4.3 นัดหมายวันเวลา สถานที่ในการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

4.4 จัดในการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) เป็นการประชุมวิพากษ์และ แสดงความคิดเห็น เพื่อกำหนดนโยบายของกลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย กลุ่มผู้นำ นโยบายสู่การปฏิบัติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) มาประมวลผลข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) ผู้วิจัยได้ทำไปพร้อม ๆ กันทุกครั้งที่ได้ข้อมูลนำข้อมูลมาจัด ประเภทและจัดหมวดหมู่ สังเคราะห์ แปลความหมายและตีความข้อมูลที่ได้รวบรวมมาหลังจาก การประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ผู้วิจัยได้นำข้อมูล ไปถอดบันทึกเสียง รวบรวมเรียบเรียง และตรวจสอบความหมายกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่ม พร้อมทำการแก้ไขข้อมูล ให้ถูกต้องจนครบและสมบูรณ์

การดำเนินการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังภาพประกอบ 4

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

1.1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ขั้นตอนที่ 2 ผลประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

2.2 การตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยวิธีการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

เพื่อรวบรวมเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ เพื่อรวบรวมเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

(Best Practice) สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 14 คน จากสถานศึกษา จำนวน 7 แห่ง โดยแบ่งผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์เอกสารแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นรายด้าน ตามลักษณะงานที่ส่งผลโดยตรงต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา มีองค์ประกอบ 9 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ 6) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม และ 9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2. ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 14 คน จากสถานศึกษา จำนวน 7 แห่ง ดังนี้

2.1 สถานศึกษาที่ได้รับรางวัลเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำนวน 1 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำนวน 1 แห่ง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดระยอง (ในระบบ) จำนวน 1 แห่ง โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับ OBECQA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 1 แห่ง สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยอง จำนวน 1 แห่ง

2.2 สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1 แห่ง และจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 1 แห่ง รวม 2 แห่ง

สรุปได้ว่า จากการศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา สามารถนำเสนอรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง คือ องค์ประกอบ 9 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ 6) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรมและ 9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร (Documentary Analysis) แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จำแนกตามสถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	7	50.00
ครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา	7	50.00
รวม	14	100.00
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	6	42.86
ปริญญาโท	6	42.86
ปริญญาเอก	2	14.29
รวม	14	100.00
อายุราชการ		
2-10 ปี	3	21.43
11-20 ปี	7	50.00
21-30 ปี	3	21.43
31 ปีขึ้นไป	1	7.14
รวม	14	100.00

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เป็น

ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อน
นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ผู้ศึกษาระดับปริญญาเอก
จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ผู้ศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ
42.86 ผู้ศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 อายุราชการระหว่าง 2-10 ปี
มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 อายุราชการระหว่าง 11-20 ปี มีจำนวน 7 คน คิดเป็น
ร้อยละ 50.00 อายุราชการระหว่าง 21-30 ปี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 อายุราชการ
ระหว่าง 31 ปีขึ้นไป มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ผลการศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการ
ศึกษาจังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) แนวคิด ทฤษฎี
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการศึกษาวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของผู้บริหารและครู
ผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants)
คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ สถานศึกษาละ 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 7 แห่ง ดังนี้
สถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 1 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ
เขต 2 จำนวน 1 แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนจังหวัดระยอง
(ในระบบ) จำนวน 1 แห่ง สถานศึกษามาตรฐานสากล ระดับ OBECQA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 1 แห่ง สถานศึกษาที่มีวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best
Practice) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยอง จำนวน 1 แห่ง สถานศึกษาที่วิถีปฏิบัติ
เป็นเลิศ (Best Practice) ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1 แห่ง และในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน
1 แห่ง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของรูปแบบการบริหาร
สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้

“...ผู้บริหารต้องนำองค์กรให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ซึ่งวิสัยทัศน์ต้องให้ทันการเปลี่ยนแปลง
ของกระแสโลก (world trends) อีกทั้งผู้บริหารต้องอยู่บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างน้อย 4 ปี
การศึกษา เพื่อให้ได้เห็นการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการนิเทศกำกับติดตาม
ให้คำชี้แนะ ให้คำปรึกษา การอำนวยความสะดวกและการแก้ปัญหาสามารถทำได้อย่างทั่วถึงและ
รวดเร็วซึ่งสถานศึกษาควรมีอิสระเชิงโครงสร้างการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ผู้บริหารที่มีภาวะ
ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม มีการวางแผนกลยุทธ์ พัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบทุกคน
ต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญ เป็นการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ซึ่งสามารถ
จัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการและแก่นแท้ของบริบทพื้นที่ควบคู่กับการขับเคลื่อนคุณภาพ

การศึกษาตามมาตรฐานสากล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและเรียนรู้แสวงหาทักษะใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 1, โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในมิติต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม มีกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้และการดำเนินงานด้านอื่น ๆ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายมีเครื่องมือในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูที่มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้ถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนร่วมงานแต่เพื่อนร่วมงานไม่ค่อยให้ความเชื่อมั่น ครูโดยส่วนมากจะเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารเพียงคนเดียว...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 2, โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษามีรูปแบบในการพัฒนาโดยใช้ “KAPHAO Model” เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน ในด้านภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน อุทิศตนในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 1, โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...บุคลากรในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงจากหน่วยงานต้นสังกัด เพราะเมื่อมีการอบรมพัฒนาบุคลากรจะหมุนเวียนกันไปจนครบทั่วถึงเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ มีการออกแบบกระบวนการด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบได้อย่างเป็นระบบให้มีการฝึกอบรม การศึกษาและการพัฒนาเป็นการเพิ่มพูนความรู้ตรงกับศักยภาพในการปฏิบัติงาน แต่ครูไม่ค่อยมีเวลารวบรวมสารสนเทศด้านวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 2, โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม มีรูปแบบการพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา โดยมีการตั้งเป้าหมายในการพัฒนาร่วมกันเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ มีการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งที่สถานศึกษา มีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย การวางแผน การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำ
อีกทั้งการพัฒนางานต่าง ๆ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 1, โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ที่โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรในทุกปีการศึกษาจะมีการปรับหลักสูตรตลอด
เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและนักเรียนต้องนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับ
ที่สูงขึ้น การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะของนักเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้และได้ปฏิบัติจริง
ซึ่งมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม นักเรียนสามารถออกแบบชิ้นงาน
ได้อย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งชุมชนมีความเข้มแข็ง ทุกคนให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมของ
สถานศึกษาเป็นอย่างดี สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาหลังเสร็จการทำกิจกรรมใน
แต่ละกิจกรรมจะช่วยให้เกิดคลังความรู้ที่เป็นระบบพร้อมใช้งาน ลดความยุ่งยากซับซ้อนในการ
ปฏิบัติงาน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 2, โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษามีภาคีเครือข่ายรอบ ๆ สถานศึกษาและนำเครือข่ายเหล่านั้นมาช่วยใน
การจัดการศึกษา ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมมีความมุ่งมั่นตั้งใจและ
เป็นแบบอย่าง ขับเคลื่อนการบริหารงานต่าง ๆ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาทรัพยากร
บุคคลเชิงระบบ มีการฝึกอบรม การศึกษาต่อ ซึ่งการพัฒนาเป็นการเพิ่มพูนความรู้ตรงตามศักยภาพ
ในการปฏิบัติงานมีการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและ
เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร มีการพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างโอกาสในความเจริญก้าวหน้า
ในตำแหน่งที่สูงขึ้น ต้องมีการสร้างความเข้าใจสมาชิกในองค์กรทุกคนรับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกัน
ในการทำงาน ถ้าได้ใจของคนทำงานแล้ว ภูเขาทั้งลูกก็ช่วยกันยกออกได้และการมีส่วนร่วม
ในการบริหารเป็นเรื่องที่สำคัญให้ทุกคนได้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 1, โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ นักเรียนจะคุ้นชินกับวิธีการเรียน
และสามารถเชื่อมโยงวิธีการเรียนกับวิชาอื่นได้ เช่น นักเรียนเรียนรู้วิธีการทำงาน นักเรียนจะเริ่ม
ตั้งแต่วางแผนการทำงาน การเตรียมอุปกรณ์ การคิดต้นทุน การจำหน่ายและวางแผนเวลาที่ใช้
ในการทำงาน เวลานั้นนักเรียนไปเรียนวิชาอื่น ๆ นักเรียนจะนำวิธีการออกมาใช้ ซึ่งถือว่าเป็น
สมรรถนะที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ซึ่งพบเห็นได้จากสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 2, โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษาใช้รูปแบบการบริหาร โดยใช้ “RUKPASA Model” โดยนักเรียนโรงเรียนรักภาษาจะต้องมีคุณลักษณะ เด็กไทยสไตส์อินเตอร์ กล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก แต่ต้องมีสัมมาคารวะ นักเรียนต้องมีตัวตนที่ชัดเจน มีภาวะผู้นำและต้อง SMART ส่งเสริมให้โอกาสนักเรียนในการแสดงความคิดเห็นและการสร้างสรรค์ผลงาน ในส่วนของการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้แบบใหม่ ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้มีส่วนร่วมมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้สถานศึกษาได้ชี้แจงนโยบายและสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ปกครองตลอดเวลาและต้องมีวิธีการที่สะท้อนถึงคุณภาพที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นไปตามระบบกลไกของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 1, โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สิ่งที่คาดหวังมาตลอดในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตรสมรรถนะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีสมรรถนะมีทักษะขั้นพื้นฐานในด้านการอ่าน การเขียนและการคิดเลข มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดี เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีความสามารถในการประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสถานศึกษาต้องมีเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 2, โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใช้รูปแบบสถานศึกษาและชุมชนเป็นฐาน “School and community based” สถานศึกษามีอิสระเชิงโครงสร้างการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม มีการวางแผนกลยุทธ์และสามารถจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการและแก่นแท้ของบริบทพื้นที่ควบคู่กับการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานสากล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและเรียนรู้แสวงหาทักษะใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความเป็นพื้นที่ในมิติต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ควรมีกระบวนการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้และการดำเนินงานด้านอื่น ๆ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 1, โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษามีหลักสูตร “learn for life” ที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน นักเรียนสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษามีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ซึ่งที่สถานศึกษามีหลักสูตรเกี่ยวกับงานอาชีพจำนวน 10 อาชีพและต้องประเมินทุกปีว่า อาชีพที่จัดให้นักเรียนเรียนสามารถตอบสนองความต้องการได้จริงไหม และมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ เช่น อาชีพ

ประกอบอาหาร ระหว่างเรียนนักเรียนต้องเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ มาก และทำให้ใช้เวลาในการเรียน มากก็ปรับมาเป็นอาชีพนวดแทน เพราะการนวดไม่ต้องเสียเวลาเตรียมอุปกรณ์และการลงทุน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 2, โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษามีรูปแบบการบริหารจัดการเชิงระบบผ่าน PLC ที่มีคุณภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยผู้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนต้องตระหนักและมีเป้าหมายเดียวกัน ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ต้องกำหนดทิศทาง เป้าหมายในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 1, โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สามารถขับเคลื่อนนโยบาย การศึกษาของรัฐบาลให้สอดคล้องกับพื้นที่ได้และต้องมุ่งพัฒนาเด็กไทยให้เรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ ตรงตามความต้องการของพื้นที่ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการคิดค้นนวัตกรรมหรือ สร้างนวัตกรรมในพื้นที่ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของทรัพยากรบุคคลทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง...”

(ผู้ให้ข้อมูล: คนที่ 2, โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีส่วนช่วยส่งเสริมและพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ผู้ให้ข้อมูล ในการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ รูปแบบที่สามารถดึงศักยภาพ ความร่วมมือ ความรู้ความสามารถ ทักษะประสบการณ์การทำงานจากบุคลากรทั้งในสถานศึกษาและบริบทที่อยู่ โดยรอบสถานศึกษาซึ่งได้นำรูปแบบวิธีการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษามาแลกเปลี่ยน เรียนรู้และทำให้เกิดแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมที่หลากหลาย พัฒนางานสู่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศได้ และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จากการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกจากที่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม การพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนให้เป็นนวัตกร การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

ผู้วิจัย ขอนำเสนอข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

“...ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นผู้นำทางวิชาการและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในด้านครองตน ครองคนและครองงาน ได้อย่างสม่ำเสมอ สร้างแรงบันดาลใจ มีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน สามารถนำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนการบริหารงานต่าง ๆ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนได้รับความพึงพอใจและการยอมรับในการบริหารจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมนำสิ่งใหม่ มาผลิตคิดค้นและพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรทางการศึกษา...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารควรเป็นผู้กระตือรือร้น เสาะแสวงหาความรู้ใหม่ อุทิศตน เสียสละ มุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ เท่าทันเทคโนโลยีและมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ขั้นสูง สามารถประเมินสถานการณ์และความเสี่ยงได้อย่างแม่นยำ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการปรับและประยุกต์ใช้นวัตกรรมการบริหารการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานำนวัตกรรมมาใช้ในการแก้ปัญหาคุณภาพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน ควรเป็นผู้สร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาให้ผลิตคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้น....”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ควรมีวิสัยทัศน์เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน พัฒนาความสามารถของครูและบุคลากรไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น พัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน เป็นผู้นำในการสร้างแรงบันดาลใจในการคิดสร้างนวัตกรรม...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและผู้นำทางวิชาการ ต้องมีบุคลิกที่ดีและเป็นกัลยาณมิตร เป็นผู้ที่มีความสามารถรอบด้าน มีวิสัยทัศน์ มีมุมมองที่สร้างและเปิดโอกาส มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและเป็นแบบอย่างที่ดี...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารเป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลงเป็นนักสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน นำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งขับเคลื่อนการบริหารงานต่าง ๆ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ควรมีทักษะในการสร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาให้ผลิต คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาให้มากขึ้น มีความสามารถในการขับเคลื่อนการบริหารงานและพัฒนางานทั้ง 4 ด้านให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ หรือนำมาผลิต คิดค้นและพัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลผลิต...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารมีความสามารถการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงาน ครองตน ครองคนและครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ กระตือรือร้น เสาะแสวงหาความรู้ใหม่ อุทิศตน เสียสละ มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ เท่าทันเทคโนโลยีและมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ขั้นสูงสามารถประเมินสถานการณ์และความเสี่ยงได้อย่างแม่นยำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการปรับ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมการบริหารการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีวิสัยทัศน์เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน พัฒนาความสามารถของครูและบุคลากรไปสู่ระดับที่สูงขึ้น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาให้มากขึ้นมีความสามารถในการบริหารวิชาการและผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการขับเคลื่อนการบริหารและพัฒนางานทั้ง 4 งานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้หรือนำมาผลิต คิดค้นและพัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลผลิต

การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

ข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

“...ผู้บริหารมีการวางแผนและมีการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจนมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีการกำหนดเป้าหมายระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาวมีการวางแผนอย่างเป็นระบบและสามารถพัฒนางานที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นจนเกิดเป็นผลผลิตภาพ มีความยืดหยุ่น คล่องตัวในการนำไปปฏิบัติและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงในการนำสู่เป้าหมายที่วางไว้ มีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ควรเป็นการวางแผนที่มาจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ผ่านการวิเคราะห์เชิงระบบ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการกำหนดทิศทางการเป็นไปได้ในการขับเคลื่อนภารกิจอย่างมีมาตรฐานต่อไป การวางแผนกลยุทธ์ควรมีรายละเอียดที่ใครอ่านก็สามารถเห็นภาพบริบทและเข้าใจแนวคิดสู่เป้าหมายของกระบวนการที่วางแผนได้อย่างชัดเจน มีการระบุให้เห็นภาพตัวชี้วัดของการบรรลุหรือล้มเหลวที่เป็นรูปธรรม...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ควรมีลักษณะ (1) มีการเตรียมความพร้อม โดยผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (2) จัดบริหารบุคคลให้เหมาะสมกับการพัฒนางานด้านต่าง ๆ (3) จัดทำโครงสร้างการทำงานให้ชัดเจน (4) มุ่งดำเนินงานเชิงกลยุทธ์สู่ความสำเร็จเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม (5) ตรวจสอบและประเมินผล (6) ปรับปรุงและพัฒนา...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนและมีการกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีความสามารถ ทักษะและกระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาระยะยาวที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์อนาคตการคิดเชิงการแข่งขันมีระบบการทำงานที่พัฒนาความสามารถในการปรับตัวสูง...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารต้องรู้ทิศทางที่ชัดเจนว่า จะนำพาสถานศึกษาเดินไปทิศทางไหนมีเป้าหมาย มีการวางระบบการทำงานที่ชัดเจน ทุกคนรับรู้ รับทราบ วางคนให้เหมาะสมกับงานและการวางแผนงานที่เป็นระบบชัดเจนนำไปสู่เป้าหมาย มีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและผลผลิตภาพพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อมโดยผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม วางแผนจัดบริหารบุคคลให้เหมาะสมกับการพัฒนางานด้านต่าง ๆ และจัดทำโครงสร้างการทำงานให้ชัดเจน โดยมุ่งดำเนินงานเชิงกลยุทธ์สู่ความสำเร็จเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม พร้อมทั้งตรวจสอบและประเมินผล เพื่อนำผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารต้องมีจุดมุ่งหมายการไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน มีความชัดเจนในการกิจและบทบาทความเกี่ยวข้องของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ วางแผนงานที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดความคุ้มค่าและมีคุณค่า...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารมีการวางแผนและมีการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจนมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถ ทักษะและกระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาระยะยาวที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์อนาคตการคิดเชิงการแข่งขัน มีระบบการทำงานที่พัฒนาความสามารถในการปรับตัวสูง มีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและผลผลิตภาพพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร

ข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

“...ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องมีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อยอด เพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้ มีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม และมีเจตคติที่ดี มีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัยอย่างถูกต้อง เหมาะสมในด้านการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี เข้าใจในวิทยาการใหม่ ๆ ที่จำเป็นในชีวิต มีความสามารถในการสร้างอาชีพ ได้อย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเอง เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีสุขภาวะ มีแรงบันดาลใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถสร้างสรรค์ต่อยอดนวัตกรรม ได้รับการพัฒนาสู่การเป็นนวัตกรที่มีประสิทธิภาพได้รับความพึงพอใจจากชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร ควรนำฐานภูมิปัญญาหรือแหล่งเรียนรู้หรือวิถีการใช้ชีวิตของคนในชุมชนมาเป็นจุดเริ่มต้นในการตั้งโจทย์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกระบวนการของการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นลำดับแรกและค่อย ๆ ประยุกต์และบูรณาการความรู้หรือบริบทที่เป็นสากลเข้ามาให้ผู้เรียนได้ฝึกคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสมควรแก่วัย ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีทักษะและสมรรถนะในการประพุดติและปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาทักษะสู่การเป็นนวัตกรที่สร้างสรรค์ต่อไป...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร ควรมีลักษณะด้านผู้บริหารสถานศึกษา ต้องสำรวจความพร้อมของผู้เรียนและชุมชน มีการวางแผนพัฒนาสถานศึกษานวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นนวัตกร มีการนิเทศ ติดตาม การบริหารจัดการโรงเรียนนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นนวัตกร พัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อีกทั้ง (1) ผู้เรียนต้องริเริ่มคิด เรียนรู้และลงมือทำในสิ่งแปลกใหม่ (2) ต้องมีความเป็นผู้นำ มุ่งมั่น มีความรับผิดชอบ (3) มีทักษะในการคิดทั้งเชิงบูรณาการ คิดเชื่อมโยง เรียนรู้และฝึกงานเชี่ยวชาญ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารควรเปิดช่องทางให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนนำชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เปิดโอกาสและให้เวลาแก่ผู้เรียนในการศึกษาค้นความสามารถเฉพาะตน ส่งเสริม เสริมแรงให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถ ขกย่อง เชิดชูเกียรติ ให้รางวัลเมื่อผู้เรียนประสบความสำเร็จ ได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีสมรรถนะเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดี มีคุณสมบัติต่าง ๆ ครบถ้วนตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด อีกทั้งมีทักษะขั้นพื้นฐานในด้าน การอ่าน การเขียนและการคิดเลข มีความรู้ความเข้าใจในวิทยาการต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิต...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรม มีความสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนาวัตกรรมได้เป็นอย่างดี อีกทั้งต่อยอดนวัตกรรม สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความสามารถในการคิดนอกกรอบและปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดี มีความสามารถ ทักษะและสมรรถนะในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือ การคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนานวัตกรรมของตนเองหรือผู้อื่นให้เป็น Soft Power และได้รับการพัฒนา ตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีความสามารถในการนํา นโยบายสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา สร้างนวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นนวัตกรรม พัฒนาให้ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารต้องสำรวจความพร้อมของผู้เรียนและชุมชนมีการ วางแผนพัฒนาโรงเรียนนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นนวัตกรรม มีการนิเทศ ติดตาม...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและ สมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาค้นคว้า

เพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้ มีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัย ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในวิทยาการใหม่ ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิต มีความสามารถในการสร้างอาชีพอย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะในการประพาสและปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนานวัตกรรม คิดนอกกรอบและปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดีมีความสามารถในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนานวัตกรรมของตนเองหรือผู้อื่นให้เป็น Soft Power ได้เป็นอย่างดี ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม

ข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

“...ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน ใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานเป็นทีมอย่างชัดเจน มีการดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงานอย่างชัดเจน มีการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ มีพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด มีการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอนอย่างชัดเจน มีการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากเครือข่ายร่วมพัฒนาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศ มีการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครูได้อย่างชัดเจน ตลอดจนปรับสภาพบรรยากาศให้สามารถกระตุ้นคนในองค์กรให้มีความตื่นตัว กระตือรือร้นและปฏิบัติงานแบบมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลด้วยกระบวนการที่หลากหลายเหมาะสมกับความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการพัฒนาคุณภาพงานที่รอบด้านต่อไป...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ควรมีลักษณะ มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัดอย่างชัดเจน เป็นการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพของการทำงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการสอนของครู เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน มีการยกระดับครูให้เป็นครูมืออาชีพ สามารถสร้างหลักสูตรใหม่ สร้างกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ลดช่องว่างระหว่างบุคลากรผู้ปฏิบัติงานและผู้นำ นอกจากนี้ยังเป็นการเน้นย้ำความพึงพอใจของผู้ปกครองด้วยเช่นกัน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ควรมีลักษณะเป็นการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพของการทำงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่องและเปิดโอกาสให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการสอนของครู เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน มีการยกระดับครูให้เป็นครูมืออาชีพ สามารถสร้างหลักสูตรใหม่ สร้างกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ลดช่องว่างระหว่างบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานและผู้นำ นอกจากนี้ยังเป็นการเน้นย้ำความพึงพอใจของผู้ปกครองด้วยเช่นกัน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพชัดเจน ซึ่งบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์การ การสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมของการอยู่ร่วมกันในองค์การ มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบชัดเจน ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการจัดการกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน บริหารจัดการเชิงระบบแบ่งกลุ่มงานให้ชัดเจนให้ทุกคนรับรู้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ มอบหมายงานให้ตรงกับคนและสามารถสอนงานได้ บริหารจัดการองค์การและใช้ทรัพยากรในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศ ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การและมีการประสานงานและการควบคุมการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ให้ครูผู้สอนมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีจิตวิญญาณของความเป็นครู อีกทั้งส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอนให้มีการพัฒนาศักยภาพตามความสนใจและถนัดของตนเอง...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงานเป็นทีม มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงาน มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด บริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอน เสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครู สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัด สามารถระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศ ดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ การจัดการกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน

การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ

ข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

“...การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น เชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียน ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ การจัดการเรียน

การสอนและการวัดประเมินผลตลอดจนคุณลักษณะของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ประจำวัน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ ควรเป็นหลักสูตรที่ผ่านการร่วมคิดร่วมวิเคราะห์และวิพากษ์ความเหมาะสมบนฐานความเป็นจริงของสถานการณ์คุณภาพผู้เรียน ปัจจุบันของสถานศึกษาเองและจัดระบบการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับหลักสูตร มีกระบวนการนิเทศกำกับติดตามที่สอดคล้องและเป็นแรงกระตุ้นการขับเคลื่อนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะควรมีลักษณะ (1) หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเอื้อให้สถานศึกษาและครูสามารถตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของผู้เรียนและบริบทที่มีความแตกต่างหลากหลาย (2) หลักสูตรกำหนดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น (3) หลักสูตรส่งเสริมผู้เรียนให้ได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถและได้มีโอกาสพัฒนาตนเองสู่ความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน (4) ให้หลักสูตรเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพ (5) ให้หลักสูตรมีการจัดรายวิชาและกิจกรรมที่เอื้อต่อผู้เรียนในช่วงรอยเชื่อมต่อ เมื่อสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับและช่วงวัย (6) ให้มีการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด ได้ลงมือทำ สะท้อนคิด ปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ได้เรียนรู้จากการลงมือทำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดสร้างสรรค์ สามารถผลิตชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ กระบวนการ วิธีการและนวัตกรรมตามความเหมาะสมกับวัยและความสามารถ (7) ให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักในระดับที่เหมาะสมกับช่วงวัย ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลลัพธ์ในระดับที่ต้องการ (8) ให้มีการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างที่หลากหลายของผู้เรียน บริบทภูมิสังคมและวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงความเสมอภาคและการให้โอกาสที่เท่าเทียมกัน (9) มีการสอบในลักษณะของการสอบเพื่อตัดสินและการแข่งขันให้น้อยที่สุดและส่งเสริมการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ที่ใช้ผลการประเมิน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้ของตน (Assessment as Learning) เพื่อการพัฒนาปรับปรุงและวางแผนการเรียนรู้ของตน (10) การประเมินผลการเรียนรู้ระดับชาติทั้ง NT และ O-NET ให้เป็นการประเมินสมรรถนะความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...หลักสูตรมีความยืดหยุ่น เอื้อให้สถานศึกษาและครูสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและบริบทที่มีความแตกต่างหลากหลาย มีหลักสูตรกำหนดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น เน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งกำหนดสาระความรู้และทักษะที่เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำซึ่งผู้เรียนทุกคน ควรจะได้รับในหลักสูตรส่งเสริมผู้เรียนให้ได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถและได้มีโอกาสพัฒนาตนเองสู่ความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตนและการประกอบอาชีพในอนาคต ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...หลักสูตรมีความยืดหยุ่น กำหนดสมรรถนะที่เป็นเกณฑ์กลางหรือมาตรฐานกลางสำหรับการจัดการศึกษาในแต่ละช่วงวัย ในจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะนั้น ครูจะมีมาตรฐานสมรรถนะและจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ ที่จัดไว้อย่างเป็นลำดับ เป็นกรอบในการจัดการเรียนการสอน ครูมีเป้าหมายที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนทำอะไรได้ ประเมินองค์รวมของสมรรถนะ ด้วยเครื่องมือประเมินตามความเหมาะสม ประเมินเมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะรับการประเมิน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...หลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นและมีความเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียน เน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ครูผู้สอนนำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลและคุณลักษณะของผู้เรียน หลักสูตรมีประสิทธิผลส่งผลต่อผู้เรียนให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ประจำวัน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น เชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียน เน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นผลิตภาพที่ส่งผล

ถึงประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน

การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

ข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

“...ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียน รวมของผู้เรียนโดยเปิดโอกาสให้ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน สามารถประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตโดยใช้นวัตกรรม...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ควรเริ่มที่การพัฒนาตัวผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมให้ถ่องแท้ เพื่อที่จะสามารถวางแผนกำหนดมาตรการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพในตัวครู ให้จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ควรมีลักษณะเป็นการเรียนการสอนที่มีสมรรถนะเป็นเป้าหมาย คือ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้งานได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง เป็นการเรียนรู้เพื่อใช้ประโยชน์ ไม่ใช่การเรียนรู้เพื่อรู้เท่านั้น เป็นการเรียนการสอนเน้น “การปฏิบัติ” โดยมีชุดของเนื้อหาความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการนำไปสู่สมรรถนะที่ต้องการมีการบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง จะได้รับการนำไปใช้ เพื่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ไปตามความถนัดและความสามารถของตน ให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้ก้าวหน้า...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดหลักสูตรฐานสมรรถนะ ใช้สื่อการสอนที่กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน นำสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายมาใช้ จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning จัดกิจกรรมที่กระตุ้นความอยากรู้อยากทำของผู้เรียน บริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิด อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนในการสร้างสรรค์นวัตกรรมประเมินตามสภาพจริง เน้นการประเมินกระบวนการเรียนรู้...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ครูออกแบบการเรียนรู้ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้กระบวนการจิตศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้ผู้อำนวยความสะดวกตรวจสอบ และร่วมกันวิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้ทุกครั้ง...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนมุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยให้ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ควรมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เรียนรู้เพื่อให้อาจใช้การได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตและ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ

ข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

“...ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบมีการออกแบบกระบวนการด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบได้อย่างเป็นระบบ มีการสร้างความเข้าใจสมาชิกในองค์กรทุกคนรับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกัน ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PLC การฝึกอบรม การศึกษาและการพัฒนา เพื่อเป็นการปรับพฤติกรรมและเพิ่มพูนความรู้ของผู้ปฏิบัติงานให้ตรงกับศักยภาพในการทำงาน พร้อมทั้งจะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร สร้างโอกาสในความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล พัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ จัดการอบรมให้ความรู้และมีแผนการกำกับติดตามการนำความรู้สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมตลอดจนจัดระบบสวัสดิการและความดีความชอบให้ผูกโยงไปกับคุณภาพผลงานของแต่ละบุคคลด้วย...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้การบริหารทรัพยากรส่วนบุคคล ต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลมาเป็นตัวขับเคลื่อนงานในทุกมิติ ทั้งตัวผู้บริหาร ครูและนักเรียน ล้วนมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากในทุกตำแหน่งต้องมีแรงบันดาลใจที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับหน้าที่ แล้วนำไปขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม จึงจะประสบผลสำเร็จได้...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงานพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ อบรมพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพเพิ่มสูงขึ้นทั้งในด้านทักษะ องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์หรือแม้กระทั่งทักษะใหม่ ๆ ให้ทันต่อเทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นมืออาชีพ ตลอดจนการสร้างขวัญกำลังใจ การเสริมแรงให้กับบุคลากรตามโอกาสที่เหมาะสม...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การการบริหาร ทรัพยากรส่วนบุคคล ต้องมีเป้าหมายและกระบวนการพัฒนาที่เป็นระบบ ผู้บริหารมีการนำนวัตกรรมการบริหารการศึกษามาใช้ในรูปแบบของระบบและเกิดประสิทธิภาพได้มากขึ้น...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบมีการออกแบบกระบวนการด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้อย่างเป็นระบบ มีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ เพิ่มพูนความรู้ตรงกับศักยภาพในการทำงาน มีการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์การทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกัน นำนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม เสริมสร้างระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน พัฒนาครูทั้งระบบ มีเป้าหมายเดียวกัน เปิดโอกาสให้ครูได้ศึกษาดูงานเพิ่มเติม โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณทุกคนเรียนรู้ไปด้วยกัน ด้วยกระบวนการ PLC ไปเรียนรู้ นอกเครือข่าย เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ คณะครูไปเรียนรู้และนำมาใช้พูดคุยในวง PLC...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล กำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ ส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงาน ปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์การทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกัน นำนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม รวมถึงเสริมสร้างระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

ข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

“...ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษา สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ที่มีการร่วมกันวางนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงานของ สถานศึกษา มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบ ร่วมกันในการสนับสนุนต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมจากทุกภาคส่วน และกำหนดบทบาทและขอบข่ายความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนที่ชัดเจน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางนโยบายและขับเคลื่อน การบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการเชิงพื้นที่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม จะต้องให้เขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองและ ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจังตั้งแต่การวางแผนพัฒนาสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา การติดตามและประเมินผล...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาส ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม จะต้องมีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้อง กับบริบทเชิงพื้นที่ให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้บริหาร ชุมชนที่เกี่ยวข้อง คู่องค์กร คุณภาพตามมาตรฐาน โดยยึดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้รู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง การบริหารแบบมีส่วนร่วมผู้ปกครองสำคัญที่สุด เพราะเป็นคนที่ใกล้ชิดกับนักเรียน ถ้าผู้ปกครองเข้าใจรูปแบบวิธีการดำเนินงานของโรงเรียนและเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการพัฒนา คุณภาพนักเรียนจะไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างชัดเจน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษา สอดคล้องกับบริบทให้เหมาะสมกับความต้องการเชิงพื้นที่ มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด นำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ สร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางแผนนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ สร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้รู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของ

สถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญการนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความ ร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน

กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา

ข้อความจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ “...สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการกำหนด บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีกระบวนการ ควบคุม การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงาน รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติการแก้ไขหรือ การติดตาม ตรวจสอบซ้ำ โดยจัดทำเป็นเล่มรายงาน SAR ประจำปีในแต่ละระดับ ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

“...กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม ควรมีการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพดำเนินการตามกระบวนการของ การประกันคุณภาพอย่างจริงจัง ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 2, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ระบบประกันคุณภาพการศึกษา คือ ระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่ทำให้ สามารถบรรลุถึงมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ตลอดเวลา ประกอบด้วย 3 ระบบย่อย คือ ระบบ การวางแผน ระบบการควบคุมคุณภาพและระบบการทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจร PDCA ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เขตพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ควรเข้ามามีบทบาท ร่วมกันในการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งการประกันคุณภาพภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพ สถานศึกษา มีความสำคัญยิ่ง ที่จะส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสนใจ และห่วงใย สถานศึกษาจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคมว่า มีความสามารถในการ จัด การศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนมีคุณธรรม (ดี) มีความรู้ (เก่ง) และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 3, 5 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 4, 6 กุมภาพันธ์ 2567)

“...ขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบประกอบด้วย การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงาน การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนำผลจากการ ประเมินไปใช้ในการพัฒนา...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 5, 8 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษามี กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาและ 5) การปฏิบัติ การแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 6, 16 กุมภาพันธ์ 2567)

“...สถานศึกษามีการจัดทำบทสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบ จัดทำเป็นเล่มรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละระดับ พร้อมทั้งใช้รูปแบบการรายงานในลักษณะของเอกสารและ Platform ผ่านเครือข่ายออนไลน์ การนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและรายงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาไปสร้างการรับรู้และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อม ทั้งนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน ...”

(ผู้ให้ข้อมูล: โรงเรียนที่ 7, 21 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุปได้ว่า กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ สถานศึกษา มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและ ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีกระบวนการขับเคลื่อนการ ดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพ

การศึกษา และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำได้ มีกระบวนการควบคุม การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง มีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการ ดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง และชัดเจน จัดทำบทสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วน ทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและ รายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการรับรู้และเผยแพร่ให้ผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่าง ชัดเจน

จากประเด็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ได้นำมาประมวลกับร่างรูปแบบการบริหาร สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ในการวิเคราะห์เอกสาร การบริหารสู่ความเป็นเลิศในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง องค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอน เชิงนวัตกรรม ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิง นวัตกรรม และด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา โดยแต่ละด้านผู้วิจัยได้สรุปจากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ความคิดเห็นสอดคล้องกัน ดังตาราง 13

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 13 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมายจากการสัมภาษณ์เชิงลึกรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
1	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในด้านครองตน ครองคนและครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4	ผู้บริหารอุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
5	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่องานที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
6	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
7	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
8	ผู้บริหารเป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
9	ผู้บริหารได้รับความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
10	ผู้บริหารเป็นนักสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
11	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
12	ผู้บริหารสามารถนำนโยบายและใช้วิธีการที่หลากหลายในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
13	ผู้บริหารมีความสามารถในการขับเคลื่อนการพัฒนางานทั้ง 4 ด้านให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
14	ผู้บริหารเป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้หรือนำมาผลิตคิดค้นและพัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลผลิตภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
15	ผู้บริหารสามารถพัฒนาตนเองและเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันใน 15 ประเด็น

ตาราง 14 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมายจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
1	ผู้บริหารมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายหรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2	ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3	ผู้บริหารมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาวได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
5	ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและสามารถพัฒนางานที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นจนเกิดเป็นผลดีภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 14 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
6	ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
7	ผู้บริหารมีความสามารถ ทักษะและกระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
8	ผู้บริหารมีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและผลผลิตภาพพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันใน 8 ประเด็น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 15 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมายจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
1	ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2	ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3	ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4	ผู้เรียนมีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อยอด เพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
5	ผู้เรียนมีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
6	ผู้เรียนมีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัยอย่างถูกต้อง เหมาะสมในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
7	ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในวิทยาการใหม่ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิตได้เป็นอย่างดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
8	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างอาชีพได้อย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 15 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
9	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างอาชีพได้ อย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
10	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสมควรแก่วัยได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
11	ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
12	ผู้เรียนมีความสามารถมีทักษะและสมรรถนะใน การประพุดิและปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรตลอดจนสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
13	ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็น อย่างดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
14	ผู้เรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับ ตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
15	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการ คิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนานวัตกรรมได้เป็น อย่างดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
16	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดนอกกรอบ และปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็น อย่างดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 15 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
17	ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ ในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนา นวัตกรรมของตนเองหรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์แวร์ได้เป็นอย่างดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
18	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่ การเป็นนวัตกรได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันใน 18 ประเด็น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 16 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมายจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
1	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงานเป็นทีมอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยมีการดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงานอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
5	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
6	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการ องค์การเชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
7	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอนอย่าง ชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
8	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างให้ครูผู้สอนมี จิตวิญญาณของความเป็นครูได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
9	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนให้ ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็ม ศักยภาพตาม ความสนใจและถนัดอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
10	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการระดมทรัพยากรและ งบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้ อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
11	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศได้ อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
12	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
13	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่นปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
14	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการจัดกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันใน 14 ประเด็น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 17 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมายจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
1	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2	การบริหารหลักสูตรโดยกำหนดเป็นสมรรถนะหลักที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3	การบริหารหลักสูตรโดยเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
5	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันใน 5 ประเด็น

ตาราง 18 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมายจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
1	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 18 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
5	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
6	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
7	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
8	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันใน 8 ประเด็น

ตาราง 19 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย
จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาทรัพยากร บุคคลเชิงระบบ	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
1	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิง ระบบโดยการออกแบบกระบวนการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลที่ชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิง ระบบโดยการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ได้ อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิง ระบบโดยการส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อ การเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและ ความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงานได้ อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิง ระบบโดยการปรับพฤติกรรมของ ผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ องค์กรได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 19 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
5	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยมีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อ ยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น ได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
6	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกันได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
7	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการนำนวัตกรรมทางการบริหาร การศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมและชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
8	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลิตภาพและ ประสิทธิภาพได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

จากตาราง 19 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ใน 8 ประเด็น

ตาราง 20 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมายจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
1	ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2	ผู้บริหารสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางแผนนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3	ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุดได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 20 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหาร สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม เชิงนวัตกรรม	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
5	ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสียได้รู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
6	ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
7	ผู้บริหารมีการนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

จากตาราง 20 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันใน 7 ประเด็น

ตาราง 21 ความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมายจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
1	สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3	สถานศึกษามีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตามตรวจสอบซ้ำได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ตาราง 21 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
4	สถานศึกษามีกระบวนการควบคุม การ ติดตาม การตรวจสอบและการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่องชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
5	สถานศึกษามีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผล การดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้น หลังจากการดำเนินงานตามกลไกการ ขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
6	สถานศึกษามีการจัดทำบทสรุปและรายงาน ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบที่ ชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
7	สถานศึกษาใช้รูปแบบการรายงานที่ หลากหลายในลักษณะของเอกสารและ Platform ผ่านเครือข่ายออนไลน์ เพื่อให้ สอดคล้องและรองรับระบบการประกัน คุณภาพภายนอกได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 21 (ต่อ)

ประเด็นที่	รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	โรงเรียนที่							ความถี่ (n=7)
		1	2	3	4	5	6	7	
8	สถานศึกษามีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการเรียนรู้และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7

จากตาราง 21 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันใน 8 ประเด็น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย นำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสามารถแสดงได้ ดังนี้

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 172)

รายการข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	42	24.42
หญิง	130	75.58
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	76	44.19
ปริญญาโท	90	52.32
ปริญญาเอก	6	3.49
ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งข้างต้น		
น้อยกว่า 5 ปี	56	32.56
ตั้งแต่ 5-10 ปี	45	26.16
10 ปี ขึ้นไป	71	41.28

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 75.58 และเพศชาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 24.42 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 52.32 ปริญญาตรี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 44.19 และปริญญาเอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.49 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 41.28 น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 32.56 และตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 26.16 ตามลำดับ

วิเคราะห์ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) เป็นการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้สร้างโมเดลการวัดจากการทบทวนวรรณกรรมแล้ว ผู้วิจัยทราบว่า มีจำนวนองค์ประกอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเท่าใด แต่ละองค์ประกอบรูปแบบชื่ออะไรและประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้าง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จึงเป็นการพิสูจน์ความถูกต้องของโมเดลในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรม AMOS ในการวิเคราะห์ เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ในรูปแบบของโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ค่าสถิติที่ใช้ เพื่อพิจารณาประเมินความสอดคล้องของตัวแปรกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังตาราง 23

ตาราง 23 ค่าสถิติในการประเมินความสอดคล้องของตัวแปรกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าสถิติ	วัตถุประสงค์	ค่าที่ยอมรับได้
Chi-Square	เพื่อยืนยันสมมติฐานศูนย์ (null hypothesis) คือ ตัวแปรมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์	ns.($p>.05$)
Relative Chi-square	ตรวจสอบว่าตัวแปรมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์	<2
Goodness of Fit Index (GFI)	เพื่อวัดระดับความกลมกลืน มีค่าระหว่าง 0 – 1.00	$>.95$
Comparative Fit Index (CFI)	เพื่อวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบมีค่าระหว่าง 0 – 1.00	$>.95$
Normal Fit Index (NFI)	ดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมพัทธ์	$>.95$
Standardized root Mean square Residual (RMR)	บอกค่าความคลาดเคลื่อนตัวแปรในรูปของรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐานโดยมีค่าระหว่าง 0 – 100	$<.05$
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	บอกค่าความคลาดเคลื่อนตัวแปรในรูปของรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณโดยมีค่าระหว่าง 0 – 100	$<.05$

ที่มา :Tanaka and Huba (1985, pp 233-239); Bentler (1990, pp. 238-246); Arbuck and Wothke (1999, pp.45-48); Tabachnick and Fidell (2007, pp. 124-128) ; Hooper, Coughlan and Mulle (2008, pp.53-60); Hair et al. (2010, p. 283)

ความหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์

ตัวแปรสังเกตได้

- a1 หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- a2 หมายถึง ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในด้านครองตน ครองคน และครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ
- a3 หมายถึง ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ
- a4 หมายถึง ผู้บริหารอุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่
- a5 หมายถึง ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่องานที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- a6 หมายถึง ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน
- a7 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการได้อย่างชัดเจน
- a8 หมายถึง ผู้บริหารเป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- a9 หมายถึง ผู้บริหารได้รับความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการศึกษา
- a10 หมายถึง ผู้บริหารเป็นนักสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างชัดเจน
- a11 หมายถึง ผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง
- a12 หมายถึง ผู้บริหารสามารถนำนโยบายและใช้วิธีการที่หลากหลายในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน
- a13 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการขับเคลื่อนการบริหารงานทั้ง 4 ด้านให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
- a14 หมายถึง ผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้หรือนำมาผลิต คิดค้นและพัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลิตภาพ
- a15 หมายถึง ผู้บริหารสามารถพัฒนาตนเองและเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- b16 หมายถึง ผู้บริหารมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายหรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน
- b17 หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน

- b18 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระยะสั้น หรือระยะยาวได้อย่างชัดเจน
- b19 หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์และการคิด เชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม
- b20 หมายถึง ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและสามารถพัฒนางานที่ทำให้ มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นจนเกิดเป็นผลผลิตภาพ
- b21 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อ รองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ
- b22 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถ ทักษะและกระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่ หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- b23 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมา ประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและ ผลผลิตภาพพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน
- c24 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบท ของสถานศึกษา
- c25 หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของ หลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา
- c26 หมายถึง ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง
- c27 หมายถึง ผู้เรียนมีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ ยอด เพื่อสร้างอนาคตที่ดี ของตนเองได้
- c28 หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- c29 หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัยอย่างถูกต้อง เหมาะสมในด้านการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี
- c30 หมายถึง ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในวิทยาการ ใหม่ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิตได้เป็นอย่างดี
- c31 หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างอาชีพได้อย่างหลากหลายตามความถนัด ของตนเอง

- c32 หมายถึง ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญาสามารถพัฒนาตนเองให้รู้จักการต่อยอดเป็นนวัตกรรมได้
- c33 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสมควรแก่วัยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
- c34 หมายถึง ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข
- c35 หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะในการประพจน์และปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ของหลักสูตรตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- c36 หมายถึง ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี
- c37 หมายถึง ผู้เรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- c38 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนา นวัตกรรมได้เป็นอย่างดี
- c39 หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดนอกกรอบและปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดี
- c40 หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนานวัตกรรมของตนเองหรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างดี
- c41 หมายถึง ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- c42 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน
- d43 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- d44 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงานเป็นทีมอย่างชัดเจน
- d45 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยมีการดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงานอย่างชัดเจน

- d46 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ
- d47 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด
- d48 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอนอย่างชัดเจน
- d49 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครูได้อย่างชัดเจน
- d50 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัดอย่างชัดเจน
- d51 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้อย่างชัดเจน
- d52 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างชัดเจน
- d53 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจน
- d54 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบชัดเจน
- d55 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการจัดกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน
- e56 หมายถึง การบริหารหลักสูตร โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน
- e57 หมายถึง การบริหารหลักสูตร โดยกำหนดเป็นสมรรถนะหลักที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นอย่างชัดเจน
- e58 หมายถึง การบริหารหลักสูตร โดยเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน

- e59 หมายถึง การบริหารหลักสูตรโดยเน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน
- e60 หมายถึง การบริหารหลักสูตรโดยเน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิภาพต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน
- f61 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างชัดเจน
- f62 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน
- f63 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน
- f64 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนอย่างชัดเจน
- f65 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างชัดเจน
- f66 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตอย่างชัดเจน
- f67 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมอย่างชัดเจน
- f68 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน
- g69 หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ชัดเจน

- g70 หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน
- g71 หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการส่งเสริมการ ฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงานได้อย่าง ชัดเจน
- g72 หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการปรับพฤติกรรมของ ผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อองค์กรได้อย่างชัดเจน
- g73 หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยมีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความ เจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้อย่างชัดเจน
- g74 หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกันได้ อย่างชัดเจน
- g75 หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการนำนวัตกรรม ทางการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมและชัดเจน
- g76 หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างระบบ การพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน
- h77 หมายถึง ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจาก ภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหาร และการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ได้อย่าง ชัดเจน
- h78 หมายถึง ผู้บริหารสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางแผนนโยบายและ ขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความ ต้องการเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน
- h79 หมายถึง ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ เพื่อ พัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุดได้อย่างชัดเจน

- h80 หมายถึง ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมได้อย่างชัดเจน
- h81 หมายถึง ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง
- h82 หมายถึง ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างชัดเจน
- h83 หมายถึง ผู้บริหารมีการนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน
- i84 หมายถึง สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน ติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน
- i85 หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน
- i86 หมายถึง สถานศึกษามีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษารายงานการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตามตรวจสอบซ้ำได้อย่างชัดเจน
- i87 หมายถึง สถานศึกษามีกระบวนการควบคุม การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- i88 หมายถึง สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

- i89 หมายถึง สถานศึกษามีการจัดทำบทสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาได้ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน
- i90 หมายถึง สถานศึกษาใช้รูปแบบการรายงานที่หลากหลายในลักษณะของเอกสารและ
Platform ผ่านเครือข่ายออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องและรองรับระบบการ
ประกันคุณภาพภายนอกได้อย่างชัดเจน
- i91 หมายถึง สถานศึกษามีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและ
รายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการรับรู้และเผยแพร่
ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้
ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน

ตัวแปรแฝง

- F1 หมายถึง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม
- F2 หมายถึง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม
- F3 หมายถึง ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม
- F4 หมายถึง ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม
- F5 หมายถึง ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ
- F6 หมายถึง ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม
- F7 หมายถึง ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ
- F8 หมายถึง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม
- F9 หมายถึง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับความคิดเห็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม	4.46	.68	มาก
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม	4.40	.68	มาก
3. ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม	4.25	.66	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม	4.42	.67	มาก
5. ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ	4.42	.70	มาก
6. ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม	4.44	.65	มาก
7. ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ	4.40	.69	มาก
8. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม	4.39	.68	มาก
9. ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	4.45	.69	มาก
รวม	4.40	.68	มาก

จากตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า ในภาพรวม องค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.69) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.65) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.67) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.70) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.68) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.69) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.68) ตามลำดับและองค์ประกอบของรูปแบบด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.66)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง องค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 25

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
1	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน เชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.44	.73	มาก
2	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในด้านครองตน ครองคน และครองงาน ได้อย่างสม่ำเสมอ	4.58	.76	มากที่สุด
3	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่าง เต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ	4.64	.74	มากที่สุด
4	ผู้บริหารอุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานได้ อย่างเต็มที่	4.63	.72	มากที่สุด
5	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่องานที่ปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง	4.42	.74	มาก
6	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน	4.49	.70	มาก
7	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำ ทางวิชาการได้อย่างชัดเจน	4.45	.72	มาก
8	ผู้บริหารเป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการ ปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลงได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.47	.76	มาก
9	ผู้บริหารได้รับความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการศึกษา	4.37	.81	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
10	ผู้บริหารเป็นนักสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่ เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างชัดเจน	4.28	.89	มาก
11	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมได้ อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	4.44	.82	มาก
12	ผู้บริหารสามารถนำนโยบายและใช้วิธีการที่ หลากหลายในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมสู่การ ปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	4.41	.77	มาก
13	ผู้บริหารมีความสามารถในการขับเคลื่อนการ บริหารงาน 4 ด้านและพัฒนางานทั้ง 4 ด้านให้มี ประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่อง	4.48	.75	มาก
14	ผู้บริหารเป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้หรือนำมาผลิต คิดค้นและพัฒนาต่อ ยอดได้จนเกิดเป็นผลผลิตภาพ	4.33	.84	มาก
15	ผู้บริหารสามารถพัฒนาตนเองและเพิ่มขีด ความสามารถในการพัฒนาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มี ส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.45	.77	มาก
รวม		4.46	.68	มาก

จากตาราง 25 พบว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ
ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.68) ประเด็นที่
เห็นด้วยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก คือ (1) ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่าง
เต็มที่เต็มเวลาเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.74) (2) ผู้บริหารอุทิศตนและเสียสละใน
การปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.72) และ (3) ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและ
จรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในด้านครองตน ครองคนและครองงานได้อย่าง
สม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ผู้บริหารมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายหรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน	4.44	.79	มาก
2	ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.58	.73	มากที่สุด
3	ผู้บริหารมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาวได้อย่างชัดเจน	4.46	.76	มาก
4	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.30	.77	มาก
5	ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและสามารถพัฒนางานที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นจนเกิดเป็นผลผลิตภาพ	4.34	.74	มาก
6	ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ	4.37	.73	มาก
7	ผู้บริหารมีความสามารถ ทักษะและกระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.40	.74	มาก
8	ผู้บริหารมีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและผลผลิตภาพพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน	4.31	.84	มาก
รวม		4.40	.68	มาก

จากตาราง 26 พบว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.68) ประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก คือ (1) ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.73) (2) ผู้บริหารมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาวได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.76) และ (3) ผู้บริหารมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายหรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา	4.33	.79	มาก
2	ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา	4.33	.74	มาก
3	ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง	4.32	.73	มาก
4	ผู้เรียนมีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ ยอดเพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้	4.34	.76	มาก
5	ผู้เรียนมีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันท่วงที ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.37	.78	มาก
6	ผู้เรียนมีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัยอย่างถูกต้องเหมาะสมในการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี	4.22	.81	มาก
7	ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในวิทยาการใหม่ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิตได้เป็นอย่างดี	4.23	.76	มาก

ตาราง 27 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
8	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างอาชีพได้อย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเอง	4.22	.77	มาก
9	ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญาสามารถพัฒนาตนเองให้รู้จักการต่อยอดเป็นนวัตกรรมได้	4.38	.74	มาก
10	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสมควรแก่วัยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	4.37	.76	มาก
11	ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.46	.69	มาก
12	ผู้เรียนมีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะในการประพาดิและปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ของหลักสูตรตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.37	.72	มาก
13	ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี	4.39	.70	มาก
14	ผู้เรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.22	.82	มาก
15	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้นประดิษฐ์และพัฒนาวัตกรรมได้เป็นอย่างดี	4.06	.84	มาก
16	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดนอกกรอบและปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดี	4.03	.85	มาก
17	ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนานวัตกรรมของตนเองหรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างดี	3.88	.90	มาก

ตาราง 27 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
18	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลาย อย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.02	.85	มาก
	รวม	4.25	.66	มาก

จากตาราง 27 พบว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.66) ประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก คือ (1) ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.69) (2) ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.70) และ (3) ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญาสามารถพัฒนาตนเองให้รู้จักการต่อยอดเป็นนวัตกรรมได้ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน	4.31	.81	มาก
2	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.35	.80	มาก
3	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงานเป็นทีมอย่างชัดเจน	4.45	.79	มาก
4	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงานอย่างชัดเจน	4.44	.74	มาก

ตาราง 28 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
5	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ	4.38	.74	มาก
6	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด	4.43	.75	มาก
7	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอนอย่างชัดเจน	4.39	.81	มาก
8	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครูได้อย่างชัดเจน	4.48	.74	มาก
9	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัดอย่างชัดเจน	4.54	.74	มากที่สุด
10	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้อย่างชัดเจน	4.38	.76	มาก
11	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างชัดเจน	4.39	.77	มาก
12	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.49	.71	มาก
13	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบชัดเจน	4.42	.71	มาก

ตาราง 28 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
14	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการจัดกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน	4.40	.74	มาก
	รวม	4.42	.67	มาก

จากตาราง 28 พบว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.67) ประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก คือ (1) ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.74) (2) ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.71) และ (3) ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครูได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน	4.44	.77	มาก
2	การบริหารหลักสูตรโดยกำหนดเป็นสมรรถนะหลักที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นอย่างชัดเจน	4.47	.77	มาก
3	การบริหารหลักสูตรโดยเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน	4.37	.74	มาก

ตาราง 29 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
4	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน	4.45	.77	มาก
5	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน	4.37	.76	มาก
รวม		4.42	.70	มาก

จากตาราง 29 พบว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.70) ประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก คือ (1) การบริหารหลักสูตรโดยกำหนดเป็นสมรรถนะหลักที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.77) (2) การบริหารหลักสูตรโดยเน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.77) และ (3) การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างชัดเจน	4.38	.72	มาก
2	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน	4.50	.71	มากที่สุด
3	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน	4.51	.72	มากที่สุด
4	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนอย่างชัดเจน	4.49	.71	มาก
5	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างชัดเจน	4.47	.72	มาก
6	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตอย่างชัดเจน	4.42	.75	มาก
7	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมอย่างชัดเจน	4.34	.72	มาก

ตาราง 30 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
8	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน	4.43	.73	มาก
	รวม	4.44	.65	มาก

จากตาราง 30 พบว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.65) ประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก คือ (1) ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.672) (2) ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.71) และ (3) ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ชัดเจน	4.38	.74	มาก
2	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	4.50	.71	มากที่สุด
3	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงานได้อย่างชัดเจน	4.51	.72	มากที่สุด
4	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การได้อย่างชัดเจน	4.49	.71	มาก
5	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยมีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้อย่างชัดเจน	4.47	.72	มาก
6	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์การทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกันได้อย่างชัดเจน	4.42	.75	มาก
7	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการนำนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมและชัดเจน	4.34	.72	มาก

ตาราง 31 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
8	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างระบบการพัฒนานุคลากร เพื่อให้เกิดผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน	4.43	.73	มาก
	รวม	4.40	.69	มาก

จากตาราง 31 พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.69) ประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก คือ (1) ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงานได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.672) (2) ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.71) และ (3) ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการได้งานได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน	4.28	.81	มาก
2	ผู้บริหารสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน	4.31	.75	มาก
3	ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุดได้อย่างชัดเจน	4.41	.72	มาก
4	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมได้อย่างชัดเจน	4.40	.75	มาก
5	ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจได้ส่วนเสียได้รับการปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง	4.44	.74	มาก
6	ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างชัดเจน	4.46	.74	มาก

ตาราง 32 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
7	ผู้บริหารมีการนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน	4.45	.75	มาก
รวม		4.39	.68	มาก

จากตาราง 32 พบว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.68) ประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก คือ (1) ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.74) (2) ผู้บริหารมีการนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.75) และ (3) ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับองค์ประกอบ
ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกัน คุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและ ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.46	.74	มาก
2	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การ ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.47	.74	มาก
3	สถานศึกษามีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การ กำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำได้ อย่างชัดเจน	4.45	.75	มาก
4	สถานศึกษามีกระบวนการควบคุม การติดตาม การ ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องชัดเจน	4.47	.76	มาก
5	สถานศึกษามีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการ ดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการ ดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	4.49	.77	มาก
6	สถานศึกษามีการจัดทำบทสรุปและรายงานผลการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วนทุก กระบวนการอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน	4.50	.74	มากที่สุด

ตาราง 33 (ต่อ)

ที่	ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
7	สถานศึกษามีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการรับรู้และเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน	4.41	.79	มาก
รวม		4.45	.69	มาก

จากตาราง 33 พบว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.69) ประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก คือ (1) สถานศึกษามีการจัดทำบทสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.74) (2) สถานศึกษามีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.77) และ (3) สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

วิเคราะห์ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) เป็นการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้จากขั้นตอนที่ 1 ทำให้ผู้วิจัย ทราบว่ามีจำนวนองค์ประกอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา มีองค์ประกอบ 9 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม มี 15 ประเด็น (2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม มี 8 ประเด็น (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม มี 18 ประเด็น (4) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม มี 14 ประเด็น (5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะมี 5 ประเด็น (6) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

มี 8 ประเด็น (7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ มี 8 ประเด็น (8) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม มี 7 ประเด็นและ (9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มี 8 ประเด็นและใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จึงเป็นการพิสูจน์ความถูกต้องของโมเดลในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ในรูปแบบของโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ค่าสถิติที่ใช้ เพื่อพิจารณาประเมินความสอดคล้องของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังตาราง 34

ตาราง 34 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

	a1	a2	a3	a4	a5	a6	a7	a8	a9	a10	a11	a12	a13	a14	a15
a1	1														
a2	0.734**	1													
a3	0.743**	.842**	1												
a4	0.686**	.783**	.814**	1											
a5	0.732**	.677**	.675**	.727**	1										
a6	0.637**	.676**	.642**	.719**	.787**	1									
a7	0.735**	.694**	.678**	.675**	.749**	.742**	1								
a8	0.818**	.772**	.768**	.790**	.768**	.741**	.783**	1							
a9	0.743**	.809**	.739**	.749**	.763**	.751**	.711**	.815**	1						
a10	0.731**	.789**	.691**	.680**	.730**	.747**	.714**	.781**	.863**	1					
a11	0.723**	.716**	.725**	.686**	.754**	.714**	.710**	.810**	.809**	.834**	1				
a12	.780**	.739**	.690**	.709**	.720**	.676**	.714**	.843**	.810**	.820**	.859**	1			
a13	.764**	.768**	.741**	.741**	.809**	.771**	.780**	.847**	.787**	.792**	.819**	.823**	1		
a14	.700**	.718**	.682**	.689**	.747**	.700**	.718**	.790**	.799**	.771**	.817**	.827**	.820**	1	
a15	.745**	.745**	.753**	.732**	.747**	.711**	.719**	.827**	.820**	.782**	.798**	.820**	.805**	.803**	1

Bartlett's test = 3229.676 Sig = .000 , KMO = .963 , MSA Between .926 to .983

**p<.01

จากตาราง 34 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมที่ศึกษา ปรากฏว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยวิธีการของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่า ในภาพรวมได้ค่า MSA เท่ากับ .963 และรายตัวแปร มีค่าอยู่ระหว่าง .926 - .983 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 35 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ด้านการวางแผนกลยุทธ์
เชิงนวัตกรรม

	b16	b17	b18	b19	b20	b21	b22	b23
b16	1							
b17	.777**	1						
b18	.777**	.834**	1					
b19	.710**	.729**	.765**	1				
b20	.708**	.693**	.730**	.810**	1			
b21	.762**	.679**	.722**	.726**	.814**	1		
b22	.812**	.715**	.774**	.725**	.788**	.827**	1	
b23	.750**	.707**	.767**	.736**	.783**	.802**	.836**	1

Bartlett's test = 1478.967 Sig.= .000, KMO = .936 , MSA Between .920 to .956

**p<.01

จากตาราง 35 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการวางแผนกลยุทธ์
เชิงนวัตกรรมที่ศึกษา ปรากฏว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
ด้วยวิธีการของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่า ในภาพรวมได้ค่า MSA เท่ากับ .936 และรายตัวแปร
มีค่าอยู่ระหว่าง .920 - .956 ซึ่งมีความมากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะ
นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 36 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม

	c24	c25	c26	c27	c28	c29	c30	c31	c32	c33	c34	c35	c36	c37	c38	c39	c40	c41
c24	1																	
c25	.837**	1																
c26	.769**	.800**	1															
c27	.790**	.803**	.827**	1														
c28	.816**	.791**	.774**	.715**	1													
c29	.707**	.793**	.756**	.703**	.755**	1												
c30	.730**	.759**	.771**	.715**	.760**	.768**	1											
c31	.659**	.672**	.652**	.632**	.660**	.601**	.771**	1										
c32	.704**	.732**	.766**	.727**	.754**	.733**	.765**	.731**	1									
c33	.739**	.770**	.773**	.734**	.790**	.726**	.779**	.745**	.867**	1								
c34	.744**	.727**	.765**	.733**	.770**	.708**	.746**	.669**	.781**	.814**	1							
c35	.742**	.761**	.763**	.724**	.743**	.700**	.762**	.632**	.787**	.816**	.778**	1						
c36	.616**	.637**	.719**	.680**	.614**	.631**	.712**	.689**	.708**	.730**	.712**	.714**	1					
c37	.686**	.731**	.704**	.681**	.669**	.682**	.745**	.701**	.720**	.722**	.685**	.737**	.702**	1				
c38	.605**	.710**	.663**	.646**	.616**	.646**	.711**	.674**	.674**	.656**	.629**	.718**	.658**	.838**	1			
c39	.602**	.687**	.659**	.652**	.597**	.585**	.692**	.736**	.664**	.673**	.595**	.697**	.620**	.800**	.903**	1		
c40	.539**	.616**	.561**	.561**	.493**	.573**	.593**	.683**	.597**	.587**	.510**	.572**	.556**	.681**	.789**	.830**	1	
c41	.604**	.661**	.604**	.582**	.609**	.628**	.620**	.674**	.602**	.631**	.558**	.604**	.593**	.718**	.755**	.782**	.804**	1

Bartlett's test = 3704,344 Sig. = .000 , KMO = .960 , MSA Between .928 to .982

**p<.01

จากตาราง 36 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมที่ศึกษา ปรากฏว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยวิธีการของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่า ในภาพรวมได้ค่า MSA เท่ากับ .960 และรายตัวแปร มีค่าอยู่ระหว่าง .928 - .982 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 37 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ด้านการบริหารจัดการ
องค์การเชิงนวัตกรรม

	d42	d43	d44	d45	d46	d47	d48	d49	d50	d51	d52	d53	d54	d55
d42	1													
d43	.870**	1												
d44	.771**	.831**	1											
d45	.718**	.782**	.892**	1										
d46	.836**	.865**	.846**	.812**	1									
d47	.714**	.787**	.769**	.816**	.829**	1								
d48	.712**	.719**	.681**	.673**	.769**	.747**	1							
d49	.767**	.749**	.722**	.703**	.797**	.765**	.775**	1						
d50	.737**	.765**	.778**	.764**	.800**	.826**	.747**	.831**	1					
d51	.710**	.699**	.677**	.635**	.715**	.725**	.720**	.785**	.735**	1				
d52	.689**	.688**	.723**	.746**	.714**	.733**	.680**	.771**	.752**	.845**	1			
d53	.729**	.771**	.773**	.755**	.764**	.808**	.695**	.761**	.831**	.796**	.804**	1		
d54	.758**	.774**	.724**	.690**	.826**	.765**	.722**	.803**	.756**	.781**	.747**	.825**	1	
d55	.744**	.782**	.698**	.644**	.792**	.737**	.704**	.754**	.734**	.802**	.758**	.842**	.873**	1

Bartlett's test = 3185.398 Sig. = .000, KMO = .952, MSA Between .915 to .983

**p<.01

จากตาราง 37 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารจัดการองค์การ
เชิงนวัตกรรมที่ศึกษา ปรากฏว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วย
วิธีการของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่า ในภาพรวมได้ค่า MSA เท่ากับ .952 และรายตัวแปรมี
ค่าอยู่ระหว่าง .915 - .983 ซึ่งมีความมากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะ
นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 38 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ด้านการบริหารหลักสูตร
ที่เน้นสมรรถนะ

	e56	e57	e58	e59	e60
e56	1				
e57	.824**	1			
e58	.760**	.825**	1		
e59	.773**	.861**	.862**	1	
e60	.739**	.782**	.839**	.879**	1

Bartlett's test = 952.734 Sig. = .000, KMO = .888, MSA Between .858 to .915

**p<.01

จากตาราง 38 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะที่ศึกษา ปรากฏว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยวิธีการของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่า ในภาพรวมได้ค่า MSA เท่ากับ .888 และรายตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง .858 - .915 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 39 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ด้านการบริหารจัดการ
กระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

	f61	f62	f63	f64	f65	f66	f67	f68
f61	1							
f62	.735**	1						
f63	.756**	.881**	1					
f64	.762**	.868**	.830**	1				
f65	.775**	.796**	.771**	.825**	1			
f66	.747**	.756**	.807**	.793**	.786**	1		
f67	.710**	.791**	.778**	.806**	.772**	.827**	1	
f68	.772**	.779**	.765**	.807**	.789**	.818**	.823**	1

Bartlett's test = 1616.135 Sig. = .000, KMO = .941, MSA Between .916 to .962

**p<.01

จากตาราง 39 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารจัดการ
กระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ศึกษา ปรากฏว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์
องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยวิธีการของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่าในภาพรวมได้ค่า MSA
เท่ากับ .941 และรายตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง .916 - .962 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรที่
ศึกษามีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล
เชิงระบบ

	g69	g70	g71	g72	g73	g74	g75	g76
g69	1							
g70	.874**	1						
g71	.734**	.787**	1					
g72	.821**	.826**	.848**	1				
g73	.765**	.805**	.774**	.815**	1			
g74	.797**	.799**	.810**	.877**	.829**	1		
g75	.780**	.772**	.815**	.806**	.781**	.796**	1	
g76	.755**	.799**	.777**	.809**	.767**	.769**	.858**	1

Bartlett's test = 1691.061 Sig. = .000, KMO = .930, MSA Between .908 to .966

**p<.01

จากตาราง 40 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล
เชิงระบบที่ศึกษา ปรากฏว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยวิธีการ
ของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่า ในภาพรวมได้ค่า MSA เท่ากับ .930 และรายตัวแปรมีค่าอยู่
ระหว่าง .908 - .966 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะนำมา
วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 41 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม
เชิงนวัตกรรม

	h77	h78	h79	h80	h81	h82	h83
h77	1						
h78	.873**	1					
h79	.743**	.826**	1				
h80	.773**	.858**	.846**	1			
h81	.783**	.772**	.825**	.817**	1		
h82	.774**	.803**	.844**	.835**	.844**	1	
h83	.741**	.749**	.766**	.719**	.768**	.858**	1

Bartlett's test = 1461.062 Sig. = .000, KMO = .908, MSA Between .867 to .937

**p<.01

จากตาราง 41 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม
เชิงนวัตกรรมที่ศึกษา ปรากฏว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
ด้วยวิธีการของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่า ในภาพรวมได้ค่า MSA เท่ากับ .908 และรายตัวแปร
มีค่าอยู่ระหว่าง .867 - .937 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะ
นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตาราง 42 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

	i84	i85	i86	i87	i88	i89	i90	i91
i84	1							
i85	.845**	1						
i86	.763**	.875**	1					
i87	.802**	.850**	.811**	1				
i88	.764**	.833**	.885**	.840**	1			
i89	.770**	.788**	.760**	.808**	.758**	1		
i90	.690**	.718**	.747**	.738**	.812**	.764**	1	
i91	.681**	.749**	.809**	.788**	.851**	.772**	.829**	1

Bartlett's test = 1681.706 Sig.= .000, KMO = .932, MSA Between .914 to .950

**p<.01

จากตาราง 42 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ศึกษา ปรากฏว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยวิธีการของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่าในภาพรวมได้ค่า MSA เท่ากับ .932 และรายตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง .914 - .950 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 43 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ในภาพรวม

	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9
F1	1.000								
F2	.933**	1.000							
F3	.805**	.834**	1.000						
F4	.894**	.899**	.873**	1.000					
F5	.732**	.758**	.788**	.815**	1.000				
F6	.806**	.845**	.817**	.885**	.876**	1.000			
F7	.799**	.834**	.822**	.895**	.816**	.912**	1.000		
F8	.792**	.823**	.810**	.865**	.819**	.896**	.919**	1.000	
F9	.753**	.804**	.789**	.836**	.849**	.895**	.878**	.882**	1.000

Bartlett's test = 2420.117 Sig. = .000, KMO = .943, MSA Between .901 to .970

**p<.01

จากตาราง 43 ผลการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 9 ด้านที่ศึกษาปรากฏว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรที่จะนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยวิธีการของ Kaiser-Meyer-Olkin ปรากฏว่า ในภาพรวมได้ค่า KMO เท่ากับ .943 และรายตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง .901 - .970 ซึ่งมีความมากกว่า .50 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่หนึ่ง

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่หนึ่ง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์หามาตรวัดขององค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 6) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตาราง 44 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

ตัวแปรแฝง	ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม			R^2
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	
a1	.825	.796	.056	.681
a2	.831	.824	.049	.690
a3	.810	.781	.056	.655
a4	.806	.758	.055	.649
a5	.854	.825	.054	.729
a6	.815	.756	.050	.664
a7	.831	.781	.054	.690
a8	.915	.908	.052	.837
a9	.908	.958	.046	.824
a10	.863	1.000	-	.746
a11	.880	.943	.050	.774
a12	.886	.890	.049	.785
a13	.932	.913	.050	.869
a14	.876	.961	.060	.767
a15	.901	.906	.053	.812

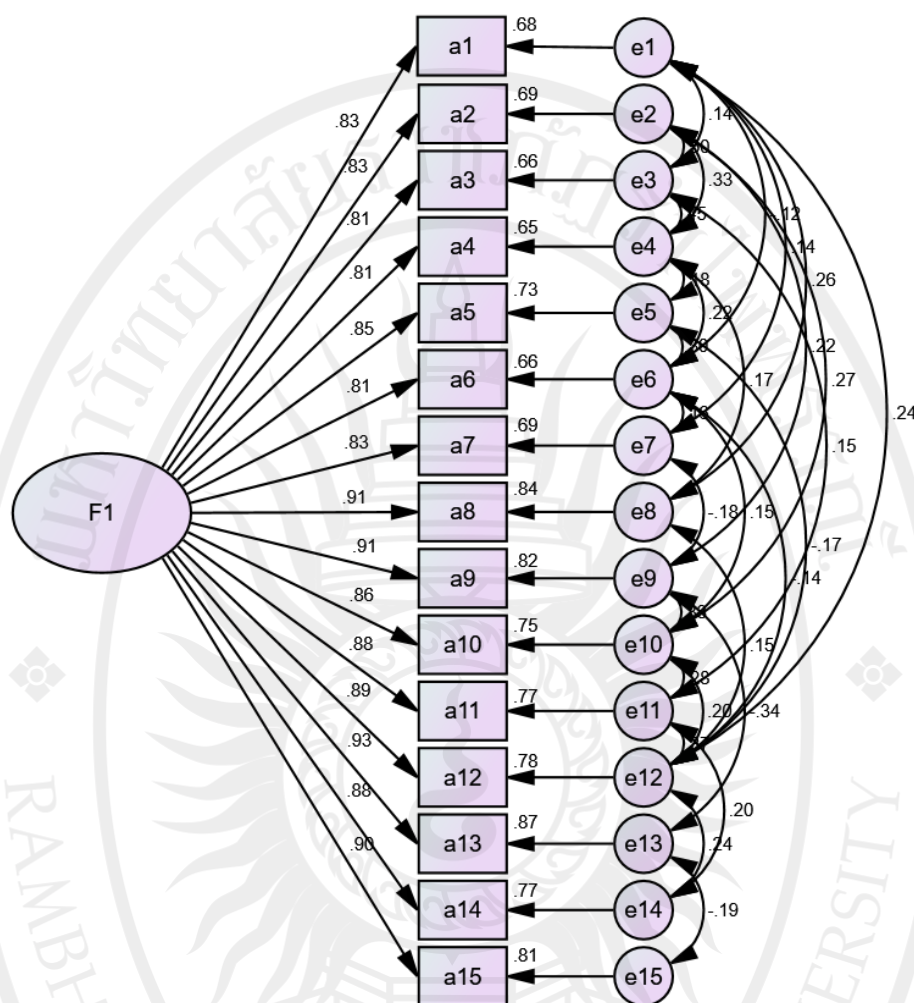
Chi-Square =43.673, df= 61, relative χ^2 =.716, p = .954, RMSEA = .000, RMR = .008,
GFI = .968, AGFI = .937,

**p<.01

จากตาราง 44 พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรจากค่าสหสัมพันธ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผู้บริหารมีความสามารถในการขับเคลื่อนการบริหารงาน 4 ด้านและพัฒนางานทั้ง 4 ด้านให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เท่ากับ 0.932 ผู้บริหารเป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการ

ปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เท่ากับ 0.915 ผู้บริหารได้รับความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการศึกษา เท่ากับ 0.908 ผู้บริหารสามารถพัฒนาตนเองและเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 0.901 ผู้บริหารสามารถนำนโยบายและใช้วิธีการที่หลากหลายในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.886 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง เท่ากับ 0.880 ผู้บริหารเป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้หรือนำมาผลิต คิดค้นและพัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลผลิตภาพ เท่ากับ 0.876 ผู้บริหารเป็นนักสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.863 ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่องานที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เท่ากับ 0.854 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการได้อย่างชัดเจน และผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในด้านครองตน ครองคน และครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ เท่ากับ 0.831 ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เท่ากับ 0.825 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน เท่ากับ .815 ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ เท่ากับ 0.810 และผู้บริหารอุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เท่ากับ 0.806 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ $\text{Chi-Square} = 43.673$, $\text{df} = 61$, $\text{relative } \chi^2 = .716$, $p = .954$, $\text{RMSEA} = .000$, $\text{RMR} = .008$, $\text{GFI} = .968$, $\text{AGFI} = .937$, โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\text{relative } \chi^2$ มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และดัชนี GFI, AGFI, NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 5

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Chi-Square =43.673 ; df =61
 Relative Chi-Square =.716 ; p-value =.954
 GFI =.968 ; NFI =.987 ; TLI =1.009 ; CFI =1.000
 RMSEA =.000 ;RMR =.008

ภาพประกอบ 5 โมเดลผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ
 สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
 เชิงนวัตกรรม

ตาราง 45 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

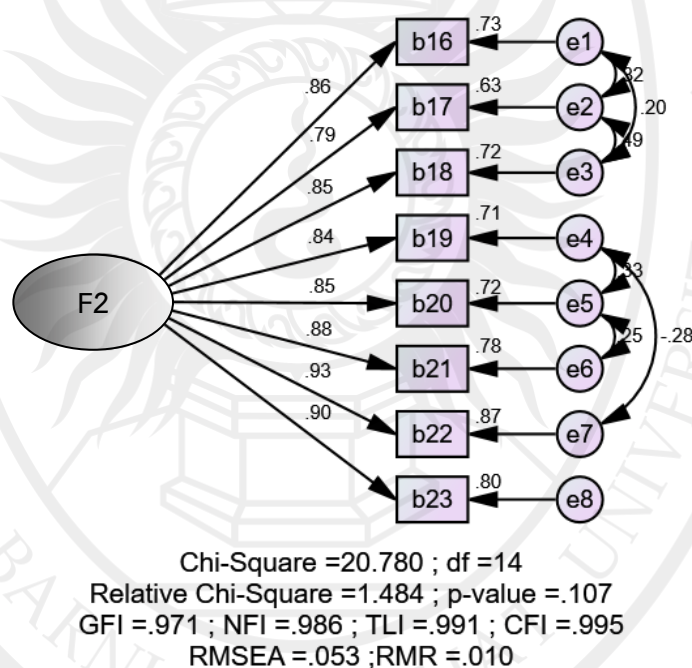
ตัวแปรแฝง	ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม			R^2
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	$S.E.$	
b16	.855	.897	.055	.731
b17	.794	.770	.055	.631
b18	.848	.856	.054	.719
b19	.844	.862	.056	.711
b20	.850	.837	.052	.723
b21	.881	.855	.049	.777
b22	.934	.918	.046	.872
b23	.896	1.000	-	.803

Chi-Square = 20.780, df=14, relative χ^2 =1.484, p =.107, RMSEA =.053, RMR = .010, GFI = .971, AGFI = .925,

*p<.05

จากตาราง 45 พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรจากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผู้บริหารมีความสามารถ ทักษะและกระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 0.934 ผู้บริหารมีความสามารถยืดหยุ่นคล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและผลดีพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.896 ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 0.881 ผู้บริหารมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายหรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.855 ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและสามารถพัฒนางานที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นจนเกิดเป็นผลดี เท่ากับ 0.850 ผู้บริหารมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่

หลายหลายเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาวได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.848 ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม เท่ากับ 0.844 และผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.794 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ Chi-Square = 20.780, df=14, relative χ^2 =1.484, p =.107, RMSEA =.053, RMR = .010, GFI = .971, AGFI = .925, โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ relative χ^2 มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และดัชนี GFI, AGFI, NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 46 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ
ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้
เป็นนวัตกรรม

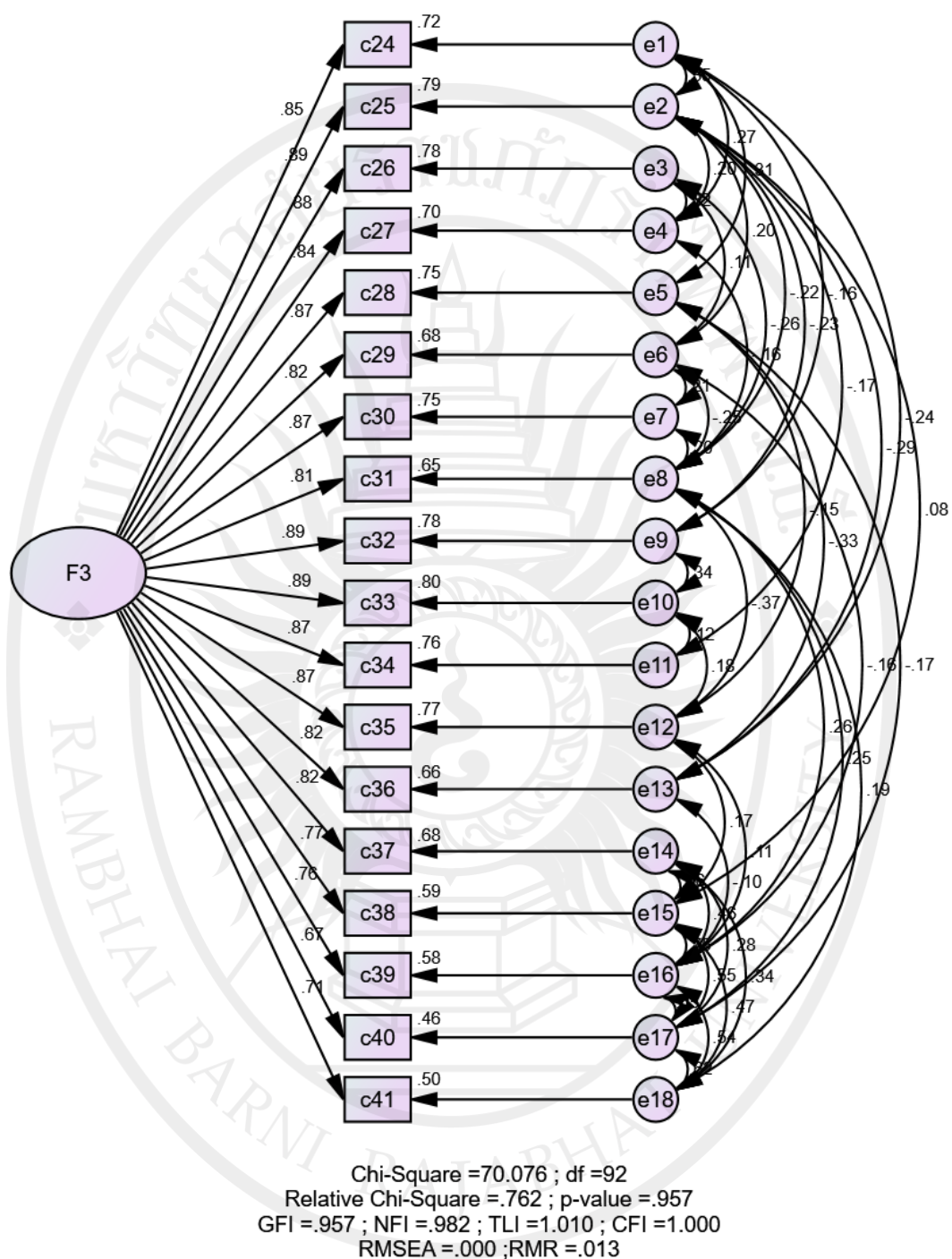
ตัวแปรแฝง	ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม			R^2
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	
c24	.847	.991	.072	.717
c25	.888	.975	.066	.789
c26	.883	.955	.064	.780
c27	.837	.940	.069	.701
c28	.865	1.002	.070	.749
c29	.822	.989	.075	.675
c30	.868	.978	.068	.754
c31	.809	.929	.072	.655
c32	.886	.970	.065	.785
c33	.895	1.007	.066	.801
c34	.869	.889	.062	.755
c35	.875	.939	.064	.766
c36	.815	.846	.065	.665
c37	.822	1.000	-	.676
c38	.770	.956	.053	.593
c39	.760	.953	.060	.577
c40	.675	.889	.077	.455
c41	.709	.888	.069	.503

Chi-Square = 70.076, df=92, relative χ^2 = .762, p = .957, RMSEA = .000, RMR = .013, GFI = .957, AGFI = .921,

*p<.05

จากตาราง 46 พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการ

พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรจากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสมควรแก่วัยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เท่ากับ 0.895 ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา เท่ากับ 0.888 ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญาสามารถพัฒนาตนเองให้รู้จักการต่อยอดเป็นนวัตกรได้ เท่ากับ 0.886 ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง เท่ากับ 0.883 ผู้เรียนมีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะในการประพุดติและปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 0.875 ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เท่ากับ 0.869 ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในวิทยาการใหม่ ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิตได้เป็นอย่างดี เท่ากับ 0.868 ผู้เรียนมีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม เท่ากับ 0.865 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา เท่ากับ 0.847 ผู้เรียนมีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อยอด เพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้ เท่ากับ 0.837 ผู้เรียนมีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัยอย่างถูกต้อง เหมาะสมในด้านการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี เท่ากับ 0.822 ผู้เรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เท่ากับ 0.822 ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดีเท่ากับ 0.815 ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างอาชีพได้อย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเองเท่ากับ 0.809 ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนานวัตกรรมได้เป็นอย่างดี เท่ากับ 0.770 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดนอกกรอบและปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดี เท่ากับ .760 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เท่ากับ 0.709 และผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนานวัตกรรมของตนเองหรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างดี เท่ากับ 0.675 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ Chi-Square= 70.076, df=92, relative χ^2 =.762, p = .957, RMSEA = .000, RMR = .013, GFI = .957, AGFI = .921, โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ relative χ^2 มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และดัชนี GFI, AGFI, NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม

ตาราง 47 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ
ของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการองค์การ
เชิงนวัตกรรม

ตัวแปรแฝง	ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม			R^2
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	
d42	.867	.982	.046	.751
d43	.893	1.000	-	.797
d44	.878	.970	.051	.771
d45	.837	.870	.055	.700
d46	.957	.990	.046	.916
d47	.879	.921	.052	.773
d48	.823	.932	.062	.677
d49	.845	.874	.054	.714
d50	.880	.910	.052	.775
d51	.839	.886	.060	.704
d52	.847	.921	.066	.717
d53	.898	.896	.049	.807
d54	.871	.867	.051	.759
d55	.841	.872	.049	.707

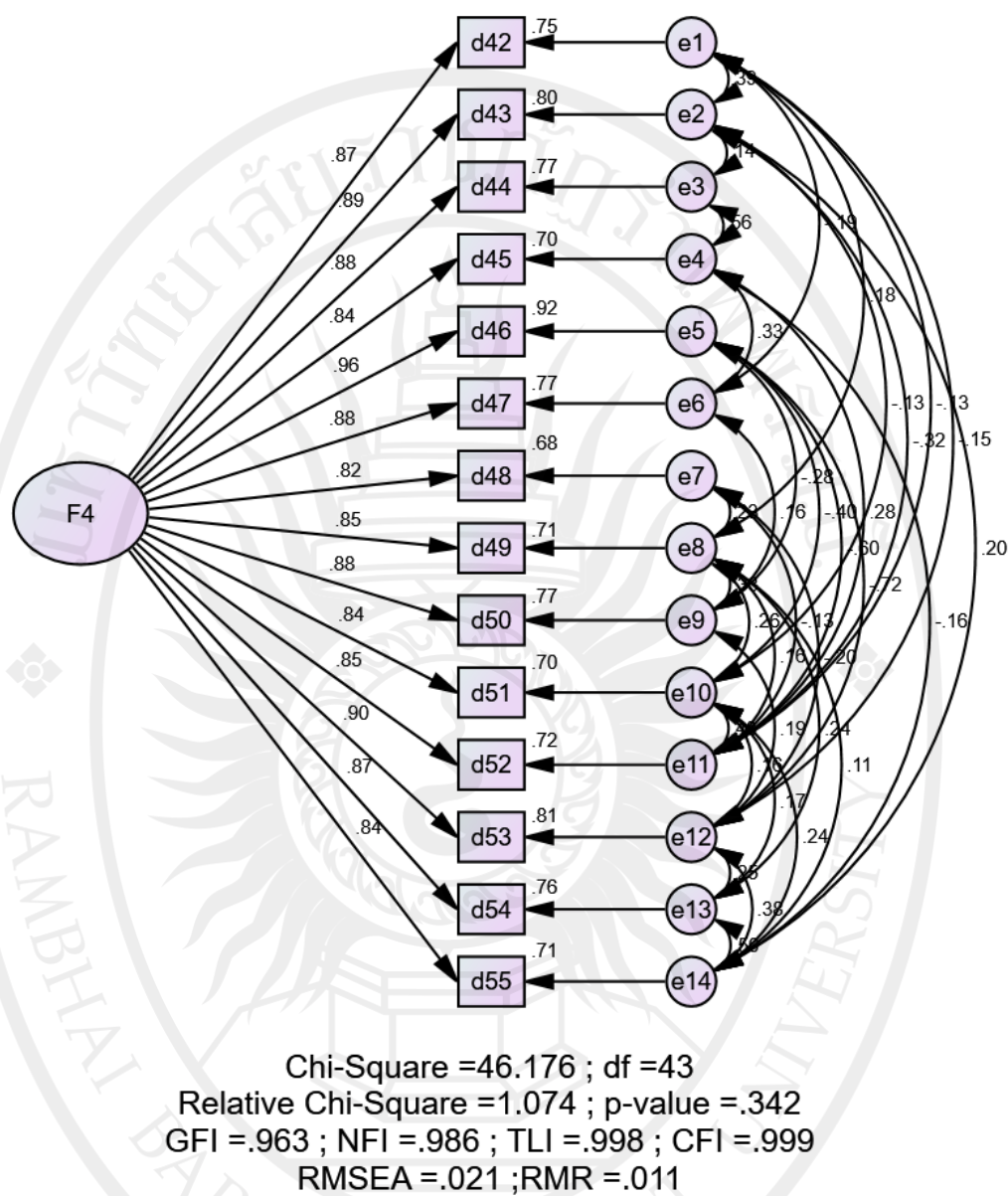
Chi-Square =46.176, df=43, relative $\chi^2 = 1.074$, p =.342, RMSEA = .021, RMR = .011, GFI =.963, AGFI =.909,

*p<.05

จากตาราง 47 พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรจากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ เท่ากับ 0.957 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการ

ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.898 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 0.893 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัดอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.880 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด เท่ากับ 0.879 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงานเป็นทีมอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.878 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบชัดเจน เท่ากับ 0.871 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.867 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.847 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครูได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.845 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการจัดกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.841 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.839 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยมีการดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงานอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.837 และผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอนอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.823 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ $\text{Chi-Square} = 46.176$, $\text{df}=43$, $\text{relative } \chi^2 = 1.074$, $p = .342$, $\text{RMSEA} = .021$, $\text{RMR} = .011$, $\text{GFI} = .963$, $\text{AGFI} = .909$, โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\text{relative } \chi^2$ มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และดัชนี GFI, AGFI, NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 8

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบ 8 โมเดลผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิง
นวัตกรรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 48 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ

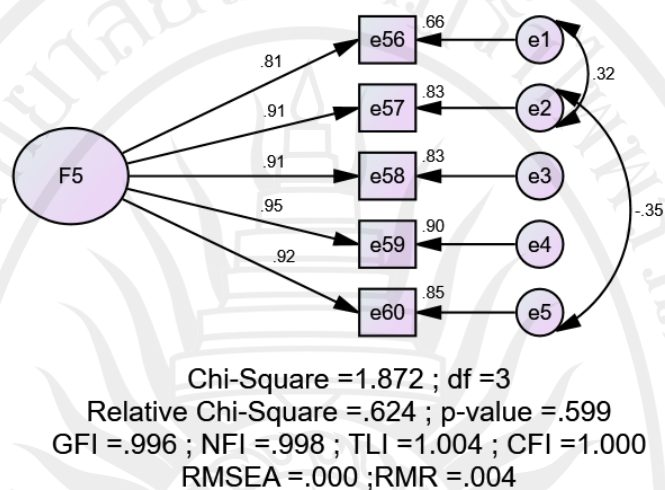
ตัวแปรแฝง	ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ			R^2
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	
e56	.814	.858	.053	.663
e57	.909	.957	.044	.826
e58	.910	.922	.041	.828
e59	.949	1.000	-	.900
e60	.924	.961	.041	.853

Chi-Square =1.872, df= 3, relative χ^2 = .624, p = .599, RMSEA =.000, RMR =.004, GFI =.996, AGFI = .978,

*p<.05

จากตาราง 48 พบว่า ผลการตรวจสอบ โมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรจากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การบริหารหลักสูตรโดยเน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.949 การบริหารหลักสูตรโดยเน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.924 การบริหารหลักสูตรโดยเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.910 การบริหารหลักสูตรโดยกำหนดเป็นสมรรถนะหลักที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.909 และการบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.814 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ Chi-Square =1.872, df= 3, relative χ^2 = .624, p = .599, RMSEA =.000, RMR =.004, GFI =.996, AGFI = .978, โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ relative χ^2 มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และ

ดัชนี GFI, AGFI, NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 โมเดลผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ

ตาราง 49 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

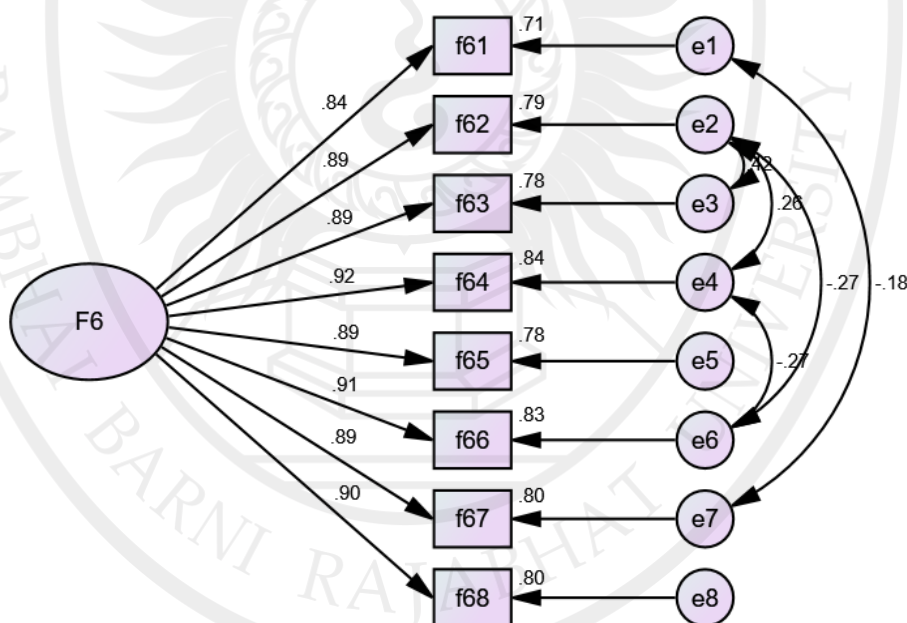
ตัวแปรแฝง	ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม			R^2
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	
f61	.842	.913	.056	.709
f62	.890	.925	.056	.793
f63	.885	.934	.051	.784
f64	.917	.954	.053	.841
f65	.886	.934	.051	.784
f66	.910	1.000	-	.828
f67	.895	.944	.050	.800
f68	.895	.958	.051	.801

Chi-Square =21.752, df=15, relative $\chi^2 = 1.450$, p =.114, RMSEA = .051, RMR = .007, GFI =.970, AGFI = .928,

*p<.05

จากตาราง 49 พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรจากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.917 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.910 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.895 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน เท่ากับ

0.895 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.890 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.886 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.885 และผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างชัดเจน เท่ากับ 0.842 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ $\text{Chi-Square} = 21.752$, $\text{df} = 15$, $\text{relative } \chi^2 = 1.450$, $p = .114$, $\text{RMSEA} = .051$, $\text{RMR} = .007$, $\text{GFI} = .970$, $\text{AGFI} = .928$, โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\text{relative } \chi^2$ มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และดัชนี GFI , AGFI , NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมสามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 10

$\text{Chi-Square} = 21.752$; $\text{df} = 15$
 $\text{Relative Chi-Square} = 1.450$; $p\text{-value} = .114$
 $\text{GFI} = .970$; $\text{NFI} = .987$; $\text{TLI} = .992$; $\text{CFI} = .996$
 $\text{RMSEA} = .051$; $\text{RMR} = .007$

ภาพประกอบ 10 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

ตาราง 50 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ

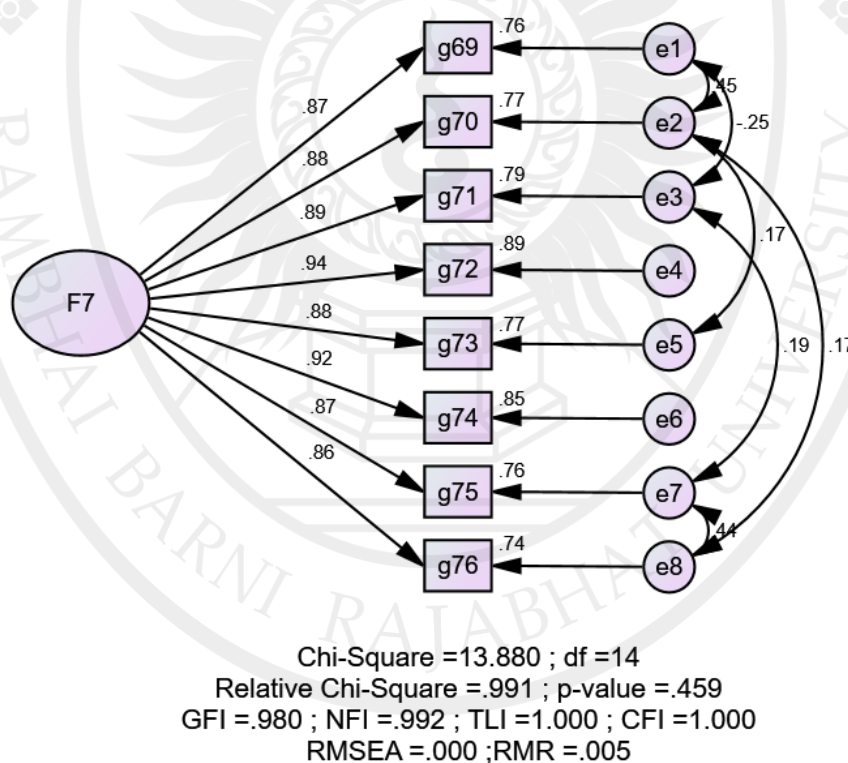
ตัวแปรแฝง	ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ			R^2
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	
g69	.873	.891	.046	.762
g70	.878	.872	.044	.771
g71	.891	.862	.042	.794
g72	.945	1.000	-	.893
g73	.880	.862	.043	.774
g74	.922	.903	.039	.849
g75	.873	.821	.042	.763
g76	.859	.832	.045	.738

Chi-Square = 13.880, df= 14, relative χ^2 = .991, p = .459, RMSEA = .000, RMR = .005, GFI = .980, AGFI = .949,

*p<.05

จากตาราง 50 พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรจากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.945 ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกันได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.922 ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้านเพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงานได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.891 ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยมีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสนำไปพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้อย่าง

ชัดเจน เท่ากับ 0.880 ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.878 ผู้บริหารมีการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการนำนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่าง เหมาะสมและชัดเจน เท่ากับ 0.873 ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการ ออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ชัดเจน เท่ากับ 0.873 และผู้บริหารมีการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลิตภาพและ ประสิทธิภาพได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.859 ตามลำดับได้สถิติทดสอบ ดังนี้ $\chi^2 = 13.880$, $df = 14$, $relative \chi^2 = .991$, $p = .459$, $RMSEA = .000$, $RMR = .005$, $GFI = .980$, $AGFI = .949$, โดย ดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $relative \chi^2$ มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี $RMSEA$ และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และดัชนี GFI , $AGFI$, NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปร ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 11

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบ 11 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิง ระบบ

ตาราง 51 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

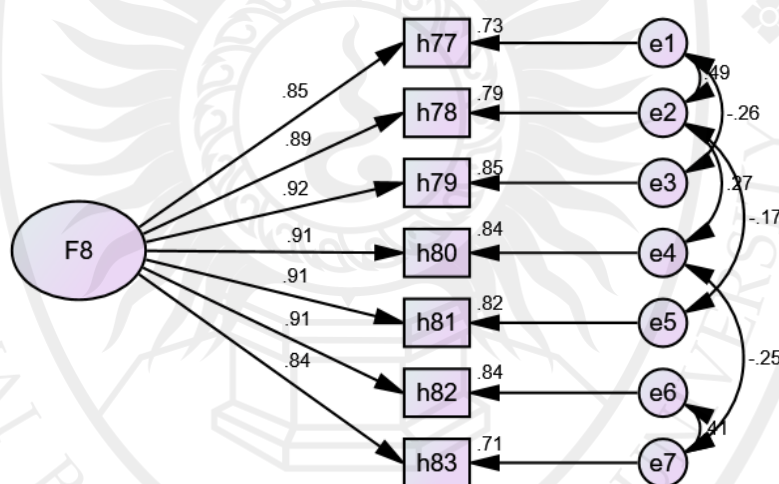
ตัวแปรแฝง	ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม			R^2
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	
h77	.852	1.000	-	.726
h78	.887	.963	.045	.788
h79	.923	.961	.063	.852
h80	.914	.991	.059	.835
h81	.906	.969	.059	.820
h82	.914	.978	.059	.836
h83	.845	.917	.064	.714

Chi-Square = 4.880, df= 8, relative χ^2 = .610, p =.770, RMSEA = .000, RMR = .004, GFI = .992, AGFI = .972,

*p<.05

จากตาราง 51 พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรจากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุดได้อย่างชัดเจนเท่ากับ 0.923 ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.914 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมได้อย่างชัดเจนเท่ากับ 0.914 ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง เท่ากับ 0.906 ผู้บริหารสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางแผนนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงาน

ของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.887 ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.852 และผู้บริหารมีการนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.845 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ $\text{Chi-Square} = 4.880$, $\text{df} = 8$, $\text{relative } \chi^2 = .610$, $p = .770$, $\text{RMSEA} = .000$, $\text{RMR} = .004$, $\text{GFI} = .992$, $\text{AGFI} = .972$, โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\text{relative } \chi^2$ มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และดัชนี GFI , AGFI , NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรมสามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 12

$\text{Chi-Square} = 4.880$; $\text{df} = 8$
 $\text{Relative Chi-Square} = .610$; $p\text{-value} = .770$
 $\text{GFI} = .992$; $\text{NFI} = .997$; $\text{TLI} = 1.006$; $\text{CFI} = 1.000$
 $\text{RMSEA} = .000$; $\text{RMR} = .004$

ภาพประกอบ 12 โมเดลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

ตาราง 52 ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตัวแปรแฝง	ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา			R^2
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	$S.E.$	
i84	.818	.819	.049	.669
i85	.870	.882	.044	.757
i86	.924	.938	.038	.854
i87	.883	.908	.043	.779
i88	.959	1.000	-	.920
i89	.906	.906	.054	.820
i90	.837	.918	.051	.701
i91	.874	.934	.046	.763

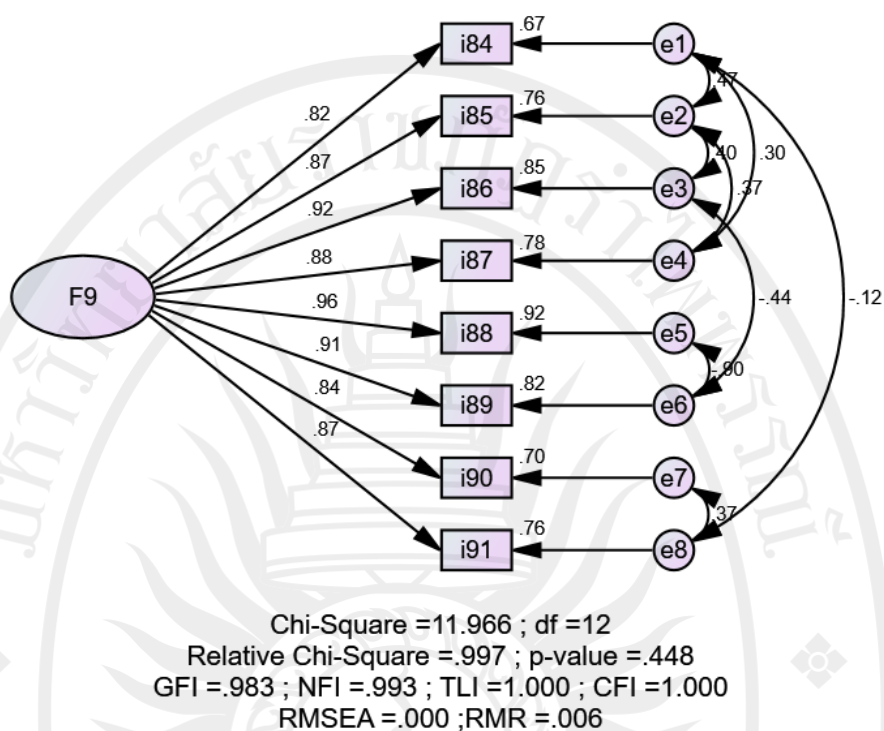
Chi-Square = 11.966, df= 12, relative χ^2 =.997, p = .448, RMSEA =.000, RMR = .006, GFI = .983, AGFI = .950,

*p<.05

จากตาราง 52 พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไก การขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรจากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ สถานศึกษามีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน เท่ากับ 0.959 สถานศึกษามีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตามตรวจสอบซ้ำได้อย่างชัดเจนสถานศึกษามีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.924 สถานศึกษามีการจัดทำบทสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน เท่ากับ 0.906 สถานศึกษามีกระบวนการควบคุม การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ชัดเจน เท่ากับ 0.883 สถานศึกษามีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและ รายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการรับรู้และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่าง ชัดเจน เท่ากับ 0.874 สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อน การประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและ การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.870 สถานศึกษาใช้รูปแบบ การรายงานที่หลากหลายในลักษณะของเอกสารและ Platform ผ่านเครือข่ายออนไลน์ เพื่อให้ สอดคล้องและรองรับระบบการประกันคุณภาพภายนอกได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.837 และ สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เท่ากับ 0.818 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ $\text{Chi-Square} = 11.966$, $\text{df} = 12$, $\text{relative } \chi^2 = .997$, $p = .448$, $\text{RMSEA} = .000$, $\text{RMR} = .006$, $\text{GFI} = .983$, $\text{AGFI} = .950$, โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนด คือ $\text{relative } \chi^2$ มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และ ดัชนี GFI, AGFI, NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรด้านกลไกการขับเคลื่อน การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สามารถวัดได้จากตัว แปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 13

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบ 13 โมเดลผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง

ตาราง 53 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
a1	.866	.866	.051	.749
a2	.846	.856	.049	.715
a3	.817	.777	.051	.667
a4	.804	.758	.052	.646
a5	.857	.875	.049	.734
a6	.807	.771	.047	.652
a7	.818	.786	.051	.669
a8	.909	.924	.049	.826
a9	.882	.949	.041	.778
a10	.865	1.000	-	.748
a11	.893	.977	.046	.797
a12	.907	.931	.046	.822
a13	.913	.930	.047	.834
a14	.872	.988	.057	.760
a15	.893	.907	.050	.798
ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
b16	.822	.854	.051	.667
b17	.810	.761	.048	.656
b18	.848	.861	.049	.718
b19	.807	.824	.053	.651
b20	.884	.844	.043	.782
b21	.888	.859	.044	.789

ตาราง 53 (ต่อ)

ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
b22	.906	.896	.044	.820
b23	.901	1.000	-	.811
ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
c24	.859	1.000	.067	.737
c25	.895	.989	.060	.801
c26	.886	.973	.061	.786
c27	.830	.947	.067	.689
c28	.869	.992	.064	.754
c29	.818	.984	.072	.670
c30	.865	.994	.063	.748
c31	.788	.913	.068	.621
c32	.841	.919	.061	.707
c33	.889	1.017	.063	.790
c34	.865	.887	.058	.749
c35	.876	.959	.060	.767
c36	.817	.848	.061	.667
c37	.828	1.000	-	.685
c38	.792	.970	.055	.628
c39	.781	.997	.062	.610
c40	.705	.904	.079	.497
c41	.735	.923	.070	.540
ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
d42	.867	.986	.039	.752
d43	.891	1.000	-	.794

ตาราง 53 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
d44	.871	.945	.053	.758
d45	.840	.873	.052	.706
d46	.932	.981	.045	.869
d47	.876	.917	.047	.767
d48	.815	.911	.058	.665
d49	.868	.878	.050	.754
d50	.882	.886	.047	.778
d51	.862	.911	.052	.743
d52	.850	.911	.054	.722
d53	.906	.899	.045	.822
d54	.898	.888	.045	.807
d55	.880	.891	.048	.774
ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
e56	.855	.904	.049	.730
e57	.905	.966	.039	.818
e58	.896	.954	.038	.803
e59	.947	1.000	-	.896
e60	.911	.960	.039	.830
ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
f61	.834	.956	.060	.696
f62	.871	.915	.053	.758
f63	.874	.957	.049	.765
f64	.883	.943	.051	.780
f65	.870	.919	.051	.757

ตาราง 53 (ต่อ)

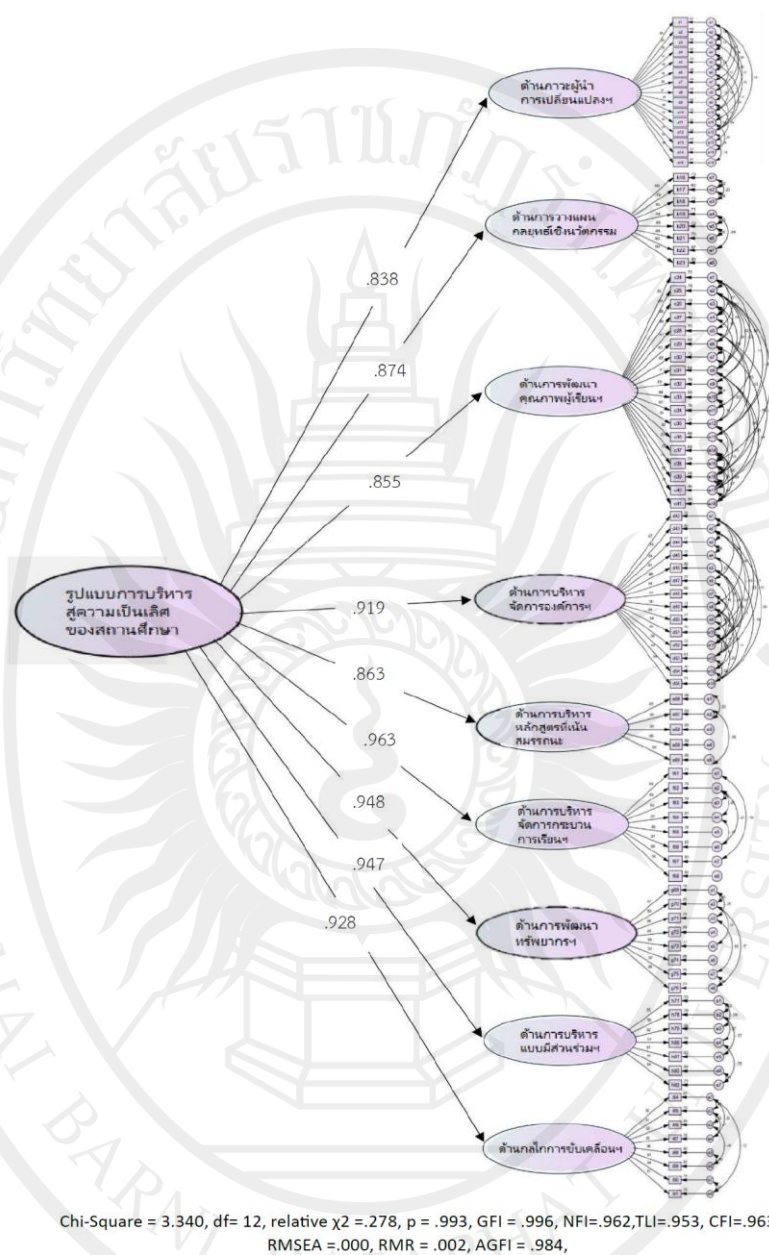
ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
f66	.891	1.000	-	.794
f67	.916	.979	.048	.839
f68	.910	.975	.049	.827
ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
g69	.877	.920	.046	.769
g70	.902	.910	.041	.813
g71	.899	.885	.041	.809
g72	.929	1.000	-	.863
g73	.868	.880	.044	.754
g74	.892	.900	.042	.795
g75	.878	.836	.044	.771
g76	.890	.885	.042	.792
ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
h77	.864	1.000	-	.746
h78	.913	.966	.042	.833
h79	.889	.911	.055	.791
h80	.905	.980	.054	.819
h81	.910	.973	.053	.828
h82	.926	.990	.054	.857
h83	.858	.941	.058	.736
ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
i84	.862	.901	.050	.744
i85	.877	.909	.042	.769

ตาราง 53 (ต่อ)

ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม				
ตัวแปรสังเกตได้	β_i	b_i	S.E.	R^2
i86	.920	.957	.038	.847
i87	.900	.983	.040	.810
i88	.943	1.000	-	.889
i89	.837	.872	.047	.700
i90	.824	.943	.052	.679
i91	.864	.949	.046	.746
รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา				
ตัวแปรแฝง	β_i	b_i	S.E.	R^2
F1	.838	.866	.049	.702
F2	.874	.905	.046	.764
F3	.855	.860	.046	.730
F4	.919	.938	.037	.845
F5	.863	.929	.049	.744
F6	.963	.965	.034	.927
F7	.948	1.000	-	.899
F8	.947	.992	.033	.896
F9	.928	.977	.040	.861
Chi-Square = 3.340, df= 12, relative χ^2 =.278, p = .993, RMSEA =.000, RMR = .002,				
GFI = .996, AGFI = .984,				

*p<.05

จากตาราง 53 พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร
 ผู้ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ในภาพรวมทั้ง 9 ด้าน
 โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร
 จากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อย ดังนี้
 ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม เท่ากับ 0.963 ด้านการพัฒนา
 ทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ เท่ากับ 0.948 ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม เท่ากับ 0.947
 ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม เท่ากับ
 0.928 ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม เท่ากับ 0.919 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิง
 นวัตกรรม เท่ากับ 0.872 ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ เท่ากับ 0.863 ด้านการพัฒนา
 คุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร เท่ากับ 0.855 และ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม
 เท่ากับ 0.838 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ $\text{Chi-Square} = 3.340$, $\text{df} = 12$, $\text{relative } \chi^2 = .278$,
 $p = .993$, $\text{RMSEA} = .000$, $\text{RMR} = .002$, $\text{GFI} = .996$, $\text{AGFI} = .984$ โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไป
 ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $\text{relative } \chi^2$ มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และ
 ดัชนี GFI , AGFI , NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรในภาพรวมทั้ง 9 ด้าน
 สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง ดังภาพประกอบ 14

ภาพประกอบ 14 โมเดลผลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

2.2 การตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยวิธีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ตาราง 54 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง	ความคิดเห็น							
	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เชิงนวัตกรรม	12	100	12	100	12	100	12	100
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์ เชิงนวัตกรรม	12	100	12	100	12	100	12	100
3. ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้เป็นนวัตกรรม	12	100	12	100	12	100	12	100
4. ด้านการบริหารจัดการองค์การ เชิงนวัตกรรม	12	100	12	100	12	100	12	100
5. ด้านการบริหารหลักสูตร ที่เน้นสมรรถนะ	12	100	12	100	12	100	12	100
6. ด้านการบริหารจัดการ กระบวนการ การเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม	12	100	12	100	12	100	12	100
7. ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เชิงระบบ	12	100	12	100	12	100	12	100
8. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม เชิงนวัตกรรม	12	100	12	100	12	100	12	100
9. ด้านกลไกการขับเคลื่อนการ ประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา	12	100	12	100	12	100	12	100

จากตาราง 54 พบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง องค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน 91 ตัวแปร จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน เกี่ยวกับด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวน 91 ตัวแปร

ตาราง 55 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับความคิดเห็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวมโดยผู้เชี่ยวชาญ

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล
1. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม	4.86	.63	มากที่สุด
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม	4.73	.69	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม	4.55	.65	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม	4.62	.66	มากที่สุด
5. ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ	4.72	.71	มากที่สุด
6. ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิง นวัตกรรม	4.64	.64	มากที่สุด
7. ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ	4.60	.63	มากที่สุด
8. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม	4.69	.67	มากที่สุด
9. ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	4.75	.68	มากที่สุด
รวม	4.67	.68	มากที่สุด

จากตาราง 55 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวมโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในภาพรวม องค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.86, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.68) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.73, S.D. = 0.69) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.72,

S.D. = 0.71) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.67) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.64) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.66) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.63) ตามลำดับและองค์ประกอบของรูปแบบด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.65)

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ที่ได้จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองจากการที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับจากข้อมูลจากแบบป็นันรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์แล้วนั้น ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในแต่ละด้าน โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปสาระสำคัญที่ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวไว้ว่า ผู้นำควรเป็นผู้นำตามยุคตามสมัยที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพ คือ การที่ใช้ทรัพยากรน้อยแต่ให้ผลที่สูง มีการวางแผนและกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมอย่างชัดเจน ขับเคลื่อนอย่างหลากหลายเป็นระบบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ผู้เรียนควรมีทักษะการสื่อสารที่ดีต้องนำความรู้มาแลกเปลี่ยน มาเรียบเรียงเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม ดังนั้น ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ลองทำ ลองผิด ลองถูกต้องมีความกล้าหาญในการทดลองเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้เรียนต้องมีจินตนาการ ออกแบบลงมือปฏิบัติ แล้วมานำเสนอแลกเปลี่ยนและเมื่อมีคนแนะนำ จะเกิดการออกแบบใหม่อีกครั้ง ดำเนินการในรูปแบบ PDCA องค์กรต้องมีความยืดหยุ่นถึงสามารถสร้างนวัตกรรมได้และนวัตกรรมต้องสร้างคุณค่าและมูลค่าและหลักสูตรต้องส่งเสริมผู้เรียนได้เป็นอย่างดีและได้รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 3 ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยใช้การประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอน เชิงนวัตกรรม ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม เชิงนวัตกรรม และกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยผ่านการประชุม โดยผ่านการประชุมวิพากษ์และแสดงความคิดเห็น เพื่อนำเสนอนโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศ มีกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) โดยเลือกแบบเจาะจง 2 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Planner) 2. กลุ่มผู้ที่นำนโยบายสู่การปฏิบัติ (User) รวมทั้งสิ้น 21 คน พบว่า

3.1 การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Planner) ประกอบด้วย

3.1.1 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ควรกำหนดกลยุทธ์ เพื่อเป็นการวางแผน นำองค์กรไปสู่ภาพลักษณ์ใหม่ ก้าวสู่วิสัยทัศน์ที่ต้องการในอนาคต มีกลไกการขับเคลื่อนที่ชัดเจน ส่งผลต่อผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3.1.2 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความกล้าที่จะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการศึกษาในพื้นที่ มีความคิดก้าวหน้าตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก

3.1.3 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ควรส่งเสริมการพัฒนามูลฐานให้สามารถใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะและกรอบหลักสูตรจังหวัดระยอง (Rayong MARCO) ผู้จัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3.1.4 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ควรมุ่งเน้นกำหนดคุณภาพผู้เรียน เป้าหมายสมรรถนะที่สำคัญและชัดเจนในแต่ละช่วงวัยของผู้เรียน

3.1.5 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ควรมีผู้เชี่ยวชาญเข้ามาให้การสนับสนุนองค์ความรู้และกระบวนการ ร่วมนำเสนอและแลกเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม

3.1.6 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ควรเน้นการพัฒนาครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นโค้ชสู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3.1.7 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ควรมีกกลไกสนับสนุนการสร้างระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเป้าหมายปลายทางที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้มีความชัดเจน

3.1.8 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ควรสร้างโอกาสในการพัฒนาร่วมกันกับเครือข่ายทางการศึกษา มีความคิดก้าวหน้าตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น

3.1.9 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ควรจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อความต้องการจำเป็น มีการจัดเก็บระบบสารสนเทศที่เป็นระบบพร้อมใช้งาน

3.1.10 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ควรศึกษาวิเคราะห์ทรัพยากรบุคคลเชิงระบบในลักษณะการวิจัยเพื่อพัฒนา

3.1.11 นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ควรส่งเสริมดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3.2 การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง กลุ่มผู้ใช้นโยบายสู่การปฏิบัติ (User) ประกอบด้วย

3.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพฤติกรรมที่สามารถจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานปรับกระบวนการทางความคิด พัฒนางาน พัฒนาตน เพื่อมุ่งหวังสู่การพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

3.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความกล้าหาญในการตัดสินใจ สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนต่อบริบทของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

3.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการวิเคราะห์ไปสู่การขับเคลื่อนอย่างมีคุณภาพด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

3.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการบริหารจัดการองค์กรทั้งระบบให้มีลักษณะการมีส่วนร่วม ในลักษณะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในองค์กร ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด และร่วมพัฒนา

3.2.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ความเป็นผู้นำทางวิชาการ เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นนักประสานที่ดี

3.2.6 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการทำงานเชิงระบบของครูผู้สอนในทุกกลุ่มสาระวิชา

3.2.7 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรใช้กระบวนการ 4 ขั้นตอน PAOR เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในรูปแบบที่หลากหลายควบคู่กับการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ

3.2.8 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.9 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษาทั้ง 5 ด้านคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการวางระบบงานการมีส่วนร่วมในการสื่อสาร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพตลอดจนการร่วมอบรมสัมมนา

3.2.10 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมุ่งเน้นการพัฒนากลไกที่ขับเคลื่อนผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สามารถคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ มีสมรรถนะที่สำคัญและมีทักษะความสุข

3.2.11 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน มุ่งเน้นการนำองค์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหา ภายใต้การเป็นพลเมืองโลกที่มีคุณธรรมจริยธรรมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3.2.12 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยเน้นกระบวนการคิดขั้นสูง เน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถนะเต็มตามศักยภาพ

3.2.13 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ตอบโจทย์เรื่อง Learning Style และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

3.2.14 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มุ่งเน้นการประเมินผลเพื่อการพัฒนาเป็นสำคัญ ผู้เรียนเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ

3.2.15 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ 5I คือ Inspiration มีแรงบันดาลใจ Imagination จินตนาการ Ideation มีความคิดริเริ่มหลากหลาย Integration มีความสามารถในการวางแผนเชิงองค์รวมและ implementation มีความสามารถในการนำไปปฏิบัติและขยายผล

ข้อเสนอเชิงนโยบายสรุปได้ว่า

กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Placer) ได้ให้ข้อเสนอโดยสรุปว่า ควรกำหนดเป็นกลยุทธ์ เพื่อวางแผนการนำองค์กรไปสู่ภาพลักษณ์ใหม่และกำหนดวิสัยทัศน์ที่มองเป้าหมายในอนาคตให้ชัดเจน มีกลไกการขับเคลื่อนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ผู้บริหารกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงการศึกษาเชิงพื้นที่และคิดก้าวหน้าตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก พัฒนาบุคลากรให้ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะและกรอบหลักสูตรจังหวัดระยอง (Rayong MARCO) โดยเน้นพัฒนาครูให้เป็นโค้ช เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะในแต่ละช่วงวัย มีผู้เชี่ยวชาญสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม วางกลไกระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เข้มแข็ง พัฒนาเครือข่ายและการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อความต้องการจำเป็น ควรวิจัยและพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบด้วยการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มผู้ใช้นโยบายสู่การปฏิบัติ (User) ได้ให้ข้อเสนอโดยสรุปว่า ผู้บริหารควรมีลักษณะจงใจให้ผู้ปฏิบัติปรับกระบวนการคิด พัฒนาองค์กรให้เกิดคุณภาพอย่างจริงจัง กล้าตัดสินใจที่จะปรับเปลี่ยนให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อบริบทของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ เน้นการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมในการสื่อสาร ร่วมกิจกรรมองค์กร และร่วมพัฒนาวิชาชีพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ควรมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการคิดค้นนวัตกรรมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ใช้กระบวนการวางแผนเพื่อไปการนำสู่การปฏิบัติด้วยการสังเกตและการสะท้อนผล (PAOR) มีกลยุทธ์ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในรูปแบบที่หลากหลาย เป็นผู้นำทางวิชาการและนักประสานที่ดี มุ่งเน้นประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหาภายใต้การเป็นพลเมืองโลกให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการทำงานเชิงระบบ จัดกระบวนการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างผู้เรียนในรูปแบบ Active Learning โดยเน้นกระบวนการคิดขั้นสูง คิดวิเคราะห์ มีสมรรถนะที่สำคัญเต็มตามศักยภาพ มีมาตรฐาน มีทักษะความสุข ควรมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เน้นประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ และ

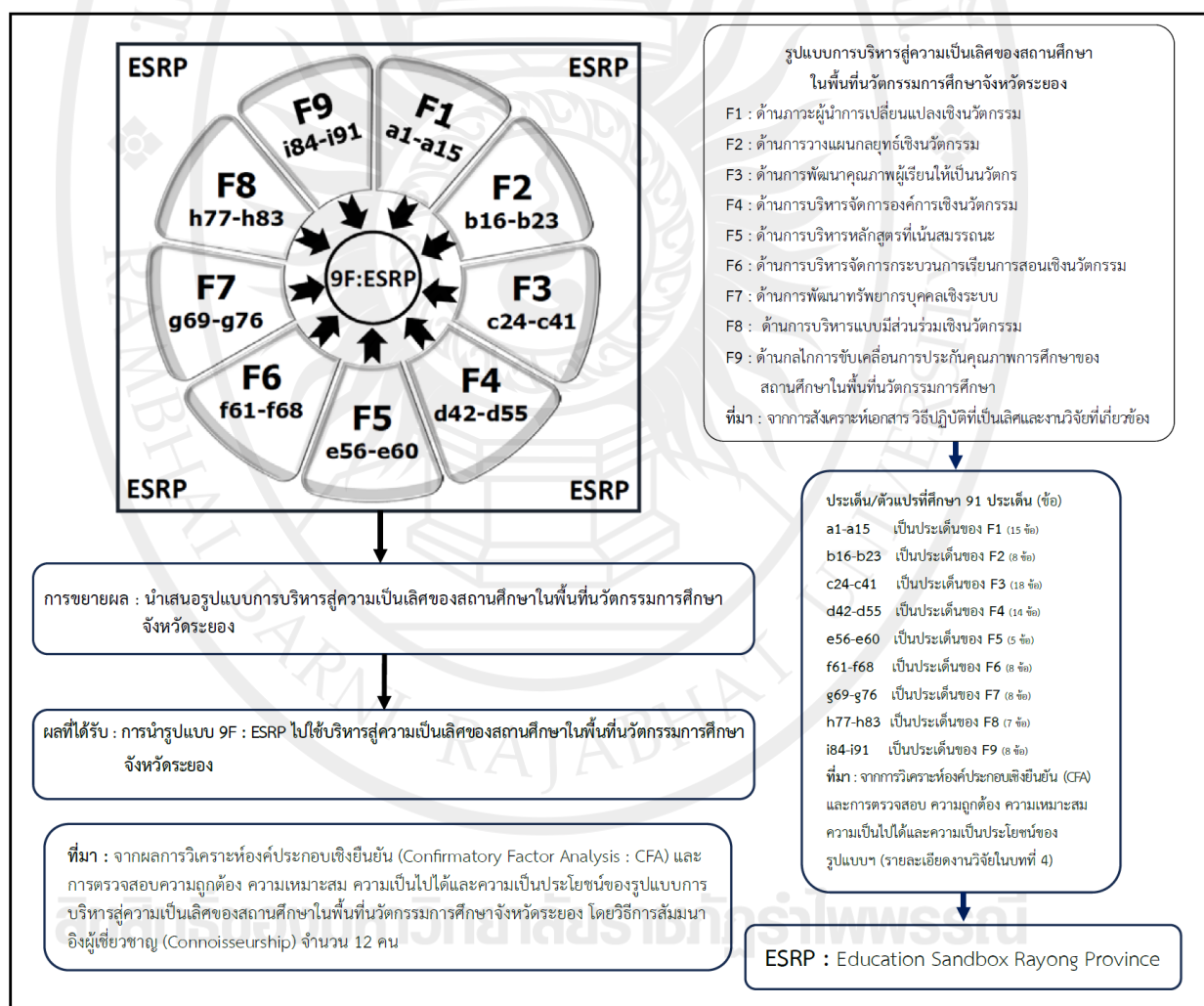
ควรส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ด้วยทักษะ 5I คือ 1) แรงบันดาลใจ (Inspiration) 2) จินตนาการ (Imagination) 3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Ideation) 4) มีความสามารถในการวางแผนเชิงองค์รวม (Integration) 5) มีความสามารถในการนำไปปฏิบัติและขยายผล (Implementation)

รูปแบบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

ชื่อรูปแบบ : 9F : ESRP (9 factor : Education Sandbox Rayong Province)

หลักการ : การนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ภาพประกอบ 15 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างรูปแบบ พบว่า สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีการจัดการศึกษาที่ตอบสนองบริบทเชิงพื้นที่ที่มีปัจจัยส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่จะทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้ แต่ผู้บริหารสถานศึกษายังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของคุณภาพการศึกษาที่กำหนด โดยเฉพาะการนำองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ หรือรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลถึงความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์และมีประสิทธิผลจนเกิดคุณภาพไปสู่ความเป็นเลิศได้

เงื่อนไขของการใช้ รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองที่ได้นี้ เป็นเพียงแบบจำลองซึ่งต้องนำไป จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ลงสู่การปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองต่อไป

การรับรองโดยการตรวจสอบ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองในปีการศึกษา 2566 จำนวน 172 คน และได้ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 12 คน แต่ในลักษณะการประเมินรูปแบบนั้นยังไม่ได้นำไปปฏิบัติจริง เป็นเพียงการประเมินพื้นฐานเบื้องต้นเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะนำไปใช้บริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองได้จริง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง 2) ประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง และ 3) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. สร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยศึกษาวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ทบทวนวรรณกรรม หลักการ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ตารางการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 14 คน จากสถานศึกษาจำนวน 7 แห่ง ๆ ละ 2 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านคูชอด จังหวัดศรีสะเกษ เป็นสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและได้รับรางวัลจากโครงการหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรมของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ระดับเหรียญทอง 2) โรงเรียนบ้านช่องกาเหว จังหวัดกาญจนบุรี เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลผลงานที่มีคุณภาพดีเด่น ด้านการมีงานทำ มีอาชีพ ขนาดกลางมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การน้อมนำพระบรมราโชบายของรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติประจำปี 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) โรงเรียนวัดชากลูกหญ้า จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาพระราชทานของกระทรวงศึกษาธิการ 4) โรงเรียนวัดถนนกะเพรา จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาพระราชทานของกระทรวงศึกษาธิการ 5) โรงเรียนอนุบาลรักภาษา จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาพระราชทานของกระทรวงศึกษาธิการ 6) โรงเรียนแก่งวิทยสถาน จังหวัดระยอง เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ OBECQA ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 7) โรงเรียนมัธยมตากสิน จังหวัดระยอง เป็นสถานศึกษาที่มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของกรมการปกครองท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการแบบสามเส้า

2. ประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาจังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) โดยใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

3. จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยใช้การประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) จำนวน 21 คน ประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Planner) จำนวน 11 คน (2) กลุ่มผู้นำ นโยบายสู่การปฏิบัติ (User) จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสนทนากึ่งโครงสร้าง

5.1 สรุปผล

สรุปผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ได้ดังนี้

1. การสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา สรุปเป็น รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้วยองค์ประกอบ 9 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) ด้านการ วางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) ด้านการบริหาร จัดการองค์การเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ 6) ด้านการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) ด้านการ บริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม และ 9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

(Best Practice) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา

2. การประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง สรุปผลได้ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ผลการวิจัย พบว่า ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดองค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวมองค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน จากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของน้ำหนัก โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม เท่ากับ 0.963 2) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ เท่ากับ 0.948 3) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม เท่ากับ 0.947 4) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เท่ากับ 0.928 5) ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม เท่ากับ 0.919 6) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม เท่ากับ 0.872 7) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ เท่ากับ 0.863 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม เท่ากับ 0.855 และ 9) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม เท่ากับ 0.838 ตามลำดับ ได้สถิติทดสอบ ดังนี้ $\chi^2 = 3.340$, $df = 12$, $relative \chi^2 = .278$, $p = .993$, $RMSEA = .000$, $RMR = .002$, $GFI = .996$, $AGFI = .984$ โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $relative \chi^2$ มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี $RMSEA$ และ RMR มีค่าน้อยกว่า .05 และดัชนี GFI , $AGFI$, NFI และ TLI มีค่ามากกว่า .95 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรในภาพรวมทั้ง 9 ด้านสามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้จริง

2.2 การตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ว่ามีความสอดคล้องกันในทุกด้านและมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 100

3. การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง โดยใช้วิธีการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 21 คน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Planner) จำนวน 11 คน และ 2) กลุ่มผู้ทำนโยบายสู่การปฏิบัติ (User) จำนวน 10 คน

3.1 กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Planer) ได้ให้ข้อเสนอโดยสรุปดังนี้
ควรกำหนดเป็นกลยุทธ์ เพื่อวางแผนการนำองค์กรไปสู่ภาพลักษณ์ใหม่และกำหนดวิสัยทัศน์ที่มอง
เป้าหมายในอนาคตให้ชัดเจน มีกลไกการขับเคลื่อนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ผู้บริหารกล้าที่จะ
เปลี่ยนแปลงการศึกษาเชิงพื้นที่และคิดก้าวหน้าตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก พัฒนา
บุคลากรให้ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะและกรอบหลักสูตรจังหวัดระยอง (Rayong MARCO)
โดยเน้นพัฒนาครูให้เป็นโค้ช มีผู้เชี่ยวชาญสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้
เชิงนวัตกรรมวางกลไกระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เข้มแข็ง พัฒนาเครือข่ายและการจัดสรร
ทรัพยากรให้เพียงพอต่อความต้องการจำเป็นและควรจัดทำวิจัยและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็น
ระบบ

3.2 กลุ่มผู้ที่นำนโยบายสู่การปฏิบัติ (User) ได้ให้ข้อเสนอโดยสรุปว่า ผู้บริหารควร
จะต้องกล้าตัดสินใจที่จะปรับเปลี่ยนให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนต่อบริบทของพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง และขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ
เน้นการมีส่วนร่วม มีวิสัยทัศน์การคิดค้นนวัตกรรม เป็นผู้นำทางวิชาการ ควรส่งเสริมให้ครู
จัดระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้
แก้ปัญหาภายใต้การเป็นพลเมืองโลกให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้วยรูปแบบ Active Learning
เน้นทักษะการคิดขั้นสูง มีทักษะการทำงานเชิงระบบ มีสมรรถนะที่สำคัญเต็มตามศักยภาพ
มีมาตรฐานและมีทักษะความสุข

5.2 อภิปรายผล

1. การสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการ
การศึกษา จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า
รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองที่
สร้างขึ้นมานั้นมีกระบวนการและวิธีการสร้างที่ชัดเจน มีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
ทั้งการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาวิธีปฏิบัติที่
เป็นเลิศ (Best Practice) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
ผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยในครั้งนี้ครอบคลุมขอบข่าย
งานทุกด้านของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด
ระยอง และมีแนวทางในการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ 1 มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำในการที่จะเปลี่ยนแปลงและนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ซึ่งปัจจุบันการขับเคลื่อนการบริหารงานต่าง ๆ ล้วนมีการพัฒนาและต่อยอดมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้นำจึงต้องนำการสร้างนวัตกรรมการบริหารหรือนำสิ่งใหม่มาผลิตคิดค้นและพัฒนา เพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบสถานศึกษาที่เป็นเลิศของประเทศไทย (2555 : 28) ที่ว่า องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้ให้ความสำคัญด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีภาวะผู้นำ คำนึงด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของนักเรียนมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม ประกอบกับวาทีณี พูลทรัพย์ (2563 : 168) ได้ศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาสถานศึกษาสอดคล้องกับสงวน อินทร์รักษ์ (2564 : 340) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาลงัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหาร

1.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ 2 มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต้องมีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายให้เป็นไปตามหลักการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนและกำหนดนโยบาย แผนงาน รวมถึงการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาเกิดความตระหนักรู้ให้มีความสำคัญ และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามแผนงานหรือหลักการที่ถูกกำหนดไว้มีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและผลผลิตภาพพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับฉันทนันทน์ วิทยาประโคน (2563 : 93) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์ มีความสำคัญเป็นอย่างมากอยู่ในอันดับที่สอง สอดคล้องกับวาทีณี พูลทรัพย์ (2563 : 168) ได้ศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านการบริหาร แผนนวัตกรรม เป็นสิ่งที่สำคัญทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษา

ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น ได้มีการจัดการศึกษาขึ้นใน 6 ภูมิภาค ทั่วประเทศ สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่นั้นมีความแตกต่างกัน และมีจุดเน้นการบริหารที่มีแนวทางชัดเจนภายใต้บริบทของแต่ละพื้นที่ ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น จะต้องมีความพิเศษในแต่ละพื้นที่ สอดคล้องกับมนัสนันท์ เกิดเอี่ยม (2565 : 109) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มโรงเรียนไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์เป็นแนวทางของรูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มโรงเรียนไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสงวน อินทร์รักษ์ (2564 : 340) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบด้านการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการ มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับรูปแบบสถานศึกษาที่เป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (2555 : 28) ที่ว่าองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศนั้นให้ความสำคัญในด้านการวางแผนกลยุทธ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องร่วมกันกำหนดโครงสร้าง การวางแผนกลยุทธ์ เป้าหมายการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน โปร่งใส โดยมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.3 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ 3 มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนานวัตกรรม คิดนอกกรอบ และปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือประดิษฐ์ ออกแบบผลงาน สร้างสรรค์ความคิดใหม่เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปดนตรีและกีฬา ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ (2562 : 97) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ด้านคุณภาพนักเรียน สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้เต็มตามศักยภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งศิลปะ ดนตรี กีฬา และวิชาการ ดังที่ สายสวาท เสาร์ทอง (2562 : 4281-4296) กล่าวว่า ต่อไปสถานศึกษาต้องเป็น Digital school ห้องเรียน Digital ต้องใช้ Digital กับเด็กให้ได้ศตวรรษที่ 21

ทักษะที่เน้นมาก คือ Digital skill ต้องสื่อสารให้คนอื่นรับรู้ได้ สิ่งสำคัญต้องการยกระดับคุณภาพ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพื่อเปลี่ยนอนาคตลูกหลานไทย คนไทย 4.0 เป็นคนไทยที่ทันโลก ทันเทคโนโลยี เป็นดิจิทัล การศึกษาวางรากฐานให้สร้างคนที่มีคุณภาพไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ประเทศถึงจะเจริญ เราต้องช่วยกันต้องปรับตัวเองใหม่ ต้องปรับหลักสูตร ใหม่ เป็นหลักสูตรที่ต้องเตรียมอาชีพวิชาชีพ เน้นทักษะสมรรถนะมากกว่าความรู้ เน้นการเรียนรู้ นอกห้องเรียน เพื่อให้กระตุ้นเกิดการคิดวิเคราะห์และสร้างนวัตกรรม

1.4 ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ 4 มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบ การบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน โดยมีการทำงานเป็นทีม มีการดำเนินงานควบคุมกำกับ ระบบการทำงาน มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษา กำหนด เสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอน เสริมสร้างให้ครูผู้สอนมี จิตวิญญาณของความเป็นครู สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตาม ความสนใจและถนัด รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคี เครือข่ายทุกภาคส่วนได้ ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและ ระบบข้อมูลสารสนเทศ ดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพ มีวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ การจัด กระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน อีกทั้งผู้บริหาร สถานศึกษาสามารถ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการพัฒนา ปรับปรุงองค์การได้อย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง เปรียบเสมือนเป็นการเพิ่มศักยภาพให้แก่ทรัพยากรขององค์การให้มีความสามารถในการ แข่งขัน และนำพาองค์การไปสู่จุดมุ่งหมายได้สำเร็จ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2553 ข: 1-72) ที่ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินสถานศึกษามาตรฐานสากล โดยกำหนด ตัวชี้วัดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาไว้ว่า ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านผู้เรียน 2) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน 3) ด้านบริหารจัดการองค์กรด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management) สอดคล้องกับวาทินี พุทธทรัพย์ (2563 : 172) ที่กล่าวว่า การบริหารสมรรถนะ องค์การ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเป็นอันดับที่ 2 ที่จะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา

1.5 ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ 5 มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น เชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียน เน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิภาพต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน มีการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินการใช้หลักสูตร นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร อีกทั้งมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ชุมชน สังคมและท้องถิ่นมีการนำผลมาวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา สถานศึกษาทำการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนาผู้เรียนการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ลงมือปฏิบัติจริงผ่านกระบวนการกลุ่มและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลายตามแบบมาตรฐานสากลที่สามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ สามารถจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ (2562 : 97) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า องค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตรมีระดับการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 ข: 1-72) ที่ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินสถานศึกษามาตรฐานสากล โดยกำหนดตัวชี้วัดการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนไว้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการประเมิน

1.6 ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบที่ 6 มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครุณาเอาวิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับครู จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์

ความรู้นำไปปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต ให้มีความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน สอดคล้องกับสุบัน พรเวียง (2564 : 56) ได้ศึกษาการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องรูปแบบสถานศึกษาที่เป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (2555 : 28) ที่ว่าองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ให้มีความสำคัญด้านการบริหารและผลการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความตระหนักในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ

1.7 ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ 7 มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล กำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ ส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงานปรับตัวกิจกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสด้านวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของสมาชิกในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกัน นำนวัตกรรมการจัดการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม รวมถึงเสริมสร้างระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธิภา เหล็กทองสันเทียะ (2562 : 72) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ด้านการพัฒนาคุณภาพครูเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 รวมถึงงานวิจัยของสงวน อินทร์รักษ์ (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของมนัสนันท์ เกิดเอี่ยม (2565 : 43) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาคุณภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มโรงเรียนไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการมุ่งเน้นพัฒนาทรัพยากรบุคคล เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ไปสู่ผลผลิตที่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ ผู้บริหาร ครู บุคลากรมีการพัฒนาการดำเนินงาน และนักเรียนมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและให้ความเห็นชอบต่อรูปแบบและสามารถนำรูปแบบที่ได้ไปใช้ในการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถานศึกษาไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.8 ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ 8 มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ สร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ สร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสียได้รับการปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของสถานศึกษามาตรฐานสากล โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 ข: 1-72) พบว่า ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับอมลธดา พุทธินันท์ (2561 : 76) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา และหรือหัวหน้างานวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมทั้งหมด อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และคู่มือการปฏิบัติงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการมีความเห็นว่าเหมาะสม อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด รวมถึงสอดคล้องกับชยากร สาริรัตน์ (2562 : 98) ได้ศึกษา การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ส่งผลต่อความสำเร็จ
 บริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ
 สอดคล้องกับสงวน อินทร์รักษ์ (2564 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่
 วัฒนธรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการสร้าง
 เครือข่ายสถานศึกษาพื้นที่วัฒนธรรมการศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
 ของการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่วัฒนธรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน

1.9 ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่
 วัฒนธรรมการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ 9 มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสู่ความ
 เป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัฒนธรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามี
 คณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและประเมินผล
 การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
 ขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบ
 และการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
 ขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบ
 และการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
 ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผล
 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา
 และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำได้ มีกระบวนการควบคุม การติดตาม
 การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
 มีข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงานตาม
 กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน จัดทำ
 บทสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วน ทุกกระบวนการอย่าง
 เป็นระบบ มีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและรายงานการประกัน
 คุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการรับรู้และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
 ได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน สอดคล้อง
 กับแนวคิดของ TQM (1985 : 35) การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ด้านกลยุทธ์การ
 ขับเคลื่อนการประกันคุณภาพ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการบริหารสถานศึกษาสู่
 ความเป็นเลิศทั่วทั้งองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุบัน พรเวียง (2564 : 56) ได้ศึกษากลไก
 การขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่วัฒนธรรมการศึกษา

จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่วัดธรรมการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง สำหรับพื้นที่วัดธรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

การสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดธรรมการศึกษา จังหวัดระยอง มีองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ จำนวน 91 ประเด็น สามารถใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดธรรมการศึกษาจังหวัดระยอง และการสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศมากที่สุดในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ภายใต้การสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นภายในองค์กรอยู่เสมอ เพื่อสร้างสรรค์รูปแบบการทำงานที่เหมาะสมกับองค์กร สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จากข้อค้นพบของการวิจัย พบว่า การนำรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดธรรมการศึกษาจังหวัดระยองมาใช้อย่างรอบด้าน จะทำให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ได้ผลลัพธ์ที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังส่งผลให้การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดธรรมการศึกษาได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทสังคมในยุคปัจจุบัน

2. การประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดธรรมการศึกษาจังหวัดระยอง องค์ประกอบทั้ง 9 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม 4) ด้านการบริหารจัดการองค์กรเชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ 6) ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม 7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ 8) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม และ 9) ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่วัดธรรมการศึกษา พบว่า องค์ประกอบ 9 ด้าน มีผลการประเมิน ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เข้าใจถึงแนวทางวิธีการบริหารและการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งมีความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ความเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำ

การเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นนักสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมได้ จะเห็นได้ว่าการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศนั้น สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศที่มุ่งสู่การพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารและการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สอดคล้องกับ ชยากร สาริรัตน์ (2562 : 108) ได้ศึกษาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า มุ่งเน้นองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 7 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) พัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง 3) วัฒนธรรมองค์กร 4) การบริหารอย่างมีคุณภาพ 5) มุ่งเน้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 6) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 7) การจัดโครงสร้างองค์กร ทั้ง 7 องค์ประกอบมีความถูกต้องเหมาะสมเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับ บัณฑิต ประสิทธิ์นอก (2562 : 102) ที่ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า มุ่งเน้นองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารองค์กร การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้ง 3 องค์ประกอบหลัก มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ (2562, 97) ที่ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียนเรียน 2) ด้านคุณภาพครู 3) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา 4) ด้านการบริหารหลักสูตร และ 5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งตรวจสอบรูปแบบพบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และนวลล สมบูรณ์สิน (2564 : 121) พบว่า องค์ประกอบด้านกระบวนการจัดการนวัตกรรมการศึกษา มีความเหมาะสม และการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการนวัตกรรมการศึกษาในการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึง สงวน อินทร์รักษ์ (2564 : 340) พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 องค์ประกอบ ดังนี้คือ 1) การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา 2) การใช้นวัตกรรมการศึกษา 3) การสร้างเครือข่ายสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4) การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร 5) การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการ 6) หลักการบริหารจัดการ 7) การกำหนดเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 8) การปฏิบัติที่เป็นเลิศ 9) ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมการศึกษาของผู้บริหารและ 10) การกำหนดคุณลักษณะสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีผลการยืนยันองค์ประกอบ

การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

จะเห็นว่า การประเมินรูปแบบบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการ
ศึกษาจังหวัดระยอง จากการตรวจสอบข้อมูลทางสถิติมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
และจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และ
มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ สามารถนำรูปแบบบริหารสู่ความเป็น
เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสู่
ความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.1 กลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Planner) มีข้อเสนอด้านนโยบาย
การบริหารสู่ความเป็นเลิศว่า 1) ควรกำหนดกลยุทธ์ เพื่อเป็นการวางแผนนำองค์กรไปสู่ภาพลักษณ์
ใหม่ก้าวสู่วิสัยทัศน์ที่ต้องการในอนาคต มีกลไกการขับเคลื่อนที่ชัดเจน ส่งผลต่อผู้เรียนให้เป็น
ผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลง
2) ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความกล้าที่จะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการศึกษาในพื้นที่ที่มีความคิด
ก้าวหน้าตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก 3) ควรมุ่งเน้นกำหนดคุณภาพผู้เรียน เป้าหมาย
สมรรถนะที่สำคัญและชัดเจนในแต่ละช่วงวัยของผู้เรียน 4) ควรมีผู้เชี่ยวชาญเข้ามาให้การ
สนับสนุนองค์ความรู้และกระบวนการร่วมนำเสนอและแลกเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม
5) ควรเน้นการพัฒนาครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นโค้ชสู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน จัดให้มีการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 6) ควรมี
กลไกสนับสนุนการสร้างระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเป้าหมายปลายทางที่สำคัญใน
การจัดการศึกษาให้มีความชัดเจน 7) ควรสร้างโอกาสในการพัฒนาร่วมกันกับเครือข่ายทางการ
ศึกษา มีความคิดก้าวหน้าตามทิศทาง การเปลี่ยนแปลงของโลก แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและท้องถิ่น นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
1) ควรจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อความต้องการจำเป็น มีการจัดเก็บระบบสารสนเทศที่เป็น
ระบบพร้อมใช้งาน 2) ควรศึกษาวิเคราะห์ทรัพยากรบุคคลเชิงระบบในลักษณะการวิจัยเพื่อพัฒนา
3) ควรส่งเสริมดำเนินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและ
ต่อเนื่อง นโยบายการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด
ระยอง ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพให้สามารถใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะและกรอบหลักสูตร
จังหวัดระยอง (Rayong MARCO) สู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับอมรรัตน์

เดชะนอก (2563 : 364) ที่ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำเสนอการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรภายใน มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางนโยบายและนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่น เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีจิตเชิงสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดี และเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความคาดหวังสูงที่มุ่งสร้างความสำเร็จของงาน ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่ให้มีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสมมีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม และประสิทธิภาพทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบต่อการแข่งขันและทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ทองจำรัส และสัจจวรรณ ทรพรพสุ (2563 : 168) ที่ศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ทักษะการสร้างทีมงาน ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการสื่อสาร โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม เปิดใจกว้างยอมรับเทคโนโลยี มีความทันสมัยเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีและมีการศึกษาดูงานการพัฒนาวัตกรรมการจากหน่วยงานที่เป็นต้นแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ กมลพร กัลยาณมิตร (2565 : 93) กล่าวว่า ควรมีการประเมินผลการดำเนินการในวิถีสานใหม่ของสถานศึกษา เพื่อการติดตามและตรวจสอบผลการปฏิบัติ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อทบทวนการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนปฏิบัติงานให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในวิถีสานใหม่ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนา กลยุทธ์ของสถานศึกษาในวิถีสานใหม่ให้เข้าสู่ความเป็นเลิศต่อไป สอดคล้องกับอัจฉรา นิยมภา (2564 : 90) กล่าวถึงเงื่อนไขความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาวิถีสานใหม่ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา โน้มน้ำและสร้างแรงบันดาลใจให้ครู ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติการและการจัดการเรียนรู้ สร้างทัศนคติร่วมในการทำงานวิถีสานใหม่ ปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหาร ปรับเปลี่ยนข้อบังคับให้เอื้อต่อการบริหารสถานศึกษาวิถีสานใหม่ เพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อติเรก เขาวัง และคณะ (2564 : 119) กล่าวถึง การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและการส่งเสริมความสามารถทางดิจิทัลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บริการทางวิชาชีพ ด้านสวัสดิการและความปลอดภัย ค่ารักษาพยาบาล ค่าประกันอุบัติเหตุ ค่าการศึกษานูร ค่ากิจกรรมทัศนศึกษาและศึกษาดูงาน จัดประชุม อบรมสัมมนา ส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาต่อการแสดงความยินดี และจัดกิจกรรมสังสรรค์เนื่องในวันสำคัญและโอกาส

ต่าง ๆ การประเมินความผูกพันของครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานในวิถีสานใหม่ เพื่อเสริมสร้างความผูกพันของบุคลากรกับสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนภา พูนสวัสดิ์ (2563 : 90) ที่ศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่า การที่ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่องและมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพที่ส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม และประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ พัทธกรณ์ ดวงชื่น (2563 : 90) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษารับมือความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 ที่กล่าวถึงการรับมือความเสี่ยงสะท้อนจากครู ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน โดยการรับมือความเสี่ยงของครู พ่อแม่ นักเรียน รวมทั้งชุมชนในการกำหนดนโยบายและแผนการเปิดสถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับสภาพจิตใจของครูและนักเรียน สนับสนุนทรัพยากรให้เพียงพอในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ธงชัย คำปวง (2563 : 100) ที่ศึกษาการพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ พบว่า การประเมินครูโดยการพัฒนาครูแบบองค์รวมเป็นการประเมินโครงการหรือกิจกรรมตามแผนและการเรียนรู้หลังปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับ สันติชัย ใจชุ่มชื่น (2561 : 125) ซึ่งศึกษารูปแบบการบริหารนวัตกรรมการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบการบริหารนวัตกรรมการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ การพัฒนาภาวะผู้นำและธรรมาภิบาลของผู้บริหาร การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเรียนรู้และนวัตกรรมการตามหลักวงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ การตรวจสอบผลการดำเนินการและการแก้ไขพัฒนาระบบ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2553) หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความสามารถเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองได้โดยถือว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติให้เต็มศักยภาพ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามกรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 96)

3.2 กลุ่มผู้ที่มีนโยบายสู่การปฏิบัติ (User) ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพฤติกรรมที่สามารถจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน ปรับกระบวนการทางความคิด พัฒนางาน พัฒนาตน เพื่อมุ่งหวังสู่การพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี

ความกล้าหาญในการตัดสินใจ สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนต่อบริบทของพื้นที่
 นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิเคราะห์ไปสู่การ
 ขับเคลื่อนอย่างมีคุณภาพด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการองค์กรทั้งระบบให้มีลักษณะการมีส่วนร่วม
 ในลักษณะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในองค์กร ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด และร่วม
 พัฒนา 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการคิดค้นนวัตกรรม เพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือ
 พัฒนาองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็น
 สำคัญและเป็นนักประสานที่ดี 6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการออกแบบการจัดการ
 เรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการทำงานเชิงระบบของครูผู้สอนในทุกกลุ่มสาระวิชา
 7) ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้กระบวนการ 4 ขั้นตอน PAOR เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาทรัพยากร
 บุคคลในรูปแบบที่หลากหลายควบคู่กับการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและความเจริญก้าวหน้า
 ในวิชาชีพ 8) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรที่
 ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ 9) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษาทั้ง 5 ด้านคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วน
 ร่วมในการวางระบบงาน การมีส่วนร่วมในการสื่อสาร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งภายในองค์กร
 และภายนอกองค์กร และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพตลอดจนการร่วมอบรมสัมมนา
 10) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการพัฒนากลไกที่ขับเคลื่อนผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
 การศึกษา สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีสมรรถนะที่สำคัญ และมีทักษะความสุข 11) ผู้บริหาร
 สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง
 กับชีวิตประจำวันของผู้เรียน มุ่งเน้นการนำองค์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหา ภายใต้การเป็นพลเมืองโลก
 ที่มีคุณธรรมจริยธรรมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง 12) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาคุณภาพ
 ผู้เรียน โดยเน้นกระบวนการคิดขั้นสูงเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียน
 พัฒนาสมรรถนะเต็มตามศักยภาพ 13) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการบริหารจัดการ
 กระบวนการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ตอบโจทย์เรื่อง Learning Style
 และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง 14) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการบริหาร
 จัดการกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มุ่งเน้นการ
 ประเมินผล เพื่อการพัฒนาเป็นสำคัญ ผู้เรียนเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ 15) ผู้บริหาร
 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ 5I คือ Inspiration มีแรงบันดาลใจ
 Imagination จินตนาการ Ideation มีความคิดริเริ่มหลากหลาย Integration มีความสามารถในการ
 วางแผนเชิงองค์รวมและ implementation มีความสามารถในการนำไปปฏิบัติและขยายผล

สอดคล้องกับ ออซเดมิร์ค โคบาล และบอซคุต (Ozdemir,S.,Çoban,O ., &Bozkurt, S. 2020 : 1) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้อำนวยการสถานศึกษากับความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ ผลการวิจัย พบว่า การรู้สารสนเทศ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเพิ่มระดับความรู้ความเข้าใจ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำและทักษะความรับผิดชอบ เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมความเป็นผู้นำด้านการจัดการสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณภาพูนสวัสดิ์ (2563 : 91) ที่พบว่า ผู้บริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอพร้อมต่อการใช้งานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายโรงเรียนเอกชนและหน่วยงานภายนอก เพื่อร่วมส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ มะรัตน์ (2563 : 209) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศ การจัดการความรู้ และประสิทธิผลมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรในด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ การจัดเตรียมข้อมูลและนำข้อมูลความรู้ที่มีอยู่ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ควรมีการเทียบเคียงผลการดำเนินงานในวิถีสานใหม่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์, ประจิตร มหาหิง และสังวาลย์ เพ็ญธนะ (2563 : 314-315) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยแบบผสม ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอนและด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ สุกฤษฎ์ มายุศิริ (2560 : 294-295) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักปัญหา 3 ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวว่า ด้านวัดและประเมินผล (Assessment & Evaluation) รู้และเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง (Authentic Assessment) ให้ครอบคลุมพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย ปฏิบัติการวัดและประเมินผลอย่างมีระเบียบมีหลักเกณฑ์ถูกต้องเหมาะสม สามารถอธิบายในการวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสมกับช่วงวัย ปฏิบัติการวัดให้เที่ยงตรงเป็นธรรมคงเส้นคงวา สอดคล้องกับ ณัฐพัชร บุญเกตุ (2565 : 91) กล่าวถึง การออกแบบระบบข้อมูลและสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศต้องถูกต้อง จากการศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ด้านการ

ประเมินผลการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ควรเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผล เพื่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งจะต้องมีการสร้างความพร้อมในการใช้งานของข้อมูลสารสนเทศและคุณภาพ สามารถนำไปใช้งานได้ทันเวลา โดยเลือกและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่สอดคล้องเชื่อมโยง เพื่อติดตามผลการดำเนินการในวิถีสถานใหม่สถานศึกษา มีการประเมินและปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศและการจัดการความรู้ สอดคล้องกับ รณชัย คนบุญ และคณะ (2565 : 35) กล่าวว่า ควรส่งเสริมให้บุคลากรออกแบบจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ดังที่ พรณา พูนสวัสดิ์ (2563 : 95) ที่พบว่า ผู้บริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอพร้อมต่อการใช้งานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายสถานศึกษาเอกชนและหน่วยงานภายนอก เพื่อร่วมส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา และยังพบว่า สถานศึกษามีระบบและกลไกในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานปรับปรุงแก้ไข เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับ คาโฮม็อก (Ka-ho Mok, 2003 : 241) ที่กล่าวว่า การพัฒนาแผนปฏิบัติการเป็นสนับสนุนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติจะต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ เพื่อการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการผลักดันให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการสนับสนุนแผนกลยุทธ์การปฏิบัติตามกระบวนการต่างๆ เพื่อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จและความเป็นเลิศของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ มะรัตน์ (2563 : 209) การพัฒนาระบบสารสนเทศ การจัดการความรู้และประสิทธิผลมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ ธันว์ เฉลิมพงษ์ (2563 : 109) ซึ่งศึกษา กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนการสอนในวิถีสถานใหม่ (New Normal) จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กล่าวว่า สถานศึกษาควรปรับกลยุทธ์ในส่วนของหลักสูตรให้มีความกระชับเพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการออกแบบแผนการเรียนการสอนและมีการประเมินที่เหมาะสม และยังสอดคล้องกับรังสรรค์ พรหมมา (2563 : 115) ซึ่งศึกษาแนวทางการบริหารสำหรับการจัดการศึกษาในวิถีการเรียนรู้ใหม่ (New Normal) ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า การรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนในวิถีการเรียนรู้ใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด

จากข้อค้นพบของการวิจัย พบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่ต้นนวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองของกลุ่มผู้ที่กำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย (Planner) ควรกำหนดเป็นกลยุทธ์ เพื่อวางแผนการนำองค์กรไปสู่ภาพลักษณ์ใหม่และกำหนด

วิสัยทัศน์ที่มองเป้าหมายในอนาคตให้ชัดเจน มีกลไกการขับเคลื่อนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ผู้บริหารกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงการศึกษาเชิงพื้นที่และคิดก้าวหน้าตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก พัฒนาบุคลากรให้ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะและกรอบหลักสูตรจังหวัดระยอง (Rayong MARCO) โดยเน้นพัฒนาครูให้เป็น โค้ช เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะในแต่ละช่วงวัย มีผู้เชี่ยวชาญสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม วางกลไกระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เข้มแข็ง พัฒนาเครือข่ายและการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อความต้องการจำเป็น ควรวิจัยและพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบด้วยการนิเทศติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และกลุ่มผู้ที่มีนโยบายสู่การปฏิบัติ (User) ได้ให้ข้อเสนอโดยสรุปว่า ผู้บริหารควรมีลักษณะจูงใจให้ผู้ปฏิบัติปรับกระบวนการคิด พัฒนาองค์กรให้เกิดคุณภาพอย่างจริงจัง กล้าตัดสินใจที่จะปรับเปลี่ยนให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อบริบทของพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาจังหวัดระยอง ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ เน้นการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ร่วมวางระบบงาน ร่วมในการสื่อสาร ร่วมกิจกรรมองค์กร และร่วมพัฒนาวิชาชีพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ควรมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการคิดค้นนวัตกรรมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ใช้กระบวนการวางแผนเพื่อไปการนำสู่การปฏิบัติด้วยการสังเกตและการสะท้อนผล (PAOR) มีกลยุทธ์ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในรูปแบบที่หลากหลาย เป็นผู้นำทางวิชาการและนักประสานที่ดี มุ่งเน้นประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหาภายใต้การเป็นพลเมืองโลกให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการทำงานเชิงระบบจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนในรูปแบบ Active Learning โดยเน้นกระบวนการคิดขั้นสูง คิดวิเคราะห์ มีสมรรถนะที่สำคัญเต็มตามศักยภาพ มีมาตรฐาน มีทักษะความสุข ควรมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เน้นประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ และควรส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ด้วยทักษะ 5I คือ 1) แรงบันดาลใจ (Inspiration) 2) จินตนาการ (Imagination) 3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Ideation) 4) มีความสามารถในการวางแผนเชิงองค์รวม (Integration) 5) มีความสามารถในการนำไปปฏิบัติและขยายผล (Implementation)

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาจังหวัดระยอง ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) นโยบายระดับประเทศ ควรกำหนดนโยบายการทางการศึกษาให้ชัดเจนแต่ยืดหยุ่นได้ตามบริบทเชิงพื้นที่ เพื่อปฏิรูปการศึกษาไปสู่เป้าหมายที่เป็นเลิศได้อย่างแท้จริง โดยเน้นการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการบริหารที่สอดคล้องกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาที่สามารถนำเอานโยบายไปปรับใช้กับพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธีการบริหารพื้นที่เชิงนวัตกรรมที่หลากหลายได้

2) นโยบายระดับจังหวัด ควรมีนโยบายและจุดเน้นในการส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาได้กำหนดรูปแบบ วิธีการหรือแนวทางในการบริหารการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศที่ชัดเจนตามบริบทเชิงพื้นที่ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่ตอบโจทย์เชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน

3) นโยบายระดับหน่วยงานทางการศึกษา ควรมีจุดเน้นที่สนองต่อนโยบายของทุกระดับที่สามารถนำไปปรับใช้และยืดหยุ่นได้ตามบริบทของพื้นที่และเป้าหมายที่กำหนด พร้อมทั้งกำหนดรูปแบบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศได้อย่างชัดเจน และส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดได้เชื่อมต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติแบบมีอิสระและคล่องตัวในการบริหารสถานศึกษาเชิงพื้นที่ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่หลากหลายที่มุ่งสู่ประสิทธิผลและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ควรนำรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาไปบริหารสถานศึกษาได้ตามบริบทของพื้นที่ ความพร้อมของปัจจัยและทรัพยากรทางการศึกษาที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่การศึกษาหรือจังหวัดอื่น ๆ ควรศึกษาและนำเอารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง เป็นแบบอย่างการนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่การศึกษาของแต่ละ

สังกัดและหรือจังหวัดนั้น ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนการบริหารในเชิงนวัตกรรมที่สอดคล้องกับพื้นที่การศึกษาหรือจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสู่ความเป็นเลิศได้อย่างยั่งยืน

3) หน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ และติดตามให้ผู้บริหารสถานศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดบริหารสถานศึกษาให้เต็มศักยภาพ และพัฒนาสถานศึกษาเชิงพื้นที่ด้วยนวัตกรรมการศึกษา โดยให้นำรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ในองค์ประกอบทั้ง 9 ด้านไปบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาต่อขอผลการวิจัยและพัฒนาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กรณีศึกษาจังหวัดอื่น (จังหวัดที่ประกาศเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา) โดยนำไปทดลองใช้กับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้ทราบผลการพัฒนาการวิจัยอย่างชัดเจน และพร้อมนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาได้อย่างจริงจัง
- 2) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาดำเนินการสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศได้สำเร็จ
- 3) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์เชิงนวัตกรรมของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาหรือในพื้นที่การศึกษาคืออื่น
- 4) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารองค์กรเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : อรุณสภานาครี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). นโยบายการศึกษาของพลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. เข้าถึงได้จาก <https://www.bic.moe.go.th/images/stories/pdf>.
- กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). รายงานโครงการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต้นแบบพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัด:กรณีศึกษาจังหวัดระยอง และจังหวัดศรีสะเกษ. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ.
- กมลพร กัลยาณมิตร. (2565). การนำกลยุทธ์การบริหารสู่การปฏิบัติในรูปแบบความปกติใหม่ (New Normal). วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6 (4), 402-422.
- กรมวิชาการ. (2557). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). การกำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับความพร้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กริณี ชัยยิ่งยง. (2552). องค์การแห่งนวัตกรรม แนวคิด และกระบวนการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. ขึ้นพื้นฐาน.
- ขวัญฤดี คล้ายแก้ว และศิริภาณี พูลศิริ. (2553). โครงการวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้การเปรียบเทียบสมรรถนะเพื่อการพัฒนาการวางแผนกลยุทธ์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ประเภทวิทยาสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2554. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. (2566). นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ลงวันที่ 11 กันยายน 2566.

- คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ. (2559). เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ประกาศราชกิจจานุเบกษา, คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 28/2559 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2559).
- จรรยา วัฒนา. (2556). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ. เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/posts/320364> .
- จักรพรรดิ วัฒนา. (2555). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. สารานุกรมวิชาชีพครูเฉลิมพระเกียรติ. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี : บั๊ค พอยท์.
- จิณฉัตร ปะโคทัง. (2549). รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนดีเด่น โรงเรียนกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติมา วรรณศรี. (2552). คุณภาพการศึกษากับสมรรถนะของครูที่พึงประสงค์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 32(1).1-5.
- จินตนา สัจจามันท์. (2549). การศึกษาและการพัฒนาชุมชน. เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุฬารัตน์ บุญบงก์. (2553). การพัฒนาแผนกลยุทธ์การจัดการความรู้เชิงนวัตกรรมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ. การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมชัย หาญกล้า. (2559). การบริหารการศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ชยากร สาริรัตน์. (2562). การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. ปรัชญาคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- ชลิดา หนูหล้า. (2565). หลักสูตรฐานสมรรถนะไม่ใช่กระดาษ แต่เป็นวัฒนธรรม. ออนไลน์. แหล่งที่มา. https://www.thaischool.in.th/_files_school. 30 พฤศจิกายน 2566.
- เชาว์ อินโย. (2543). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. ภาควิชาทดสอบและวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- ณัฐนนท์ วิทยาประโคน. (2563). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ณัฐพัชร บุญเกิด. (2565). การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2. ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. อุตรดิตถ์.
- ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์. (2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของโรงเรียนลุ่มแรดวิทยา อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทักษิณ วงศ์เย็น. (2551). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ทศนา แฉมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้ เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรัพย์อนันต์ ชูศรีทอง. (2562). รูปแบบอิทธิพลสมรรถนะของบุคลากรที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธันว์ เฉลิมพงษ์. (2563). กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนการสอนในวิถีสานใหม่ (NEW NORMAL). จากสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
- ธงชัย คำปวง. (2563). การพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ. ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎี วิจัย ปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ธีระ รุณเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นวล สมบูรณ์สิน. (2564). รูปแบบการจัดการนวัตกรรมทางการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). **โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทวัช นูนารณ. (2562). **รูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2555). **การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ**. มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บัณฑิต ประสิทธิ์นอก. (2562). **รูปแบบบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2550). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประกอบ กุลเกลี้ยง. (2545). **การบริหารโดยองค์คณะบุคคล**. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง**. ประกาศเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561. จังหวัดระยอง.
- ประกาศราชกิจจานุเบกษา. (2561). **พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562.30-31**
ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567– 2568.
- ประจวบ หนูเลี้ยง และคณะ. (2558). **การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง** ปรัชชาติ 28,2 (ตุลาคม 2558-มีนาคม 2559) : 235.
- ปิยพันธ์ ศิริรักษ์, ประจิตร มหาหิง และสังวาลย์ เพ็ญยุระ. (เมษายน – มิถุนายน 2563). **การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25**. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์. 7(2) : 314-315
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562. (30 เมษายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา. (2562). เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก. 102-120.
- พัชรี ชมพุดา. (2552). **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ : แมคกรอฮิล.
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). **การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19**. วารสารศิลปการจัดการ. 4(3), 783-795.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2552). **องค์การและการบริหารจัดการ**. นนทบุรี. ชิง ปียอนด์ บุ๊คส์.

- พุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ. (2562). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. ปรินญาปรัชญาคุชฎิบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2554). Public-Private Partnership in Higher Education: A New Paradigm of Practices toward Creative Economy (Country Report). วารสาร สออ. ประเทศไทย. 14 (1) : 26-47 ; พฤษภาคม, 2554.
- พรนภา พูนสวัสดิ์. (2563). องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 16(2), 53-65.
- พัชรภรณ์ งามวังตรนันท์. (2554). แนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารลูกค้าสัมพันธ์: กรณีศึกษาห้างหุ้นส่วนจำกัดเพชรบุรี ศ.เจริญยนต์. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- เพ็ญพร ทองคำสุก. (2553). ตัวแบบสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินญาปรัชญาคุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่4). ชลบุรี: มนตรี.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2555). สภาพและปัญหาการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออก. ภาควิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตวณะบุตร. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนัสนันท์ เกิดเอี่ยม. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มโรงเรียนไทยรัฐวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐาน. e-Journal of Education Studies, Burapha University (Online ISSN: 2697-3863). ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (2022): เมษายน - มิถุนายน 2565.
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2566). รายงานผลการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. สถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบายและคณะกรรมการการศึกษาปฐมวัย. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- มังโสศ hmeเต๊ะ. (2562). การบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). **การบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชนองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ**. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์.
- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580). (2561). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก, หน้า 30-37.
- ยงยุทธ นราสีห์. (2534). เทคนิคการกระตุ้นชาวบ้านให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน. **วารสารพัฒนาชุมชน**. 30 (2). 66-68.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). **การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบัสส์.
- รังสรรค์ พรหมมา. (2563). **แนวทางการบริหารสา รับการจัดการศึกษาในวิธีการเรียนรู้ใหม่ (New Normal) ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่เขต 3**. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- รัตน์ บัวสนธิ์. (2552). **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพฯ : คำสมัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554**. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน. 2556.
- รางวัลความเป็นเลิศของออสเตรเลีย. (2555). **Australian Excellence Awards: AEA**. เข้าถึงได้จาก <http://sai-global.com>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2566.
- รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์ SQA. (2555). **Singapore Quality Award: SQA**. [online]. Available from: <http://spring.gov.sg/portal/product/awards/sqa>. [February 22, 2017].
- รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป EQA (2555). **European Quality Award: EQA**, [online]. Available from: <http://european.quality.com.uk/faq>. [February 22, 2017]
- รางวัลคุณภาพแห่งออสเตรเลีย. (Australian Quality Award) หรือ AQA (2555).
- รณชัย คนบุญ และคณะ. (2565). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาลในวิถีความปกติใหม่. **วารสารมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**. 35.
- รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์. (2548). **การพัฒนารูปแบบการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับประเทศไทย**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดา พลวัฒน์. (2547). **การพัฒนาระบบบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ลัดดาวัลย์ มะรัตน์. (2563). การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 4 (3). 347-356.
- วันทนา เมืองจันทร์. (2543). การปฏิรูปการศึกษา: คุณภาพของผู้บริหารกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา. วิทยาสาร. 100,4 (2544, กรกฎาคม: 21-25).
- วศินี พิเศษ. (2556). แผนกลยุทธ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเขตภาคเหนือตอนล่างของไทย. การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วาทีณี พูลทรัพย์. (2563). องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสารศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 228 12, 1 (มกราคม - มีนาคม 2561).
- วิเชียร วงคำจันทร์. (2547). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2542). การบริหารงานแบบคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : เอเชียเพรสกรม.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2545). คุณภาพคือการบูรณาการ. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี.
- วิชญ์ เครื่องงาม. (2564). ประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2553). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: หจก. ทิพย์วิสุทธิ.
- วีรสิทธิ์ ชินวัฒน์. (2566). ทฤษฎีการบริหารการศึกษา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.veerasitdba04.blogspot.com/2012/10/6-henri-fayol.html>. 25 พฤศจิกายน 2566.
- ศรุดา ชัยสุวรรณ. (2560). รูปแบบการพัฒน่องค์กรสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยเอกชน. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2546). ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพฯ : เท็กซ์ แอนด์เจอร์นัลส์ พับลิเคชั่น.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). รูปแบบของระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการ สำหรับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.

- สงวน อินทร์รักษา. (2564). การบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สันติชัย ใจชุ่มชื่น. (2561). รูปแบบการบริหารนวัตกรรมการศึกษาความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ปริญาญาคุฎีบัณฑิต.มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- สถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2008). แนวคิดความเป็นเลิศ (National Institute of Standard and Technology:NIST). (2008 : 1-22).
- สาโรจน์ แก้วอรุณ. (2552). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. การศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- สายสวาท เสาร์ทอง และเด่น ชะเนติยัง. (2562). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครู เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์, 6(9). 4281-4296.
- สุกฤษฎี มายุศิริ. (ธันวาคม 2560). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักปัญหา 3 ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 8(พิเศษ) :294-295.
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2554). การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสายสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิมล ทองจำรัส และสจิวรรณ ทรรพวุฒ. (กรกฎาคม –กันยายน 2563). ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. วารสารการวิจัยบริหารการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 10(3) :168
- สมกิต บุญยะโพธิ์. (2555). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (The administration model for excellence basic educational school under the Primary Educational Service Area Office). วิทยานิพนธ์ปริญาญาคุฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมชาย เทพแสง และคณะ. (2560). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สมยศ นาวิการ. (2545). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ..

- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). **การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). อุบลราชธานี : หจก.อุบลกิจ ออฟเซตการพิมพ์.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2551). **ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มน้ำโขง**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- สุนิสา วิทยานุกรณ์. (2552). **การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนเอกชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุบัน พรเวียง. (2564). **กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 21, 1 (ม.ค. - มิ.ย.).
- สุมิตร สุวรรณ, น.ท. และคณะ. (2559). **การสร้างเครือข่ายความร่วมมือพหุภาคีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดนครปฐม**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุริยา ห้าวหาญ และคณะ. (2559). **รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537). **ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา**. ประมวลชุดวิชาสัมมนาปัญหาแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมยศ นาวิการ. (2533). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมหมาย เทียนสมใจ. (2556). **รูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สัมฤทธิ์ ชศสมศักดิ์. (2553). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : เวิลด์เทรด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. (2559). **การขับเคลื่อนนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31**. นครราชสีมา

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). **โครงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://cbethailand.com>. 23 ธันวาคม 2566.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล**.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **ROADMAP จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อการขับเคลื่อนหลักสูตรการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผล**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). **รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2549 ขององค์การมหาชน**. กรุงเทพฯ
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). **ผลสรุปประเมินคุณภาพภายนอกโรงเรียน ทุกสังกัด**. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2555). **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ. 2554)**. สมุทรปราการ : บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). **การประชุมวิชาการ การวิจัยทางการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547). **การประชุมวิชาการ การวิจัยทางการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา**.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). **แนวทางการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (2562). แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2562-2565) จังหวัดระยอง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [http://rayongpeo.go.th/images/data/แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดระยอง 20 \(62-65\) 20 รวมไฟล์ pdf.2563](http://rayongpeo.go.th/images/data/แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดระยอง%20(62-65)%20รวมไฟล์pdf.2563).
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (2565). รายงานข้อมูลและสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดระยอง รายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2565. จังหวัดระยอง.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (2566). รายงานข้อมูลสารสนเทศและสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2566. จังหวัดระยอง.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2558). แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.(2566). ประโยชน์ของหลักสูตรฐานสมรรถนะ สำหรับนักเรียน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.starfishlabz.com/blog/606>. 30 พฤศจิกายน 2566.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2559). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานแห่งเรียนรู้และชุมชนออนไลน์เพื่อนักการศึกษาและผู้ปกครอง (2566). ประโยชน์ของหลักสูตรฐานสมรรถนะ สำหรับนักเรียน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.starfishlabz.com/blog/606>. 30 พฤศจิกายน 2566.
- อดิเรก เขียวคง และคณะ. (2564). การวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อการจัดทำนโยบายการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ สพม. นนทบุรี.
- อนันต์ งามสะอาด. (2554). การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- อมรรัตน์ เดชะนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่21. วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ค.ค. (พุทธบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.
- อมลดา พุทธินันท์. (2561). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉรา นิยมภา. (2564). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาวิถีใหม่สู่คุณภาพการศึกษาที่พึงประสงค์ในบริบทที่เปลี่ยนแปลง. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., 14 (2), 178-195.

- อานนท์ ถิ่นภูเขียว. (2557). **รูปแบบการจัดการความรู้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาการศึกษา**. การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิตปรัชญาคุณวุฒิปบัณฑิต. สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). **การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดมศิลป์ กันทุมมิ. (2558). **การพัฒนาแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา**. การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต. สาขาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์. (2536). **การพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง. (2563). **ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เรื่อง การใช้กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (Rayong Marco) และคู่มือการใช้กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (Rayong Marco) ระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6) และการศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง. กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง. ระยอง**
- Argyris, C. (1957). **Personality and organization**. New York : Harper & Row. 2004.
- Amstien, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. **Journal of the American Institute of Planners**, 35 (4). Australian Quality Award. [online]. Available from : <http://us.training.saiglobal.com/awards/> [June 23, 2017].
- Bardo, J. W. & Hartman, J .J. (1982). **Urban society : A systemic introduction**. New York: peacock.
- Best, John W. (1977). **Research in education**. (3rd ed.). New Jersey : Prentice Hall.
- Black, J. Stewart & Porter Lyman W. (2000). **Management Meeting New Challenges**. UpperSaddle River N.J. : Prentice Hall.
- Brown, Warren B., & Moberg, Denis J. (1980). **Organizational Theory and Management : A Macro Approach**. New York : John Wiley & Sons.

- Bumgart, N. (1987). **Equity, Quality and Cost in Higher Education**. Bangkok : UNESCO Principal Office of Asia and the Pacific.
- Bush, T. (1986). **Theories of Education Management**. London : Harper and Row.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). **Rural development participation: Concept and measure for project design implementation and evaluation : Rural development committee center for international studies**. New York: Cornell University Press.
- Collins, J. (2001). **Good to great**. London : Random House.
- Dettmann, P. E. (2004). **Administrators, Faculty, and Staff / Support Perception of MBNQA Educational Criteria for Implementation at the University of Wisconsin Stout**. Wisconsin : University of Wisconsin Stout.
- Dheeraj Mehrotra. (2007). **Applying Total Quality Management in Academics (online)**. Hassel and Hassel, School Restructuring Options under on Child Left Behind: <http://kcsdblog.wordpress.com/2008/01/01/what-makes-an-excellent-school/>.
- Fulston schools. (2003). Excellence model. Retrieved from <http://www.fulstonschools.org/.dept/prodev/leadership/model.shtm/>
- Gaithersburg, MD. (2008) . **Baldrige National Quality Program Educational Criteria for Performance Excellence**. Gaithersburg, MD: National Institute of Standard and Technology.
- Greg, Bounds. (1994). **Beyond Total Quality Management: Toward the Emerging Paradigm**. New York : McGraw-Hill.
- Good, Carter. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw Hill.
- Guskey.T.R. (2000). **Evaluating professional development**. CA : Corwin Press.
- Heinz, Weihrich & Koontz, Harold. (2004). **Management: A Global Perspective**. (11th ed.). New York : McGraw-Hill College.
- Hughes, Larry W. & Ubben, Gerald C. (1994). **The elementary Principal's handbook : a guide to effective action**. Boston : Allyn and Bacon.
- International Taste institute. (2019) . **European Quality Award: EQA**. Retrieved from <http://www.emccglobal.org/lu/accreditation/eqa/>.

- Kao, R. W., Kao, R. R., & Jing, Y. (2006). **An entrepreneurial approach to corporate management (2nd ed.)**. Jurong, Singapore : Pearson Education South Asia.
- University of Bristol (2011, p. 25)
- Ka-ho Mok. (2003) . Dentrallizational and marketization in Singapore: A case study of the excellence model. **Journal of educational administration**, 4. and measurement : An International Handbook. U.K: Pergamon Press.
- Keeves P.J. 1988. **Educational research, methodology and measurement : An international handbook**. Oxford : Pergamon Press. Krejcie, R.V. and Morgan,D.W. 1970
- Krejcie, R.V.& Morgan, D.W. (1970). **Determining sample size for research activities**. Education and psychological Measurement. 30(3),607-610.
- Marmon, D. H. (2002). **Core competencies of professional service providers in federally funded education programs**. (Doctoral Dissertation). University of Tennessee, TN.
- McKinsey. (2010). **How the world's most improved school systems keep getting better**. Retrieved June 12, 2012, from <http://mckinseysociety.com/how-the-worlds-most-improved-school-systems-keep-getting-better/>.
- Mehrotra, S. and Delamonica, E. (2007) **Eliminating Human Poverty. Macro-Economic and Social Policies for Equitable Growth**. Zed Press, London.
- Miyakawa, T. (2007). Introducing the unit with comparison: Difference and construction of units. **Journal of Japan Society of Mathematical Education**, 92(11), 144-145.
- Mok. (2003). **Decentralization and Marketization of Education in Singapore: A Case Study of the School Excellence Model**. [Online].
- Morgan, F. (2008). **What makes an excellence school?**. Retrieved.
- Morgan, N.A., Vorhies, D.W., & Mason, C.H.(2009). Market orientation, marketing capabilities, and firm performance. **Strategic Management Journal**, 30, pp. 909-920. New York : M. Wiener.
- National Institute of Standards and Technology. (2019). **Education Criteria for Performance Excellence, National Institute of Standards and Technology**. Retrieved from http://www.baldrige.nist.gov/PDF_files/2019_Education Criteria.pdf/.

- Osman, M. E. (2020). Global Impact of COVID-19 on Education Systems : The Emergency Remote Teaching at Sultan Qaboos University. **Journal of Education for Teaching**, 1-10.
- Ouchi, William G. (1997). **Theory Z : How American Business Can Meet the Japanese Challenge**. Mass: Addison-Wesley. O'Toole, Laurence J. (1997).
- Owens, R.G. (2001). **Organization Behavior in Education**. 7 th ed. Boston: Ally's Bacon.
- Ozdemir,S., Çoban,O., &Bozkurt, S. (2020). **Examination of the relationship between school principals' 21st century skills and their strategic leadership according to teachers' opinions**. Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 10(2),399-426. <http://dx.doi.org/10.14527/pegegog.2020.014>
- Peters, T. J. & R. H. Waterman, JR. **In Search of Excellence**. New York : Harper Collins,
- Peters, T. J., & Waterman, R. H. (1982). **In search of excellence: Lessons from America's best-run companies**. New York : Harper & Row.
- Peters, T. J., & Waterman, R. H., & Phillips, J. J. (1980). **Structure is not organization**.
- Peters, Thomas J. and Waterman Jr., Robert H. (1982). **"In Search of Yong Suk Jang (Eds.), Classics of Organization Theory (6th ed. Ed 436-440)**. America : Wadsworth.
- Putti, J. M. (1987). **Work values and organizational commitment: A study in the Asian context**. Human Relations, 4(2), 275-288.
- Sallis, E. & Jones, G. (2002). **Knowledge management in education: Enhancing Learning & Education**. London : Kogan Page.
- Schermerhorn, J. R. (2008). **Management (9th ed.)**. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Terms.(1997). **Washington D.C. : Association for Educational Communications and Technology**.
- Best, John W. & James V. Kahn. (1997). **Research in Education**.
- The W. Edwards Deming Institute. (2019). **National Quality Award, Deming Prize in Japan**. Retrieved from <http://www.deming.org/>.
- The Australina Business Awards. (2019). **Australian Excellence Award: AEA**. Retrieved from <https://serviceexcellenceawards.com.au/category/service-excellence-awards-2019-winners/>.

- Thomas J. Peters and Robert H. **Waterman, Jr) (1982:10) Turnarounds with New Leader and Staff (2005), 23.** UN Department of Economic and Social Affairs.
- University of Bristol. (2011) . **An entrepreneurial approach to corporate management (2nd ed.)**. Jurong, Singapore : Pearson Education South Asia.
- Smith. E.W. et al. (1980). **The education's encyclopedia**. New York : Prentice–Hall. Spring.
- (2015). The Singapore Quality Award: SQA. Retrieved from <http://www.spring.gov.sg/portal/product/awards/sqa/>.
- Susan M.Heathfield. (2017). **What Is Human Resource Development (HRD)?** Retrieved January 10, 2018. From <https://www.thebalancecareers.com/what-is-human-resourcedevelopment-hrd-1918142>.
- Sergiovanni, T.J. & Starratt, R.J. (1998). **Supervision : A Redefinition**. (6 th ed). Boston: Mc Graw-Hill.
- _____. (1988). **Supervision : human perspectives**. 4th ed. New York : McGraw-Hill
- _____. (1991). **The Principalship: A Reflective Practice Perspective**. 2nd ed. Boston, Mass: Allyn and Bacon.
- _____. (2001). **Supervision: A Redefinition**. 7th ed. London : McGraw-Hill Humanities.
- _____. (2004). **The Life world of Leadership : Creating Culture, Community, and Personal Meaning in Our Schools**. San Francisco : Jossey-Bass.
- Tosi, H.L. and Carroll, S.J. (1982). **Management**. New York : John Wiley and Sons.
- United Nations. (1981). **Planned population distribution of development**. New York:
- Van Horn. (2017). **The Power of Objects in Eighteenth-Century British America**. Chapel Hill : University of North Carolina Press.
- Webster, Donald H. (1968). **Let's Learn Eskimo**. Fairbanks, Alaska: Summer Institute of Linguistics.
- Whatmough, R. (1994). **The listening school Sixth formers and staff as customers of each other**. In C. Parsons (Ed.), **Quality improvement in education: Case student in schools, colleges and university**. London : David Fulton.
- Willer, R.H. (1967). **Leader and leadership process**. Boston : Irwin/McGraw-Hill.
- William, E. (1976). **Electoral participation in a low stimulus election**. Rural Development. 4 (1), 111-124.

Weihrich . H. and Koontz , H. (2004). **Management**. New York : McGraw –Hill. Leithwood,
Kenneth ; Begley, Paul T. and Cousins , J.Bradley. 1994. Development.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผศ.ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี	ตำแหน่ง	คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
รศ.ดร.สุเมธ งามกนก	ตำแหน่ง	หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผศ.ดร.ปณณัฐ มาเชก	ตำแหน่ง	อาจารย์ สังกัดภาควิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ดร.พีระ รัตนวิจิตร	ตำแหน่ง	อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ดร.รัชชัย อู่พานิช	ตำแหน่ง	กรรมการสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ ว ๐๑๔

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๗ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน.....ชุด

ด้วย นางช่อชะบา ชื่นบาน นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร วรบำรุงกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิชัย ศรีพนมธนากร และอาจารย์ ดร.เรณูวิทย์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดังรายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “แหล่งภูมิปัญญา สร้างนวัตกรรม สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

RAMBHAJI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : To be wisdom-based and innovative for sustainable local development.

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ ว ๐๑๕๙

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.พีระ รัตนวิจิตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน.....ชุด

ด้วย นางช่อชะบา ชื่นบาน นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร วรบำรุงกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิชัย ศรีพนมธนากร และอาจารย์ ดร.เรณูวิทย์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดังรายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “แหล่งภูมิปัญญา สร้างนวัตกรรม สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : To be wisdom-based and innovative for sustainable local development.

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๐๑๔

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณิษฐา มาเชค

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน.....ชุด

ด้วย นางช่อชะบา ชื่นบาน นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร วรบำรุงกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสด์ชัย ศรีพนมธนากร และอาจารย์ ดร.เรณูวิชัย นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดังรายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “แหล่งภูมิปัญญา สร้างนวัตกรรม สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”
RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : To be wisdom-based and innovative for sustainable local development.

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ ร ๐๖๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามนกนก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน.....ชุด

ด้วย นางช่อชะบา ชื่นบาน นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร วรบำรุงกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร และอาจารย์ ดร.เรณูวิญญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดังรายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “แหล่งภูมิปัญญา สร้างนวัตกรรม สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : To be wisdom-based and innovative for sustainable local development.

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ ก ๐๑๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายธวัชชัย อู่พานิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน.....ชุด

ด้วย นางช่อชะบา ชื่นบาน นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร วรบำรุงกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิชัย ศรีพนมธนากร และอาจารย์ ดร.เรวัชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดังรายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “แหล่งภูมิปัญญา สร้างนวัตกรรม สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

RAMBHAJ BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : To be wisdom-based and innovative for sustainable local development.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

คำชี้แจง ในการตอบแบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประกอบการทำวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง
2. ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และครูผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนวัตกรรมการเรียนการสอน
3. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
4. ขอความกรุณาจากท่านให้สัมภาษณ์ครบทุกประเด็นตามความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาต่อไปโดยข้อมูลทั้งหมดถือเป็นความลับซึ่งจะนำมาเสนอผลการวิจัยในลักษณะโดยรวมเท่านั้นคำตอบของท่านมีคุณค่าต่องานวิจัยนี้มากขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางช่อชะบา ชื่นบาน

นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก

การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ นาย/นาง/นางสาว.....

ระดับการศึกษาสูงสุด.....

ตำแหน่งปัจจุบัน.....วิทยฐานะ/ระดับ.....

สถานที่ทำงาน.....จังหวัด.....

ประสบการณ์ในการทำงาน....ปี และที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการทางการศึกษา.....ปี

วันที่ให้สัมภาษณ์.....เวลา.....ถึง.....

สถานที่ให้สัมภาษณ์.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีดังนี้

1. รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.1 ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.2 การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.4 การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.5 การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.6 การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.7 การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.8 การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.9 กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

เรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านที่ได้รับในครั้งนี้ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น และคำตอบนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นต่อท่านเอง

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางช่อชะบา ชื่นบาน

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่เป็นจริงเกี่ยวกับท่านและเติมข้อความให้สมบูรณ์

1. เพศ

- ☐ 1. เพศชาย
☐ 2. เพศหญิง

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ☐ 1. ปริญญาตรี
☐ 2. ปริญญาโท
☐ 3. ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งข้างต้น

- ☐ 1. น้อยกว่า 5 ปี
☐ 2. ตั้งแต่ 5-10 ปี
☐ 3. 10 ปี ขึ้นไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม						
1	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตาม บทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
2	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานใน หน้าที่ในด้านครองตน ครองคน และครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ					
3	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็ม ความสามารถ					
4	ผู้บริหารอุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่					
5	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่องานที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง					
6	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน					
7	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างชัดเจน					
8	ผู้บริหารเป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้า เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
9	ผู้บริหารได้รับความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียใน การบริหารจัดการศึกษา					
10	ผู้บริหารเป็นนักสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานใน หน้าที่อย่างชัดเจน					
11	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง					
12	ผู้บริหารสามารถนำนโยบายและใช้วิธีการที่หลากหลายในการบริหาร จัดการเชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน					
13	ผู้บริหารมีความสามารถในการขับเคลื่อนการบริหารงาน 4 ด้านและพัฒนา งานทั้ง 4 ด้านให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
14	ผู้บริหารเป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้หรือ นำมาผลิต คิดค้นและพัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลผลิตภาพ					
15	ผู้บริหารสามารถพัฒนาตนเองและเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาให้แก่ ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม						
16	ผู้บริหารมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายหรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน					
17	ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน					
18	ผู้บริหารมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาวได้อย่างชัดเจน					
19	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม					
20	ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและสามารถพัฒนางานที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นจนเกิดเป็นผลผลิตภาพ					
21	ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ					
22	ผู้บริหารมีความสามารถ ทักษะและกระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
23	ผู้บริหารมีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ และผลผลิตภาพรวมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน					
ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม						
24	ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา					
25	ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา					

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26	ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง					
27	ผู้เรียนมีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อยอด เพื่อสร้างอนาคตที่ ดีของตนเองได้					
28	ผู้เรียนมีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม					
29	ผู้เรียนมีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัยอย่างถูกต้อง เหมาะสมในด้านการ อ่าน การเขียนและการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี					
30	ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในวิทยาการ ใหม่ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิตได้เป็นอย่างดี					
31	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างอาชีพได้อย่างหลากหลายตามความ ถนัดของตนเอง					
32	ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญาสามารถ พัฒนาตนเองให้รู้จักการต่อยอดเป็นนวัตกรรมได้					
33	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสมควรแก่ วัยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม					
34	ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่าง มีความสุข					
35	ผู้เรียนมีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะในการประพฤติดและ ปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ของหลักสูตรตลอดจน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างมี ประสิทธิภาพ					
36	ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี					
37	ผู้เรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นใน เชิงบวกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม					

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
38	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนา นวัตกรรมได้เป็นอย่างดี					
39	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดนอกกรอบและปฏิบัติการแบบลองผิด ลองถูกได้เป็นอย่างดี					
40	ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการต่อยอดนวัตกรรม จากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนา นวัตกรรมของตนเองหรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างดี					
41	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ ที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล					
ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม						
42	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบ การบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน					
43	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
44	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงานเป็น ทีมอย่างชัดเจน					
45	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยมีการ ดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงานอย่างชัดเจน					
46	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนา องค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ					
47	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษา กำหนด					
48	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้าง ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอนอย่างชัดเจน					

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
49	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครูได้อย่างชัดเจน					
50	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัดอย่างชัดเจน					
51	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้อย่างชัดเจน					
52	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการส่งเสริมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างชัดเจน					
53	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจน					
54	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบชัดเจน					
55	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการจัดกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน					
ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ						
56	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน					
57	การบริหารหลักสูตรโดยกำหนดเป็นสมรรถนะหลักที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นอย่างชัดเจน					
58	การบริหารหลักสูตรโดยเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน					

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ (ต่อ)						
59	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน					
60	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน					
ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม						
61	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างชัดเจน					
62	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน					
63	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน					
64	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนอย่างชัดเจน					
65	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างชัดเจน					
66	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตอย่างชัดเจน					

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม (ต่อ)						
67	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมอย่างชัดเจน					
68	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน					
ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ						
69	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ชัดเจน					
70	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสนในการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน					
71	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงานได้อย่างชัดเจน					
72	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรได้อย่างชัดเจน					
73	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยมีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสนในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อตอบสนองความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้อย่างชัดเจน					
74	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกันได้อย่างชัดเจน					

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
75	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการนำนวัตกรรม ทางการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมและชัดเจน					
76	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้าง ระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่าง ชัดเจน					
ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม						
77	ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจาก ภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการ บริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิง พื้นที่ได้อย่างชัดเจน					
78	ผู้บริหารสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางนโยบายและ ขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความ ต้องการเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน					
79	ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่ เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วม รับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุดได้อย่างชัดเจน					
80	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดเขามามีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมได้ อย่างชัดเจน					
81	ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่ส่วนใดส่วนเสียได้รับรู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของ สถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง					
82	ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างชัดเจน					

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม (ต่อ)						
83	ผู้บริหารมีการนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจาก ทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุกๆด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่ กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน					
ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรม						
84	สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน					
85	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อน การประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การ ติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาได้อย่างชัดเจน					
86	สถานศึกษามีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การ ดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การ ปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำได้อย่างชัดเจน					
87	สถานศึกษามีกระบวนการควบคุม การติดตาม การตรวจสอบและการ ประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ชัดเจน					
88	สถานศึกษามีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพ จริงที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน					

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ระดับความ คิดเห็น				
		5	4	3	2	1
89	สถานศึกษามีการจัดทำบทสรุปและรายงานผลการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบที่ ชัดเจน					
90	สถานศึกษาใช้รูปแบบการรายงานที่หลากหลายในลักษณะของ เอกสารและ Platform ผ่านเครือข่ายออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องและ รองรับระบบการประกันคุณภาพภายนอกได้อย่างชัดเจน					
91	สถานศึกษามีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงาน และรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการรับรู้ และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อม ทั้งนำเอาผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คู่มือการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

งานคุุณนิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง”

A Model of School Administrations for Excellence in Schools under the Education
Sandbox Rayong Province

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทนำ

การศึกษารายงานโครงการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต้นแบบพื้นที่นวัตกรรมจัดการ การศึกษาระดับจังหวัด : กรณีศึกษาจังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ (สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทว.), 2563) รายงานข้อมูลและสภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดระยอง รายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2565 ของศึกษาธิการจังหวัด (2565 : 80-93) และรายงานผลการ ประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (สถาบันวิจัยเพื่อการ ประเมินและออกแบบนโยบายและคณะกรรมการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2566) ได้ข้อสรุปโดยภาพรวมพบว่า (1) ปัญหาด้านการบริหารจัดการ โดยเฉพาะผู้บริหารส่วนใหญ่ยังขาด ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมและทักษะในการบริหารจัดการองค์กร (2) ปัญหาด้านการ จัดกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม พบว่า หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการคิดค้นนวัตกรรม ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและไม่เต็มความสามารถเนื่องจากมีภาระงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนการ สอน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด (3) ปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน 3 ปีซ้อนหลังปีการศึกษา 2563, 2564 และ 2565 ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย 45.45, 42.04 และ 42.49 ตามลำดับ และระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 37.82, 37.43 และ 39.27 ตามลำดับ และการประเมินผล NT และ RT พบว่าผู้เรียนร้อยละ 50 อ่านภาษาไทยไม่รู้เรื่อง คือ มีตั้งแต่ อ่านไม่ออก อ่านแล้วตีความไม่ได้ วิเคราะห์ความหมายไม่ถูก หรือแม้แต่การใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาและการประกอบ อาชีพ (4) ปัญหาด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษา ได้ใช้เกณฑ์การจัดสรรหลายเกณฑ์เพราะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ สถานศึกษาไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองและชุมชนได้มากนักเนื่องจากผู้ปกครองยากจน และ (5) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่ายต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ ความสำคัญกับความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้มากขึ้น ควรส่งเสริม ให้โรงเรียนให้ความสำคัญกับ การพัฒนาการคิดขั้นสูงและการสื่อสารมากขึ้น เพราะเป็นที่ทักษะที่สำคัญมากในอนาคตควร ส่งเสริมให้โรงเรียนมีทางเลือกนวัตกรรมการศึกษามากขึ้น ซึ่งให้เห็นว่าสถานศึกษายังไม่สามารถที่ จะปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานและคุณภาพการศึกษาที่ กำหนดโดยเฉพาะการใช้องค์ประกอบด้านต่าง ๆ ในการบริหารงาน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

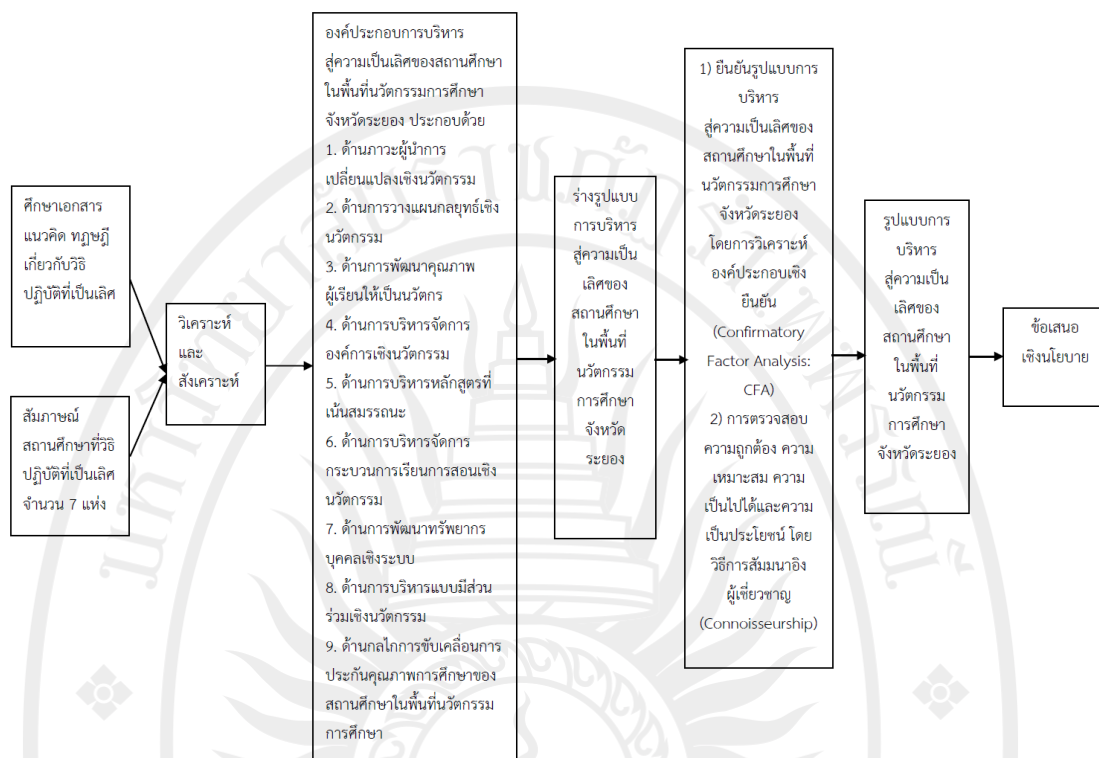
การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง
2. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (2000: 28) รางวัลความเป็นเลิศประเทศออสเตรเลีย (2555) รางวัลความเป็นเลิศของโรงเรียนประเทศฮ่องกง (2543: 24-32) รางวัลคุณภาพแห่งออสเตรเลีย (2555) รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป (2555) รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น (2555) รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (2008: 22) แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (2008: 1-22) แนวคิด TQM กับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Total Quality Management) (Mehrotra, 2007) แมคคินซี (McKinsey 7-S Framework) (2010) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการจำแนกองค์ประกอบรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่วัดกรรมการศึกษาจังหวัดระยองและนำเสนอตามภาพประกอบ 16 ดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาพประกอบ 16 กรอบแนวคิดในการวิจัย

**แบบตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความประโยชน์
ของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

การประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ใน 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ ความถูกต้อง (Accuracy) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง

การนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริงของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถาม ตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านที่ได้รับในครั้งนี้ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น และคำตอบนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นต่อท่านเอง

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางช่อชะบา ชื่นบาน

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงาน ครอบครองคนและครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ กระตือรือร้น เสาะแสวงหาความรู้ใหม่ อุทิศตน เสียสละ มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ เท่าทันเทคโนโลยีและมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ขั้นสูงสามารถประเมินสถานการณ์และความเสี่ยงได้อย่างแม่นยำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการปรับและประยุกต์ใช้นวัตกรรมการบริหาร การศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีวิสัยทัศน์เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน พัฒนาความสามารถของครูและบุคลากรไปสู่ระดับที่สูงขึ้น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้นมีความสามารถในการบริหารวิชาการและผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการขับเคลื่อนการบริหารงาน 4 งาน และพัฒนางานทั้ง 4 งาน ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ หรือนำมาผลิต คิดค้น และพัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลิตภาพ

ตาราง 56 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้องเหมาะสมความเป็นไปได้และประโยชน์
1. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	
2. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในด้านการครองตน ครองคน และครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ	
3. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่เต็มเวลา เต็มความสามารถ	
4. ผู้บริหารอุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่	
5. ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่องานที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	
6. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน	
7. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการได้อย่างชัดเจน	
8. ผู้บริหารเป็นผู้กล้าหาญในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	
9. ผู้บริหารได้รับความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการศึกษา	
10. ผู้บริหารเป็นนักสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างชัดเจน	

ตาราง 56 (ต่อ)

ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้องเหมาะสมความเป็นไปได้และความประโยชน์
11. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	
12. ผู้บริหารสามารถนำนโยบายและใช้วิธีการที่หลากหลายในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	
13. ผู้บริหารมีความสามารถในการขับเคลื่อนการบริหารงาน 4 ด้านและพัฒนางานทั้ง 4 ด้านให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	
14. ผู้บริหารเป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่งใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้หรือนำมาผลิต คิดค้นและพัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลผลิตภาพ	
15. ผู้บริหารสามารถพัฒนาตนเองและเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ	

ด้านที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีการวางแผนและมีการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษา เชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจนมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิด เชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถ ทักษะและกระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาระยะยาวที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์อนาคตการคิดเชิงการแข่งขันมีระบบการทำงานที่พัฒนาความสามารถในการปรับตัวสูง มีความสามารถยืดหยุ่นคล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและผลผลิตพร้อมทั้งมองเป้าหมาย ในอนาคตได้อย่างชัดเจน

ตาราง 57 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความประโยชน์
16. ผู้บริหารมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายหรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงนวัตกรรมได้อย่างชัดเจน	
17. ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	
18. ผู้บริหารมีความสามารถบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาวได้อย่างชัดเจน	

ตาราง 57 (ต่อ)

ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความประโยชน์
19. ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม	
20. ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและสามารถพัฒนางานที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นจนเกิดเป็นผลผลิตภาพ	
21. ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ	
22. ผู้บริหารมีความสามารถ ทักษะและกระบวนการขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
23. ผู้บริหารมีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและผลผลิตภาพพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน	

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ด้านที่ 3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้ มีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัย ด้านการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ในวิทยาการใหม่ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิต มีความสามารถในการสร้างอาชีพอย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะในการประพจน์และปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมได้ ได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนา นวัตกรรม คิดนอกกรอบ และปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดีมีความสามารถในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนานวัตกรรมของตนเอง หรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างดี ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ตาราง 58 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกร	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความ ประโยชน์
24. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา	
25. ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา	
26. ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง	
27. ผู้เรียนมีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้	
28. ผู้เรียนมีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์อย่างถูกต้องและเหมาะสม	
29. ผู้เรียนมีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัยอย่างถูกต้อง เหมาะสมในด้านการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณได้เป็นอย่างดี	
30. ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในวิทยาการใหม่ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อชีวิตได้เป็นอย่างดี	
31. ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างอาชีพได้อย่างหลากหลายตามความถนัดของตนเอง	
32. ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา สามารถพัฒนาตนเองให้รู้จักการต่อยอดเป็นนวัตกรได้	
33. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสมควรแก่วัยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	

ตาราง 58 (ต่อ)

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความ ประโยชน์
34. ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	
35. ผู้เรียนมีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะในการประพฤติและปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ของหลักสูตร ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
36. ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี	
37. ผู้เรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและผู้อื่นในเชิงบวกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	
38. ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนานวัตกรรมได้เป็นอย่างดี	
39. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดนอกกรอบและปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดี	
40. ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์หรือการคิดค้น ประดิษฐ์พัฒนานวัตกรรมของตนเองหรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างดี	
41. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การเป็นนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	

ด้านที่ 4 การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม

การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงาน เป็นทีม มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยมีการดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงาน มีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะ ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด บริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอน เสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครู สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัด สามารถระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้ ส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศ ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้ และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบ การจัดกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน

ตาราง 59 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม

ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความประโยชน์
42. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน	
43. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
44. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมด้วยการทำงานเป็นทีมอย่างชัดเจน	

ตาราง 59 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการ	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความประโยชน์
45. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการดำเนินงานควบคุมกำกับระบบการทำงานอย่างชัดเจน	
46. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ	
47. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด	
48. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอนอย่างชัดเจน	
49. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการเสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิตวิญญาณของความเป็นครูได้อย่างชัดเจน	
50. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจและถนัดอย่างชัดเจน	
51. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้อย่างชัดเจน	
52. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างชัดเจน	

ตาราง 59 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และผลประโยชน์
53. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจน	
54. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบชัดเจน	
55. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรมการจัดการกระบวนการสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน	

ด้านที่ 5 การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ

การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ หมายถึง การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น เชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียน เน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึงประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 60 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ

ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความประโยชน์
56. การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างชัดเจน	
57. การบริหารหลักสูตรโดยกำหนดเป็นสมรรถนะหลักที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นอย่างชัดเจน	
58. การบริหารหลักสูตรโดยเชื่อมโยงกับบริบทและชีวิตจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน	
59. การบริหารหลักสูตรโดยเน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน	
60. การบริหารหลักสูตรโดยเน้นผลผลิตที่ส่งผลถึงประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน	

ด้านที่ 6 การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม หมายถึง การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้อย่างเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะ และเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน

ตาราง 61 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอน
เชิงนวัตกรรม

ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความ ประโยชน์
61. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิง นวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างชัดเจน	
62. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิง นวัตกรรมโดยให้ครูนำเอาวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่ หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการ เรียนรู้อย่างชัดเจน	
63. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิง นวัตกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน	
64. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิง นวัตกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และ ผู้เรียนกับผู้สอนอย่างชัดเจน	
65. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิง นวัตกรรมโดยให้จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างชัดเจน	
66. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิง นวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพใน อนาคตอย่างชัดเจน	

ตาราง 61 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความ ประโยชน์
67. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมอย่างชัดเจน	
68. ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันอย่างชัดเจน	

ด้านที่ 7 การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล กำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ ส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงาน ปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสนักพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกัน นำนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม รวมถึงเสริมสร้างระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 62 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคลเชิงระบบ

ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคลเชิงระบบ	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นไปได้และความประโยชน์
69. ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพบุคคลเชิงระบบโดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาศักยภาพบุคคลที่ชัดเจน	
70. ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพบุคคลเชิงระบบโดยการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	
71. ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพบุคคลเชิงระบบโดยการส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติมและการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพในการทำงานได้อย่างชัดเจน	
72. ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพบุคคลเชิงระบบโดยการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรได้อย่างชัดเจน	
73. ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพบุคคลเชิงระบบโดยมีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อ ยอดความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้อย่างชัดเจน	
74. ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกันได้อย่างชัดเจน	
75. ผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพบุคคลเชิงระบบโดยการนำนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม และชัดเจน	

ตาราง 62 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นไปได้และความประโยชน์
76. ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบโดยการเสริมสร้างระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลผลิตภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน	

ด้านที่ 8 การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม หมายถึง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ที่สร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางแผนนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ สร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจได้ส่วนเสียได้รู้การปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุก ๆ ด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน

สปีชีส์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 63 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความถูกต้อง ความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ และความประโยชน์
77. ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จากทุกภาคส่วนทั้งจาก ภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารและ การจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน	
78. ผู้บริหารสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางแผนนโยบาย และขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับ ความต้องการเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน	
79. ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่ เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วม รับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุดได้อย่างชัดเจน	
80. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดเขามามีส่วน เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือ ทางอ้อมได้อย่างชัดเจน	
81. ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสียได้รับการปฏิบัติงานหรือผลงาน ของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง	
82. ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทุกฝ่าย ได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการ ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างชัดเจน	
83. ผู้บริหารมีการนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิดจากการระดม จากทุกภาคส่วนและความร่วมมือในทุกๆด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่ กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน	

ด้านที่ 9 กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง สถานศึกษา มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กำหนด บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การ กำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษารายการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำได้ มีกระบวนการควบคุม การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการ ดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน จัดทำบทสรุปและรายงานผลการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจากการดำเนินงานและรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไป สร้างการรับรู้และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ ได้ไปปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 64 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความ ประโยชน์
84. สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกัน คุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและประเมิน ผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่าง ชัดเจน	
85. สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณภาพ การติดตาม การตรวจสอบและการ ประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	
86. สถานศึกษามีกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การ กำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การปฏิบัติการ แก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำได้อย่างชัดเจน	
87. สถานศึกษามีกระบวนการควบคุม การติดตาม การ ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องชัดเจน	
88. สถานศึกษามีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการ ดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินงาน ตามกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	

ตาราง 64 (ต่อ)

ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม	ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่า • ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความ ประโยชน์
89. สถานศึกษามีการจัดทำทสรูปและรายงานผลการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ครบถ้วนทุก กระบวนการอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน	
90. สถานศึกษาใช้รูปแบบการรายงานที่หลากหลายใน ลักษณะของเอกสารและ Platform ผ่านเครือข่ายออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องและรองรับระบบการประกันคุณภาพ ภายนอกได้อย่างชัดเจน	
91. สถานศึกษามีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบจาก การดำเนินงานและรายงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาไปสร้างการรับรู้และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วน เสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้ไป ปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน	

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ง
แบบตรวจสอบเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามตรงตามเนื้อหา
แบบสอบถาม เรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จังหวัดระยอง

ผู้วิจัย นางช่อชะบา ชื่นบาน

ประเมินผลแบบสอบถามฉบับนี้ มี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษาจังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

ผศ.ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี

ตำแหน่ง

คณบดี คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รศ.ดร.สุเมธ งามกนก

ตำแหน่ง

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผศ.ดร.ปณณัฐ มาเชค

ตำแหน่ง

อาจารย์ สังกัดภาควิชาการบริหาร

การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ดร.พีระ รัตนวิจิตร

ตำแหน่ง

อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ดร.รัชชัย อู่พาณิชย์

ตำแหน่ง

กรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา

ภาคตะวันออก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม								
1	เพศ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	วุฒิการศึกษาสูงสุด	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งข้างต้น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ระยอง								
ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม								
1	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน เชิงนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในด้านครอง ตน ครองคนและครองงานได้อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานได้ อย่างเต็มที่ เต็มเวลา เต็มความสามารถ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารอุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานได้ อย่างเต็มที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานที่ ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานได้อย่าง ชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการ และเป็นผู้นำทางวิชาการได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
8	ผู้บริหารเป็นผู้กลาหาญในการตัดสินใจต่อการ ปฏิบัติงานในหน้าที่และกล้าเปลี่ยนแปลงได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
9	ผู้บริหารได้รับความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
10	ผู้บริหารเป็นนักสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
11	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงเชิง นวัตกรรมได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสามารถนำนโยบายและใช้วิธีการที่ หลากหลายในการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมสู่ การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
13	ผู้บริหารมีความสามารถในการขับเคลื่อนการ บริหารงาน 4 ด้านและพัฒนางานทั้ง 4 ด้านให้มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
14	ผู้บริหารเป็นผู้นำการสร้างนวัตกรรมและนำสิ่ง ใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้หรือนำมาผลิต คิดค้นและ พัฒนาต่อยอดได้จนเกิดเป็นผลดีภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสามารถพัฒนาตนเองและเพิ่มขีด ความสามารถในการพัฒนาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องหรือ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม								
16	ผู้บริหารมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายหรือ กำหนดทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิง นวัตกรรมได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
17	ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารมีความสามารถบริหารจัดการเชิง นวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุ ตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งใน ระยะสั้นหรือระยะยาวได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
19	ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรมได้ อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและ สามารถพัฒนางานที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้น จนเกิดเป็นผลดีภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
21	ผู้บริหารมีความสามารถปรับตัวในการบริหาร จัดการเชิงนวัตกรรมได้ เพื่อรองรับการ เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์อย่างมี ผลดีภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
22	ผู้บริหารมีความสามารถ ทักษะและกระบวนการ ขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมที่หลากหลายในการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารมีความสามารถยืดหยุ่น คล่องตัวสูงใน การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหาร จัดการอย่างเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพและ ผลดีภาพพร้อมทั้งมองเป้าหมายในอนาคตได้ อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม								
24	ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมาย ของหลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
25	ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและ สมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรและบริบท ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
26	ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เรียนรู้ที่จะ พัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
27	ผู้เรียนมีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ ยอด เพื่อสร้างอนาคตที่ดีของตนเองได้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
28	ผู้เรียนมีทักษะในการกล้าตัดสินใจ สามารถ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่ ทันเหตุการณ์ อย่างถูกต้องและเหมาะสม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
29	ผู้เรียนมีทักษะขั้นพื้นฐานตามวัยอย่างถูกต้อง เหมาะสมในด้านการอ่าน การเขียนและการคิด คำนวณได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
30	ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและใฝ่รู้ ใฝ่เรียนในวิทยาการใหม่ๆ ที่เหมาะสมและจำเป็น ต่อชีวิตได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
31	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างอาชีพได้อย่าง หลากหลายตามความถนัดของตนเอง	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
32	ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและ สติปัญญาสามารถพัฒนาตนเองให้รู้จักการต่อ ยอดเป็นนวัตกรรมได้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
33	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการ ดำรงชีวิตสมควรแก่วัยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
34	ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
35	ผู้เรียนมีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะใน การประพจน์และปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรตลอดจนสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
36	ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
37	ผู้เรียนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเอง และผู้อื่นในเชิงบวกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
38	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการคิดค้น ประดิษฐ์และพัฒนานวัตกรรมได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
39	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดนอกกรอบและ ปฏิบัติการแบบลองผิดลองถูกได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
40	ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะใน การต่อยอดนวัตกรรมจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือการคิดค้น ประดิษฐ์ พัฒนานวัตกรรมของ ตนเองหรือผู้อื่นให้เป็นซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
41	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่ หลากหลายอย่างเป็นระบบที่สามารถนำไปสู่การ เป็นนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม								
42	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการมีรูปแบบการบริหารที่นำสู่ ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
43	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรในการบริหารได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
44	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการทำงานเป็นทีมอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
45	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการมีงานดำเนินงานควบคุมกำกับ ระบบการทำงานอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
46	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการพัฒนาองค์การเชิงนวัตกรรมได้ อย่างเต็มศักยภาพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
47	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ และสมรรถนะตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
48	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการ ปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอนอย่างชัดเจน	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
49	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการเสริมสร้างให้ครูผู้สอนมีจิต วิญญาณของความเป็นครูได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
50	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอน มีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความ สนใจและถนัดอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
51	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม ด้วยการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากภาคี เครือข่ายทุกภาคส่วนได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
52	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
53	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรม ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
54	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยวิธีดำเนินงานที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้ และทันเหตุการณ์อย่างเป็นระบบชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
55	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการองค์การเชิง นวัตกรรมด้วยการจัดกระบวนการสร้างคุณค่าต่อ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน	-	1	1	1	1	0.6	ใช้ได้
ด้านการบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ								
56	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้ เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
57	การบริหารหลักสูตรโดยกำหนดเป็นสมรรถนะ หลักที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นอย่าง ชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
58	การบริหารหลักสูตรโดยเชื่อมโยงกับบริบทและ ชีวิตจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
59	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้ ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและ เสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนอย่างเต็ม ศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
60	การบริหารหลักสูตรโดยเน้นผลิตภาพที่ส่งผลถึง ประสิทธิผลต่อผู้เรียนที่สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะอัน พึงประสงค์รวมทั้งสมรรถนะในการแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม								
61	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียน การสอนเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นบทบาทการมีส่วน ร่วมของผู้เรียนอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
62	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียน การสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ครูนำเอาวิธีการ สอนเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้อย่าง เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
63	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียน การสอนเชิงนวัตกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
64	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียน การสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
65	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียน การสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้จัดการเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
66	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียน การสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไป ปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพใน อนาคตอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
67	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียน การสอนเชิงนวัตกรรมโดยให้ความสำคัญกับการ บริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิง นวัตกรรมอย่างชัดเจน	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
68	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการกระบวนการเรียน การสอนเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุค ปัจจุบันอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ								
69	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการออกแบบกระบวนการพัฒนาทรัพยากร บุคคลที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
70	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มี โอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
71	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการส่งเสริมการฝึกอบรม การศึกษาเพิ่มเติม และการพัฒนาทุกด้าน เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ให้ ตรงกับต้องการและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ ในการทำงานได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
72	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการปรับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานให้พร้อม ที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อองค์กรได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
73	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยมีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาส ในพัฒนาวิชาชีพ เพื่อต่อยอดความเจริญก้าวหน้า ในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
74	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของสมาชิก ในองค์กรทุกคนให้รับรู้ถึงเป้าหมายร่วมกันได้ อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
75	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการนำนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษามา ประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมและชัดเจน	1	1	1	1	-	0.6	ใช้ได้
76	ผู้บริหารมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ โดยการเสริมสร้างระบบการพัฒนานุเคราะห์เพื่อ ให้เกิดผลดีภาพและประสิทธิผลได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม								
77	ผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรและองค์ความรู้จาก ทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและ หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหาร และการจัดการนวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้อง กับบริบทเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
78	ผู้บริหารสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนใน การวางแผนนโยบายและขับเคลื่อนการบริหารงาน ของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความ ต้องการเชิงพื้นที่ได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
79	ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคล ผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาส ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วม รับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพ สูงสุดได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
80	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ สถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมได้ อย่างชัดเจน	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
81	ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กับ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้ การปฏิบัติงานหรือผลงานของสถานศึกษาได้ อย่างทั่วถึงและกว้างขวาง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
82	ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อ สะท้อนให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตระหนักในหน้าที่ และความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
83	ผู้บริหารมีการนำเอาทรัพยากรทางการศึกษาที่เกิด จากการระดมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือ ในทุกๆด้านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อ พัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม								
84	สถานศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนการประกัน คุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและ ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
85	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพ การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ การ ติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
86	สถานศึกษามีกระบวนการขับเคลื่อนการ ดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การกำหนดเป้าหมาย 3) การดำเนินงาน 4) รายงานผลการพัฒนา คุณภาพการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา และ 5) การ ปฏิบัติการแก้ไขหรือการติดตาม ตรวจสอบซ้ำได้ อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
87	สถานศึกษามีกระบวนการควบคุม การติดตาม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
88	สถานศึกษามีข้อมูล สารสนเทศที่สะท้อนผลการ ดำเนินงานตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นหลังจากการ ดำเนินงานตามกลไกการขับเคลื่อนการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง และชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
89	สถานศึกษามีการจัดทำบทสรุปและรายงานผล การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ ครบถ้วนทุกกระบวนการอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
90	สถานศึกษาใช้รูปแบบการรายงานที่หลากหลาย ในลักษณะของเอกสารและ Platform ผ่าน เครือข่ายออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องและรองรับ ระบบการประกันคุณภาพภายนอกได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ลำดับ ที่	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ประเมินค่า ความคิดเห็น คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
91	สถานศึกษามีการนำผลผลิต ผลลัพธ์และ ผลกระทบจากการดำเนินงานและรายงานการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปสร้างการ รับรู้และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่ เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมทั้งนำเอาผลที่ได้ไป ปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

**แบบเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษาจังหวัดระยอง**

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

.....

.....

2. การวางแผนกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

.....

.....

3. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม

.....

.....

4. การบริหารจัดการองค์การเชิงนวัตกรรม

.....

.....

5. การบริหารหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ

.....

.....

6. การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรม

.....

.....

7. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเชิงระบบ

.....

.....

8. การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

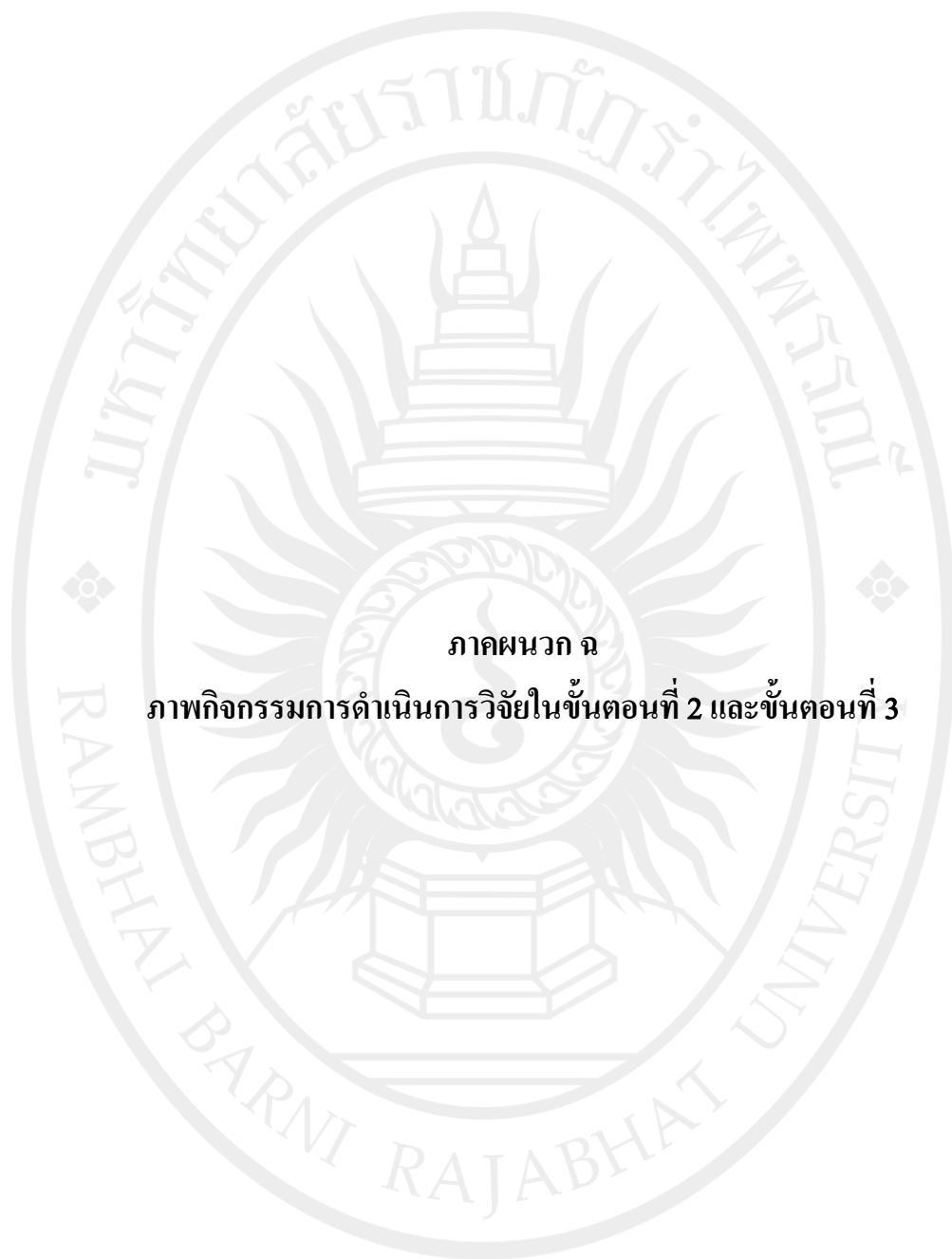
.....

.....

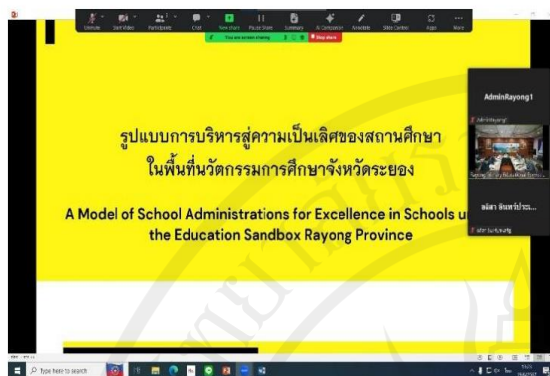
9. กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม

.....

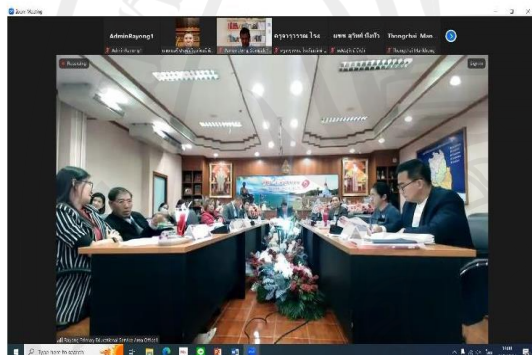
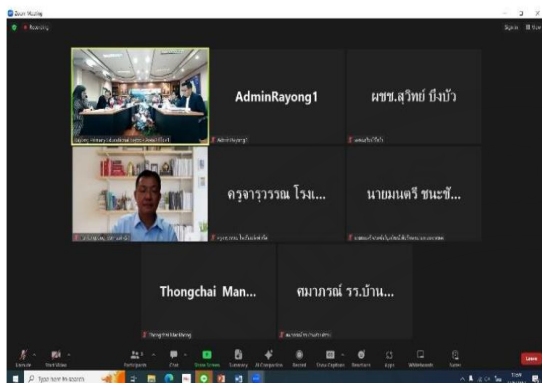
.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วันพุธที่ 19 มิถุนายน พ.ศ.2567 นางช่อชะบา ชื่นบาน นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้จัดประชุมสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง” โดยมีสปีชไฮยอนด์ เกิดเหมาะสม ศึกษาธิการจังหวัดระยอง เป็นประธานในการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญและมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 12 คน

วันพฤหัสบดีที่ 27 มิถุนายน พ.ศ.2567 ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เลขาธิการ กพฐ.) ได้มอบหมายให้ ดร.สุวิทย์ บึงบัว ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเป็นประธานในการประชุมรับฟังข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในวิทยานิพนธ์ของนางช่อชะบา ชื่นบาน นักศึกษาปริญญาเอกหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี การประชุมรับฟังข้อเสนอเชิงนโยบายครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมรับฟัง จำนวน 21 คน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ช่อชะบา ชื่นบาน
สถานที่เกิด	อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบะของ เขต 1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีราชา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2528	ปริญญาตรี การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2555	ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
พ.ศ. 2568	ปริญญาเอก ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (ปร.ด) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี